

Bundel - Gezamenlijk AB ODRU en RUD Utrecht van 11 juli 2025

Agenda bijlagen

2025-07-11 Gezamenlijk AB ODRU en RUD Utrecht AGENDA

- I DEEL I: START VERGADERING GEZAMENLIJK ALGEMEEN BESTUREN RUD UTRECHT EN ODRU
voorzitter: Sjors Fröhlich
 - I.1 opening, vaststellen agenda en mededelingen
 - I.2 vaststellen verslag, besluitenlijst en actiepunten gezamenlijk AB 18 april 2025 en 23 mei 2025
 - GEZ AB I.2 - Verslag gezAB RUD Utrecht en ODRU 18 apr 2025.defcpt
 - GEZ AB I.2 - bijlage bij verslag 18 april - Presentatie Financieringssytematiek-gez AB 18 april 2025
 - GEZ AB I.2 - Verslag gezAB RUD Utrecht en ODRU 23 mei 2025.defcpt
 - I.4 update stavaza programma fase 2
door programmamanager
update programmathema's (incl. programma control): door programmamanager
update planning bestuurlijke kalender: door programmamanager
 - I.5 TER BESPREKING VOORUITLOPEND OP VASTSTELLING IN DEEL II EN DEEL III
 - I.5.a ter bespreking: financieel gerelateerde stukken
presentatie door Michael van Bockel
 - I.5.a1 ter bespreking: (ontwerp) programmabegroting 2026 ODU
 - GEZ AB I.5.a1 - notitie (ontwerp) programmabegroting 2026.def
 - GEZ AB I.5.a1 - bijlage 1 - (ontwerp) programmabegroting 2026 ODU-versie Gez.AB
 - GEZ AB I.5.a1 - bijlage 2 - Zienswijzebrief behorende bij (Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026.cpt
 - I.5.a2 ter bespreking: (ontwerp) bijdrageverordening
 - GEZ AB I.5.a2 - notitie gezamenlijk AB 11 juli 2025 - (ontwerp) bijdrageverordening.def
 - GEZ AB I.5.a2 - bijlage 1 - (ontwerp) bijdrageverordening versie 23 juni 25
 - GEZ AB I.5.a2 - bijlage 2 - Zienswijzebrief behorende bij (ontwerp) bijdrageverordening ODU.cpt
 - I.5.a3 ter bespreking: Producten en Diensten Catalogus ODU (PDC ODU)
 - GEZ AB I.5a3 - notitie Producten en Diensten Catalogus ODU.def
 - GEZ AB I.5a3 - bijlage - PDC ODU 2026-versie 1.0
 - I.5.b ter bespreking: uittredingsregeling
 - GEZ AB I.5b - notitie uittredingsregeling ODU.def
 - GEZ AB I.5b - bijlage - Concept uittredingsregeling 6.0 + toelichting - 20250612
 - I.5.c ter bespreking: regeling afname van taken
 - GEZ AB I.5c - notitie regeling vermindering afname taken.def
 - GEZ AB I.5c - bijlage 1 - Regeling vermindering taken 6.0 + toelichting - 20250612
 - GEZ AB I.5c - bijlage 2 - Addendum d.d. 24 oktober 2024
 - II DEEL II: START VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR RUD UTRECHT
voorzitter: Gerrit Spelt
 - II.1 ter besluitvorming: bekrachtiging besluit gezAB 23 mei inzake plan van aanpak liquidatieplan (HAMERSTUK)
 - GEZ AB II.1 en GAZ AB III.1 - notitie bekrachtiging besluit Financiële uitgangspunten liquidatieplan.def
 - GEZ AB II.1 en GAZ AB III.1 - bijlage - Besluitenlijst gezAB RUD Utrecht en ODRU 23 mei 2025.defcpt
 - II.2 ter besluitvorming: financieel gerelateerde stukken
 - II.2.a ter besluitvorming: (ontwerp) programmabegroting 2026 ODU
Ter besluitvorming:
de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB '(ontwerp) programmabegroting ODU 2026' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
 - II.2.b ter besluitvorming: (ontwerp) bijdrageverordening ODU
Ter besluitvorming:
de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB '(ontwerp) bijdrageverordening' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
 - II.2.c ter besluitvorming: Producten en Diensten Catalogus ODU (PDC ODU)
Ter besluitvorming:
de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB 'Producten en Diensten Catalogus ODU' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I

- II.3 ter besluitvorming: uittredingsregeling
Ter besluitvorming:
de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB 'uittredingsregeling' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
- II.4 ter besluitvorming: regeling afname van taken
Ter besluitvorming:
de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB 'regeling afname van taken' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
- III DEEL III: START VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR ODRU
voorzitter: Sjors Fröhlich
- III.1 ter besluitvorming: bekrachtiging besluit gezAB 23 mei: Financiële uitgangspunten liquidatieplan (HAMERSTUK)
GEZ AB II.1 en GAZ AB III.1 - notitie bekrachtiging besluit Financiële uitgangspunten liquidatieplan.def
GEZ AB II.1 en GAZ AB III.1 - bijlage - Besluitenlijst gezAB RUD Utrecht en ODRU 23 mei 2025.defcpt
- III.2 ter besluitvorming: financieel gerelateerde stukken
- III.2.a ter besluitvorming: (ontwerp) programmabegroting 2026 ODU
Ter besluitvorming:
de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB '(ontwerp) programmabegroting ODU 2026' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
- III.2.b ter besluitvorming: (ontwerp) bijdrageverordening ODU
Ter besluitvorming:
de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB '(ontwerp) bijdrageverordening' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
- III.2.c ter besluitvorming: Producten en Diensten Catalogus ODU (PDC ODU)
Ter besluitvorming:
de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB 'Producten en Diensten Catalogus ODU' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
- III.3 ter besluitvorming: uittredingsregeling
Ter besluitvorming:
de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB 'uittredingsregeling' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
- III.4 ter besluitvorming: regeling afname van taken
Ter besluitvorming:
de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB 'regeling afname van taken' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
- IV DEEL IV: VERVOLG VERGADERING GEZAMENLIJK ALGEMEEN BESTUREN RUD UTRECHT EN ODRU
voorzitter: Sjors Fröhlich
- IV TER BESPREKING
- IV.1 ter bespreking: SWOT
GEZ AB IV.1 - notitie SWOT-analyse ODU.def
GEZ AB IV.1 - bijlage - SWOT-analyse ODU
- IV.2 ter bespreking: doelen en gevolgen voor inzet op vergunningverlening, handhaving en advisering voor regionale U&H Strategie 2026
door werkgroep Core Business/Kernteam U&H-strategie
Op 10 juli 2025 komt de Stuurgroep VTH bijeen die de ontwikkeling van de U&H-strategie heeft begeleid. Bij eventuele wijzigingen of aandachtspunten voor de U&H-strategie 2026 vanuit de Stuurgroep VTH worden deze ter vergadering ingebracht bij het gezamenlijk AB. Voor een goede voorbereiding op het gezamenlijk AB is U&H-strategie versie 0.99 opgenomen bij de stukken.
GEZ AB IV.2 - notitie UHS jul 2025-versie 30 juni 2025.def
GEZ AB IV.2 - bijlage 1 - Oplegger U en H strategie regio Utrecht 2026 versie 24 juni
GEZ AB IV.2 - bijlage 2 - U&H strategie regio Utrecht 2026 versie 0.99 - 30 juni 2025
GEZ AB IV.2 - bijlage 3 - Risicoanalyse bodem versie 24 juni - cpt
- V DEEL V - BESLOTEN DEEL VAN DE VERGADERING
- V.1 ter vaststelling: uitkomsten financiële quickscan (VERTROUWELIJK)
- V.2 ter informatie: uitkomsten scan lopende contracten RUD en ODRU (VERTROUWELIJK)
- VI DEEL VI - RONDVRAAG EN SLUITING
- VI Rondvraag en sluiting

Agenda Gezamenlijk AB ODRU en RUD Utrecht

Datum 11-07-2025
Tijd 9:30 - 11:30
Locatie Commissiekamer
Voorzitter Sjors Fröhlich
Bijlagen Agendabundel

I	DEEL I: START VERGADERING GEZAMENLIJK ALGEMEEN BESTUREN RUD UTRECHT EN ODRU voorzitter: Sjors Fröhlich
I.1	opening, vaststellen agenda en mededelingen
I.2	vaststellen verslag, besluitenlijst en actiepunten gezamenlijk AB 18 april 2025 en 23 mei 2025 <i>Bijlagen:</i> GEZ AB I.2 - Verslag gezAB RUD Utrecht en ODRU 18 apr 2025.defcpt GEZ AB I.2 - bijlage bij verslag 18 april - Presentatie Financieringssytematiek-gez AB 18 april 2025 GEZ AB I.2 - Verslag gezAB RUD Utrecht en ODRU 23 mei 2025.defcpt
I.4	update stavaza programma fase 2 door programmamanager • update programmathema's (incl. programma control): door programmamanager • update planning bestuurlijke kalender: door programmamanager
I.5	TER BESPREKING VOORUITLOPEND OP VASTSTELLING IN DEEL II EN DEEL III
I.5.a	ter bespreking: financieel gerelateerde stukken presentatie door Michael van Bockel
I.5.a1	ter bespreking: (ontwerp) programmabegroting 2026 ODU <i>Bijlagen:</i> GEZ AB I.5.a1 - notitie (ontwerp) programmabegroting 2026.def GEZ AB I.5.a1 - bijlage 1 - (ontwerp) programmabegroting 2026 ODU-versie Gez.AB GEZ AB I.5.a1 - bijlage 2 - Zienswijzebrief behorende bij (Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026.cpt
I.5.a2	ter bespreking: (ontwerp) bijdrageverordening <i>Bijlagen:</i> GEZ AB I.5.a2 - notitie gezamenlijk AB 11 juli 2025 - (ontwerp) bijdrageverordening.def GEZ AB I.5.a2 - bijlage 1 - (ontwerp) bijdrageverordening_versie 23 juni 25 GEZ AB I.5.a2 - bijlage 2 - Zienswijzebrief behorende bij (ontwerp) bijdrageverordening ODU.cpt
I.5.a3	ter bespreking: Producten en Diensten Catalogus ODU (PDC ODU) <i>Bijlagen:</i> GEZ AB I.5a3 - notitie Producten en Diensten Catalogus ODU.def GEZ AB I.5a3 - bijlage - PDC ODU 2026-versie 1.0

I.5.b	ter bespreking: uittredingsregeling <i>Bijlagen:</i> GEZ AB I.5b - notitie uittredingsregeling ODU.def GEZ AB I.5b - bijlage - Concept uittredingsregeling 6.0 + toelichting - 20250612
I.5.c	ter bespreking: regeling afname van taken <i>Bijlagen:</i> GEZ AB I.5c - notitie regeling vermindering afname taken.def GEZ AB I.5c - bijlage 1 - Regeling vermindering taken 6.0 + toelichting - 20250612 GEZ AB I.5c - bijlage 2 - Addendum d.d. 24 oktober 2024
II	DEEL II: START VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR RUD UTRECHT voorzitter: Gerrit Spelt
II.1	ter besluitvorming: bekrachtiging besluit gezAB 23 mei inzake plan van aanpak liquidatieplan (HAMERSTUK) <i>Bijlagen:</i> GEZ AB II.1 en GAZ AB III.1 - notitie bekrachtiging besluit Financiële uitgangspunten liquidatieplan.def GEZ AB II.1 en GAZ AB III.1 - bijlage - Besluitenlijst gezAB RUD Utrecht en ODRU 23 mei 2025.defcpt
II.2	ter besluitvorming: financieel gerelateerde stukken
II.2.a	ter besluitvorming: (ontwerp) programmabegroting 2026 ODU <i>Ter besluitvorming:</i> de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB '(ontwerp) programmabegroting ODU 2026' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
II.2.b	ter besluitvorming: (ontwerp) bijdrageverordening ODU <i>Ter besluitvorming:</i> de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB '(ontwerp) bijdrageverordening' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
II.2.c	ter besluitvorming: Producten en Diensten Catalogus ODU (PDC ODU) <i>Ter besluitvorming:</i> de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB 'Producten en Diensten Catalogus ODU' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
II.3	ter besluitvorming: uittredingsregeling <i>Ter besluitvorming:</i> de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB 'uittredingsregeling' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
II.4	ter besluitvorming: regeling afname van taken <i>Ter besluitvorming:</i> de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB 'regeling afname van taken' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I

III	DEEL III: START VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR ODRU voorzitter: Sjors Fröhlich
III.1	ter besluitvorming: bekrachtiging besluit gezAB 23 mei: Financiële uitgangspunten liquidatieplan (HAMERSTUK) <i>Bijlagen:</i> GEZ AB II.1 en GAZ AB III.1 - notitie bekrachtiging besluit Financiële uitgangspunten liquidatieplan.def GEZ AB II.1 en GAZ AB III.1 - bijlage - Besluitenlijst gezAB RUD Utrecht en ODRU 23 mei 2025.defcpt
III.2	ter besluitvorming: financieel gerelateerde stukken
III.2.a	ter besluitvorming: (ontwerp) programmabegroting 2026 ODU <u>Ter besluitvorming:</u> de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB '(ontwerp) programmabegroting ODU 2026' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
III.2.b	ter besluitvorming: (ontwerp) bijdrageverordening ODU <u>Ter besluitvorming:</u> de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB '(ontwerp) bijdrageverordening' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
III.2.c	ter besluitvorming: Producten en Diensten Catalogus ODU (PDC ODU) <u>Ter besluitvorming:</u> de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB 'Producten en Diensten Catalogus ODU' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
III.3	ter besluitvorming: uittredingsregeling <u>Ter besluitvorming:</u> de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB 'uittredingsregeling' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
III.4	ter besluitvorming: regeling afname van taken <u>Ter besluitvorming:</u> de voorstellen zoals opgenomen in de notitie gezamenlijk AB 'regeling afname van taken' en eventueel bijgesteld zijn in DEEL I
IV	DEEL IV: VERVOLG VERGADERING GEZAMENLIJK ALGEMEEN BESTUREN RUD UTRECHT EN ODRU voorzitter: Sjors Fröhlich
IV	TER BESPREKING
IV.1	ter bespreking: SWOT <i>Bijlagen:</i> GEZ AB IV.1 - notitie SWOT-analyse ODU.def GEZ AB IV.1 - bijlage - SWOT-analyse ODU
IV.2	ter bespreking: doelen en gevolgen voor inzet op vergunningverlening, handhaving en advisering voor regionale U&H Strategie 2026 door werkgroep Core Business/Kernteam U&H-strategie <i>Op 10 juli 2025 komt de Stuurgroep VTH bijeen die de ontwikkeling van de U&H-strategie heeft begeleid. Bij eventuele wijzigingen of aandachtspunten voor de U&H-strategie 2026 vanuit de Stuurgroep VTH worden deze ter vergadering ingebracht bij het gezamenlijk AB. Voor een goede voorbereiding op het gezamenlijk AB is U&H-</i>

	<i>strategie versie 0.99 opgenomen bij de stukken. Bijlage 4 wordt nog nagezonden.</i> <i>Bijlagen:</i> GEZ AB IV.2 - notitie UHS jul 2025.def GEZ AB IV.2 - bijlage 1 - Oplegger U en H strategie regio Utrecht 2026 versie 24 juni GEZ AB IV.2 - bijlage 2 - U&H strategie regio Utrecht 2026 versie 0.99 - 24 juni GEZ AB IV.2 - bijlage 3 - Risicoanalyse bodem versie 24 juni GEZ AB IV.2 - bijlage 4 - Risicoanalyse MBA BAL versie 24 juni
V	DEEL V - BESLOTEN DEEL VAN DE VERGADERING
V.1	ter vaststelling: uitkomsten financiële quickscan (VERTROUWELIJK)
V.2	ter informatie: uitkomsten scan lopende contracten RUD en ODRU (VERTROUWELIJK)
VI	DEEL VI - RONDVRAAG EN SLUITING
VI	Rondvraag en sluiting

CONCEPT VERSLAG

vergadering Gezamenlijk Algemeen Bestuur ODRU en RUD Utrecht
vergaderdatum 18 april 2025 – 09.30-12.30 uur

Deelnemers AB RUD Utrecht

Provincie Utrecht	✓	de heer H. Bakker
Gemeente Amersfoort	✓	de heer J. van Lammeren
Gemeente Baarn	✓	de heer S. de Vries
Gemeente Bunschoten	✓	de heer W. de Jong
Gemeente Eemnes	☒	de heer R. van Benthem
Gemeente Houten	☒	de heer D. Vermeulen
Gemeente Leusden	✓	de heer F. de Vos (plv.AB-lid)
Gemeente Lopik	✓	de heer G. Spelt (voorzitter)
Gemeente Nieuwegein	✓	mevrouw E. Eggengoor (plv.AB-lid)
Gemeente Soest	✓	mevrouw A. Treep
Gemeente Utrecht	✓	mevrouw E. Oosters
Gemeente Woudenberg	☒	mevrouw Boeve-de Kruif

Ambtelijk RUD Utrecht

Directeur/Secretaris	✓	de heer H. Jungen
Bestuurssecretaris	✓	de heer P. Verkerk
Controller	✓	de heer M. van Bockel

Deelnemers AB ODRU

Gemeente Vijfheerenlanden	✓	de heer S. Fröhlich (voorzitter)
Gemeente Bunnik	✓	mevrouw H.S. de Groot
Gemeente De Bilt	✓	mevrouw A. 't Hart
Gemeente Montfoort	✓	de heer R. Jonkers (plv AB-lid)
Gemeente De Ronde Venen	☒	de heer Divendal
Gemeente Oudewater	✓	de heer B.C. Lont
Gemeente Renswoude	✓	de heer H.H. van der Schoor
Gemeente Rhenen	✓	de heer B. Fintelman
Gemeente Stichtse Vecht	✓	de heer D. Polman
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	✓	de heer R. Jorg
Gemeente Veenendaal	✓	de heer C.M. Verloop
Gemeente Vijfheerenlanden	✓	de heer J. van Montfoort
Gemeente Woerden	✓	de heer R. Luca
Gemeente Wijk bij Duurstede	✓	de heer J. Brouwer
Gemeente IJsselstein	✓	de heer P.J. Bekker (online aanwezig)
Gemeente Zeist	✓	de heer W. Catsburg

Ambtelijk ODRU

Directeur/secretaris	✓	de heer A. van Vuuren
Bestuurssecretaris	✓	mevrouw B. Behrens-Benne
Controller	✓	mevrouw A. Huisman

Programmateam Vorming 1 OD

Programmamanager	✓	Mevrouw Ch. Vandekerckhove (Deloitte)
Verslaglegging	✓	mevrouw B. Behrens-Benne

I	DEEL I: START VERGADERING GEZAMENLIJK ALGEMEEN BESTUREN RUD UTRECHT EN ODRU voorzitter Sjors Fröhlich
I.1	Opening, vaststellen agenda en mededelingen De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. De voorzitter geeft een toelichting op het proces dat doorlopen is voor de selectie van de beoogd algemeen directeur/kwartiermaker ODU en beoogd directeur Bedrijfsvoering/kwartiermaker. Beide processen zijn begeleid door een extern werving-, en selectiebureau en er is gewerkt met een selectie-, en adviescommissie met vertegenwoordiging vanuit beide organisaties en besturen. Meerdere kandidaten hebben aan beide procedures deelgenomen. De voorzitter licht toe dat het lastig is geweest om tot een definitieve keuze te komen voor de positie van beoogd algemeen directeur ODU, omdat meerdere kandidaten zich voor de rol kwalificeerde. Bij de uiteindelijke beslissing heeft de selectiecommissie het advies van de adviescommissie meegewogen en is de keuze gevallen op Hugo Jungen, de huidige directeur van RUD Utrecht, zoals dit eerder met de AB-leden is gecommuniceerd. Afgelopen week is ook de procedure doorlopen voor de benoeming van de beoogd directeur Bedrijfsvoering. De voorzitter laat weten dat hierbij de keuze is gevallen om Michael van Bockel. De voorzitter feliciteert beide heren met hun benoeming en spreekt zijn vertrouwen uit. Nu de beide beoogd directeuren bekend zijn, wordt verder gewerkt aan de uitwerking en invulling van de topstructuur en zal de eerstvolgende stap de benoeming van de strategisch managers zijn. <u>Agenda</u> De presentie over de U&H strategie zal verzorgd worden door Fabian Gomes Monteiro en Hans Westhoven in plaats van Jacco Baelen. De agenda wordt vastgesteld. <u>Overige mededelingen</u> <u>Vervangingen</u> • Wethouder Marieke Schouten (gemeente Nieuwegein) wordt vervangen door Wethouder Elie Eggengoor) • Wethouder Wim Wikselaar (gemeente Montfoort) is afwezig. Hij zal worden vervangen door Wethouder Jonkers. • Wethouder Vos (gemeente Leusden) wordt vervangen door Wethouder Frank de Wit. <u>Afmeldingen</u> • Burgemeester Maarten Divendal (gemeente De Ronde Venen) • Wethouder Daphne Boeve-de Kruif (gemeente Woudenberg) • Wethouder Daan Vermeulen (gemeente Houten) • Burgermeester Roland van Benthem (gemeente Eemnes) <u>Online</u> • Wethouder Peter Bekker (gemeente IJsselstein) sluit als toehoorder online aan. <u>Publieke tribune</u> • Ike Roetman (ChristenUnie -SGP Stichtse Vecht; linking-pin ODRU/RUD) • Fien van Walbeek (Regievoerder gemeente Nieuwegein)

I.2	Vaststellen verslag, besluitenlijst en actiepunten gezamenlijk AB 24 januari 2025 en 14 maart 2025 <i>Bijlagen:</i> GEZ AB I - 2 - Verslag gezAB RUD Utrecht en ODRU 24 jan 2025.defcpt GEZ AB I - 2 - bijlage bij verslag presentatie 20250124 - ODU - Gez AB GEZ AB I - 2 - Verslag gezAB RUD Utrecht en ODRU 14 maart 2025.defcpt															
besluit	De verslagen en besluitenlijst van het gezamenlijk AB 24 januari 2025 en 14 maart 2025 worden ongewijzigd vastgesteld. Actiepuntenlijst: <table><tr><td>24-01-25</td><td>1</td><td>Definitief vastgesteld verslag gez AB 17 oktober in Ibabs</td><td>Secretaris</td><td>01-03-2025 Gereed</td></tr><tr><td>24-01-25</td><td>2</td><td>Opmerkingen AB verwerken in programma</td><td>Programma manager</td><td>18-04-2025 Gereed</td></tr><tr><td>24-01-25</td><td>3</td><td>Sheets toevoegen aan verslag</td><td>Secretaris</td><td>01-03-2025 Gereed</td></tr></table>	24-01-25	1	Definitief vastgesteld verslag gez AB 17 oktober in Ibabs	Secretaris	01-03-2025 Gereed	24-01-25	2	Opmerkingen AB verwerken in programma	Programma manager	18-04-2025 Gereed	24-01-25	3	Sheets toevoegen aan verslag	Secretaris	01-03-2025 Gereed
24-01-25	1	Definitief vastgesteld verslag gez AB 17 oktober in Ibabs	Secretaris	01-03-2025 Gereed												
24-01-25	2	Opmerkingen AB verwerken in programma	Programma manager	18-04-2025 Gereed												
24-01-25	3	Sheets toevoegen aan verslag	Secretaris	01-03-2025 Gereed												
I.3	update stavaza programma fase 2 De programmamanager, Charlotte Vandekerckhove, geeft een korte toelichting. De benoeming van de beide beoogd directeuren is een belangrijke mijlpaal geweest afgelopen periode. Daarnaast is afgelopen periode hard gewerkt aan het verwerken van de ontvangen zienswijzen op de (ontwerp) Gemeenschappelijke Regeling en de Financierings-systeematiek ter voorbereiding op deze vergadering (zie agendapunt I.4.a en I.4.b). Ook zijn belangrijke vorderingen gemaakt op de andere thema's van het programma. Aan de hand van onderstaande presentatie geeft de programmamanagers een update. <u>Algemene status per 17 april 2025</u> Het programma boekt voortgang; hoewel er uitdagingen en aandachtspunten op verscheidene vlakken bestaan loopt de voortgang op schema <table><tr><td>Algemene status "groen"</td><td> - Voortgang wordt geboekt door werkgroepen, stappen worden gemaakt op vlak van HRM, huisstijl, financieringssysteematiek, governance, PDC en informatievoorziening - Benoeming kwartiermakers Hugo Jungen en Michael van Bockel zijn een belangrijke stap in het richting geven aan het programma naar 1 OD </td></tr><tr><td>Zienswijze GR</td><td> - Aan alle individuele zienswijzen werd een reactie opgesteld die aan deelnemers wordt aangeboden - Ter voorbereiding van de vraag tot instemming wordt geïnventariseerd welke hindernissen deelnemers ervaren om de deadline van 6 oktober te halen om een oplossing te kunnen vinden </td></tr><tr><td>Financieel</td><td> - Kosten integratie worden opgevolgd en lopen binnen begroting - PDC & Financieringssysteematiek zijn in een vergevorderd stadium uitgewerkt, worden nu getoetst obv het invullen van de UVP's met gemeenten. Werkgroep start met uitwerking van begroting, zowel als liquidatieplan en financiële quick scan </td></tr><tr><td>Personeel en organisatie</td><td> - HR planning verdiept met oplevering organisatiestructuur, functiehuis en plaatsingsproces; omzetting ODRU functies naar HR21 is een kritieke mijlpaal - Verdieping organisatiestructuur gestart in samenwerking met BOR - Selectieproces MT zal opgestart worden na benoeming Directeur Bedrijfsvoering </td></tr></table>	Algemene status "groen"	- Voortgang wordt geboekt door werkgroepen, stappen worden gemaakt op vlak van HRM, huisstijl, financieringssysteematiek, governance, PDC en informatievoorziening - Benoeming kwartiermakers Hugo Jungen en Michael van Bockel zijn een belangrijke stap in het richting geven aan het programma naar 1 OD	Zienswijze GR	- Aan alle individuele zienswijzen werd een reactie opgesteld die aan deelnemers wordt aangeboden - Ter voorbereiding van de vraag tot instemming wordt geïnventariseerd welke hindernissen deelnemers ervaren om de deadline van 6 oktober te halen om een oplossing te kunnen vinden	Financieel	- Kosten integratie worden opgevolgd en lopen binnen begroting - PDC & Financieringssysteematiek zijn in een vergevorderd stadium uitgewerkt, worden nu getoetst obv het invullen van de UVP's met gemeenten. Werkgroep start met uitwerking van begroting, zowel als liquidatieplan en financiële quick scan	Personeel en organisatie	- HR planning verdiept met oplevering organisatiestructuur, functiehuis en plaatsingsproces; omzetting ODRU functies naar HR21 is een kritieke mijlpaal - Verdieping organisatiestructuur gestart in samenwerking met BOR - Selectieproces MT zal opgestart worden na benoeming Directeur Bedrijfsvoering							
Algemene status "groen"	- Voortgang wordt geboekt door werkgroepen, stappen worden gemaakt op vlak van HRM, huisstijl, financieringssysteematiek, governance, PDC en informatievoorziening - Benoeming kwartiermakers Hugo Jungen en Michael van Bockel zijn een belangrijke stap in het richting geven aan het programma naar 1 OD															
Zienswijze GR	- Aan alle individuele zienswijzen werd een reactie opgesteld die aan deelnemers wordt aangeboden - Ter voorbereiding van de vraag tot instemming wordt geïnventariseerd welke hindernissen deelnemers ervaren om de deadline van 6 oktober te halen om een oplossing te kunnen vinden															
Financieel	- Kosten integratie worden opgevolgd en lopen binnen begroting - PDC & Financieringssysteematiek zijn in een vergevorderd stadium uitgewerkt, worden nu getoetst obv het invullen van de UVP's met gemeenten. Werkgroep start met uitwerking van begroting, zowel als liquidatieplan en financiële quick scan															
Personeel en organisatie	- HR planning verdiept met oplevering organisatiestructuur, functiehuis en plaatsingsproces; omzetting ODRU functies naar HR21 is een kritieke mijlpaal - Verdieping organisatiestructuur gestart in samenwerking met BOR - Selectieproces MT zal opgestart worden na benoeming Directeur Bedrijfsvoering															

Algemene status per 17 april 2025

Het programma boekt voortgang; hoewel er uitdagingen en aandachtspunten op verscheidene vlakken bestaan loopt de voortgang op schema

Medezeggenschap	- Covenant vastgelegd met BLO als onderhandeling is gaande omtrent plaatsings adviescommissie - Procedureregeling HR21 afgerond - Brief BOR ontvangen inzake selectieproces Directeur Bedrijfsvoering en beantwoordt op basis van overleg met stuurgroep
Communicatie	- Medewerkersbijeenkomst gehouden op 24 maart waarin aandacht werd geschonken aan benoeming kwartiermaker als ook huisstijl en programma Cultuur - Proces rondom keuze huisstijl is positief ontvangen en zorgt voor een goede noot aan integratie - Volgende medewerkersbijeenkomst zal in mei georganiseerd worden met focus op verduidelijking van mijlpalen HR planning

Tijdens medewerkersbijeenkomsten worden de medewerkers van de ODRU en RUD geïnformeerd over de voortgang van het programma en de onderwerpen die hen zelf direct raken. Met de BOR wordt op een nauwe, constructieve manier samengewerkt. Ook met de BLO (Lokaaloverleg met de vakbonden) verlopen de gesprekken constructief.

De besluiten welke tot nu toe genomen zijn door de stuurgroep en de programma directie zijn:

Algemene Status

Overzicht besluiten

Besluit	Vastgesteld door	Status	Toelichting
CAO	Stuurgroep	Vorgelegd aan BLO; verwachte uitkomst 26 maart	Keuze CAO SGO; Voorstel is om 1 januari te starten met beide CAO's en nieuwe medewerkers aan te nemen op CAO SGO. Op termijn zal CAO Provincie uitsterven. Na 1 januari 2026 zal gewerkt worden aan het harmoniseren van lokale regelingen.
Organisatiemodel (hoofddijnen)	Stuurgroep	Positief advies BOR	Indeling over 5 afdelingen
Topstructuur	Stuurgroep	Positief advies BOR	Algemeen Directeur, Directeur bedrijfsvoering
VTH zaakstelsel	Programma Directie	Positief advies BOR	Powerbrowser
Verwacht – Huisstijl	Stuurgroep	Finale huisstijl wordt 18 april voorgelegd aan Stuurgroep	Voorkeurs huisstijl

De voorzitter bedankt Charlotte Vandekerckhove voor haar toelichting en benadrukt dat het traject in goede harmonie met alle lagen van de organisatie verloopt.

I.4

TER BESPREKING VOORUITLOPEND OP VASTSTELLING IN DEEL II EN DEEL III

I.4.a

concept Gemeenschappelijke Regeling ODU

De voorzitter geeft aan dat de bespreking van de concept Gemeenschappelijke regeling ODU en de reactie op zienswijzen nu besproken wordt, waarna de besluiten in het AB van RUD respectievelijk ODRU worden genomen.

Hij wijst de AB leden op het belang van tijdige besluitvorming in de raden/staten en colleges, om de datum 6 oktober te halen. Op die manier kan de gemeenschappelijke regeling ODU op tijd worden bekendgemaakt. De GR ODU is met de bekendmaking opgericht. De oprichting is nodig voor inschrijving bij de Kamer van Koophandel, een rekening te kunnen openen bij de BNG, en inschrijving bij de Belastingdienst, UWV, ABP.

	Dit is nodig om per 1 januari 2026 als organisatie te kunnen starten. De voorzitter geeft het woord aan Babette Behrens-Benne, trekker werkgroep JZ.
I.4.a1 9':27"	ter bespreking: reactie op zienswijze en concept Gemeenschappelijke Regeling ODU <i>Bijlagen:</i> GEZ AB I - 4a1 - voorstel tweede ronde GR ODU GEZ AB I - 4a1 - bijlage 1 - Concept GR Omgevingsdienst Utrecht gemarkeerd GEZ AB I - 4a1 - bijlage 2 - Concept GR Omgevingsdienst Utrecht ongemarkeerd GEZ AB I - 4a1 - bijlage 3 - brief tweede ronde - aanbieding GR ODU aan colleges ter instemming GEZ AB I - 4a1 - bijlage 3 - bijlage C Model collegevoorstel principebesluit instemming GEZ AB I - 4a1 - bijlage 3 - bijlage D Model raadsvoorstel voor toestemming GEZ AB I - 4a1 - bijlage 3 - bijlage E Model collegevoorstel definitieve besluit instemming GEZ AB I - 4a1 - bijlage 3 - bijlage F Reactie op zienswijze - alle individuele deelnemers CONCEPT GEZ AB I - 4a1 - bijlage 5 - Reactie op suggesties wijziging artikelen ontwerp GR GEZ AB I - 4a1 - bijlage 6.1 - reactie algemeen deel op de zienswijzen colleges GEZ AB I - 4a1 - bijlage 6.2 - reactie individueel deel op de zienswijzen colleges GEZ AB I - 4a1 - bijlage 7 - Stroomschema besluitvorming GR Mevrouw Behrens meldt dat een inventarisatie is gedaan onder regievoerders, waaruit is gebleken dat de meeste colleges op uiterlijk 8 oktober het besluit kunnen nemen. De laatstgenoemde datum is 17 oktober. Met deze deelnemer wordt overlegd of de datum toch naar voren kan worden geschoven. Mevrouw Behrens spreekt haar waardering uit voor de regievoerders. Zij vraagt de AB leden hier aandacht aan te besteden en samen met de regievoerder en eventueel gemeentesecretaris te bekijken wat de mogelijkheden zijn om toch 8 oktober te behalen. Daarbij tekent zij aan dat het niet mogelijk is om als college te besluiten deel te nemen in de gemeenschappelijke regeling ODU onder voorwaarde van toestemming van de raad/staten. Dat is namelijk geen toestemming, maar goedkeuring, een ander juridisch begrip, en past niet binnen de wet. Dit is ook opgenomen in de handreiking van de VNG. Zij geeft het woord aan Paul Verkerk, eveneens trekker van de werkgroep JZ, en opsteller van de 27 brieven met reactie op zienswijze (ronde 1 GR).
I.4.a2	bijlage 4: ontvangen zienswijzen op ontwerp GR ODU <i>Bijlagen:</i> PU - aangenomen amendement d.d. 5 febr - A25-18 Benadruk kwaliteit T en H, ingediend door Partij voor de Dieren ea PU - aanvulling d.d. 12 feb 25 - A25-18 Benadruk kwaliteit T en H, ingediend door Partij voor de Dieren ea PU - aanvulling d.d. 12 feb 25 - SV Voorgenomen oprichting van één Omgevingsdienst in de provincie Utrecht PU - Getekende brief Zienswijze indienen op de ontwerp GR ODU Zienswijze Gemeente Amersfoort - aanbiedingsemail Zienswijze Gemeente Amersfoort - Collegebesluit gemeente Amersfoort Zienswijze Gemeente Amersfoort - Raadsbesluit zienswijze gemeente Amersfoort Zienswijze Gemeente Baarn - Vorming 1 omgevingsdienst Utrecht_getekend Zienswijze Gemeente Bunnik - Zienswijze voorstel oprichting één omgevingsdienst provincie Utrecht ondertekend Bunnik-INT20.1011-2379 Zienswijze Gemeente Bunschoten iz GR Zienswijze Gemeente De Bilt - brief zienswijze voorstel oprichting één omgevingsdienst in de provincie Utrecht getekend-INT20.1011-2388 Zienswijze Gemeente DRV - GR ODU-INT20.1011-2380 Zienswijze Gemeente DRV - Raadsbesluit oprichting één omgevingsdienst in de provincie Utrecht - ondertekend__1069688-INT20.1011-2380 Zienswijze Gemeente Eemnes op Ontwerp Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst (ODU) Zienswijze Gemeente Houten - Zienswijze aan College over ontwerp Gemeenschappelijke regeling ODU

	Zienschwizje Gemeente Houten - Reactiebrief college aan stuurgroep ODU Ontwerp Gemeenschappelijke regeling ODU Zienschwizje Gemeente IJsselstein - Zienschwizje vorming één omgevingsdienst ODRU en RUD-INT20.1011-2356 Zienschwizje Gemeente Leusden - 2025-02-20- brief college ondertekend Zienschwizje Gemeente Leusden - bijlage b_RB ODU - 250130 brief raad zienschwizje Zienschwizje Gemeente Lopik - brief besluitvorming fase 1 270125 Zienschwizje Gemeente Lopik - Zienschwizje gemeenteraad Lopik Zienschwizje Gemeente Montfoort - Getekende uitgaande brief instemmen met ontwerp-gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht 18-02-2025-INT20.1011-2378 Zienschwizje Gemeente Nieuwegein inzake Ontwerp-Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht Zienschwizje Gemeente Oudewater - Brief college Zienschwizje raad voorgenomen oprichting van één Omgevingsdienst Utrecht OUD-INT20.1011-2377 Zienschwizje Gemeente Oudewater - zienschwizje brief aan college (163238) gemeente Oudewater - GET-INT20.1011-2377 Zienschwizje Gemeente Renswoude - voorstel oprichting één omgevingsdienst provincie Utrecht-INT20.1011-2387 Zienschwizje Gemeente Rhenen - Reactie college en raad Rhenen - nieuwe GR ODU-INT20.1011-2386 Zienschwizje Gemeente Soest - brief college aan stuurgroep zienschwizzen raad_(getekend) Zienschwizje Gemeente Soest - zienschwizzebrief raad Ontwerp GR ODU 10 februari 2025 met aanvulling_(getekend) Zienschwizje Gemeente Soest raad Ontwerp GR ODU-CONCEPT Zienschwizje Gemeente STV - Ondertekende zienschwizje ontwerp GR ODU-INT20.1011-2382 Zienschwizje Gemeente Utrecht - Collegebrief aan stuurgroep over fusietraject (getekend) Zienschwizje Gemeente Utrecht - Zienschwizzebrief raad aan college over ontwerp Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst (na verwerking amendementen) Zienschwizje Gemeente Utrechtse Heuvelrug - 30 januari 2025 Utrechtse Heuvelrug DEF-INT20.1011-2358 Zienschwizje Gemeente Veenendaal ontwerp - Gemeenschappelijke regeling ODU_def-INT20.1011-2385 Zienschwizje Gemeente Veenendaal - bijlage - Collegevoorstel ontwerp- Gemeenschappelijke regeling ODU_def Zienschwizje Gemeente Veenendaal - bijlage - RB Zienschwizje GR Omgevingsdienst Utrecht ODU_VEE Zienschwizje Gemeente Veenendaal - bijlage - RV Ontwerp GR Omgevingsdienst Utrecht ODU_VEE Zienschwizje Gemeente VHL - brief aan stuurgroep Naar 1 OD - reactie op ontwerp GR-INT201011-2384 Zienschwizje Gemeente VHL - getekende zienschwizje Raad voor Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht-INT20.1011-2384 Zienschwizje Gemeente Wijk bij Duurstede - email namens college zienschwizje op ontwerp GR ODU-INT20.1011-2383 Zienschwizje Gemeente Wijk bij Duurstede - Zienschwizje raad Ontwerp GR ODU GETEKEND-INT20.1011-2383 Zienschwizje Gemeente Woerden - D161656 Zienschwizzebrief voorgenomen oprichting 1 ODU - Woerden 23 januari D24161656 ondertekend-INT20.1011-2381 Zienschwizje Gemeente Woerden - D171662 brief toezending zienschwizje raad naar 1 ODU getekend-INT20.1011-2381 Zienschwizje Gemeente Woudenberg - getekende versie Zienschwizje Gemeente Zeist naar 1 OD - M25_005 Motie Robuuste Omgevingsdienst Utrecht DEF-INT20.1011-2393 Zienschwizje gemeente Zeist naar 1OD - INT20.1011-2376 De heer Verkerk geeft een toelichting op beide bijlagen. Er is een algemeen deel, waarin is ingegaan op opmerkingen die uit meerdere zienschwizzen kwamen. En in de tweede bijlage zijn 27 individuele beantwoordingen opgenomen. Elke deelnemer ontvangt een brief met een algemene en een individuele reactie, die kan worden gebruikt voor de communicatie met de raad/staten. Het verzoek om financiële duidelijkheid voordat het besluit om toestemming wordt voorgelegd is opgepakt door het team Financiën. In de vergadering van het Gezamenlijk AB van 11 juli wordt een ontwerp-begroting ODU voorgelegd. Deze wordt zo vroeg mogelijk medio juni ambtelijk gedeeld met de regievoerders. Op die manier wordt dan al duidelijk wat naar verwachting uw bijdrage gaat worden. Aan de hand daarvan kunt u beoordelen of dit voldoende informatie is om aan uw raad/staten mee te geven. Wij hebben er vertrouwen in dat de GR op een goede manier betaalbaar is, ook voor de ODU zelf. In de planning volgt het formele proces van vaststelling van de
--	---

	ontwerpbegroting noodzakelijkerwijs nadat wij u de brief met verzoek om instemming met deelneming in de GR ODU hebben gestuurd. Met betrekking tot lokale betrokkenheid/maatwerk zal de ODU zoveel mogelijk hanteren wat u al gewend bent. De kosten in de begroting voor de fusie kunnen, zoals het er nu naar uit ziet, geheel gefinancierd worden uit de middelen van de bestaande diensten. De kwaliteit van de diensten blijft voortgezet, en we verwachten daar zelfs een versterking door schaalvergroting. De voorzitter biedt gelegenheid voor het stellen van vragen. De heer Lont (Oudewater): in bijlage 3f is een concept reactie op de zienswijze van Oudewater gegeven. Hierbij wordt niet inhoudelijk ingegaan op een opmerking. De heer Lont ziet niet de meerwaarde van een zienswijze, als er geen consensus is in het algemeen bestuur. Hij wil daar graag inhoudelijk antwoord. De heer Verkerk geeft aan dat het antwoord aan Oudewater nader bekeken wordt. Mevrouw De Groot (Bunnik): spreekt haar waardering uit dat er in juni ambtelijk wordt geïnformeerd. Zij geeft aan dat de gemeente wel al duidelijkheid moet geven over de DVO, ten behoeve van het opstellen van de ontwerpbegroting. Kunnen die uren nog worden gewijzigd? De heer Van Steijn, trekker werkgroep Financiën, antwoordt dat de berekeningen worden gedaan op basis van het UVP 2025. De definitieve bijdrage wordt duidelijk als bekend is wat de deelnemers afnemen. Hij komt hierop terug bij de financieringssysteematiek. Mevrouw De Groot merkt op dat zij de opgegeven DVO-uren dan niet meer kan wijzigen, bijvoorbeeld bij een tegenvallende meicirculaire. Er zijn geen vragen meer. De voorzitter leest het gevraagde besluit voor, dat straks ter besluitvorming wordt voorgelegd aan het AB van ODRU en het AB van RUD.
I.4.b 23':54"	ter bespreking: uitgangspunten financieringssysteematiek <i>Bijlagen:</i> GEZ AB I - 4b - voorstel financieringssysteematiek GEZ AB I - 4b - bijlage 1 - Power Point - Voorstel Financieringssysteematiek voor de ODU GEZ AB I - 4b - bijlage 2 - Uitwerking en opvolging uitgangspunten Fase 1 GEZ AB I - 4b - bijlage 3 - Uitwerking wijzigingen financieringssysteematiek voor deelnemersbijdrage De voorzitter geeft het woord aan Marcel van Steijn en Annemarie Huisman. Mevrouw Huisman, trekker werkgroep Financiën, start de presentatie. Zij is controller van de ODRU. Zij stelt de heer Van Steijn voor, tevens trekker van de werkgroep Financiën en controller bij de RUD. De financieringssysteematiek is de eerste mijlpaal, hierna volgen begroting en bijdrageverordening. U heeft een set ontvangen (<i>secr: zie voorstel met 3 bijlagen</i>) met uitleg over de techniek van de financieringssysteematiek. Dit is de opzet, nog niet de uitwerking. In een tweede bijlage is ingegaan op de uitgangspunten uit het richtingsplan. En tot slot is een voorbeeldberekening gemaakt voor twee ODRU- gemeenten, omdat daar de grootste aanpassing zit ten gevolge van de financieringssysteematiek. De heer Van Steijn vervolgt. Vandaag betreft het besluit het hanteren van de financieringssysteematiek. De vaststelling van de financieringssysteematiek volgt in de vergadering van het algemeen bestuur van 11 juli 2025. Het systeem is uitgewerkt op basis van de uitgangspunten in het richtingsplan. Het systeem dient in samenhang te worden bekeken. Het omvat een hybride systeem, met een vast en variabel deel. Bij de RUD wordt dit al gehanteerd, bij de ODRU is eerder besloten een hybride systeem te gaan hanteren, maar dit was nog niet geïmplementeerd. Aan de hand van de sheets wordt toegelicht. Het variabele deel vormt ongeveer 2/3 van

de begroting en het vaste deel 1/3. Door de splitsing kan eenmaal per jaar bij de begroting worden afgestemd wat de overhead inhoudt en welke normen er gelden. Dat biedt de mogelijkheid tot specifieke sturing op overhead.

In fase 1 is besloten te gaan werken met kengetallen. Een deel van de uren zal afgerekend worden op basis van werkelijk gemaakte uren. Waar het kan, zal op basis van kengetallen worden afgerekend.

De ODRU werkt met de 80-20 regel: 80% van de uren in het dvo zijn gegarandeerd, en 20% is flexibel. In de financieringssystematiek die nu wordt voorgesteld zitten alle structureel afgenomen uren in het UVP, en is daarmee gelijk aan de DVO.

Het afrekenen op gerealiseerde uren biedt meer flexibiliteit. Er zit wel een risico voor het afrekenen op gerealiseerde uren in plaats van op gegarandeerde uren. Indien er heel veel wordt afgeweken, is de gezondheid van de ODU minder.

De regels met betrekking tot vermindering van afname taken worden flexibeler. Planning is dat deze ook in het AB van 11 juli 2025 worden vastgesteld.

Het algemeen bestuur heeft op 17 oktober 2024 besluiten genomen, die zijn vastgelegd in het addendum. Daarvoor is het tweede deel van het voorgestelde besluit opgenomen. Op sheet 7 staan de drie regels.

Op sheet 8 staat de planning. De relatiemanagers spreken nu met de regievoerders; de UVP's zijn in mei bekend, waarna medio juni de deelnemersbijdrage bekend kan zijn.

De voorzitter geeft complimenten aan het team voor de uitwerking met alle onzekerheden en onduidelijkheden die er de afgelopen tijd nog waren. We zien dat het is gebaseerd op solidariteit en gemeenschappelijkheid.

Mevrouw De Groot geeft aan dat de vermindering ureninbreng de ODU niet mag raken; dit is nu precies het gesprek waar zij al maanden op heeft aangedrongen. In veel gemeenten moet heel veel bezuinigd worden. Dat gezamenlijk gesprek moet gevoerd, om te bekijken wie waarop bezuinigt. Dit is andersom. Zij vraagt zich af of het gesprek wel goed gevoerd is.

De heer Van Steijn antwoordt dat nog niet bekend is waarop bezuinigd moet worden. Het is ook een hele uitdaging voor de gemeenten om de UVP-uren nu al aan te geven. We verwachten geen grote problemen, maar weten dat pas als we de definitieve aantallen weten.

De voorzitter begrijpt de behoefte aan duidelijkheid, maar die kan van de deelnemers nog niet worden gevraagd. Voor nu is er geen dreiging van grote problemen, maar een soort slot op de deur is wel nodig. Indien er echt problemen optreden, zal dat in het algemeen bestuur terugkomen.

Mevrouw De Groot geeft aan dat het oordeel van de programmadirectie alleen gaat over de vraag of de afname de bedrijfsvoering onevenredig raakt; dat is iets anders dan wat je er vervolgens mee moet doen.

De heer Jorg geeft aan dat het oordeel van de programmadirectie gaat over de invloed op de bedrijfsvoering. Hij vindt de systematiek gedegen in elkaar zitten. Nieuw voor ODRU deelnemers is het werken met kengetallen. Hij wijst op een gesprek binnen de ODRU, waarbij is gesproken over de noodzaak van het stroomlijnen van de processen bij de gemeenten, om de omgevingsdienst efficiënter te maken. Dat lijkt me ook van invloed op de kengetallen. Misschien kan er een financiële prikkel voor gemeenten komen om wel dezelfde werkwijze te volgen, zo niet, dan extra kosten. Hij vraagt naar de ervaringen bij de RUD.

	De RUD voert jaarlijks een integrale kengetallen analyse en in realisatiegesprekken per maand wordt dit meegenomen. De RUD houdt ook productiviteitscijfers per medewerker bij en soms leidt dat tot aanpassing van het proces of het kengetal. De heer Jungen vult desgevraagd aan dat de standaardisatie voornamelijk op interne processen zit. Het is wel een interessante gedachte om te kijken of er meer te behalen is in de schakeling met processen bij gemeenten. Mevrouw Oosters (Utrecht) geeft complimenten voor het gedegen proces en de financieringssystematiek. Zij vraagt naar het traject dat doorlopen gaat worden voor het zaakgericht tijdschrijven. Mevrouw Huisman antwoordt dat een groot deel van de ODRU nu nog zaakgericht schrijft; een deel is afgeschaft. Er is nog geen concreet plan. Dat gaat worden opgesteld met de desbetreffende afdelingshoofden. De heer Polman (Stichtse Vecht) dankt ook voor al het werk tot nu toe. Hij ziet graag bij volgende voorstellen voor de ODU hoe de monitoring verloopt, zodat de gemeente niet achteraf wordt geconfronteerd met een hogere urenafname dan begroot. Bij meer dan 10% verhoging, gaat de vaste bijdrage omhoog. Hij zou dit graag op maandelijkse basis willen volgen. Dit vergt een strakke sturing in de gemeenten, maar ook in de ODU. De heer Lont (Oudewater) is tevreden over de financieringssystematiek. De voorzitter constateert dat er geen vragen of opmerkingen meer zijn en hij schorst de gezamenlijke vergadering.
II	DEEL II: START VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR RUD UTRECHT voorzitter Gerrit Spelt
II.1	ter besluitvorming: reactie op zienswijze en concept Gemeenschappelijke Regeling ODU De voorzitter van RUD Utrecht, de heer Spelt, opent de vergadering en legt de voorstellen zoals opgenomen in de 'Aanbiedingsnotitie gezamenlijk AB reactie op zienswijze en concept Gemeenschappelijke Regeling ODU' voor ter besluitvorming.
besluit	Het algemeen bestuur besluit conform voorstel. Het algemeen bestuur besluit in te stemmen met de beoordeling van de ingediende zienswijzen en de deelnemende colleges voor te stellen te besluiten tot het treffen van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht conform het aangepaste tekstvoorstel en de deelnemende colleges te informeren dat na oprichting van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht en de start van de taakuitvoering door de ODU, de procedure om de bestaande gemeenschappelijke regelingen ODRU en RUD Utrecht op te heffen, zal worden gestart.

Akkoord voorzitter ODRU: 10 van 13 Akkoord voorzitter RUD:

IV	VERVOLG GEZAMENLIJK AB Voorzitter Sjors Fröhlich
IV.1	TER INFORMATIE
IV.1.a	update stavaza U&H Strategie 2026: regionale doelen en prioriteiten <i>Bijlagen:</i> GEZ AB IV - 1a - Notitie gezAB presentatie UHS april 2025.def GEZ AB IV - 1a - bijlage - Presentatie UHS - versie gezAB 18 april 2025 De voorzitter opent de vergadering na schorsing. De heren Fabian Gomes Monteiro en Hans Westhoven, beide lid van het kernteam UHS, geven een presentatie aan de hand van sheets, die zijn toegevoegd aan de vergaderstukken. <u>Sheet 1</u> UHS vormt het uitvoeringskader voor de ODU. Dit behelst sec de taken die bij de ODU zijn belegd. Het gaat om het bijeenbrengen van uitvoering en handhaving. Mensen van zowel beleid als uitvoering zijn betrokken. Het document vormt een impuls voor kwaliteit. Vandaag zijn er twee doelen: het AB weet en snapt hoe de regionale U&HS 2026 is opgebouwd en het AB schaart zich in gezamenlijkheid achter de regionale doelen. <u>Sheet 2 en 3</u> De huidige U&H strategie is in 2021 vastgesteld en snel uitgevoerd. Deze voldoet aan de wettelijke eisen, maar vormt ook een papieren tijger. Anderhalf jaar geleden is gestart met de UHS 2026, met als idee meer ambitie. Er bestaat draagvlak: er is met veel partners gesproken, meer dan 150 deelnemers aan sessies, die veel waardevolle informatie opbrachten. Centrale opdracht: instrumenten moeten ergens aan bijdragen. Er waren tien thema's, drie sessies per thema met betrokkenheid van vergunningverleners, toezichthouders, beleidsmedewerkers. De bijeenkomsten leidden ook al tot een netwerk. De mensen in de uitvoering staan achter het document. Er zijn kansen om regionale overlegstructuren te integreren met de U&H strategie. Landelijk kan in samenwerking met VNG en IPO ons voorbeeld gedeeld worden. <u>Sheet 4 en 5</u> worden toegelicht. Milieucriminaliteit staat veelal niet in omgevingsvisie, maar er is wel landelijke aandacht. Daarom toegevoegd aan thema's. Sommige regels/beleid is nog niet vastgesteld, bijvoorbeeld circulaire economie. Daardoor is het moeilijk te bepalen wat VTH kan bijdragen en daar wordt een meer afwachtende houding aangenomen. Mevrouw De Groot vraagt of er een gemene deler staat in de Omgevingsvisies. De heer Westhoven antwoordt dat voor de doelen is gekeken naar wat moet. Indien een gemeente meer wil doen, kan dat. <u>Sheet 6</u> Er is een publieksversie in de maak. Binnenkort volgt een update per nieuwsbrief. <u>Sheet 7</u> Gepland is om in de vergadering van het algemeen bestuur van 11 juli de U&H strategie 2026 te behandelen en vervolgens ter vaststelling aan colleges te zenden. De heer Polman (Stichtse Vecht) geeft aan dat de relatie tussen ambitie, beschikbare financiële middelen en mensen een belangrijke toets vormen. De voorzitter dankt voor de presentatie.

IV.2	RONDVRAAG EN SLUITING Er zijn geen vragen. De voorzitter sluit de vergadering.
------	--

Actielijst

Datum vergadering	Nr	Actie	Wie	Datum gereed
18-04-2025	4	De opmerkingen uit het AB worden meegenomen in het programma	programmamanager	2026

Besluitenlijst

Gezamenlijk AB RUD Utrecht en ODRU 18 april 2025			
Datum-Nr	Thema	De beide AB's besluiten:	bekrachten door AB ODU
18-04-25.1	GR	Het algemeen bestuur besluit conform voorstel. Het algemeen bestuur besluit in te stemmen met de beoordeling van de ingediende zienswijzen en de deelnemende colleges voor te stellen te besluiten tot het treffen van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht conform het aangepaste tekstvoorstel en de deelnemende colleges te informeren dat na oprichting van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht en de start van de taakuitvoering door de ODU, de procedure om de bestaande gemeenschappelijke regelingen ODRU en RUD Utrecht op te heffen, zal worden gestart.	nee
18-04-25.2	financierings systematiek	Het algemeen bestuur besluit conform voorstel. Het algemeen bestuur stemt in met het hanteren van de voorgestelde financieringssysteematiek in bijlage 1 ten behoeve van het opstellen van de ontwerpbegroting 2026 en de concept bijdrageverordening ODU. Het betreft één besluit over het geheel van de financieringssysteematiek omdat de onderdelen met elkaar samenhangen. Het algemeen bestuur stemt in met de regels voor de urenafname 2026 in het kader van de eenmalige mogelijkheid om 5% afname-uren te reduceren, naar aanleiding van het addendum van 17 oktober 2024.	nee



Financieringssystematiek

Onderdeel van fase 2 'naar één robuuste omgevingsdienst in Utrecht'



Presentatie gez. AB 18 april 2025



Agenda



1. Besluit 1 Financieringssytematiek
2. Besluit 2 Ureninbreng ODU 2026
3. Planning volgende mijlpalen



Besluit 1: Financieringssystematiek (1/4)



In te stemmen met het hanteren van de voorgestelde financieringssystematiek in bijlage 1.

- De opzet is conform de door u vastgestelde uitgangspunten in Fase 1 (zie bijlage 2);
- Bestuursbesluit betreft één besluit over het geheel van de financieringssystematiek (samenhang);
- Betreft hybride vorm vast en variabel. RUD werkt hier al jaren mee en ODRU had dit ook besloten;
- Ter indicatie: variabele bijdrage (ca. € 30 mln.) en vaste bijdrage (ca. € 16 mln.);
- Nu alleen techniek, straks uitgewerkt in definitieve cijfers.

Het werken met deze techniek biedt:

- Financiële stabiliteit ODU;
- Vooraf meer duidelijkheid wat het gaat kosten;
- Mogelijkheid specifieke sturing op overhead;
- Sturing op kengetallen bij standaardproducten.



Besluit 1: Financieringssysteem (2/4)



a. Grootste impact voor de ODRU deelnemers:

nu	straks
80/20 regel in UVP	UVP is gelijk aan DVO
Werkelijke uren x integraal uurtarief	Werkelijke uren x UVP uurtarief òf Kengetal uren x UVP uurtarief Randvoorwaardelijke taken op begrote kosten
Afrekenen op gegarandeerde uren	Afrekenen op gerealiseerde uren
Twee tarieven (UVP en aanvullend)	Eén UVP tarief + meerdere aanvullende uurtarieven
Overhead op uren, max 25% FTE norm	Overhead is afgedekt in vaste bijdrage Herrekening vaste bijdrage per deelnemer indien >10% overschrijding op UVP uren

b. Verschil voor medewerkers van ODRU afrekenen op kengetallen en voor deel weer zaakgericht tijdschrijven:

- RUD medewerkers hebben ervaring;
- Goede communicatie en begeleiding.



Besluit 1: Financieringssysteem (3/4)



- c. Minder grote impact voor de RUD deelnemers:
 - Opdrachten gezamenlijk belang in vaste bijdrage;
 - Uurtarieven beleid: minder UVP uurtarieven en meer richtlijnen voor uurtarieven aanvullende opdrachten;
 - Vaste bijdrage mede afhankelijk van de ureninbreng ODRU deelnemers.
- d. Van belang voor de ODU deelnemer: nieuwe balans vinden tussen flexibiliteit en continuïteit. Nieuwe vraagstukken bedrijfsvoering:
 - Vaste formatie vinden en aan werk houden;
 - Normverhoudingen gaan vaststellen;
 - Uittredingsregels collectief 0-5% en >5% (op gez. AB 11 juli)



Besluit 1: Financieringssysteem (4/4)



Dit voorstel is in samenwerking met diverse partijen tot stand gekomen:

- Met de adviesgroep (regievoerders en financieel experts);
- Gezamenlijk RVO;
- Werkgroepen zoals Core Business, gezamenlijk belang en PDC;
- Stuurgroepleden.

Vervolgstappen:

- Opstellen ontwerp begroting 2026 (april/juli).
 - UVP uurtarieven 2026 reeds afgegeven (€ 82,50)
 - Rudimentaire begroting vormt basis voor het kostenniveau
 - UVP uren afname 2026 door eenmalige 0-5% uren vermindering
 - Ureninbreng structurele uren in UVP vanuit de ODRU deelnemer
- Deelnemersbijdragen bekend half juni 2025



Besluit 2: Ureninbreng ODU 2025

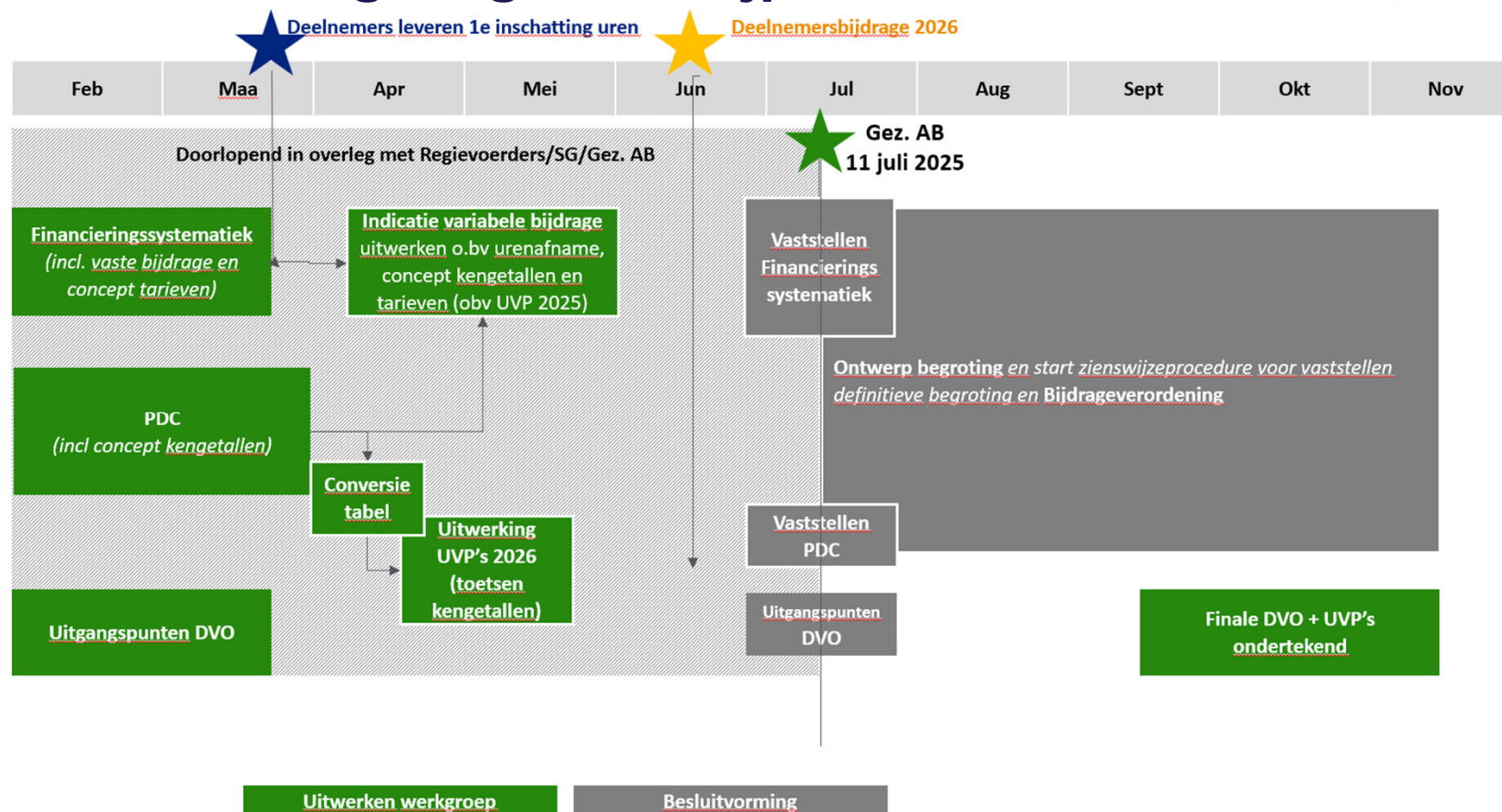


In te stemmen met de regels voor de urenafname 2026 in het kader van de eenmalige mogelijkheid om 5% afname-uren te reduceren, naar aanleiding van het addendum van 17 oktober 2024.

- Regel 1:** Alle uren die minder worden afgenomen in het UVP 2026 t.o.v. UVP 2025 tellen mee in de 5% afname.
- Regel 2:** Uren die structureel worden ingezet, dienen te worden opgenomen in het UVP (zie voor effect bijlage 3 voorbeeldberekening ODRU gemeente).
- Regel 3:** De collectieve urenafname van de deelnemers mag de bedrijfsvoering van de ODU niet onevenredig raken.
Het eindoordeel hierover is aan de programmadirectie en stuurgroep.



3. Planning volgende mijlpalen







Criteria (1/2)

Nieuwe financieringssysteem en opvolging



Criteria		Opvolging
1	Eerlijke verdeling: je betaalt wat je krijgt	a. Onderzoek naar opties voor de verdeelsleutel heeft uitgewezen dat de DVO/UVP uren het meest eerlijk zijn voor de vaste bijdrage. b. De variabele bijdrage wordt afgerekend op werkelijke realisatie. c. Als teveel uren buiten DVO/UVP worden gehouden vindt herrekening van de vaste bijdrage plaats.
2	Transparant in producten, prestaties, prijzen (PDC)	a. Indeling PDC is transparant.
3	Efficiency bevorderen	a. Door prikkels in de systematiek in te bouwen om structurele uren in DVO/UVP onder te brengen, kan ODU meer vaste medewerkers aantrekken, wat kosten beperkt.
4	Effectiviteit bevorderen (of tenminste niet verhinderen)	a. De systematiek is helder en robuust. Er zitten zo min mogelijk verkeerde prikkels in. Een deel van de ODU en deelnemers heeft ervaring met de systematiek.



Criteria (2/2)

Nieuwe financieringssysteem en opvolging



Criteria		Opvolging
5	Begrijpelijke en simpele systematiek	a. De systematiek is helder en robuust. Er zitten zo min mogelijk verkeerde prikkels in. Bij een deel van de ODU's ervaring met deze systematiek. b. Er is één UVP uurtarief voor alle diensten.
6	Beperkte administratieve lasten: balans zoeken	a. De systemen zijn goed in te richten conform deze systematiek.
7	Borgen van de continuïteit van de organisatie	a. Door een onderscheid te maken in een variabele en een vaste bijdrage en door de prikkels om structurele uren op te nemen in het DVO/UPV, kan worden geborgd dat de ODU een vaste kern van medewerkers kan aantrekken voor zowel de uitvoerende als de ondersteunende medewerkers.
8	Ruimte voor ontwikkeling en innovatie ¹	a. Deze posten zijn opgenomen in de vaste kostencategorieën en worden dus vanuit de vaste bijdrage betaald. Samen met de bovenstaande prikkels is ruimte zoveel mogelijk gewaarborgd in de systematiek. De kadernota blijft jaarlijks het instrument om hier definitief op te sturen door de deelnemers.

¹ Dit is één van de zes robuustheidscriteria IBP. Innovatie o.b.v. concrete plannen beoordelen en jaarlijks vaststellen



Variabele bijdrage



Concept PDC kent circa 280 items met 30% producten mét kengetal.

- Er zijn PDC items met en zonder kengetallen
- Iets meer over vermelden
- Het richtingsplan fase 1 kent voor financiën een belangrijk uitgangspunt, t.w. dat taken/uren die deelnemers langer dan drie jaar laten uitvoeren, binnen een thema/productgroep, structureel worden ondergebracht in de dienstverleningsovereenkomst (DVO).
 - Dvo=uvp
 - Rest in aanvullende opdrachten of projecten
 - Afrekenen o.b.v. werkelijke realisatie
 - Structureel onder realisatie → in gesprek met deelnemer
- Kengetallen
 - Voorwaarden kengetallen (4 items benoemen)
 - Jaarlijkse monitoring & beoordeling van de kengetallen.



Uurtarieven beleid



Het richtingsplan fase 1 kent voor financiën een belangrijk uitgangspunt, t.w. in het PDC gedeelte van de variabele bijdrage van de deelnemers wordt afgerekend op werkelijke uren of met kengetallen.

Dus:

- PDC items mét kengetallen: DVO/UVP: werkelijk aantal product x kengetal x UVP uurtarief
- PDC items zonder kengetallen: DVO/UVP: werkelijk aantal uren x UVP uurtarief

De ODU werkt met één uurtarief voor het hele UVP. De aanvullende opdrachten en projecten kennen meerdere tarieven.



Vaste bijdrage

Voorstel verdeelsleutel & voordelen



De berekeningswijze van de vaste bijdrage is als volgt:

- Verrekening van begrote vaste kosten m.b.v. DVO/UVP uren als verdeelsleutel.
- Aanpassing vaste bijdrage wanneer bij herberekening per deelnemer blijkt dat de realisatie van het UVP plus aanvullende opdrachten in meer dan 10% afwijkt van het UVP.



Vaste bijdrage

Verdeelsleutel



De werkgroep Financiën heeft onderzoek gedaan naar de meest logische verdeelsleutel om de kosten voor bedrijfsvoering te verdelen onder de deelnemers. Hierbij is gekeken naar wat de costdrivers zijn, d.w.z. welke factoren hebben invloed op de omvang van de vaste kosten.

De werkgroep Financiën is in samenwerking met werkgroep gezamenlijk belang tot een indeling gekomen voor welke kostencategorieën in de vaste bijdrage komen.



Opzet vaste bijdrage

Vaste kostencategorieën



Vaste kosten zijn ondersteunend aan primair proces en hebben geen directe relatie met productieomvang. Deze veranderen niet (direct) mee met de productieomvang.

Randvoorwaardelijke taken		Verdeel-sleutel	Governance
1.	Overhead ¹	DVO/UDP uren	Kadernota
2.	Materiële kosten primair proces (o.a. VTH-software, wagenpark)	DVO/UDP uren	Kadernota
3.	Nieuwe ontwikkelingen (n.t.b.)		
a.	Innovatie	DVO/UDP uren	Kadernota
b.	Ontwikkeling van medewerkers, processen & organisatie	DVO/UDP uren	Kadernota
4.	Crisispiket/Milieuklachten; infrastructuur incl. cons. Regeling		
a.	Groen en Blauw (zwemwatertelefoon)	PU	PU
b.	Grijs (bv. asbest)	DVO/UDP uren	Kadernota
5.	Afstemming & Coördinatie regio	DVO/UDP uren	Kadernota
6.	Onvoorzien	DVO/UDP uren	Kadernota

¹ Het gaat hier om alle kosten bedrijfsvoering.

CONCEPT VERSLAG

vergadering Gezamenlijk Algemeen Bestuur ODRU en RUD Utrecht
vergaderdatum 23 mei 2025 – 10.00 uur – 11.30 uur

Deelnemers AB RUD Utrecht

Provincie Utrecht	✓	de heer H. Bakker
Gemeente Amersfoort	✓	de heer J. van Lammeren
Gemeente Baarn	✓	de heer S. de Vries
Gemeente Bunschoten	✓	de heer W. de Jong
Gemeente Eemnes	✓	de heer R. van Benthem
Gemeente Houten	✓	Mevrouw W. Kosterman
Gemeente Leusden	✓	de heer W. Vos
Gemeente Lopik	✓	de heer G. Spelt (voorzitter)
Gemeente Nieuwegein	✓	mevrouw M. Schouten
Gemeente Soest	✓	mevrouw A. Treep
Gemeente Utrecht	✓	mevrouw E. Oosters
Gemeente Woudenberg	✓	mevrouw Boeve-de Kruif

Ambtelijk RUD Utrecht

Directeur/Secretaris	✓	de heer H. Jungen
Bestuurssecretaris	✓	de heer P. Verkerk
Controller	✓	de heer M. van Bockel

Deelnemers AB ODRU

Gemeente Vijfheerenlanden	✓	de heer S. Fröhlich (voorzitter)
Gemeente Bunnik	☒	mevrouw H.S. de Groot
Gemeente De Bilt	✓	mevrouw A. 't Hart
Gemeente Montfoort	✓	de heer Van Wikselaar (afwezig) vervangen door de heer R. Jonkers
Gemeente De Ronde Venen	✓	de heer Divendal
Gemeente Oudewater	☒	de heer B.C. Lont
Gemeente Renswoude	☒	de heer H.H. van der Schoor
Gemeente Rhenen	✓	de heer B. Fintelman
Gemeente Stichtse Vecht	✓	de heer D. Polman
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	✓	de heer R. Jorg
Gemeente Veenendaal	☒	de heer C.M. Verloop
Gemeente Vijfheerenlanden	✓	de heer J. van Montfoort
Gemeente Woerden	☒	de heer R. Luca
Gemeente Wijk bij Duurstede	✓	de heer J. Brouwer
Gemeente IJsselstein	✓	de heer P.J. Bekker
Gemeente Zeist	☒	de heer W. Catsburg

Ambtelijk ODRU

Directeur/secretaris	✓	de heer A. van Vuuren
Bestuurssecretaris	✓	mevrouw B. Behrens-Benne/Maarten Walenboer (a.i.)
Controller	☒	mevrouw A. Huisman

Programmateam Vorming 1 OD

Programmamanager	✓	Mevrouw Ch. Vandekerckhove (Deloitte)
Verslaglegging	✓	de heer P. Verkerk

Verslag

Bijlagen

2025-03-14_Gezamenlijk AB ODRU en RUD Utrecht_Agenda

Nieuwsbrief aan AB-leden: Update vorming een omgevingsdienst voorzitters ODRU en RUD maart 2025

1	Opening, mededelingen en vaststellen agenda Sjors Fröhlich opent de vergadering en vertelt dat door beide voorzitters aan Michael van Bockel, de beoogd directeur bedrijfsvoering en de tweede kwartiermaker, is gevraagd om voortaan deel te nemen aan de gezamenlijk AB vergaderingen en de stuurgroep vergaderingen. Zodoende kan hij samen met Hugo Jungen goed het pad plaveien voor de nieuwe omgevingsdienst, dus Michael van harte welkom. - Wim Wikselaar (gemeente Montfoort) is afwezig. Hij zal worden vervangen door Wethouder Jonkers - Verhinderd meldingen: Bas Lont (Oudewater), Hilde de Groot (Bunnik), Henk van der Schoor (Renswoude), Marco Verloop (Veenendaal) en Roy Luca (Woerden)
2	Verslag , besluiten- en actiepuntenlijst gezamenlijk AB 18 april 2025 Vaststelling van het verslag van 18 april vindt plaats in de eerstvolgende fysieke vergadering op 11 juli. Ingekomen post: - brief Ministerie van I&W d.d. 1 april inzake 'Beoordeling 1e voortgangsrapportage robuuste omgevingsdienst' (zie ook notitie ter informatie bij agendapunt 5c) - brief Ministerie van I&W d.d. 25 april inzake 'Subsidieverlening inzake vorming nieuwe Omgevingsdienst Utrecht' De inhoud van de ingekomen brieven komen in een later agendapunt ook nog aan bod.
3	Ter informatie: integratie update - Bekendmaking nieuwe logo Omgevingsdienst Utrecht - update planning bestuurlijke kalender (zie ook geactualiseerd besluitvormingskalender): door programmamanager - Organisatie Model op hoofdlijnen (incl. topstructuur en selectieproces): door programmamanagers en voorzitters - update financieringssysteem en -kaders - update aanpak PDC en vervolgstappen Charlotte Vandekerckhoven geeft een algemene update over het integratieprogramma en de status van de diverse onderdelen. Charlotte toont het nieuwe logo dat voor de Omgevingsdienst Utrecht is vastgesteld. De medewerkers zijn betrokken bij het ontwerp en de keuze van het logo en er was uiteindelijk een overduidelijke meerderheid voor het finale ontwerp dat gekozen is. Aan de hand van een presentatie geeft Charlotte aan welke onderdelen allemaal nog op groen staan en dus op schema verlopen. We zijn nog altijd op schema om 1 januari 2026 te halen. We hebben een belangrijke mijlpaal behaald met de benoeming van de kwartiermakers en dat is een goede stap voor de ODU en ook voor het programma maar vraagt misschien ook aanpassing in het programma en daar is dan ook aandacht voor. Er is ook al tastbare vooruitgang op het vlak van informatievoorziening waar de eerste stap voor samenvoeging van de databanken van het bodeminformatiesysteem is volbracht. De twee databases van de RUD en de ODRU zijn nu gekoppeld, dus nu heeft iedereen toegang tot dezelfde

	informatie. De twee systemen worden samengevoegd tot één systeem en dat zal normaal gezien nog gebeuren voor het einde van het jaar. We zijn samen met de regievoerders aan het werk voor de oprichting van de ODU om de juridische besluiten met instemming voor de GR uiterlijk 8 oktober te ontvangen, hetgeen haalbaar lijkt te zijn voor alle gemeenten. We zijn nog in afwachting van een formele bevestiging van de gemeente Utrecht, maar als die binnen is dan hebben we een vaste datum van instemming en dan kan het programma ook verder met de juridische en administratieve oprichting van de GR en inschrijving bij de Kamer van Koophandel. Dit is een spannende krappe tijdlijn, maar haalbaar. In het volgende gezamenlijke AB wordt een update gegeven van de integratiekosten. De ontwerp begroting ODU voor 2026 en de bijbehorende bijdrageverordening worden nu opgesteld en deze worden in het AB van 11 juli ter besluitvorming geagendeerd waarna deze voor zienswijzen aan de raden en staten worden aangeboden. Verder staan dan de financiële quickscan, de liquidatiebegroting en het mandaatbesluit ook op de agenda. Het functieboek voor de nieuwe organisatie is ook in ontwikkeling en het personeel heeft nu inzicht in de planning en plaatsingsprocedure. Er wordt straks wel gewerkt met 2 CAO's en dat heeft te maken met de Overgang van onderneming, waardoor de medewerkers hun oude rechten behouden. Sjors bedankt Charlotte voor de uitleg en spreekt de waardering uit voor het vele werk dat er nu ook weer door iedereen verzet is. Er is gelegenheid voor vragen. Wim Vos: Waarom 2 CAO's hanteren? Charlotte legt uit dat de ODU start met de CAO SGO, maar dat door de juridische situatie van Overgang van onderneming de medewerkers van de RUD Utrecht hun huidige CAO (Provincie) kunnen behouden. Elke nieuwe medewerker start wel met de CAO SGO. Na verloop van tijd zal uiteindelijk alleen nog de CAO SGO over blijven, maar dit kan nog behoorlijk lang duren. Wil Kosterman: Worden er nog wel begrotingen opgesteld voor de twee bestaande organisaties voor 2026? Charlotte geeft aan dat dit voor de ODRU al gedaan is en voor de RUD Utrecht ook nog wordt gedaan, maar dat dit 'lege' begrotingen zijn en alleen bedoeld om de organisaties te kunnen opheffen. Wil Kosterman: Hoe gaat het nu eigenlijk met de medewerkers van de twee diensten? Hugo Jungen en Arnold van Vuuren geven aan dat de medewerkers straks gewoon met behoud van functies overgaan en dat er weinig negatieve geluiden gehoord worden, de medewerkers worden goed op de hoogte gehouden en zijn tevreden met de stappen die gezet worden. Charlotte vertelt dat er bij de ODRU net een MTO (Medewerkers tevredenheidsonderzoek) is uitgezet en dat de resultaten erg positief waren. Bij de RUD wordt deze ook nog voor de zomer uitgezet en de resultaten zullen samen weer input geven voor het cultuurprogramma dat er wordt gemaakt om de nieuwe organisatie goed vorm te geven.
4.a	Plan van aanpak liquidatieplan Sjors begint met allereerst Michael van Bockel namens het gehele gezamenlijke AB te feliciteren met het feit dat hij de nieuwe kwartiermaker / beoogd directeur bedrijfsvoering is geworden en geeft hem het woord. Michael geeft een korte presentatie en toelichting op het plan van aanpak liquidatieplan. Het betreft een opzet waarmee de beide organisaties een eigen liquidatieplan moeten opstellen. De bedoeling is dat de bestaande besturen voor de ODRU en de RUD ook in 2026 nog actief blijven om hun eigen jaarrekeningen te kunnen vaststellen en de accountantsverklaring hierbij te verzorgen. Pas wanneer dat allemaal is afgerond kan kunnen de bestaande GR-en opgeheven worden. Dit betekent wel dat er een mini begroting zal zijn voor 2026 voor de bestaande organisaties en dat het feitelijke werk voor de liquidaties eigenlijk door medewerkers van de ODU uitgevoerd moet worden. Het budget hiervoor zou dan ook bij de ODU onder gebracht moeten worden. Dit om te voorkomen dat er ook weer over 2026 een jaarrekening opgesteld moet worden in 2027 hetgeen dus een vicieuze cirkel zou veroorzaken. Er worden negen financiële uitgangspunten voorgesteld waarmee de liquidaties goed en eerlijk zou moeten verlopen.

Besluit	Rob Jorg: In 2026 zijn er weer verkiezingen, lopen we dan het risico dat we voor twee verschillende GR alsnog weer bestuurders moeten aanstellen? Michael geeft aan dat we dit het liefste willen voorkomen, maar veel zal afhangen van de timing en besluitvorming. Eva Oosters: Loopt de behandeling van de liquidatieplannen gelijk met de gemeentelijke besluitvorming over de nieuwe GR? Michael: Dit wordt 11 juli besproken. Dan weten we de uitkomsten van de accountantsonderzoeken en kunnen we ook meer bepalen over de vervolgstappen. Joop van Montfoort: Wat wordt bedoeld met de tekst dat er structureel verlieslatende zaken achter blijven bij de latende organisaties. Graag anders formuleren. Michael: Hiermee wordt bedoeld dat indien er structureel verlieslatende activiteiten worden geconstateerd bij één van beide diensten, dat dan die dienst op een of andere manier deze verlieslatende activiteit voor 2026 moet financieren. En dan moeten er voor 2027 en verder afspraken worden gemaakt om te voorkomen dat de verlieslatende activiteit blijft. Wim de Jong: Had vooraf nog wat vragen maar deze zijn per mail al beantwoord. Het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht besluiten: de punten 1 t/m 9, opgenomen onder het kopje 'Voorgestelde financiële uitgangspunten' vast te stellen zodat deze zullen worden gehanteerd bij de op te stellen liquidatieplannen en de daaruit voortvloeiende activa passiva transactie per 1 januari 2026; Voorgestelde financiële uitgangspunten: 1. Overdracht van alle rechten en plichten van werknemers naar ODU per 1 januari 2026; 2. Kosten m.b.t. (latente) personele verplichtingen zullen door de latende organisaties worden gedragen; 3. Kosten m.b.t. overige zaken zoals structureel verliesgevendende activiteiten zullen door de latende organisaties/deelnemer(s) worden gedragen (middels een extra bijdrage aan de ODU in 2026); 4. Activa en passiva van ODRU en RUD naar ODU zullen per 1 januari 2026 tegen boekwaarde (o.b.v. jaarrekening 2025) worden overgedragen. Een nadere praktische uitwerking hoe dat administratief gebeurt volgt later binnen de werkgroep Financiën; 5. Claims en lasten die na liquidatie ontstaan, met een oorsprong voor 1 januari 2026, komen ten laste van de oorspronkelijke deelnemers van de latende organisaties; 6. Financiële werkzaamheden ten behoeve van de afwikkeling van de latende organisaties in 2026/2027 worden door ODU uitgevoerd. Hier worden geen kosten voor in rekening gebracht; 7. Overgang van leverancierscontracten worden per contract beoordeeld (overname, afkoop of beëindiging in de latende organisatie); 8. Eigen vermogen en banksaldi blijven achter bij de latende organisaties; 9. Op basis van accountantscontrole bij de liquidatiebalans volgt het eindsaldo van het eigen vermogen van de latende organisaties. Deze vormt de basis voor de eindafrekeningen met de deelnemers (verwachting medio 2026, uiterlijk 2027).
Besluit	Het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht besluiten: De planning voor de liquidatieplannen en de begrotingen 2026, zoals opgenomen onder het kopje 'Planning Liquidatieplannen en begrotingen 2026 ODRU en RUD(1)' als zodanig vast te stellen. Omdat er in een digitale vergadering van het algemeen bestuur geen besluiten genomen mogen worden, zullen deze besluiten op 11 juli nog worden bekrachtigd.
5.a	Projecten en ontwikkelingen met een regionaal belang Danielle Verkade geeft een presentatie en toelichting over de redenen van deelnemers om dergelijke regionale opdrachten te initiëren, de uitgangspunten en de inhoudelijke onderdelen die

	zijn onderkend. Het maakt ook deel uit van de afspraken die wij in het richtingsplan voor de Omgevingsdienst Utrecht al in de vorige fase hebben vastgesteld. Ook wordt nader toegelicht wat de relatie is met de Uitvoering- en Handhavingsstrategie. Door samen te werken aan een vraag of een opgave die een gezamenlijk of regionaal belang heeft, ontstaat er een meerwaarde voor alle deelnemers en bereiken we ook een financieel voordeel doordat het werk efficiënter kan worden uitgevoerd dan wanneer elke deelnemer hier afzonderlijk mee aan de slag moet. Het betreft ook taken zoals het crisis piket en het klachten piket dat voor alle deelnemers georganiseerd wordt. Hiervoor zijn mensen ingeroosterd die de telefoon moeten kunnen aannemen en eventueel zaken afstemmen en coördineren in de regio. Ook keten toezicht is één van de onderwerpen waarop regionale samenwerking van belang is. De besluitvorming over deze projecten en ontwikkelingen met een regionaal belang zit straks in de begroting 2026 die op 11 juli aan het gezamenlijk AB wordt voorgelegd. De voorzitter bedankt Danielle voor de presentatie. Er zijn geen specifieke vragen.
5.b	Plan van aanpak Governance Frank van Nijkerken geeft een korte presentatie en toelichting op de aanpak om te komen tot een goede governance. Bij de governance gaat het in feite om de besturing en aansturing van de omgevingsdienst. De verschillende rollen zijn heel essentieel. Zo is er de rol van eigenaar, de rol van opdrachtgever en de rol van opdrachtnemer en die verhouden zich op een bepaalde manier tot elkaar. Hoe geven we dat vorm op een zodanige manier dat er gestuurd kan worden, beheerst kan worden en toezicht gehouden kan worden. Zeker met straks 27 deelnemers wordt dit een behoorlijke opgave en we willen dit direct toekomstbestendig vormgeven. Hiervoor is ook gekeken naar hoe andere grote omgevingsdiensten en de VRU het een en ander hebben geregeld en welke goede praktijkvoorbeelden we hiervan kunnen gebruiken. Een onderdeel zal ook zijn de bestuurlijke structuur AB, DB en de inrichting en de samenwerking in de voorbereiding daartoe. Sjors vertelt dat er afgelopen week ook een goed overleg hierover is geweest met de gemeentesecretarissen en diverse directeurs van de deelnemers om ook bij deze mensen op te halen hoe zij de governance van de nieuwe ODU zien. Maarten Divendal: wil graag meegeven dat het om meer gaat dan alleen de formele rollen en dat er aandacht is voor het handhaven van de betrokkenheid van colleges en raden. Denk hierbij ook aan de raadsadviseur die namens veel gemeenten de raden ondersteunt als het gaat om GR-en. Hier wordt inderdaad ook naar gekeken en er zijn inmiddels ook contacten met de kring van raadsgriffiers en de persoon die vanuit bijna de hele provincie met de raadsrapporteurs bepaalde onderwerpen over de GR-en bespreekt. Marieke Schouten: We hebben nog wel eens om een robuustere strafrechtketen gevraagd, is in dit kader hier ook naar gekeken? Sjors antwoordt dat dit ook een goed punt is, maar dat we de komende maanden hier nog wel meer over gaan uitwerken. Er zijn verder geen specifieke vragen en de voorzitter bedankt Frank voor de presentatie.
5.c	Beoordeling robuustheid door ministerie IenW Hugo Jungen geeft een korte toelichting op de gesprekken die recent gevoerd zijn met staatssecretaris Afke van Rijn. We moeten periodiek rapporteren over de voortgang van de KPI's die rond de robuustheid bepaald zijn voor alle OD's in Nederland en een aantal OD's staan gewoon op rood. Voor de ODU staan wij op Oranje omdat we op 3 KPI's hebben aangegeven dat we daar nog druk mee bezig zijn. Het gaat dan onder meer om de bepaling dat 80% van het personeel in

	dienst moet zijn bij de OD. Men is positief over het halen van de robuustheidscriteria en er bestaat nog coulance met de deadline van 1 april 2026 vanwege de vorming van de ODU. Wim Vos: Op hoeveel percentage zitten we nu met vast personeel? Hugo: Ik kan alleen voor de RUD Utrecht zeggen dat wij nu op dat percentage zitten en volgens mij werkt de ODRU er nu hard aan om ook op die 80% uit te komen. Arnold van Vuuren: Het klopt dat de ODRU nog niet op 80% totaal vast personeel zit, maar dat heeft te maken met een bepaling die hierover in het bestuur is afgesproken en die nu met de vorming van de ODU dus moet worden aangepast. Hij verwacht uiteindelijk ook op 80% personeel in vaste dienst uit te komen. Dick Polman: Wordt er een verslag gemaakt van dit gesprek zodat we ook zekerheid hebben van deze afspraken? Ja, dat wordt nog gedaan door het ministerie.
6	rondvraag en sluiting Wil Kosterman: Heeft de ODRU ook net als de RUD Utrecht een bestemmingsreserve waarmee straks een deel van de nieuwe reserve van de ODU gevuld kan worden? Arnold van Vuuren geeft aan dat hier op een andere manier wel in is voorzien. Er zijn verder geen vragen en de voorzitter bedankt dan ook alle deelnemers en sluit de vergadering.

Actielijst

Datum vergadering	Nr	Actie	Wie	Datum gereed
18-04-2025	4	De opmerkingen uit het AB worden meegenomen in het programma	programmamanager	2026

Besluitenlijst

Gezamenlijk AB RUD Utrecht en ODRU 23 mei 2025			
Datum-Nr	Thema	De beide AB's besluiten:	bekrachtigen door AB ODU
23.05.25-1	Financiële uitgangspunt en liquidatieplan	Het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht besluiten: de punten 1 t/m 9, opgenomen onder het kopje 'Voorgestelde financiële uitgangspunten' vast te stellen zodat deze zullen worden gehanteerd bij de op te stellen liquidatieplannen en de daaruit voortvloeiende activa passiva transactie per 1 januari 2026; Voorgestelde financiële uitgangspunten: 1. Overdracht van alle rechten en plichten van werknemers naar ODU per 1 januari 2026; 2. Kosten m.b.t. (latente) personele verplichtingen zullen door de latende organisaties worden gedragen; 3. Kosten m.b.t. overige zaken zoals structureel verliesgevende activiteiten zullen door de latende organisaties/deelnemer(s) worden gedragen (middels een extra bijdrage aan de ODU in 2026); 4. Activa en passiva van ODRU en RUD naar ODU zullen per 1 januari 2026 tegen boekwaarde (o.b.v. jaarrekening 2025) worden overgedragen. Een nadere praktische uitwerking hoe dat administratief gebeurt volgt later binnen de werkgroep Financiën; 5. Claims en lasten die na liquidatie ontstaan, met een oorsprong voor 1 januari 2026, komen ten laste van de oorspronkelijke deelnemers van de latende organisaties; 6. Financiële werkzaamheden ten behoeve van de afwikkeling van de latende organisaties in 2026/2027 worden door ODU uitgevoerd. Hier worden geen kosten voor in rekening gebracht; 7. Overgang van leverancierscontracten worden per contract beoordeeld (overname, afkoop of beëindiging in de latende organisatie); 8. Eigen vermogen en banksaldi blijven achter bij de latende organisaties; 9. Op basis van accountantscontrole bij de liquidatiebalans volgt het eindsaldo van het eigen vermogen van de latende organisaties. Deze vormt de basis voor de eindafrekeningen met de deelnemers (verwachting medio 2026, uiterlijk 2027).	

23.05.25-2	Financiële uitgangspunt en liquidatieplan	Het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht besluiten: De planning voor de liquidatieplannen en de begrotingen 2026, zoals opgenomen onder het kopje 'Planning Liquidatieplannen en begrotingen 2026 ODRU en RUD ⁽¹⁾ als zodanig vast te stellen.	
------------	---	--	--

Ad.1 Planning Liquidatieplannen en begrotingen 2026 ODRU en RUD

Planning

Periode	Activiteit
Mei 2025	Beknopte memo: Financiële uitgangspunten en planning liquidatieplan opstellen
	- 16 mei: Bespreking in SG
	- 23 mei: Behandeling in gAB (15 mei regievoorders)
September 2025	- 26 sept.: Behandeling in gAB, 12 sept. in AB RUD en 2 okt. in AB van ODRU: (1) Begroting RUD en ODRU 2026 (dit zijn liquidatiebegrotingen) (2) Financiële paragraaf voor toekomstige liq. plan per oude OD, bv. over afwikkeling activa, passiva en reserves. Advies n.a.v. rapportages vanuit de financiële quickscan beschikbaar. Centraal bespreken en voorgenomen besluitvorming door eigen besturen eind 2025.
Oktober 2025	Besluitvorming nieuwe ODU en dus afwikkeling latende organisaties
Eind 2025	- Vaststellen startvermogen per 1 januari 2026 in begroting nieuwe dienst
	- Vaststellen ontwerp liquidatieplan door eigen algemene besturen (incl. adviesrecht beide OR'en)
2026 -2027	- Afronden zienswijzeprocedure begroting 2026 RUD
	- Afronden zienswijze procedure begroting 2026 ODRU + afronden zienswijze op liquidatieplannen voor opheffen diensten
	- Besluitvorming colleges en raden inzake opheffen GR ODRU en GR RUD Utrecht (voorjaar)
	- Jaarrekeningen 2025
	- Uitvoering geven aan liquidatie (verwachting medio 2026, uiterlijk 2027)

Notitie gezamenlijk algemeen bestuur

aan:	Gezamenlijk algemeen bestuur Eén omgevingsdienst Utrecht
van:	Stuurgroep Eén Omgevingsdienst Utrecht
opsteller:	Werkgroep Financiën
onderwerp:	(Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026
t.b.v.:	Gezamenlijk AB d.d. 11 juli 2025, agendapunt I.5.a1
Bijlage(n):	bijlage 1 (Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026 bijlage 2 Zienswijzebrief behorende bij (Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026

Doel:

- X ter besluitvorming
 - O ter (oriëntatie) bespreking
 - O ter kennisneming
-

Samenvatting

De (Ontwerp) Programmabegroting 2026 van de ODU vormt de basis voor een stabiele en toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie. Er is gekozen voor een evenwichtige combinatie van investeren in kwaliteit en het beheersen van de kosten. Met ingang van 2026 is een uniforme, outputgerichte financieringssysteem ingevoerd, waarbij deelnemers bijdragen op basis van de daadwerkelijk afgenomen producten en diensten. De variabele bijdrage wordt bepaald aan de hand van het door de deelnemers aangeleverde UVP 2026 (349.119 uren), met een vastgesteld uurtarief van €81,75. Daarnaast is een vaste bijdrage vastgesteld voor de bedrijfsvoeringslasten, waarmee onder andere financiën, ICT, HRM, communicatie, huisvesting en managementondersteuning worden bekostigd.

De producten- en dienstencatalogus (PDC) biedt helderheid en voorspelbaarheid door te werken met kengetallen en normuren, maar houdt ook ruimte voor flexibiliteit indien nodig. Jaarlijks wordt deze catalogus geëvalueerd en waar nodig aangepast. Voor de bovenlokale en gezamenlijke opgaven is een aanvullende regionale financieringssysteem ingericht. Deze bestaat uit een vaste bijdrage van €500.000, verdeeld naar rato van DVO-uren, en een jaarlijkse urenafracht van 4% van het DVO-urenpakket per deelnemer. Hiermee wordt jaarlijks circa 7.000 uur aan gezamenlijke regionale inzet gerealiseerd, waarbij deelnemers gezamenlijk prioriteiten bepalen.

De fusie en schaalvergroting hebben geleid tot substantiële efficiencywinst. Hierdoor konden in 2026 nieuwe taken worden opgenomen, zoals de uitvoering van de robuustheidscriteria en gezamenlijke voorzieningen, zonder dat dit heeft geleid tot extra lastenstijging voor de deelnemers. Door deze efficiënte en schaalbare organisatie-inrichting wordt de gewenste kwaliteitsverhoging bereikt binnen een gematigde kostenontwikkeling. Zo blijft de ODU in staat effectief bij te dragen aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving in de provincie Utrecht, als professionele en betrouwbare partner voor alle deelnemers.

Voorstel en gevraagd besluit

Gevraagd besluit:

Het gezamenlijke AB van de ODRU en RUD vraagt het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht de volgende besluiten te nemen:

1. de (Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026 vast te stellen;
 2. kennis te nemen van het meerjarenraming voor de jaren 2026-2029;
 3. een zienswijzeprocedure op de (Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026 te ondersteunen; en
 4. de aanbiedingsbrief aan de deelnemers inzake de zienswijzeprocedure van de (Ontwerp) Programmabegroting 2026 van de ODU vast te stellen.
-

Bijdrage aan missie & visie

Het voorstel draagt bij aan de missie en visie van de ODU door de vorming van één robuuste, toekomstbestendige en uniforme uitvoeringsorganisatie. Door het zorgvuldig samenvoegen van de RUD Utrecht en de ODRU en het borgen van een soepele overgang van taken, middelen en personeel ontstaat een professionele organisatie die in staat is om, samen met de deelnemers, effectief bij te dragen aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving in de provincie Utrecht.

Bijdrage aan behoud of verbeteren kwaliteit

Het voorstel waarborgt de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening door:

- Zorgvuldige overdracht van personeel, middelen en werkzaamheden naar de ODU;
 - Uniforme en transparante uitgangspunten voor de verwerking van risico's en verplichtingen;
 - Heldere afspraken over de overdracht en voortzetting van bestaande contracten, verplichtingen en activa.
 - Hiermee blijft de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering geborgd tijdens de overgang, en wordt voorkomen dat de dienstverlening wordt onderbroken of versnipperd gedurende het fusieproces
-

Financiën

De (Ontwerp) Programmabegroting 2026 is structureel sluitend en gebaseerd op realistische ramingen. Deelnemersbijdragen stijgen in 2026 gemiddeld met 3,4% en maximaal met 3,9%, bij gelijkblijvende afname. Dit ligt in lijn met de loon- en prijsontwikkelingen conform de septembercirculaire 2024.

Ondanks toevoeging van circa € 1 miljoen aan nieuwe structurele lasten, onder andere voor de invulling van robuustheidscriteria en gezamenlijke voorzieningen, is dankzij gerealiseerde efficiencywinst binnen de fusieorganisatie geen aanvullende lastenverzwaring voor de deelnemers nodig.

De begroting is opgebouwd op basis van de nieuwe outputgerichte financieringssysteem met een vaste bijdrage voor bedrijfsvoering en een variabele bijdrage op basis van afgenomen producten en uren. Binnen deze systematiek is tevens ruimte opgenomen voor de uitvoering van regionale en gezamenlijke projecten. De begroting is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de bepalingen uit de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling ODU.

Juridische toets

De (Ontwerp) Programmabegroting 2026 is opgesteld op basis van de bepalingen uit de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Utrecht (ODU), die per 8 oktober 2025 formeel in werking treedt. Hiermee is voldaan aan de vereisten zoals opgenomen in artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), waarin is bepaald dat het algemeen bestuur jaarlijks een programmabegroting vaststelt. Bij het opstellen van de begroting is daarnaast rekening gehouden met de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Communicatie

De (Ontwerp) Programmabegroting 2026 wordt bestuurlijk afgestemd en toegelicht in het ambtelijk vooroverleg met de deelnemers. Daarnaast wordt de begroting ter zienswijze aan de colleges van de gemeenten en aan Gedeputeerde Staten aangeboden, conform de reguliere procedure.

Richting medewerkers wordt via interne communicatiekanalen aandacht besteed aan de toelichting op de begroting en de verdere inrichting van de ODU. In bredere trajecten rondom organisatieontwikkeling, personele harmonisatie en implementatie van de ODU blijven de werkgroepen HR en communicatie betrokken. Voor de leveranciers en externe partners vindt afstemming plaats via de gebruikelijke inkoop- en contractmanagementlijnen.

Medezeggenschap

De (Ontwerp) Programmabegroting 2026 heeft geen directe personele gevolgen en bevat geen nieuwe maatregelen die individuele rechtspositie of arbeidsvoorwaarden raken.

Over bredere organisatieontwikkelingen en harmonisatieafspraken vindt afstemming plaats met de BOR binnen de reguliere trajecten. De BOR is betrokken bij de lopende implementatie van de ODU en de ontwikkeling van de organisatie.

Toelichting

Met ingang van 1 januari 2026 start de Omgevingsdienst Utrecht (ODU), ontstaan uit de fusie van de RUD Utrecht en de ODRU. De ODU is ingericht om, samen met de deelnemers, de complexe maatschappelijke opgaven op het gebied van leefomgeving, vergunningverlening, toezicht en handhaving nu en in de toekomst adequaat het hoofd te bieden. Daarbij wordt gewerkt vanuit onafhankelijkheid en effectiviteit bij handhavingstaken, en in nauwe samenwerking met de deelnemers bij ontwikkelingsgerichte taken.

2026 vormt een overgangsjaar waarin de basis wordt gelegd voor één geïntegreerde, robuuste en toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie. In dit jaar wordt volop geïnvesteerd in organisatieontwikkeling, cultuurvorming, harmonisatie van werkprocessen en systemen en het realiseren van de afgesproken productie. Tegelijkertijd wordt voldaan aan de landelijke kwaliteits- en robuustheidscriteria zoals vastgesteld in het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel (IBP VTH). Deze robuustheidscriteria zijn richtinggevend voor de noodzakelijke schaal, kwaliteit, innovatiekracht en bedrijfsvoering van de ODU.

Ondanks de fusie-opgave is de begroting 2026 structureel sluitend. Incidentele baten en lasten worden alleen verwerkt zodra zij zich daadwerkelijk voordoen. Deelnemersbijdragen stijgen gemiddeld met 3,4% (maximaal 3,9%) bij gelijkblijvende afname. Dit ligt in lijn met de loon- en prijsontwikkelingen uit de septembercirculaire 2024. Hierdoor ontstaat een evenwichtige balans tussen investeren in kwaliteit en het beheersen van de kosten.

Financieringssystematiek

Met ingang van 2026 is een uniforme outputgerichte financieringssystematiek ingevoerd. Deelnemers betalen voor de producten en diensten die zij daadwerkelijk afnemen. De variabele bijdrage wordt berekend op basis van het in mei 2025 door de deelnemers aangeleverde UVP 2026, uitkomend op 349.119 uren. Het gehanteerde uurtarief is daarbij vastgesteld op €81,75.

De vaste bijdrage dekt de bedrijfsvoeringslasten (waaronder financiën, ICT, HRM, communicatie, huisvesting en managementondersteuning).

Binnen de outputfinanciering wordt gewerkt met een producten- en dienstencatalogus (PDC). Deze bevat zowel kengetalproducten (met vooraf bepaalde normuren) als diensten (op basis van werkelijk bestede uren). De systematiek biedt transparantie en voorspelbaarheid, maar ook flexibiliteit waar noodzakelijk. Jaarlijks worden de kengetallen en producten geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Regionale en gezamenlijke opdrachten

Om invulling te geven aan de bovenlokale en gezamenlijke opgaven is een aanvullende systematiek voor regionale projecten ingericht. Deze bestaat uit:

- Een vaste bijdrage voor collectieve taken, zoals piketdiensten en regionale netwerkafstemming (€500.000), verdeeld naar rato van DVO-uren;
- Een jaarlijkse urenafracht van 4% van het DVO-urenpakket (maximaal 350 uur per deelnemer), resulterend in circa 7.000 uur regionale inzet per jaar.

Projectkeuzes worden gezamenlijk bepaald door de deelnemers, met een zekere mate van solidariteit in de inzet per deelnemer.

Efficiëntie en kostenontwikkeling

De fusie en schaalvergroting hebben geleid tot substantiële efficiencywinst. Hierdoor konden in 2026 nieuwe taken worden opgenomen, waaronder de uitvoering van de robuustheidscriteria (ca. €450.000) en de gezamenlijke voorzieningen (ca. €500.000), zonder dat dit heeft geleid tot extra lastenstijging voor de deelnemers. De beoogde kwaliteitsverhoging is daarmee binnen een gematigde lastenontwikkeling gerealiseerd.

Bedrijfsvoering en overhead

De bedrijfsvoering wordt breed en centraal gefinancierd via de vaste bijdrage. Alle ondersteunende functies die bijdragen aan het functioneren van de organisatie als geheel (zoals financiën, ICT, HRM, communicatie, huisvesting en P&C) worden hierin meegenomen. Dit verschilt van de smallere definitie van overhead volgens het BBV, die zich uitsluitend richt op de aansturing en ondersteuning van het primaire proces. Door deze brede benadering ontstaat een efficiënte, uniforme en schaalbare organisatie-inrichting.

Tot slot:

De (Ontwerp) Programmabegroting 2026 legt het fundament voor een stabiele, krachtige en wendbare uitvoeringsorganisatie. Hiermee kan de ODU effectief bijdragen aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving in de provincie Utrecht en haar positie als professionele, betrouwbare en toekomstbestendige partner verder versterken.

Proces / vervolgstappen n.a.v. genomen besluit

Datum	Activiteit
12-jun-25	Programma-directie
20-jun-25	Stuurgroep
23-jun-25	Verzending begroting naar regievoerders
3-jul-25	Ambtelijke voorbereiding gezamenlijk AB RUD Utrecht en ODRU
11-jul-25	Gezamenlijk algemeen bestuur
14-jul-25	Voorleggen aan colleges, raden en Provinciale Staten voor mogelijkheid zienswijze
17-okt-25	Uiterste datum indienen zienswijzen
10-nov-25	Vaststelling begroting door algemeen bestuur ODU

Omgevingsdienst Utrecht

Ontwerp Programmabegroting 2026



Inhoud

Voorwoord 2

1 Inleiding.....3

DEEL 1 BELEIDSBEGROTING.....5

2 Programmaplan 6

3 Verplichte paragrafen 18

DEEL 2 FINANCIËLE BEGROTING 23

4 Overzicht van baten en lasten en toelichting..... 24

5 Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting 29

BIJLAGEN 31

Voorwoord

Beste Lezer,

Voor u ligt de begroting 2026 van de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). Dit betreft de allereerste begroting van deze organisatie die vanaf 1 januari 2026 van start zal gaan. In het verleden werden deze werkzaamheden door de ODRU en RUD Utrecht uitgevoerd voor alle gemeenten in de provincie Utrecht en de provincie Utrecht zelf. Ik ben blij om als kwartiermaker en beoogd algemeen directeur deze begroting aan jullie te mogen aanbieden. Er wordt op dit moment nog steeds door beide latende organisaties keihard gewerkt om zo vanaf 1 januari 2026 een vliegende start te kunnen maken in de nieuwe organisatie. Belangrijke mijlpalen zijn reeds bereikt en enkele anderen, waaronder deze begroting, zijn binnen handbereik.

De nieuwe omgevingsdienst moet er één zijn die de belangrijke vraagstukken en uitdagingen voor nu en de toekomst samen met zijn deelnemers het hoofd kan bieden. Daar waar het toezicht en handhaving betreft is de nieuwe omgevingsdienst vooral onafhankelijk en effectief. Daar waar het om advies en ontwikkeling gaat, gaat dit in nauwe samenwerking met de deelnemers.

Ik heb de afgelopen maanden bij allerlei onderdelen van het fusieproces de grote betrokkenheid van medewerkers gezien. Ik heb er daarom alle vertrouwen in dat we op 1 januari 2026 met z'n allen verder werken aan een omgevingsdienst die natuur en milieu in de gehele provincie Utrecht beter gaat beschermen. Een omgevingsdienst die daarnaast een grotere bijdrage gaat leveren aan de uitdagingen van de toekomst op dit gebied voor onze deelnemers.

Hugo Jungen
Beoogd Algemeen Directeur Omgevingsdienst Utrecht.

1 Inleiding

De Omgevingsdienst Utrecht (hierna: ODU) gaat per 1 januari 2026 formeel van start met de taakuitoefening die tot en met 31 december 2025 door de ODRU en RUD Utrecht werd uitgevoerd. Deze begroting 2026 is dus de eerste begroting van deze ‘nieuwe’ gemeenschappelijke regeling.

Door het verloop van het proces van samenvoeging en oprichting is op het moment van het voorleggen van deze begroting 2026 voor de ODU de gemeenschappelijke regeling nog niet opgericht. De beoogde oprichtingsdatum is 8 oktober 2025. Met de huidige voortgang van de werkzaamheden is de verwachting dat deze planning haalbaar is.

Voor de nieuwe omgevingsdienst is begin 2025 de volgende missie samen met de deelnemers vastgesteld:

“Een gezonde, veilige en duurzame provincie Utrecht; nu en in de toekomst.

Dat is waar de Omgevingsdienst Utrecht voor staat.”

Aansluitend op deze missie is gezamenlijk de volgende visie geformuleerd:

Dagelijks werken wij aan een veilige, gezonde, schone en duurzame leefomgeving in de hele provincie Utrecht. Samen met en voor gemeenten en provincie, in contact met onze regiopartners en voor inwoners en bedrijven. Wij dragen bij aan de realisatie van hun plannen, steeds gefocust op de impact ervan op de leefomgeving. Toetsend aan wet- en regelgeving. In het belang van natuur en milieu. We stimuleren betrokkenheid van oud en jong op het gebied van milieu, natuur en duurzaamheid.

De Omgevingsdienst Utrecht is een impact gedreven werkgever. Wij zijn de stuwende en verbindende kracht in de regio en een autoriteit op ons werkgebied. We faciliteren de samenwerking tussen partijen bij opgaven die gemeentegrenzen en domeinen overstijgen. Door onze centrale positie in het speelveld, kennis en ervaring pakken wij een proactieve, adviserende en soms prikkelende rol bij het aankaarten én oplossen van de lokale en regionale maatschappelijke opgaven van vandaag en morgen.

Wij adviseren, verlenen vergunningen, houden toezicht en handhaven als dat nodig is. Zo voeren wij onze taken in mandaat met professionaliteit, integriteit en kwaliteit uit. Dit doen we realistisch, doelmatig, effectief en efficiënt.

Onze gedreven en deskundige professionals handelen objectief, zelfstandig en in onafhankelijkheid. Wij werken risicogericht, op basis van feiten, data en objectieve waarnemingen. Tegelijk kennen wij de lokale situatie en ontwikkelingen in het werkgebied. Wij zijn transparant, consequent en duidelijk naar alle belanghebbenden. Wij vernieuwen continue om onze dienstverlening optimaal aan te laten sluiten op de toenemende complexiteit van de vraagstukken van morgen. Dit zijn wij. De Omgevingsdienst Utrecht, de omgevingsdienst van de toekomst.

Op basis van deze missie en visie zal de ODU vanaf 2026 de werkzaamheden voor alle deelnemers uitvoeren. Hoewel er voor 2026 geen afzonderlijke kadernota is opgesteld, is het wenselijk om wel uit te gaan van enkele (beleids)kaders en de begroting hierop af te stemmen. Daarom is ervoor gekozen om in deze begroting ook een aantal kaderstellende elementen op te nemen.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 Inleiding geeft het vertrekpunt voor deze begroting weer.

In DEEL 1 BELEIDSBEGROTING worden in hoofdstuk 2 ‘de prioriteiten beschreven en de uitgangspunten van de begroting. De voor ODU van toepassing zijnde ‘Verplichte paragrafen’: ‘Weerstandsvermogen en risicobeheersing’, ‘Financiering’ en ‘Bedrijfsvoering’ zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

DEEL 2 FINANCIËLE BEGROTING bevat in hoofdstuk 4 een Overzicht van baten en lasten en de toelichting daarop en in hoofdstuk 5 de Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting daarop.

In de BIJLAGEN is achtereenvolgens opgenomen: Bijlage 1 Overzicht van baten en lasten per taakveld, Bijlage 2 Overzicht uren en bijdragen per deelnemer, Bijlage 3 Meerjarenraming, Bijlage 4 Specificatie baten en lasten per en Bijlage 5 Informatie ten behoeve van de deelnemers met betrekking tot verbonden partijen.

Financiële samenvatting

De begroting 2026 heeft zoals is voorgeschreven een structureel sluitend saldo waarin alle opgenomen structurele lasten gedekt worden door structurele baten.

Financiële samenvatting	Begroting 2026
Totale structurele baten	€45.469.700
Totale structurele lasten	€45.469.700
Structureel saldo van baten en lasten	-
Totale incidentele baten	-
Totale incidentele lasten	-
Incidenteel saldo van baten en lasten	-
Toevoeging aan reserves	-
Ottrekking uit reserves	-
Resultaat	-

Tabel 1: Financiële samenvatting

De begroting 2026 van de ODU bevat uitsluitend structurele baten en lasten, waarbij sprake is van een sluitend saldo. Incidentele baten en lasten ontstaan gedurende het jaar, bijvoorbeeld wanneer aanvullende opdrachten of tijdelijke projecten worden overeengekomen tussen de ODU en de deelnemers. Ook voor 2026 wordt verwacht dat dergelijke incidentele posten zich zullen voordoen. Aard en omvang hiervan zijn echter op dit moment onvoldoende betrouwbaar in te schatten, waardoor ze niet in de begroting zijn opgenomen. De ODU voert aanvullende werkzaamheden uitsluitend uit wanneer daar voldoende baten tegenover staan.

2026 is het startjaar van de ODU als fusieorganisatie. De focus ligt op het opbouwen van een robuuste en toekomstbestendige dienst, die de gezamenlijke opgaven van de deelnemers – nu én in de toekomst – beter, efficiënter en kwalitatief sterker kan ondersteunen dan de afzonderlijke organisaties dat voorheen konden.

Om die ambitie waar te maken, wordt in 2026 gericht geïnvesteerd in de ontwikkeling van de nieuwe organisatie. Tegelijkertijd blijft de financiële druk op deelnemers beperkt: de bijdrage stijgt ten opzichte van 2025 met maximaal 3,9%. Daarmee wordt een zorgvuldige balans gezocht tussen investeren in kwaliteit en het beheersen van de kosten.

De verwachting is dat de ODU op termijn taken niet alleen beter, maar ook doelmatiger en daarmee kostenefficiënter zal kunnen uitvoeren. 2026 vormt daarvoor het fundament.

DEEL 1 BELEIDSBEGROTING



2 Programmaplan

Omdat er voor het eerste jaar van de ODU geen afzonderlijke kadernota is opgesteld, wordt in dit hoofdstuk alsnog stilgestaan bij de uitgangspunten die richting geven aan de begroting 2026. In paragraaf 2.1 worden de ‘Beleidsuitgangspunten’ toegelicht die als leidraad dienen voor de inrichting en uitvoering van deze begroting. In paragraaf 2.2 volgen de ‘Financiële kaders’.

Vanaf 2027 zal, volgens de reguliere planning- en control cyclus, weer een kadernota worden opgesteld.

2.1 Beleidsuitgangspunten

Met ingang van 1 januari 2026 zijn de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD Utrecht) en de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) gefuseerd tot de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). De fusie markeert het begin van een nieuwe fase waarin als één organisatie wordt gewerkt aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving in de provincie Utrecht. 2026 is een overgangsjaar waarin de fundamenteën worden gelegd voor een robuuste, betrouwbare en toekomstbestendige omgevingsdienst. De uitdagingen in dit eerste jaar zijn aanzienlijk. Er moet worden gebouwd aan één geïntegreerde organisatie met een gedeelde organisatiecultuur. Tegelijkertijd moet de productie doorgang vinden, werkprocessen en systemen moeten worden geharmoniseerd en er moet invulling worden gegeven aan de robuustheidscriteria zoals vastgesteld in het Interbestuurlijk Programma versterking VTH-stelsel (IBP VTH).

De beleidsuitgangspunten in dit hoofdstuk zijn richtinggevend voor de ambities, prioriteiten en uitgangspunten in 2026. Deze beleidsuitgangspunten zijn beleidsluw. Dit betekent dat de ODU in 2026 geen ingrijpende nieuwe beleidskeuzes maakt die mogelijk van invloed zijn op het operationeel functioneren van de organisatie in het eerste jaar na de afgeronde fusie.

Bouwen aan één sterke organisatie

De ODU beschouwt het vormgeven van één geïntegreerde organisatie met een gedeelde cultuur als de belangrijkste bouwsteen voor succes op de lange termijn. De fusie tussen twee organisaties met een eigen historie, werkwijze en identiteit vraagt in 2026 om bewustwording, onderlinge verbinding en ruimte voor gezamenlijke ontwikkeling waarin medewerkers zich thuis voelen. Er wordt derhalve sterk ingezet op cultuurvorming waarin samenwerking, vakmanschap en resultaatgerichtheid centraal staan.

De ODU creëert hiervoor een programma waarin medewerkers centraal staan en leidinggevend actief deelnemen aan trajecten rondom integratie, identiteit, leiderschap en samenwerking. Er worden organisatie brede bijeenkomsten georganiseerd, waarbij ruimte is voor ontwikkeling, reflectie, feedback en het delen van succeservaringen. Ook krijgen medewerkers de kans om in interdisciplinaire teams samen te werken aan projecten, zodat de uitwisseling van kennis en werkwijzen op natuurlijke wijze wordt gestimuleerd. Door deze investeringen ontstaat een gedeelde “wij-cultuur” waarin eigenaarschap en vertrouwen de norm zijn.

Productie realiseren: continuïteit en kwaliteit

Ondanks de organisatorische veranderingen die de fusie met zich meebrengt, blijft het leveren van de afgesproken productie op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies de kerntaak van de ODU. In 2026 wordt gestreefd naar continuïteit en kwaliteit in de uitvoering van de dienstverlening aan de deelnemende gemeenten en de provincie.

De ODU richt zich op een strakke capaciteitsplanning en voortgangsbewaking, waarbij prestatieafspraken uit dienstverleningsovereenkomsten leidend zijn. Het streven is om voor alle deelnemers ten minste 95% van de contractwaarde in de dienstverleningsovereenkomst te realiseren in 2026. De integratie van teams en taken vraagt daarbij om alertheid op werkverdeling en ondersteuning, waarbij de inzet van – en monitoring op – data

en rapportages essentieel is om afwijkingen tijdig te signaleren en bij te kunnen sturen. De ODU borgt zo de betrouwbaarheid die opdrachtgevers verwachten, ook in een jaar van verandering.

Harmonisatie van werkprocessen en systemen

Een belangrijk speerpunt in 2026 is de harmonisatie van werkprocessen en systemen. Door het samengaan van de RUD Utrecht en de ODRU bestaat er momenteel een hybride werkpraktijk met verschillen in aanpak, systemen en termijnen. Dit vraagt om een snelle, maar zorgvuldige uniformering, waarin de eerste – en noodzakelijke stappen voor een werkbare start op 1 januari 2026 – ook al in 2025 worden gezet.

De ODU streeft ernaar om uiterlijk eind 2026 te werken volgens één set gestandaardiseerde en geoptimaliseerde werkprocessen met bijbehorende formats, termijnen en kwaliteitsnormen. Dit moet leiden tot herkenbaarheid, voorspelbaarheid en eenduidigheid, zowel intern als voor deelnemers, (keten)partners, bedrijven en inwoners. Daarbij wordt prioriteit gegeven aan de optimalisatie van het zaakstelsel en informatiehuishouding, omdat deze van grote invloed zijn op de kwaliteit, werkbaarheid en resultaat. Medewerkers worden actief betrokken bij dit proces, onder andere via werkgroepen en scholingstrajecten. Zo wordt niet alleen draagvlak opgebouwd, maar ook geborgd dat de kennis en ervaring uit beide organisaties worden benut in de nieuwe inrichting van de werkprocessen en systemen.

Robuustheidscriteria IBP VTH

De robuustheidscriteria uit het IBP VTH zijn bedoeld om de kwaliteit, continuïteit en slagkracht van de omgevingsdiensten in Nederland te verbeteren. Deze criteria zijn vastgesteld om ervoor te zorgen dat de omgevingsdiensten effectief, efficiënt, wendbaar en ontwikkelbaar zijn en de uitvoering van VTHA-taken structureel en toekomstbestendig op orde is. De criteria zijn uitgewerkt in zes genormeerde kritieke prestatie indicatoren (KPI's) die als ondergrens dienen voor de robuustheid van omgevingsdiensten. De zes KPI's zijn:

1. Omvang van het werkprogramma en personeelsinzet. Een robuuste dienst heeft een voldoende groot takenpakket en beschikt over genoeg eigen personeel. De norm is:
 - a. Een totale jaaromzet (voor basistaken en plustaken samen) van minimaal €16,5 miljoen (prijspeil 2023).
 - b. Minstens 80% van het totale personeelsbestand (in fte) moet in loondienst zijn (dus geen afhankelijkheid van externe inhuur).
2. Voldoen aan kwaliteitscriteria. De dienst moet haar werkzaamheden uitvoeren volgens de geldende landelijke kwaliteitsnormen (Kwaliteitscriteria VTH 3.0). Dit zorgt voor een uniforme en professionele aanpak, ongeacht de regio.
3. Beschikken over innovatievermogen. Een robuuste dienst is toekomstgericht. Daarom moet er sprake zijn van:
 - a. Een meerjarige innovatieagenda, waarin ruimte is voor vernieuwing.
 - b. Een structureel budget voor innovatie (1% van de begroting is vrij besteedbaar voor innovatie), zodat nieuwe werkwijzen en technologieën daadwerkelijk ingevoerd kunnen worden.
4. Financieel weerstandsvermogen. De dienst moet in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen. Dit betekent onder meer:
 - a. Een gezonde begroting en toereikende afspraken over o.a. het uitbreiden of terugnemen van taken.
 - b. Voldoende financiële reserves om risico's en veranderingen op te vangen, bijvoorbeeld bij nieuwe wet- en regelgeving.
5. Informatie gestuurd werken en kennisonderhoud. De inzet van kennis, data en digitale systemen is cruciaal.
 - a. Gebruik van – en genoeg capaciteit voor (minimaal 3 fte) – business intelligence(strategie).
 - b. Er is een opleidingsprogramma en minimaal 3% van de loonsom wordt besteed aan opleiding, kennisontwikkeling en ontwikkeling van medewerkers.

6. Samenhang en logica in het werkgebied. Het werkgebied van een omgevingsdienst moet logisch en samenhangend zijn ingericht. Dat betekent dat een robuuste dienst actief is in een gebied met gedeelde maatschappelijke en bestuurlijke kenmerken.

In het eerste jaar van de fusie worden deze criteria gezien als een noodzakelijke basisvoorwaarde voor kwaliteitsverbetering om als serieuze en professionele partner te functioneren binnen het landelijke stelsel van omgevingsdiensten. De ODU committeert zich dan ook aan het behalen van de robuustheidscriteria per 1 april 2026.

Op de lange termijn zijn de robuustheidscriteria gericht op de structurele verankering van kwaliteit in de ODU door middel van een doorlopende kwaliteitscyclus, de ontwikkeling van duurzame samenwerking in een (digitaal) netwerk van (keten)partners dat kennis deelt en gezamenlijk optreedt bij regionale- en landelijke vraagstukken. Daarnaast zijn de robuustheidscriteria gericht op het stimuleren van innovatie én een gezamenlijke data gedreven en digitale aanpak voor effectieve en efficiënte bijdrage aan maatschappelijke opgaven.

Enkele KPI's hebben directe financiële indicatoren en daaruit afgeleide normen:

Onderwerp	Omschrijving	Norm voor 2026
Omvang werkprogramma	De omvang van het regionaal werkprogramma is minimaal €16,5mio (inclusief overhead en prijspeil 2023).	Omvang werkprogramma $\geq$ €16,5mio
Innovatiebudget	Voor de uitvoering van de innovatie-agenda wordt ten minste 1% van de begroting ter beschikking gesteld.	$\geq$ 1% innovatiebudget
Weerstandratio	Is de weerstandratio $\geq$ 0,8?	Weerstandratio $\geq$ 0,8
BI-capaciteit	Heeft de omgevingsdienst ten minste drie medewerkers (3 fte) in dienst die hun tijd besteden aan Business Intelligence?	$\geq$ 3 fte BI in vaste dienst
Opleidingsbudget	Besteed de omgevingsdienst ten minste 3% van de loonsom aan opleidingen?	$\geq$ 3% van het loonkostenbudget

Tabel 2: Indicatoren vanuit robuustheidscriteria IBP VTH

De hierboven geformuleerde KPI's zijn verwerkt in de voorliggende begroting, waarmee aan de gestelde eisen is voldaan, waardoor hierover niet periodiek gerapporteerd zal worden.

Slotbeschouwing

2026 vormt een cruciaal overgangsjaar voor de Omgevingsdienst Utrecht. De organisatie bouwt aan haar fundament: een geïntegreerde organisatie en gezamenlijke cultuur, een robuust uitvoeringsapparaat en heldere, geharmoniseerde werkprocessen. Tegelijkertijd blijft zij onverminderd gecommitteerd aan haar bijdrage aan maatschappelijke opgaven. De keuzes en investeringen die dit jaar worden gedaan, zijn bepalend voor het succes op lange termijn. Met deze beleidsuitgangspunten legt de ODU de lat hoog, maar realistisch, en nodigt zij medewerkers, deelnemers en (keten)partners uit om samen te bouwen aan een betrouwbare, professionele en toekomstgerichte omgevingsdienst.

2.2 Financiële kaders

Bij het opstellen van deze eerste begroting voor de ODU zijn een aantal financiële uitgangspunten gehanteerd. In deze paragraaf zullen de belangrijkste worden besproken.

Financieringssystematiek

Bij de start van de ODU is gekozen voor een financieringssystematiek die recht doet aan het werk dat de dienst uitvoert voor de individuele deelnemers. Deelnemers betalen voor de producten en diensten die zij daadwerkelijk afnemen. Dit sluit aan bij het principe van outputgerichte financiering en biedt tegelijkertijd de voordelen van een gezamenlijke uitvoeringsorganisatie.

Voor de deelnemers afkomstig van de voormalige RUD Utrecht is deze systematiek een voortzetting van de werkwijze die sinds 2018 wordt toegepast. Voor de deelnemers uit de ODRU betekent dit een verandering. Daarbij sluit de gekozen aanpak en systematiek wel aan bij een eerder vastgesteld, maar destijds niet geïmplementeerd besluit om ook binnen de ODRU toe te groeien naar een vergelijkbare vorm van outputfinanciering.

Werking van de systematiek

De ODU hanteert een gemengde financieringssystematiek. De vaste kosten (zoals overhead en directe vaste lasten voor uitvoering van taken als vergunningverlening en toezicht) worden verdeeld op basis van het aandeel afgenomen uren, zoals vastgesteld in de DVO's met bijbehorende uitvoeringsplannen.

Het variabele deel van de bijdrage is gebaseerd op de afname van concrete producten en diensten uit de producten- en dienstencatalogus (PDC). Deze catalogus bevat twee typen producten:

Kengetal producten, waarvoor op basis van een gemiddeld aantal uren (het kengetal) en het uniforme uurtarief een vaste prijs is bepaald;

Diensten, waarbij vooraf een inschatting van het benodigde aantal uren wordt gemaakt en op basis van de werkelijk bestede uren wordt afgerekend.

Deze systematiek zorgt voor transparantie in de verrekening van werkzaamheden en maakt het mogelijk om maatwerk te leveren waar nodig, terwijl tegelijkertijd gestuurd wordt op efficiëntie en voorspelbaarheid.

Kengetallen en flexibiliteit

De kengetallen (gemiddeld aantal uren per product) vormen de kern van de outputfinanciering. Ze worden gebruikt als:

1. Rekeneenheid voor de bijdrage van deelnemers: $((\text{aantal producten}) \times \text{kengetal}) + \text{diensten}) \times \text{uurtarief} (+ \text{aandeel vaste kosten}) = \text{bijdrage}$;
2. Basis voor capaciteitsplanning en begroting;
3. Instrument binnen planning en control;
4. Signaalfunctie bij afwijkingen, die aanleiding kunnen zijn voor bijstelling of overleg.

Voor maatwerkproducten of diensten waarvoor geen betrouwbaar kengetal kan worden vastgesteld, wordt gewerkt op basis van vooraf afgesproken uren ('uurtje-factuur').

Overhead en toerekening

De ODU volgt bij de definitie van overhead de lijn van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit betreft alle kosten die samenhangen met de aansturing en ondersteuning van het primaire proces, zoals HR, financiën, informatievoorziening en ICT, huisvesting en managementondersteuning.

Huisvestingskosten worden in hun geheel als overhead verantwoord, vanwege de gedeelde werkruimten en de praktische onmogelijkheid tot zuivere toerekening. Ook bij organisatieontwikkelingsprojecten wordt beoordeeld of deze primair het primaire proces of de backoffice raken; dit bepaalt de wijze van toerekening.

Doorontwikkeling

De gekozen systematiek vraagt om onderhoud en doorontwikkeling. Jaarlijks worden de PDC, kengetallen en productprijzen geëvalueerd en waar nodig bijgesteld op basis van ervaring, kwaliteitsafspraken, veranderende regelgeving en nieuwe inzichten. Zeker in de opstartfase van de ODU is hierbij sprake van intensieve monitoring, zodat de financieringswijze meegroeit met de ontwikkeling van de organisatie.

Uurtarief

Voor de uitvoering van de structurele werkzaamheden die de ODU voor haar deelnemers verricht, wordt gewerkt met één uniform uurtarief, dat jaarlijks wordt vastgesteld.

Dit uurtarief wordt jaarlijks op basis van het structurele gedeelte van de begroting als volgt berekend:

<u>Totale personele lasten van de uitvoering verminderd met de baten uit subsidies en overige projectbaten</u>
Totale uren dienstverleningsovereenkomsten

Het aantal uur wordt vastgesteld door de deelnemer in de dienstverleningsovereenkomst. Voor eventuele aanvullende opdrachten geldt een tariefopslag van 15% danwel minimaal de verwachte inhuurkosten indien deze hoger zijn dan het DVO uurtarief inclusief opslag van 15%. Voor projecten die per definitie een afgebakend en individueel karakter hebben, worden maatwerkafspraken gemaakt met de betreffende deelnemer over de vergoeding. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd.

Het uurtarief dient tenminste de structurele lasten te dekken van de primaire teams (programma's). Er wordt naar gestreefd om de structurele lasten zo laag mogelijk te houden door heldere afspraken en een efficiënte bedrijfsvoering.

Uitgangspunten voor de berekening van het uurtarief

Bij het bepalen van de totale personele lasten (de noemer) worden de volgende onderdelen meegenomen:

- Salarislasten van het zittend personeel in de uitvoering (2 CAO's) inclusief indexatie en reguliere verhogingen
- Nog nieuw aan te nemen of in te huren personeel om te kunnen voldoen aan de structurele opdrachten (DVO's).

Voor de bepaling van het uurtarief wordt in de deler uitgegaan van het totaal aantal uren zoals opgenomen in de op dat moment geldende DVO's.

Onderstaande CAO's zijn verwerkt in de begroting:

- De CAO SGO 2025-2026 heeft een looptijd van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027 en op vrijdag 6 juni 2025 hebben de besturen van de VNG en WSGO besloten om het akkoord te bekrachtigen.
- De CAO Provincies 2025-2026 heeft een looptijd van 1 juli 2025 tot en met 1 juli 2026. Op dit moment is nog onbekend wanneer over de CAO Provincies 2025-2026 wordt besloten. In de begroting wordt rekening gehouden met een looncompensatie van 3,0% voor het personeel dat onder de CAO Provincies valt voor de periode juli tot en met december 2026.

Berekening van het uurtarief

Tariefopbouw	Begroting 2026
Personeel	€28.540.500
Inhuur derden	€702.800
Totale lasten	€29.243.300
Baten uit: Overige goederen en diensten	€702.800
Netto kosten	€28.540.500
Gecontracteerde uren	349.119 uur
Uurtarief (netto kosten / aantal uren)*	€81,75
Minimaal tarief aanvullende opdrachten (Uurtarief + 15% opslag) *	€94,00

* Afgerond op €0,25.

Tabel 3: uurtarief

Financiering van regionale en gezamenlijke opdrachten

De ODU heeft de ambitie om, als omgevingsdienst van de toekomst, actief bij te dragen aan opgaven die gemeentegrenzen overstijgen. Hiervoor is een financieringssysteem ontwikkeld waarmee structureel ruimte wordt gecreëerd voor het uitvoeren van taken en projecten met een regionaal of gezamenlijk belang. Deze systematiek is in lijn met uitgangspunten uit het richtingsplan en biedt een geborgde manier om samenwerking te faciliteren en te bekostigen.

De systematiek bestaat uit twee onderdelen: een vaste bijdrage en een variabele bijdrage in uren.

De vaste bijdrage omvat twee taken van collectief belang: de bemensing van de piket- en klachtentelefoon buiten kantoor tijden, en de afstemming en coördinatie van regionale netwerken en strategische partners zoals GGD en VRU. Hiervoor is respectievelijk €100.000 en €400.000 begroot. Deze kosten zijn opgenomen in de totale vaste bijdrage en worden naar rato van het DVO-urenpakket over de deelnemers verdeeld. Een gedeelte van deze taken worden op dit moment al uitgevoerd binnen de voormalige organisaties.

Naast de vaste bijdrage wordt er jaarlijks een urenbudget beschikbaar gesteld voor projecten met een gezamenlijk of regionaal karakter. Iedere deelnemer draagt hiervoor 4% van het afgesproken DVO-urenpakket extra bij, met een maximum van 350 uur. Dit levert in totaal voor alle deelnemers tezamen circa 7.000 uur per jaar op, waarmee ruimte ontstaat om gezamenlijk vastgestelde projecten te realiseren. Deelnemers treden gezamenlijk op als opdrachtgever en bepalen collectief welke projecten in een jaar worden opgepakt. In deze systematiek zit bewust een zekere mate van solidariteit: niet ieder project is voor elke deelnemer direct relevant, maar levert wel toegevoegde waarde op regionaal niveau.

Voor de voormalige RUD-deelnemers geldt in 2026 een ingroeimodel. De provincie stelt hiervoor eenmalig extra middelen beschikbaar, waarmee de inzet op regionale projecten in het eerste jaar gefaseerd wordt opgebouwd.

De precieze inrichting van het besluitvormingsproces en de governance rond regionale projecten wordt in de tweede helft van 2025 uitgewerkt. Verantwoording over de uitvoering van deze projecten vindt plaats via de reguliere rapportages.

2.3 Programma's

De Omgevingsdienst Utrecht (ODU) levert een directe bijdrage aan een gezonde, veilige, schone en duurzame leefomgeving in de provincie Utrecht. Dit doen wij door de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken (VTH) en door advisering op het gebied van milieu. Daarnaast voeren wij voor een aantal deelnemers ook bouwtaken uit, waaronder vergunningverlening en toezicht & handhaving op de Wkb. Ook geven wij voor een aantal gemeenten invulling aan onze educatieve rol via programma's op het gebied van natuur- en milieueducatie, onder meer met de natuur- en duurzaamheidscentra (NDC's).

Onze ambitie is om uit te groeien tot een robuuste, toekomstgerichte omgevingsdienst die werkt vanuit eenvoud, kwaliteit en betrouwbaarheid. Wij stellen de opgaven en behoeften van onze opdrachtgevers centraal en streven ernaar om met de beschikbare middelen maximale impact te realiseren.

In dit hoofdstuk lichten wij toe hoe de ODU via verschillende programma's invulling geeft aan haar maatschappelijke opgave, en op welke wijze deze programma's richtinggevend zijn voor onze inzet en middelen.

2.4 Indicatoren

2026 is het startjaar van de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). In dit eerste jaar zetten we een nieuwe, gezamenlijke basis neer voor het monitoren van onze prestaties. In deze paragraaf presenteren we de indicatoren waarmee we onze voortgang en kwaliteit gaan volgen. De gekozen indicatoren geven onze deelnemers – gemeenten en provincie – inzicht in hoe de ODU haar taken uitvoert en waar we staan in het realiseren van onze gezamenlijke ambities. De focus ligt op betrouwbaarheid, effectiviteit en tevredenheid over onze dienstverlening. De belangrijkste onderdelen van onze taakuitvoering worden structureel gemonitord met behulp van Key Performance Indicators (KPI's). Deze zijn in overleg met deelnemers vastgesteld en vormen het fundament voor een transparante en lerende organisatie.

Hieronder zijn de KPI's voor de ODU in 2026 opgenomen:

Wat	Indicator
Kwaliteit	
Uitvoeren uitvoeringsprogramma van de opdrachtgevers.	<u>Sturen op:</u> Het realiseren van de DVO's. <u>Metten van:</u> De gerealiseerde variabele bijdrage ligt binnen de range van 92% tot en met 108% van de contractwaarde (in euro's) van de dienstverleningsovereenkomsten.
Handhavingsbeschikkingen en vergunningen voldoen aan inhoudelijke en juridische kwaliteit	<u>Sturen op:</u> We streven ernaar om bij handhavingsbeschikkingen geen inhoudelijke en/of juridische gebreken te hebben. <u>Metten van:</u> Dit blijkt uit het feit dat bij bezwaar- en beroepsprocedures in tenminste 90% van de gevallen geen inhoudelijke en/of juridische gebreken worden geconstateerd.

Wat	Indicator
Beoordeling mate van voldoen aan de kwaliteitscriteria 3.0 van IPO/VNG.	<u>Sturen op:</u> Het professionaliseren van onze toezichthouders, handhavers en vergunningverleners zorgt naast een kwaliteitsverbetering ook voor een hogere betrouwbaarheid. <u>Metten van:</u> Voor alle activiteiten voldoen we voor 100% aan de kwaliteitscriteria 3.0 van IPO/VNG.
Beoordeling mate van voldoen aan de wettelijke termijnen.	<u>Sturen op:</u> Processen en procedures zijn zodanig ingericht dat wettelijke termijnen haalbaar en te bewaken zijn. <u>Metten van:</u> Tenminste 95% van de afgehandelde vergunningaanvragen en meldingen is binnen de wettelijke termijnen gerealiseerd.
Beoordeling door opdrachtgevers	<u>Sturen op:</u> We streven naar tevreden opdrachtgevers. <u>Metten van:</u> De opdrachtgevers geven de ODU een algemene tevredenheidsscore van gemiddeld een 7 of hoger.
Personeel	
Ziekteverzuim	<u>Sturen op:</u> Een gezonde organisatie met gezonde medewerkers. <u>Metten van:</u> Het ziektepercentage ligt niet hoger dan 5%.
Beoordeling door medewerkers	<u>Sturen op:</u> Aandacht voor werkplezier, betrokkenheid, ontwikkelmogelijkheden en leiderschap. <u>Metten van:</u> De gemiddelde score uit het (twee)jaarlijkse medewerker tevredenheidsonderzoek (MTO) is tenminste een 7.

Tabel 4: Indicatoren

2.5 Programma Vergunningverlening

Het programma Vergunningverlening richt zich op het zorgvuldig afhandelen van vergunningaanvragen en meldingen voor activiteiten bij bedrijven en op specifieke locaties. Vergunningen vormen een essentieel instrument voor het beschermen van de leefomgeving. Door actief te sturen op actualisatie van vergunningen dragen we bij aan risicobeheersing én maken we ruimte voor nieuwe ontwikkelingen.

De werkzaamheden binnen dit programma betreffen in hoofdzaak vergunningverlening op basis van de Omgevingswet, de provinciale omgevingsverordeningen, de gemeentelijke omgevingsplannen, het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).

Bij het verlenen van vergunningen worden de beleidsregels van het bevoegde gezag gevolgd. Binnen het afgegeven mandaat stelt de ODU beschikkingen op of verstrekt adviezen. Daarbij wordt zorg gedragen voor een tijdige afhandeling binnen de wettelijke termijnen, en worden meldingen getoetst op volledigheid en juistheid.

De werkprocessen worden uitgevoerd conform de kwaliteitseisen van de deelnemers en in lijn met het Dossier Afspraken en Protocollen (DAP).

Wat mag het kosten?

Op basis van de begroting 2026 is het budget voor het programma Vergunningverlening als volgt:

Programma	Baten	Lasten	Saldo
Vergunningverlening	€6.726.200	€6.726.200	-

Tabel 5: Programma Vergunningverlening

2.6 Programma Toezicht en handhaving

Het programma Toezicht en handhaving richt zich op het uitvoeren van adequaat en risicogericht toezicht in de hele regio Utrecht – zowel in het stedelijk gebied als in het buitengebied. De ODU houdt toezicht bij bedrijven, op de bodem, in de natuur en bij bouw- en asbestwerkzaamheden. Hiermee beogen we risico's voor mens en milieu zoveel mogelijk te beperken en overtredingen waar nodig te herstellen.

De handhaving in 2026 vindt plaats op basis van de Omgevingswet, de provinciale omgevingsverordening, de gemeentelijke omgevingsplannen, het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).

Onze risicogerichte benadering zorgt voor maximale impact tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Waar nodig worden sancties voorbereid of opgelegd. Via de milieuklachtentelefoon is de ODU 24 uur per dag bereikbaar voor het afhandelen van klachten en calamiteiten.

De uitvoering van het werk gebeurt conform de kwaliteitseisen van de deelnemende partijen en de afspraken zoals vastgelegd in het Dossier Afspraken en Protocollen (DAP).

Wat mag het kosten?

Op basis van de begroting 2026 is het budget voor het programma Toezicht en handhaving als volgt:

Programma	Baten	Lasten	Saldo
Toezicht en handhaving	€16.336.500	€16.336.500	-

Tabel 6: Programma Toezicht en handhaving

2.7 Programma Advies en expertise

Met het programma Advies en Expertise ondersteunt de ODU haar deelnemers met specialistische kennis op diverse inhoudelijke terreinen. Afhankelijk van de gemaakte afspraken adviseren wij over vraagstukken op het gebied van de Omgevingswet, externe veiligheid, specialistische milieuonderwerpen, bodem, uitvoeringsbeleid, informatie gestuurde handhaving en ruimtelijke ontwikkelingen.

Ook leveren wij expertise bij de inpassing van milieuzaken in gemeentelijke omgevingsplannen en bij nieuwe beleidsontwikkelingen. Daarmee draagt dit programma bij aan een kwalitatief hoogwaardige voorbereiding en uitvoering van beleid en regelgeving, in het belang van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

De adviezen worden afgestemd op de lokale context, uitgevoerd op verzoek van de deelnemers, en waar nodig ingebed in de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's).

Wat mag het kosten?

Op basis van de begroting 2026 is het budget voor het programma Advies en expertise als volgt:

Programma	Baten	Lasten	Saldo
Advies en expertise	€6.424.600	€6.424.600	-

Tabel 7: Programma Advies en expertise

2.8 Programma Bedrijfsvoering

Met de vorming van de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) per 1 januari 2026 begint een nieuwe fase waarin we bouwen aan een robuuste, professionele en toekomstgerichte organisatie. In dit eerste jaar zijn veel onderdelen van de bedrijfsvoering nog in opbouw. Tegelijkertijd is het uitgangspunt dat de dienstverlening richting onze deelnemers, bedrijven en burgers vanaf dag één betrouwbaar, effectief en van hoge kwaliteit is.

Binnen de ODU zijn de ondersteunende functies – waaronder financiën, ICT en informatievoorziening, HRM, communicatie, secretariaat en accountmanagement – ondergebracht binnen het domein Bedrijfsvoering. Deze onderdelen ondersteunen het primaire proces en zijn van strategisch belang voor de continuïteit, kwaliteit en verdere groei van de organisatie. In 2026 staan opbouw, harmonisatie en samenwerking centraal.

ICT en Informatievoorziening

Per 1 januari 2026 werkt de ODU in één gezamenlijk VTH-zaaksysteem. Dit is een belangrijke mijlpaal in de harmonisatie van werkprocessen, datastromen en digitale ondersteuning. In de praktijk vraagt dit om verdere inrichting, begeleiding van gebruikers en borging van een stabiele werking.

Ook andere essentiële ICT- en IV-voorzieningen worden in 2026 verder afgestemd op de behoefte van de nieuwe organisatie. De nadruk ligt op betrouwbaarheid, gebruiksvriendelijkheid, informatieveiligheid en schaalbaarheid. In lijn met de routekaart ICT wordt gewerkt aan het integreren en waar nodig vervangen van bedrijfsondersteunende systemen, zodat medewerkers efficiënt kunnen werken en het management kan sturen op basis van actuele data.

HRM en Organisatiecultuur

Onze medewerkers vormen het hart van de ODU. In 2026 is HRM niet alleen gericht op personeelsinstrumenten en formatie, maar juist op het ondersteunen van de ontwikkeling van een gezamenlijke organisatiecultuur. De samenkomst van mensen, werkwijzen en achtergronden vraagt om aandacht voor verbinden, vertrouwen en gemeenschappelijke waarden.

HRM speelt een actieve rol in het begeleiden van dit veranderproces. We investeren in organisatie- en talentontwikkeling, duurzame inzetbaarheid en teamvorming. Het versterken van een cultuur waarin samenwerking, eigenaarschap en professionele ruimte centraal staan, is een van de belangrijkste opgaven

van dit jaar. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met management, communicatie en andere ondersteunende functies.

Via onder andere het programma van de ODNL Academie bieden we medewerkers de mogelijkheid zich professioneel te ontwikkelen en hun vakmanschap te versterken zodat ze zich thuis voelen in de nieuwe organisatie.

Communicatie

In een organisatie in opbouw is communicatie van cruciaal belang. In 2026 richt communicatie zich op drie sporen: interne verbinding, externe profilering en strategische stakeholdercommunicatie. Intern ondersteunen we het vormen van één organisatiecultuur en het delen van informatie over ontwikkelingen, keuzes en gezamenlijke doelen. Extern werken we aan herkenbaarheid, vertrouwen en een professionele uitstraling richting deelnemers, bedrijven, inwoners en samenwerkingspartners.

Ook arbeidsmarktcommunicatie is een belangrijk aandachtspunt. In een krappe arbeidsmarkt is het essentieel dat de ODU zich onderscheidt als aantrekkelijke werkgever. We zetten in op het helder en herkenbaar uitdragen van wie we zijn, waar we voor staan en wat we professionals te bieden hebben.

Daarnaast speelt communicatie een belangrijke rol in verandertrajecten, bijvoorbeeld bij de implementatie van nieuwe processen, systemen en werkwijzen. Samen met HRM en het management zorgen we dat medewerkers actief worden meegenomen in deze veranderingen. Transparantie, duidelijkheid en betrokkenheid staan daarbij centraal.

Accountmanagement

In 2026 zet het accountmanagement zich in om de verbinding met deelnemers – als opdrachtgevers én partners – zorgvuldig vorm te geven. Transparante samenwerking, wederzijdse verwachtingen en duidelijke afspraken vormen de basis voor een sterke relatie.

Naast de reguliere afstemming over voortgang en productie ligt er dit eerste jaar extra nadruk op het bouwen van vertrouwen, het opzetten van een stevige overlegstructuur en het eenduidig positioneren van de ODU als aanspreekpunt voor alle deelnemers.

Financiën

De afdeling Financiën is in 2026 verantwoordelijk voor het verder opbouwen van een stabiele, toekomstbestendige financiële functie binnen de ODU. De focus ligt op drie sporen: het samenvoegen van administraties, het inrichten van een nieuwe P&C-cyclus en het verder ontwikkelen van sturings- en verantwoordingsinformatie.

In het laatste kwartaal van 2025 is gestart met het opzetten van een P&C-spoorboekje en een nieuwe cyclus, inclusief alle producten die horen bij een professionele P&C-structuur. In 2026 wordt dit verder geoptimaliseerd. Daarbij wordt ook gewerkt aan de kwaliteit, uniformiteit en bruikbaarheid van P&C-producten, zoals de begroting, rapportages en jaarstukken. Het doel is om het bestuur en management van de ODU zo goed mogelijk te ondersteunen bij sturing, besluitvorming en verantwoording.

De financiële administratie wordt in dit eerste jaar verder ingericht en op onderdelen verbeterd. Daarbij ligt de nadruk op het uniformeren van werkwijzen, het verbeteren van de datakwaliteit en het zorgen voor een heldere en betrouwbare registratie van financiële gegevens. In samenwerking met de strategisch managers krijgen medewerkers duidelijke instructies over het uitvoeren van essentiële taken zoals (zaakgericht) tijdschrijven. Hiervoor worden diverse communicatiekanalen en instructiematerialen ingezet.

De verdere ontwikkeling van dashboards en rapportages via de BI-tool biedt managers de mogelijkheid om zelfstandig actuele cijfers in te zien en te gebruiken voor sturing. Adviseurs van Financiën & Control ondersteunen hen hierin met analyses, duiding en advies.

Tot slot wordt voortgebouwd op bestaande procesbeschrijvingen en worden uniforme werkinstructies opgesteld voor het gebruik van financiële systemen en controlinstrumenten. Daarmee wordt de organisatie optimaal ondersteund in het leveren van betrouwbare financiële gegevens, het uitvoeren van interne controles en het versterken van de sturingsinformatie.

Wat mag het kosten?

Op basis van de begroting 2026 is het budget voor het programma Bedrijfsvoering als volgt:

Programma	Baten	Lasten	Saldo
Bedrijfsvoering	€15.982.400	€15.982.400	-

Tabel 8: Programma Bedrijfsvoering

2.9 Efficiëntie en versterking van de basis

De oprichting van de ODU is gestoeld op de ambitie om de kwaliteit van de dienstverlening te versterken en beter in te spelen op de opgaven van vandaag en morgen. Daarbij is het gelukt om direct bij de start een solide basis neer te zetten, zonder dat dit heeft geleid tot een noemenswaardige stijging van de totale kosten.

Zo zijn in 2026 aanvullende kosten gemaakt om te voldoen aan de financiële robuustheidscriteria (circa €450.000) en om invulling te geven aan gezamenlijke voorzieningen in het belang van alle deelnemers (circa €500.000). Dankzij efficiencywinst op andere onderdelen, als gevolg van de fusie, zijn deze extra kosten binnen de bestaande ruimte opgevangen.

Deze resultaatgerichte aanpak laat zien dat samenwerking loont. Door te harmoniseren, te verbinden en slim te organiseren, is ruimte gecreëerd voor vernieuwing en versterking. Dit alles is gerealiseerd binnen een gematigde stijging van de deelnemersbijdragen – met een maximale toename van 3,9%, passend bij de inflatieontwikkeling – waarmee een krachtige start van de nieuwe organisatie mogelijk is gemaakt.

3 Verplichte paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de verplichte paragrafen volgens het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten), tenzij het betreffende onderdeel niet van toepassing is.

Bij de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) zijn de volgende onderdelen niet van toepassing:

- lokale heffingen;
- onderhoud van kapitaalgoederen;
- verbonden partijen;
- grondbeleid.

De navolgende paragrafen zijn wel van toepassing bij de ODU:

- weerstandsvermogen en risicobeheersing (zie paragraaf 3.1);
- financiering (zie paragraaf 3.2);
- bedrijfsvoering (zie paragraaf 3.3).

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de relatie weer tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de ODU beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's die de ODU loopt. Het gaat hier over niet kwantificeerbare risico's. Voor kwantificeerbare risico's worden voorzieningen gevormd. In artikel 28 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht is bepaald dat de algemene reserve maximaal 7 procent van de jaaromzet bedraagt. Op basis van de begrote financiële positie per 31 december 2026 bedraagt de algemene reserve €1.028K, dit is onder de norm van 7%. Jaarlijkse exploitatieoverschotten worden toegevoegd aan de algemene reserve en verhogen het weerstandsvermogen. Een exploitatietekort wordt opgevangen binnen het weerstandsvermogen, tenzij het weerstandsvermogen hiervoor onvoldoende is. In dat geval dragen de deelnemers hun deel naar rato van de uren uit de DVO (van de betreffende deelnemer) bij.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is het totaal van de middelen waarover de ODU beschikt om onvoorziene kosten te dekken. Voor de ODU is de algemene reserve aan te merken als beschikbare incidentele weerstandscapaciteit. Het beginvermogen van de ODU zal na de afwikkeling van de jaarrekeningen van de oude diensten gestort worden. Er wordt van uitgegaan dat het gestorte beginvermogen voldoende is om het restrisico af te dekken. Op basis van de begrote financiële positie per 31 december 2026 bedraagt de algemene reserve €1.028K.

Daarnaast bestaat de weerstandscapaciteit uit de post Onvoorzien. In de begroting is rekening gehouden met een structurele post Onvoorzien ter hoogte van €337K.

De totale weerstandscapaciteit bedraagt naar verwachting €1.365K (= €1.028K + €337K).

Risicobeheersing

Risicobeheersing is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen.

Hierdoor kunnen goed onderbouwde keuzes gemaakt worden met betrekking tot:

- Welke risico's kunnen gedragen worden?
- Welke beheersmaatregelen kunnen getroffen worden?
- Welke middelen moeten, ter afdekking van risico's, gereserveerd worden?

Door de koppeling van het risicomanagement aan de planning & control-cyclus van de ODU zal drie keer per jaar over risico's worden gerapporteerd. Dat is bij de begroting, de bestuurlijke voortgangsrapportage (alleen significante afwijkingen) en de jaarrekening.

Algemene risico's

Het risicoprofiel van de ODU bestaat uit bedrijfsspecifieke risico's en meer algemene risico's. Bij deze laatste kan onder meer gedacht worden aan macro-economische ontwikkelingen en loon- en prijsontwikkelingen. Ook zijn er natuurlijk onzekerheden over (toekomstig) rijksbeleid en ontwikkelingen in wet- en regelgeving. Al deze ontwikkelingen kunnen risico's en onzekerheden met zich meebrengen, deze zijn echter nagenoeg niet beïnvloedbaar noch kwantificeerbaar. Deze risico's worden in principe niet opgenomen in de risicoanalyse zolang ze niet leiden tot meer specifieke en kwantificeerbare risico's voor de ODU.

Specifieke risico's

De specifieke risico's zijn de risico's die op de ODU van toepassing zijn. Deze risico's worden jaarlijks middels sessies met MT en medewerkers in kaart gebracht en hierbij wordt een inschatting gemaakt van de kans dat de gebeurtenis daadwerkelijk plaatsvindt en de (financiële) impact daarvan.

Dit heeft voor 2026 geresulteerd in onderstaande risicoanalyse:

3.1.1 Risicoanalyse

Risicomanagement		2026			
Risico's	Beheersingsmaatregel	I/S*	Risico x €1.000	Risico-klasse %	Restrisico x €1.000
Verandering van wet- en regelgeving.	Tijdig inzetten van personeel met juiste kennis en vaardigheden om mogelijke veranderingen door te voeren.	S	€443	10%	€44
Achterblijvende vraag waardoor de realisatie achterblijft op de gecontracteerde UVP uren, eventueel in combinatie met ravijnjaar.	Inzetten op relatiemanagement: tijdige communicatie en afspraken met de klant maken.	S	€1.142	25%	€286
Onvoldoende declarabiliteit van medewerkers in de uitvoering.	Inzetten op coördinatie: sturen op inzet en bewaken improductiviteit.	S	€571	25%	€143
Kengetallen van PDC producten te laag vastgesteld.	Monitoren van de PDC-producten met een kengetal en ondernemen van gepaste acties bij structurele afwijkingen.	S	€428	10%	€43
Onderbezetting op formatieplan.	Arbeidsmarktstrategie in combinatie werving-& selectiebeleid	S	€600	25%	€150
Hoger ziekteverzuim dan de norm ten gevolge van langdurig ziekteverzuim.	Hoge inzet op verzuimbegeleiding in samenspraak met ARBO dienst.	S	€583	25%	€146
Personele frictiekosten (eigen risicodragerschap WW en WGA).	Strategisch personeelsbeleid in combinatie met sociaal plan/ sociaal statuut en van-werk-naar-werk trajecten.	I	€392	25%	€98
Claims door asbestslachtoffers.	Protocol en instructie om contact te vermijden	S	€301	10%	€30
Ernstig beveiligingsincident waardoor IT omgeving niet beschikbaar is.	Actief werken aan implementatie beveiligingsmaatregelen. Periodiek uitvoeren van risico-inventarisaties conform Baseline Informatiebeveiliging Overheid	S	€875	10%	€88
Totaal berekend restrisico 2026					€1.028

* I = Incidenteel / S = Structureel

Tabel 9: Berekening restrisico

3.1.2 Berekening en waardering ratio weerstandsvermogen

Onderdeel	Stand per heden
Algemene reserve 31-12-2026	€1.028.000
Post Onvoorzien	€337.000
Weerstandscapaciteit	€1.365.000
Restrisico 2026	€1.028.000
Ratio weerstandsvermogen (weerstandscapaciteit / restrisico)	1,33
Waardering restrisico conform Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement	Voldoende (C)

Tabel 10: Berekening en waardering ratio weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen geeft weer in welke mate de ODU in staat zal zijn om onvoorziene risico's te dekken. Op basis van de geprognosticeerde situatie op 31-12-2025 komt de ratio uit op 1,33. Afgezet tegen de opgestelde normen door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement scoort de ODU hiermee voldoende.

3.1.3 Financiële kengetallen

Kengetallen	Begroting 2026
Netto schuldquote	1,15%
Solvabiliteitsratio	6,30%
Structurele exploitatieruimte	-

Tabel 11: Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODU ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De ODU heeft geen leningen en verwacht deze ook niet voor eind 2026 aan te hoeven trekken.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de ODU in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid van de ODU.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief of nihil percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Overige financiële kengetallen

De navolgende financiële kengetallen zijn niet van toepassing voor de ODU:

- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: Dit kengetal wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat de ODU geen verstrekte leningen heeft.
- Grondexploitatie: Dit kengetal is niet van toepassing, omdat de ODU geen grond exploiteert.
- Belastingcapaciteit: Dit kengetal is niet van toepassing, omdat de ODU geen belastingen int.

3.2 Financiering

Deze paragraaf gaat over de financiering van de ODU op de korte en de lange termijn. Daarin worden betrokken het schatkistbankieren, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Het doel is om onder gunstige voorwaarden en met beperkte risico's over voldoende financiële middelen te beschikken.

Financiering korte termijn

In de bijdrageverordening is het volgende vastgelegd:

- a. De deelnemers betalen telkens uiterlijk op 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober een voorschot in de kosten van het lopende begrotingsjaar ten bedrage van telkens 25% van de deelnemersbijdrage.
- b. Indien het voor de benodigde liquiditeitspositie gedurende afzonderlijke kwartalen noodzakelijk is, kan het dagelijks bestuur besluiten dat een afwijkend voorschotbedrag wordt gefactureerd.

Voor de start van de ODU wordt voorgesteld dat deelnemers de eerste twee voorschotten betalen uiterlijk 1 januari. Hierdoor is verzekerd dat de ODU voor de start voldoende financiële middelen heeft.

Doen zich hierbij tijdelijk overschotten voor dan heeft de ODU te maken met schatkistbankieren. De overschotten mogen alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist (het Rijk) worden belegd (of uitgeleend aan andere decentrale overheden). De ODU mag de eerste €1mio buiten de schatkist houden. De ODU gaat een financieringsovereenkomst (krediet- en depotarrangement) afsluiten met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) waarbij een intra-daglimiet van €1mio wordt afgesproken. Doordat automatische afroaming van bedragen boven de €250.000 naar deposito's bij de schatkist (het Rijk) plaatsvindt is het saldo liquide middelen op basis van de begrote financiële positie per 31 december 2026 €250.000.

Financiering lange termijn

Wanneer de ODU investeringen doet en deze activeert op de financiële positie kan het nodig zijn om deze te financieren met geldleningen met een looptijd langer dan één jaar. Hierbij moet rekening worden gehouden met de renterisiconorm van het Rijk, die voorziet in spreiding van de looptijden van geldleningen, waardoor renterisico's beperkt worden. Langlopende geldleningen in de komende jaren zijn afhankelijk van omvang en tempo van de investeringen (in bijvoorbeeld ICT) en de ontwikkeling van de reservepositie van de ODU. Op dit moment is de verwachting dat in ieder geval tot en met 2029 geen leningen zullen hoeven worden afgesloten.

3.3 Bedrijfsvoering

Voor de paragraaf Bedrijfsvoering wordt verwezen naar paragraaf 2.8 Programma Bedrijfsvoering.

DEEL 2 FINANCIËLE BEGROTING



4 Overzicht van baten en lasten en toelichting

4.1 Staat van baten en lasten

In deze paragraaf is de geprognosticeerde staat van baten en lasten over 2026 opgenomen. Voor bijbehorende toelichtingen zie de vervolgparagrafen van dit hoofdstuk. Voor het meerjarenperspectief van de staat van baten en lasten voor 2027 – 2029 wordt verwezen naar Bijlage 3 Meerjarenraming

Programmabegroting	Begroting 2026
Baten	
Vergunningverlening	€6.726.200
Toezicht en handhaving	€16.336.500
Advies en expertise	€6.424.600
Baten Programma's Uitvoering	€29.487.300
Baten Programma Bedrijfsvoering	€15.982.400
Totaal baten	€45.469.700
Lasten	
Vergunningverlening	€6.726.200
Toezicht en handhaving	€16.336.500
Advies en expertise	€6.424.600
Lasten Programma's Uitvoering	€29.487.300
Lasten Programma Bedrijfsvoering	€15.440.600
Onvoorzien	€336.800
Prijscompensatie	€205.000
Totaal lasten	€45.469.700
Saldo baten en lasten	-
Toevoeging aan reserves	-
Onttrekking uit reserves	-
Resultaat	-

Tabel 12: Staat van baten lasten

Voor een specificatie van de baten en lasten per kostensoort wordt verwezen naar Bijlage 4 Specificatie baten en lasten per kostensoort.

4.2 Toelichting op de baten

Bijdrage deelnemers

Bijdrage deelnemers	Begroting 2026
Vaste bijdrage	€16.082.400
Variabele bijdrage	€28.540.500
Totaal bijdrage deelnemers	€44.622.900

Tabel 13: Bijdrage deelnemers

De vaste bijdrage is ter dekking van de vaste lasten van de organisatie met name bedrijfsvoering. De kosten hiervan worden toegelicht in paragraaf 4.3.

Bij de berekening van de variabele bijdrage is uitgegaan van de door de deelnemers in mei 2025 verstrekte uitvoeringsplannen voor 2026. Deze tellen op tot een structurele afname van producten en diensten van in totaal 349.119 uur. Het bijbehorende uurtarief is €81,75, oorspronkelijk werd in de uitvoeringsplannen gerekend met een tarief van €82,50. Gedurende de nadere analyse en verdere uitwerking van de begroting is het tarief verlaagd met €0,75 voor 2026.

DVO 2026	Variabele bijdrage	Vaste bijdrage	Bijdrage
Gemeente Amersfoort	€1.459.900	€820.200	€2.280.100
Gemeente Baarn	€408.300	€225.200	€633.500
Gemeente Bunnik	€510.400	€289.500	€799.900
Gemeente Bunschoten	€405.200	€225.200	€630.400
Gemeente De Bilt	€865.800	€482.500	€1.348.300
Gemeente De Ronde Venen	€1.972.600	€1.109.700	€3.082.300
Gemeente Eemnes	€187.700	€112.600	€300.300
Gemeente Houten	€551.200	€305.600	€856.800
Gemeente IJsselstein	€1.445.900	€820.200	€2.266.100
Gemeente Leusden	€344.900	€193.000	€537.900
Gemeente Lopik	€1.083.600	€611.100	€1.694.700
Gemeente Montfoort	€477.200	€273.400	€750.600
Gemeente Nieuwegein	€442.300	€241.200	€683.500
Gemeente Oudewater	€424.800	€241.200	€666.000
Gemeente Renswoude	€295.800	€160.800	€456.600
Gemeente Rhenen	€478.800	€273.400	€752.200
Gemeente Soest	€626.000	€353.800	€979.800
Gemeente Stichtse Vecht	€1.413.300	€804.100	€2.217.400
Gemeente Utrecht	€2.546.000	€1.431.300	€3.977.300
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	€1.062.800	€595.000	€1.657.800
Gemeente Veenendaal	€748.200	€418.100	€1.166.300
Gemeente Vijfheerenlanden	€1.255.200	€707.600	€1.962.800
Gemeente Wijk bij Duurstede	€444.800	€257.300	€702.100
Gemeente Woerden	€1.202.400	€675.500	€1.877.900
Gemeente Woudenberg	€284.500	€160.800	€445.300
Gemeente Zeist	€1.472.000	€836.300	€2.308.300
Provincie Utrecht	€6.131.000	€3.457.700	€9.588.700
Totaal	€28.540.600	€16.082.300	€44.622.900

Tabel 14: Bijdrage per deelnemer

Voor een nadere uitwerking van de bijdrage per deelnemer en de prijseffecten ten opzichte van voorgaand begrotingsjaar 2025 wordt verwezen naar Bijlage 2 Overzicht uren en bijdragen per deelnemer.

Het gewogen gemiddelde effect van de prijsstijging voor de deelnemers is 3,4% en voor een afzonderlijke deelnemer maximaal 3,9% en ligt daarmee in lijn met de verwachte prijsstijgingen in de septembercirculaire 2024 die voor deze begroting zijn gebruikt. In onderstaande tabel is de gewogen loon/prijscompensatie berekend voor de ODU.

Compensatie*	Basis	2026
Looncompensatie	Loonvoet sector overheid	3,8%
Prijscompensatie	Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	2,6%
Gewogen loon/prijscompensatie	Verhouding personeel en overige kosten	3,5%

* Bron: CPB CEP 2024

Tabel 15: Gewogen loon/prijscompensatie

Subsidies en projectopbrengsten

Subsidies en projectopbrengsten	Begroting 2026
SPUK Energie	€702.800
Projectopbrengsten	€144.000
Totaal subsidies en projectopbrengsten	€846.800

Tabel 16: Subsidies en projectopbrengsten

De navolgende subsidies en projectopbrengsten zijn van toepassing voor 2026:

- **SPUK Energie:** Regeling Specifieke Uitkering additionele capaciteit voor toezicht en handhaving energiebesparing (SPUK Energie) is structureel begroot, omdat het een regeling van 5 jaar betreft. De middelen worden voornamelijk gebruikt voor extra capaciteit toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht. 2026 zal het laatste jaar zijn dat deze subsidie beschikbaar is. Het is de verwachting dat de regeling wordt gecontinueerd in een andere vorm, maar niet meer als SPUK.
- **Projectopbrengsten:** Dit betreffen structurele projectopbrengsten op het gebied van Volksgezondheid en Milieu en opbrengsten vanuit de diverse NDC-locaties.

4.3 Toelichting op de lasten

De lasten van de programma's die vallen onder de Uitvoeringsprogramma's bestaan exclusief uit de loonkosten van het personeel werkzaam binnen deze programma's. Alle andere directe dan wel indirecte kosten van de programma's worden verantwoord in het programma bedrijfsvoering.

De lasten van programma Bedrijfsvoering worden onderstaand nader gespecificeerd:

Lasten programma Bedrijfsvoering	Begroting 2026
Lasten	
Personeel	€6.788.000
Inhuur derden	€367.500
Indirecte personele lasten	€1.978.000
ICT kosten	€2.811.500
Huisvestingskosten	€1.417.100
Overige kosten	€2.078.500
Totaal lasten	€15.440.600

Tabel 17: Specificatie lasten programma Bedrijfsvoering

Personeel

De post Personeel omvat 58 FTE medewerkers bedrijfsvoering. Dit is 17,35% van de begrote totale FTE's (334 FTE). Voor de huidige medewerkers is uitgegaan van de huidige CAO, voor toekomstige medewerkers/vacatureruimte is uitgegaan van de CAO SGO. Daarnaast is in de personele lasten €400.000 opgenomen voor de uitvoering van de regionale- en gezamenlijke opdrachten.

Inhuur derden

De post Inhuur derden betreft met name de tijdelijke inzet van extra personeel. Deze inzet is noodzakelijk vanwege personele mismatch door de fusie en tijdelijk aanvullend werk dat voortkomt uit de integratie van beide organisaties.

Indirecte personele lasten

De post Indirecte personele lasten betreffen de indirecte personele lasten voor alle programma's tezamen. Dit betreft voornamelijk opleidingskosten, werkkostenregeling, woon- werkverkeer en dienstreizen.

ICT-kosten

De post ICT-kosten omvat alle ICT-gerelateerde kosten van de ODU. Dit betreft onder andere de digitale werkplekken van alle medewerkers, het zaakstelsel, ERP-systeem en BI-systemen.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten betreffen alle huisvestingskosten van het provinciehuis, alsmede de NDC-locaties.

Overige kosten

De overige kosten betreffen met name de ontwikkelkosten (innovatie), de afschrijvingslasten, de leasekosten en de facilitaire kosten voor de gehele organisatie.

Onvoorzien en Prijscompensatie

De posten 'Onvoorzien' en 'Prijscompensatie' vallen niet onder een van de programma's. De post 'Onvoorzien' betreft een raming van eventuele onvoorziene lasten. De post 'Prijscompensatie' betreft een raming van de prijscompensatie voor 2026 (dit omvat geen looncompensatie).

Bedrijfsvoering, vaste bijdrage en overhead

De afdeling Bedrijfsvoering van de ODU wordt volledig gefinancierd vanuit de vaste bijdrage van de deelnemers. Het uitgangspunt daarbij is dat alle ondersteuning van de uitvoering – ongeacht het specifieke programma – centraal wordt verantwoord binnen deze afdeling. Dit zorgt voor transparantie, beheersbaarheid en een efficiënte inrichting van de organisatie.

Onder Bedrijfsvoering vallen onder meer de onderdelen financiën, ICT en informatievoorziening, HRM, communicatie, juridische ondersteuning, secretariaat en facilitaire zaken. Daarnaast worden hier ook de werkzaamheden rondom accountmanagement, kwaliteit, planning & control en strategische advisering ondergebracht.

Bij de inrichting van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen de bredere definitie van interne ondersteuning en de beperktere definitie van overhead volgens het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten). BBV-overhead betreft uitsluitend de kosten die samenhangen met de aansturing en ondersteuning van het primaire proces, zoals leidinggevenden, P&O (excl. opleiding), financiën, interne controle, huisvesting, ICT (basisvoorzieningen) en bestuurszaken. In de praktijk betekent dit dat de totale kosten van Bedrijfsvoering hoger zijn dan de kosten die volgens het BBV onder "overhead" vallen.

Voor de begroting 2026 worden de volgende voorbeelden gerekend tot de vaste bijdrage en ondergebracht bij Bedrijfsvoering:

- Kosten voor het VTH-zaaksysteem en andere ondersteunende ICT (zoals tijdregistratie, AFAS en BI-tools);
- Inzet van financiële administratie, P&C-adviseurs en managementondersteuning;
- Activiteiten op het gebied van personeelontwikkeling, werving & selectie en strategisch HRM-beleid;
- Communicatie, zowel intern als extern, waaronder positionering van de ODU als nieuwe organisatie;
- Huisvestingskosten, inclusief inrichting gezamenlijke werkomgeving.

Door deze ondersteunende functies centraal te organiseren en collectief te bekostigen, wordt uniformiteit bevorderd en kunnen schaalvoordelen worden benut.

5 Uiteenzetting van de financiële positie en toelichting

Volgens de notitie 'Financiële uitgangspunten en planning liquidatieplannen RUD en ODRU' die op 23 mei 2025 is vastgesteld in het gezamenlijk AB, zullen de activa en passiva van de RUD en ODRU per 1 januari 2026 tegen boekwaarde (op basis van jaarrekening 2025) worden overgedragen. Op dit moment zijn de uitkomsten van de 'Financiële Quick scan' nog niet bekend. Derhalve is er nog geen zicht op de standen per 1 januari 2026 van de afzonderlijke balansposten. In de begroting 2026 wordt om deze reden uitgegaan van een inschatting van de beginstanden per begin boekjaar 2026. Voor de meerjarenraming van de financiële positie voor 2027-2029 wordt verwezen naar Bijlage 3 Meerjarenraming.

5.1 Balans

Balans	Begroting 31-12-2026
Vaste activa	
Materiele vaste activa	€1.060.000
Vlottende activa	
Vorderingen publiekrechtelijke lichamen	€2.240.000
Uitzetting in 's Rijk's schatkist	€12.376.000
Liquide middelen	€251.000
Overlopende activa	€390.000
Totaal Activa	€16.317.000
Vaste Passiva	
Eigen vermogen	
-Algemene reserve	€1.028.000
-Gerealiseerd resultaat	-
Voorzieningen	€1.747.000
Vlottende passiva	
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1jr	€3.579.000
Overlopende passiva	€9.963.000
Totaal Passiva	€16.317.000

Tabel 18: Balans

5.2 Waarderingsgrondslagen

Artikel 59 tot en met 65 van het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) zijn van toepassing op het waarderings-, activerings- en afschrijvingsbeleid van de ODU. In de financiële verordening van de ODU zal per soort actief vastgelegd hoe dit beleid wordt toegepast. In deze begroting is hiervoor een eerste aanzet opgenomen.

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa met economisch nut worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. Activa met een verkrijgingprijs van minder dan of gelijk aan €10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd (meet)apparatuur.

- 15 jaar : technische installaties en apparatuur in gebouwen
- 10 jaar : kantoormeubilair, veiligheidsvoorzieningen en verbouwingen
- 5 jaar : transportmiddelen, aanhangwagens en personenauto's
- 3 jaar : (automatiserings)apparatuur en telefooninstallaties

Tabel 19: Afschrijvingstermijnen

Voor transportmiddelen, aanhangwagens en personenauto's wordt wel rekening gehouden met een restwaarde. Voor alle andere materiële vaste activa met economisch nut wordt geen rekening gehouden met een restwaarde.

5.3 Toelichting op de balans

De balansposities in deze begroting zijn gebaseerd op de balansposities in de jaarrekeningen 2024 van de ODRU en RUD. De daadwerkelijke omvang van de verschillende financiële posities is nog afhankelijk van uiteenlopende factoren zoals de daadwerkelijke inbreng. De balansposities 2024 zijn gebruikt om een inschatting te maken.

In de balans zijn geen uitgangspunten verwerkt buiten de verwachte reguliere activiteiten van de ODU. Onderhanden zaken ontstaan in verband met het afrekenen onder outputfinanciering zijn niet weergegeven in de financiële positie, omdat er zowel een schuldpositie als voorschotten van éénzelfde omvang bestaan.

De hoge positie Uitzetting in 's Rijk's schatkist is gelinkt aan de positie van de overlopende passiva. De overlopende passiva betreft de vooruit gefactureerde deelnemersbijdrage voor het eerste kwartaal van het opvolgende jaar.

Uitgangspunt voor de algemene reserve is dat ten minste het benodigde weerstandvermogen (zie paragraaf 3.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing) ter afdekking van het restrisico na oprichting van de ODU gestort zal worden door de deelnemers. Daarna wordt het gerealiseerde resultaat jaarlijks toegevoegd aan de algemene reserve.

De voorzieningen betreffen met name opgebouwd (wettelijk) verlof van medewerkers.

BIJLAGEN



Bijlage 1 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Overzicht van Baten (per taakveld)	Begroting 2026
Taakveld 7.4 Milieubeheer	€24.358.000
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	€4.338.200
Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€791.100
Taakveld 0.4 Overhead	€15.982.400
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (onvoorzien)	-
Taakveld 0.1 Bestuur	-
Algemene dekkingsmiddelen	-
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	-
Totale Baten	€45.469.700

Overzicht van Lasten (per taakveld)	Begroting 2026
Taakveld 7.4 Milieubeheer	€24.358.000
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	€4.338.200
Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	€791.100
Taakveld 0.4 Overhead	€15.285.200
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (onvoorzien)	€541.800
Taakveld 0.1 Bestuur	€155.400
Algemene dekkingsmiddelen	-
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting	-
Totale Lasten	€45.469.700

Saldo baten en lasten	-
------------------------------	----------

Overzicht van mutaties reserves	Begroting 2026
Toevoeging aan reserves	-
Onttrekking uit reserves	-
Resultaat	-

Tabel 20: Overzicht van baten en lasten per taakveld

Bijlage 2 Overzicht uren en bijdragen per deelnemer

DVO 2026	Aantal uur	Aandeel	Variabele bijdrage	Vaste bijdrage	Totale bijdrage
Gemeente Amersfoort	17.858 uur	5,1%	€1.459.900	€820.200	€2.280.100
Gemeente Baarn	4.994 uur	1,4%	€408.300	€225.200	€633.500
Gemeente Bunnik	6.244 uur	1,8%	€510.400	€289.500	€799.900
Gemeente Bunschoten	4.957 uur	1,4%	€405.200	€225.200	€630.400
Gemeente De Bilt	10.591 uur	3,0%	€865.800	€482.500	€1.348.300
Gemeente De Ronde Venen	24.130 uur	6,9%	€1.972.600	€1.109.700	€3.082.300
Gemeente Eemnes	2.296 uur	0,7%	€187.700	€112.600	€300.300
Gemeente Houten	6.742 uur	1,9%	€551.200	€305.600	€856.800
Gemeente IJsselstein	17.687 uur	5,1%	€1.445.900	€820.200	€2.266.100
Gemeente Leusden	4.219 uur	1,2%	€344.900	€193.000	€537.900
Gemeente Lopik	13.255 uur	3,8%	€1.083.600	€611.100	€1.694.700
Gemeente Montfoort	5.837 uur	1,7%	€477.200	€273.400	€750.600
Gemeente Nieuwegein	5.410 uur	1,5%	€442.300	€241.200	€683.500
Gemeente Oudewater	5.196 uur	1,5%	€424.800	€241.200	€666.000
Gemeente Renswoude	3.618 uur	1,0%	€295.800	€160.800	€456.600
Gemeente Rhenen	5.857 uur	1,7%	€478.800	€273.400	€752.200
Gemeente Soest	7.658 uur	2,2%	€626.000	€353.800	€979.800
Gemeente Stichtse Vecht	17.288 uur	5,0%	€1.413.300	€804.100	€2.217.400
Gemeente Utrecht	31.144 uur	8,9%	€2.546.000	€1.431.300	€3.977.300
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	13.000 uur	3,7%	€1.062.800	€595.000	€1.657.800
Gemeente Veenendaal	9.152 uur	2,6%	€748.200	€418.100	€1.166.300
Gemeente Vijfheerenlanden	15.354 uur	4,4%	€1.255.200	€707.600	€1.962.800
Gemeente Wijk bij Duurstede	5.441 uur	1,6%	€444.800	€257.300	€702.100
Gemeente Woerden	14.708 uur	4,2%	€1.202.400	€675.500	€1.877.900
Gemeente Woudenberg	3.480 uur	1,0%	€284.500	€160.800	€445.300
Gemeente Zeist	18.006 uur	5,2%	€1.472.000	€836.300	€2.308.300
Provincie Utrecht	74.997 uur	21,5%	€6.131.000	€3.457.700	€9.588.700
Totaal	349.119 uur	100,0%	€28.540.600	€16.082.300	€44.622.900

Tabel 21: Overzicht uren en bijdragen per deelnemer

Omgevingsdienst Utrecht

Vergelijking totale bijdrage 2026 met 2025	Bijdrage 2025 (a)	Bijdrage 2026 (b)	Vershil in euro (b-a)	Vershil % (b-a)/a	Vershil % gecorrigeerd voor gecontracteerde uren
Gemeente Amersfoort	€2.308.000	€2.280.100	€-27.900	-1,2%	3,1%
Gemeente Baarn	€615.000	€633.500	€18.500	3,0%	3,2%
Gemeente Bunnik	€886.215	€799.900	€-86.315	-9,7%	3,9%
Gemeente Bunschoten	€611.000	€630.400	€19.400	3,2%	3,5%
Gemeente De Bilt	€1.440.945	€1.348.300	€-92.645	-6,4%	3,9%
Gemeente De Ronde Venen	€3.266.388	€3.082.300	€-184.088	-5,6%	3,9%
Gemeente Eemnes	€278.000	€300.300	€22.300	8,0%	3,0%
Gemeente Houten	€803.000	€856.800	€53.800	6,7%	3,8%
Gemeente IJsselstein	€2.267.382	€2.266.100	€-1.282	-0,1%	3,9%
Gemeente Leusden	€532.000	€537.900	€5.900	1,1%	3,5%
Gemeente Lopik	€638.000	€1.694.700	€1.056.700	165,6%	2,7%
Gemeente Montfoort	€848.946	€750.600	€-98.346	-11,6%	3,9%
Gemeente Nieuwegein	€589.000	€683.500	€94.500	16,0%	3,5%
Gemeente Oudewater	€707.496	€666.000	€-41.496	-5,9%	3,9%
Gemeente Renswoude	€508.113	€456.600	€-51.513	-10,1%	3,9%
Gemeente Rhenen	€824.838	€752.200	€-72.638	-8,8%	3,9%
Gemeente Soest	€943.000	€979.800	€36.800	3,9%	3,2%
Gemeente Stichtse Vecht	€2.393.949	€2.217.400	€-176.549	-7,4%	3,9%
Gemeente Utrecht	€3.857.000	€3.977.300	€120.300	3,1%	3,2%
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	€1.748.445	€1.657.800	€-90.645	-5,2%	3,9%
Gemeente Veenendaal	€1.201.956	€1.166.300	€-35.656	-3,0%	3,9%
Gemeente Vijfheerenlanden	€2.064.678	€1.962.800	€-101.878	-4,9%	3,9%
Gemeente Wijk bij Duurstede	€761.001	€702.100	€-58.901	-7,7%	3,9%
Gemeente Woerden	€1.977.471	€1.877.900	€-99.571	-5,0%	3,9%
Gemeente Woudenberg	€443.000	€445.300	€2.300	0,5%	3,3%
Gemeente Zeist	€2.536.260	€2.308.300	€-227.960	-9,0%	3,9%
Provincie Utrecht	€9.283.000	€9.588.700	€305.700	3,3%	2,5%
Totaal	€44.334.083	€44.622.900	€288.817	0,7%	

Tabel 22: Vergelijking bijdragen 2026 met 2025

Bijlage 3 Meerjarenraming

Programmabegroting	Begroting 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Baten				
Vergunningverlening	€6.726.200	€7.022.100	€7.282.000	€7.551.400
Toezicht en handhaving	€16.336.500	€17.055.300	€17.686.400	€18.340.800
Advies en expertise	€6.424.600	€6.707.300	€6.955.400	€7.212.800
Baten Programma Uitvoering	€29.487.300	€30.784.700	€31.923.800	€33.105.000
Baten Programma Bedrijfsvoering	€15.982.400	€16.585.600	€17.099.300	€17.682.000
Totaal baten	€45.469.700	€47.370.300	€49.023.100	€50.787.000
Lasten				
Vergunningverlening	€6.726.200	€7.022.100	€7.282.000	€7.551.400
Toezicht en handhaving	€16.336.500	€17.055.300	€17.686.400	€18.340.800
Advies en expertise	€6.424.600	€6.707.300	€6.955.400	€7.212.800
Lasten Programma Uitvoering	€29.487.300	€30.784.700	€31.923.800	€33.105.000
Lasten Programma Bedrijfsvoering	€15.440.600	€16.020.000	€16.512.800	€17.073.700
Onvoorzien	€336.800	€351.600	€364.600	€378.100
Prijscompensatie	€205.000	€214.000	€221.900	€230.200
Totaal lasten	€45.469.700	€47.370.300	€49.023.100	€50.787.000
Saldo baten en lasten	-	-	-	-
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-
Onttrekking uit reserves	-	-	-	-
Resultaat	-	-	-	-

Tabel 23: Meerjarenraming – Staat van baten en lasten

Toelichting op de meerjarenraming Programmabegroting

Er is een structureel sluitende meerjarenraming voor 2027 tot en met 2029. In deze meerjarenraming is voor de indexering uitgegaan van de september circulaire 2024. Daarnaast zijn de reeds verwachte bezuinigingen zoals ook opgenomen in de rudimentaire begroting verwerkt. Vooral nog betreft dit alleen kostenbesparingen die op termijn mogelijk zijn op ICT-gebied. Het gaat om licentie-, en applicatiekosten omdat deze kosten door schaalvergroting kunnen dalen. Uiteindelijk lopen deze besparingen naar verwachting op tot jaarlijks €250.000. Zoals ook al eerder in deze begroting vermeld is de verwachting dat meer kostenbesparingen behaald kunnen worden in de toekomst.

Balans	Begroting 31-12-2026	Raming 31-12-2027	Raming 31-12-2028	Raming 31-12-2029
Vaste activa				
Materiele vaste activa	€1.060.000	€1.040.000	€1.020.000	€1.000.000
Vlottende activa				
Vorderingen publiekrechtelijke lichamen	€2.240.000	€2.262.700	€2.285.000	€2.308.000
Uitzetting in 's Rijk's schatkist	€12.376.000	€12.432.300	€12.499.400	€12.597.200
Liquide middelen	€251.000	€251.000	€251.000	€251.000
Overlopende activa	€390.000	€394.000	€398.000	€402.000
Totaal Activa	€16.317.000	€16.380.000	€16.453.400	€16.558.200
Vaste Passiva				
Eigen vermogen				
-Algemene reserve	€1.028.000	€1.028.000	€1.028.000	€1.028.000
-Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-
Voorzieningen	€1.747.000	€1.710.000	€1.683.000	€1.686.000
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd <1jr	€3.579.000	€3.579.000	€3.579.000	€3.579.000
Overlopende passiva	€9.963.000	€10.063.000	€10.163.400	€10.265.200
Totaal Passiva	€16.317.000	€16.380.000	€16.453.400	€16.558.200

Tabel 24: Meerjarenraming – Balans

Toelichting op de meerjarenraming financiële positie

Bovenstaande posities zijn gebaseerd op de balansposities in de jaarrekeningen 2024 van de ODRU en RUD. De daadwerkelijke omvang van de verschillende financiële posities is nog afhankelijk van uiteenlopende factoren, daarom is gekeken naar de balansposities van de beide diensten ultimo 2024 als beste inschatting. In deze meerjarenraming voor 2027–2029 zijn geen uitgangspunten verwerkt buiten de verwachte reguliere activiteiten van de ODU. Onderhanden zaken ontstaan in verband met het afrekenen onder outputfinanciering zijn niet weergegeven in de financiële positie, omdat er zowel een schuldpositie als voorschotten van éénzelfde omvang bestaan. Gehanteerd uitgangspunt voor de algemene reserve is dat ten minste het benodigde weerstandvermogen ter afdekking van het restrisico na oprichting van de ODU gestort zal worden door de deelnemers. Daarna zijn de geprognoseerde resultaten jaarlijks toegevoegd aan de algemene reserve.

Bijlage 4 Specificatie baten en lasten per kostensoort

Staat van baten en lasten	Begroting 2026
Baten	
Bijdrage deelnemers	€44.622.900
Subsidies en projectopbrengsten	€846.800
Totaal baten	€45.469.700
Lasten	
Personeel	€35.328.500
Inhuur derden	€1.070.300
Indirecte personele lasten	€1.978.000
ICT kosten	€2.811.500
Huisvestingskosten	€1.417.100
Overige kosten	€2.322.500
Onvoorzien	€336.800
Prijscompensatie	€205.000
Totaal lasten	€45.469.700
Saldo baten en lasten	-
Toevoeging aan reserves	-
Onttrekking uit reserves	-
Resultaat	-

Tabel 25: Specificatie baten en lasten per categorie

Bijlage 5 Informatie ten behoeve van de deelnemers met betrekking tot verbonden partijen

Provincies en gemeenten zijn conform het BBV (Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten) verplicht gegevens van hun verbonden partijen op te nemen in hun jaarstukken en begroting. In onderstaande tabel zijn enkele gegevens opgenomen en verwijzingen aangegeven waar betreffende gegevens zijn te vinden in deze begroting.

Informatie verbonden partijen			Balans 31-12-2026	Resultaat begroting 2026	informatie te vinden op pagina
Eigen vermogen			€1.028.000		29
Vreemd vermogen			€1.747.000		29
Resultaat				€0	24
Risicobeheersing					18
Financiële kengetallen					21
Inzicht in overhead en kosten					32
Aandeel					33

Tabel 26: Informatie ten behoeve van eigenaar gemeenten met betrekking tot verbonden partijen



Aan Provinciale Staten/de gemeenteraad van de
gemeenten ,
<adres>
<postcode + woonplaats>

Bezoekadres:
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Naar1OD@odru.nl

www.odru.nl
www.rudutrecht.nl

Utrecht, 14 juli 2025

Uw kenmerk: <uw kenmerk>
Ons kenmerk: «ons_kenmerk»
Behandeld door: <naam behandelaar>

Onderwerp: Mogelijkheid zienswijze (Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026

Geachte Staten, geachte Raad,

Hierbij bieden wij u aan de eerste (Ontwerp) Programmabegroting van de Omgevingsdienst Utrecht 2026 om u in de gelegenheid te stellen een zienswijze over deze ontwerpbegroting naar voren te brengen.

Proces zienswijze raden

Op het moment dat de gemeenschappelijke regeling in werking treedt, is de Omgevingsdienst Utrecht (ODU) een feit. Wij dienen dan een programmabegroting te hebben voor het jaar 2026. De programmabegroting legt het fundament voor een stabiele, krachtige en wendbare organisatie, die de door de provincie en gemeenten opgedragen taken kan uitvoeren. Hiermee kan de ODU effectief bijdragen aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving in de provincie Utrecht en haar positie als professionele, betrouwbare en toekomstbestendige partner verder versterken.

Het proces van de (Ontwerp) Programmabegroting wordt doorlopen in lijn met de wettelijke vereisten in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Daarom wordt u in de gelegenheid gesteld om voorafgaande aan de definitieve besluitvorming een zienswijze naar voren te brengen. Voor het indienen van de zienswijze hebben we, mede vanwege de zomervakantie, een ruime termijn bepaald.

De ontvangen zienswijzen worden meegenomen in de besluitvorming. Voorafgaande aan het vaststellen van de programmabegroting ODU 2026 ontvangt u een reactie op uw zienswijze. De reacties en de ontvangen zienswijzen worden bij de programmabegroting ODU 2026 gevoegd voor de definitieve vaststelling door het algemeen bestuur van de ODU op 10 november 2025¹.

Van de definitieve vaststelling ontvangt u vervolgens een mededeling.

¹ Erop vertrouwend dat op 8 oktober 2025 alle deelnemende partijen ingestemd hebben met de oprichting van de ODRU.

Toelichting (Ontwerp) programmabegroting

Ondanks de fusie-opgave is de (Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026 structureel sluitend.

Incidentele baten en lasten worden alleen verwerkt zodra zij zich daadwerkelijk voordoen.

De deelnemersbijdragen stijgen gemiddeld met 3,4% (maximaal 3,9%) bij gelijkblijvende afname. Dit ligt in lijn met de loon- en prijsontwikkelingen uit de septembercirculaire 2024. Hierdoor ontstaat een evenwichtige balans tussen investeren in kwaliteit en het beheersen van de kosten.

Financieringssystematiek

Met ingang van 2026 is sprake van een uniforme outputgerichte financieringssystematiek. Deelnemers betalen voor de producten en diensten die zij daadwerkelijk afnemen. De bijdrage bestaat uit een variabel en een vast deel. De variabele bijdrage wordt berekend op basis van het in mei 2025 door de deelnemers aangeleverde UVP 2026, uitkomend op 349.119 uren. Het gehanteerde uurtarief is daarbij vastgesteld op € 81,75. De vaste bijdrage dekt de bedrijfsvoeringslasten (waaronder financiën, ICT, HRM, communicatie, huisvesting en managementondersteuning).

Regionale en gezamenlijke opdrachten

Om invulling te geven aan de bovenlokale en gezamenlijke opgaven is een aanvullende systematiek voor regionale projecten ingericht. Deze bestaat uit:

- Een vaste bijdrage voor collectieve taken, zoals piketdiensten en regionale netwerkafstemming (€ 500.000), verdeeld naar rato van DVO-uren;
- Een jaarlijkse urenafracht van 4% van het DVO-urenpakket (maximaal 350 uur per deelnemer), resulterend in circa 7.000 uur regionale inzet per jaar.

Projectkeuzes worden gezamenlijk bepaald door de deelnemers, met een zekere mate van solidariteit in de inzet per deelnemer.

Efficiëntie en kostenontwikkeling

De fusie en schaalvergroting hebben geleid tot substantiële efficiencywinst. Hierdoor kunnen in 2026 nieuwe taken worden opgenomen, waaronder de uitvoering van de robuustheidscriteria (ca. € 450.000) en de gezamenlijke voorzieningen (ca. € 500.000), zonder dat dit heeft geleid tot extra lastenstijging voor de deelnemers. De beoogde kwaliteitsverhoging is daarmee binnen een gematigde lastenontwikkeling gerealiseerd.

Bedrijfsvoering en overhead

De bedrijfsvoering wordt breed en centraal gefinancierd via de vaste bijdrage. Alle ondersteunende functies die bijdragen aan het functioneren van de organisatie als geheel (zoals financiën, ICT, HRM, communicatie, huisvesting en P&C) worden hierin meegenomen. Dit verschilt van de smallere definitie van overhead volgens het Besluit Begroting en Verantwoording, die zich uitsluitend richt op de aansturing en ondersteuning van het primaire proces. Door deze brede benadering ontstaat een efficiënte, uniforme en schaalbare organisatie-inrichting.

Hoe maakt u uw zienswijze bekend?

U kunt uw zienswijze schriftelijk aan ons toezenden **tot en met 17 oktober 2025**. Hebben wij dan geen reactie ontvangen, dan gaan we ervan uit dat u geen zienswijze wenst in te dienen. De zienswijze kunt u digitaal toesturen via het mailadres naar1OD@odru.nl o.v.v. zienswijze (Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026.

Tot slot

Wij wijzen u erop dat u tegelijkertijd, maar separaat, met deze (Ontwerp) programmabegroting de (Ontwerp) bijdrageverordening ontvangt. Ook op die verordening kunt u met een zienswijze reageren.

Met vriendelijke groet,
namens het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur RUD Utrecht,

Sjors Fröhlich
Voorzitter ODRU

Gert Spelt
Voorzitter RUD Utrecht

Hugo Jungen
Kwartiermaker ODU

bijlage (Ontwerp) Programmabegroting Omgevingsdienst Utrecht 2026

cc. Regievoerder(s)

Notitie gezamenlijk algemeen bestuur

aan:	Gezamenlijk algemeen bestuur Eén omgevingsdienst Utrecht
van:	Stuurgroep Eén Omgevingsdienst Utrecht
opsteller:	Werkgroep Financiën
onderwerp:	(Ontwerp) Bijdrageverordening ODU
t.b.v.:	Gezamenlijk AB d.d. 11 juli 2025, agendapunt I.5.a2
Bijlage(n):	Bijlage 1 - (Ontwerp) Bijdrageverordening ODU Bijlage 2 - Zienswijzebrief behorende bij (Ontwerp) bijdrageverordening ODU

Doel:

- X ter besluitvorming
- O ter (oriëntatie) bespreking
- O ter kennisneming

Samenvatting

Doel van deze notitie is om het gezamenlijk algemeen bestuur te laten besluiten over de voorgestelde bijdrageverordening ODU. De twee trekkers van de werkgroep financiën hebben samen met de leden van de werkgroep een voorstel gemaakt en deze is besproken met diverse betrokken partijen (o.a. regievoerders, financieel experts, inhoudelijke deskundigen). De (Ontwerp) Bijdrageverordening is juridisch getoetst.

Aan de werkgroep is gevraagd invulling te geven aan de volgende opdracht:

Een (Ontwerp) Bijdrageverordening ODU op te stellen waarbij, conform besluit van het gezamenlijk algemeen bestuur op 18 april jl., de nieuwe financieringssysteem voor de ODU wordt gehanteerd.

De bijdrageverordening is de juridische uitwerking van de financieringssysteem.

Voorstel en gevraagd besluit

Het gezamenlijke AB van de ODRU en RUD vraagt het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht het volgende besluit te nemen:

1. de (Ontwerp) Bijdrageverordening ODU in bijlage 1 vast te stellen;
2. een zienswijzeprocedure op de (Ontwerp) Bijdrageverordening ODU te ondersteunen; en
3. de aanbiedingsbrief aan de deelnemers inzake de zienswijzeprocedure van de (Ontwerp) Bijdrageverordening ODU vast te stellen.

Bijdrage aan missie & visie

Een solide financiële basis is essentieel voor het succes van de ODU en draagt direct bij aan de missie en visie van de organisatie. De voorgestelde bijdrageverordening draagt bij aan een gezonde financiële huishouding vanaf de start. Deze verordening zorgt voor een gezamenlijke verantwoordelijkheid, transparantie en een eerlijke verdeling van de deelnemersbijdragen.

Bijdrage aan behoud of verbeteren kwaliteit

Zie hiervoor

Financiën

De financiële gevolgen zijn door de werkgroep Financiën uitgewerkt en komen terug in de deelnemersbijdragen in de begroting 2026 van de ODU.

Juridische toets

Nadat op 18 april jl. de financieringssystematiek door het gezamenlijk AB is vastgesteld, is de systematiek in de (Ontwerp) Bijdrageverordening in bijlage 1 verwerkt.

Communicatie

Volgens de gebruikelijke kanalen van het programma fase 2.

Medezeggenschap

Niet van toepassing.

Proces/vervolgstappen n.a.v. genomen besluit

In de routekaart 'Naar één omgevingsdienst in Utrecht' fase 2 is bepaald dat er voor de ODU een bijdrageverordening wordt vastgesteld. In deze notitie wordt een voorstel gedaan. De twee trekkers van de werkgroep financiën hebben samen met de leden van de werkgroep een voorstel gemaakt. Dit voorstel is in samenwerking met diverse partijen tot stand gekomen:

- Met de advies-/klankbordgroep Financieringssystematiek (regievoerders en financieel experts vanuit verschillende deelnemers);
- Gezamenlijk RVO;
- Werkgroep Juridisch en bureau PROOF.

Na behandeling van de (Ontwerp) Bijdrageverordening door beide algemeen besturen zal de (Ontwerp) Bijdrageverordening voor zienswijze voorgelegd worden aan de raden en provinciale staten. Eventuele zienswijzen dienen uiterlijk 17 oktober retour te zijn ontvangen.

De ontvangen zienswijzen van de deelnemers worden meegenomen in de besluitvorming. Voorafgaand aan het vaststellen van de bijdrageverordening ontvangen de raden en provinciale staten een reactie op de ontvangen zienswijzen. De reacties en de zienswijzen worden bij de bijdrageverordening gevoegd voor de definitieve vaststelling door het algemeen bestuur van de ODU op 10 november 2025¹.

Toelichting

In het richtingsplan is bepaald dat het thema 'Financieel' gaat over: een gezonde financiële huishouding vanaf de start van de Omgevingsdienst Utrecht, een heldere en doelmatige financieringssystematiek, de focus op kwaliteit(verbetering), gezamenlijke verantwoordelijkheid, en solidariteit in de organisatie en tussen de deelnemers. De deelnemers dragen een gezamenlijke financiële verantwoordelijkheid voor de Omgevingsdienst Utrecht. De oprichting van de nieuwe dienst is daarbij niet geënt op bezuinigingen, maar op kwaliteit(verbetering). Het is van cruciaal belang dat de financiële huishouding gezond is en blijft.

De werkgroep Financiën heeft op basis van de vastgestelde financieringssystematiek de (Ontwerp) Bijdrageverordening opgesteld. Deze bijdrageverordening, zoals opgenomen in bijlage 1, is opgesteld om bij te dragen aan een financieel stabiele dienst. Daarnaast waarborgt zij een eerlijke verdeling van de deelnemersbijdragen en biedt zij transparantie in de financiële structuur. De werkgroep is van mening dat deze aanpak een solide basis legt voor een duurzame en evenwichtige financiering.

Hierbij willen wij u tevens op het volgende attenderen:

- De zienswijze procedure op de bijdrageverordening in bijlage 1 is eenmalig omdat dit de eerste keer voor de ODU is opgesteld. Het is dus niet als gevolg van artikel 9 want dit artikel geldt voor een wijziging in de toekomst wanneer er geen sprake is van consensus tussen de deelnemers.

¹ Erop vertrouwend dat op 8 oktober 2025 alle deelnemende partijen ingestemd hebben met de oprichting van de ODRU.

- Einde van kwartaal 3 van 2025 wordt een liquiditeitsprognose voor de ODU opgesteld om te bepalen of de ODU behoefte heeft aan meer liquide middelen voor het jaar 2026. Dit omdat de ODRU en RUD nog niet zijn opgeheven en geliquideerd.

(Ontwerp) Bijdrageverordening Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht

Het algemeen bestuur van Omgevingsdienst Utrecht;

Gelet op

Artikel 28 lid 1 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht;

Besluit

vast te stellen de navolgende Bijdrageverordening Omgevingsdienst Utrecht

Artikel 1. Begripsbepalingen

Artikel 1 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht is van overeenkomstige toepassing op dit besluit. Daarnaast wordt in dit besluit verstaan onder:

- a. aanvullende opdracht: overeenkomst van opdracht tussen de Omgevingsdienst en de deelnemers in aanvulling op het UVP. Een aanvullende opdracht betreft altijd een PDC-product en is incidenteel van aard zoals bedoeld in artikel 6, eerste lid 1 van de gemeenschappelijke regeling;
- b. algemeen bestuur: het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst, bedoeld in artikel 7, eerste lid van de gemeenschappelijke regeling;
- c. begrotingsjaar: het kalenderjaar waarvoor een begroting van Omgevingsdienst geldt;
- d. dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst, bedoeld in artikel 17, eerste lid van de gemeenschappelijke regeling;
- e. deelnemer: een college dat deelneemt aan de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht;
- f. deelnemersbijdrage: de som van de vaste bijdrage en de variabele bijdrage van een deelnemer;
- g. dienst: is een in PDC specifiek omschreven opdracht, waarvoor geen kengetal kan worden vastgesteld. De prijs van een dienst wordt bepaald op basis van het werkelijk aantal uren vermenigvuldigd met het DVO uurtarief;
- h. DVO (dienstverleningsovereenkomst): de overeenkomst tussen de Omgevingsdienst en de deelnemer waarin afspraken over af te nemen PDC producten- en diensten worden vastgelegd ten aanzien van de door de Omgevingsdienst te leveren dienstverlening;
- i. incidentele taken: taken die niet langer dan drie jaar worden afgenomen. Deze betreffen de aanvullende opdrachten, projecten, activiteiten op basis van kortlopende subsidies en overige inkomsten;
- j. opdrachten met een gezamenlijk belang: door het algemeen bestuur vastgestelde taken die ten behoeve van alle deelnemers in gezamenlijkheid worden uitgevoerd en/of een regionaal belang dienen die vanuit redenen van efficiëntie, effectiviteit, uniformiteit en/of bevorderen van specialistische expertise worden uitgevoerd. Afhankelijk van welke categorie het betreft worden deze taken of in de vaste bijdrage of in de variabele bijdrage in rekening gebracht;
- k. overhead: de jaarlijkse kosten van management en bedrijfsvoering zoals de kosten van HRM, financiën/planning & control, communicatie, informatievoorziening en automatisering, juridische zaken, secretariaat, facilitaire zaken en huisvesting en bestuursondersteuning;
- l. PDC (Producten- en Dienstencatalogus): een overzicht van de door de Omgevingsdienst aangeboden producten en diensten. Producten en diensten, die middels het UVP worden afgenomen, zijn structurele taken. Producten en diensten, die middels aanvullende opdrachten worden afgenomen, zijn incidentele taken;
- m. product: als het een standaardproduct betreft, wordt de prijs bepaald door het aantal norm uren (kengetal dat hiervoor geldt), vermenigvuldigd met het DVO uurtarief;
- n. producten en diensten: zijn concrete en specifiek geformuleerde prestaties die de omgevingsdienst uitvoert en die leiden tot een afgebakend resultaat, doorgaans in de vorm van een besluit, rapport of advies. Alle producten en diensten van de omgevingsdienst zijn opgenomen in de PDC;
- o. project: overeenkomst van opdracht tussen de Omgevingsdienst en de deelnemers boven op het UVP. Een project betreft geen PDC-product en is incidenteel van aard zoals bedoeld in artikel 6, eerste lid 1, onder c van de gemeenschappelijke regeling;

- p. structurele taken: taken die langer dan drie jaar worden afgenomen. Dit betreffen de in de DVO opgenomen uren;
- q. UVP (uitvoeringsplan): het geheel aan en voor een deelnemer uit te voeren basistaken en eventuele plustaken vertaald in uren per PDC product, voor het desbetreffende jaar;
- r. DVO uurtarief: het door algemeen bestuur in kadernota/begroting voor enig jaar vastgestelde DVO uurtarief. Dit uurtarief is gebaseerd op de totale loonkosten van de formatie van de uitvoering van de desbetreffende afdelingen. Daarnaast kan dit uurtarief een risico-opslag als buffer voor tegenvallende kosten bevatten. Het algemeen bestuur stelt dit uurtarief jaarlijks vast;
- s. variabele bijdrage: de bijdrage op basis van de afname van producten en diensten uit de PDC, alsmede de bijdrage voor de door het algemeen bestuur vastgestelde opdrachten met een gezamenlijk belang die jaarlijks met een staffel in uren worden vastgesteld;
- t. vaste bijdrage: de jaarlijkse bijdrage die is verschuldigd voor vaste kosten van de Omgevingsdienst waaronder in ieder geval begrepen de overhead, de materiele kosten primair proces, de post onvoorzien en een aantal door het algemeen bestuur vastgestelde opdrachten met een gezamenlijk belang zoals het in stand houden van de infrastructuur (inclusief consignatie regeling) en de afstemming en coördinatie in de regio. Het algemeen bestuur bepaalt het bedrag dat in de vaste bijdrage wordt opgenomen voor de (jaarlijkse) doorontwikkeling van producten en diensten (innovatie), middels vaststelling van de begroting van het betreffende jaar.

Artikel 2. Grondslag bijdrage

1. Een deelnemer is op basis van deze verordening jaarlijks een vaste bijdrage en een variabele bijdrage verschuldigd aan de Omgevingsdienst voor uitvoering van de DVO.
2. Een deelnemer sluit met de Omgevingsdienst een DVO als bedoeld in artikel 6, tweede lid van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.
3. De DVO wordt uitgewerkt in een UVP waarin de verdeling van af te nemen producten en diensten uit de PDC is vastgesteld. Het totaal aan uren in de DVO en het UVP zijn gelijk aan elkaar.
4. Naast de afspraken in het DVO kan de deelnemer ook aanvullende opdrachten en projecten afnemen. Hiervoor betaalt de deelnemer een vergoeding, die in rekening wordt gebracht nadat hierover overeenstemming is bereikt tussen de Omgevingsdienst en de deelnemer.
5. Indien er geen nieuwe DVO wordt gesloten door de deelnemer voor het daaropvolgend jaar, dan gelden de afspraken uit het laatst overeengekomen DVO.

Artikel 3. Vaststelling van de bijdrage en vergoeding

1. Het algemeen bestuur stelt jaarlijks de voorlopige deelnemersbijdrage vast.
2. Het algemeen bestuur stelt de vaste bijdrage per deelnemer vast naar rato van het af te nemen totaal aantal uren zoals dat in de DVO van het desbetreffende begrotingsjaar is vastgelegd.
3. De variabele bijdrage per deelnemer wordt vastgesteld op basis van de in de DVO opgenomen uren van de deelnemer voor het desbetreffende begrotingsjaar vermenigvuldigd met het DVO uurtarief.
4. Indien de waarde van de daadwerkelijke afname van producten en diensten bij de Omgevingsdienst opgeteld met de aanvullende opdrachten van een deelnemer, de variabele bijdrage volgens de DVO van die deelnemer in een jaar met ten minste 10% overschrijdt, zal de vaste bijdrage voor die deelnemer opnieuw worden berekend op basis van de daadwerkelijke afname van dat begrotingsjaar. De herziening voor andere deelnemers vindt plaats op basis van hun DVO's voor het desbetreffende jaar in waarde. Hierdoor kan de vaste bijdrage voor andere deelnemers lager worden.
5. De vergoeding die een deelnemer voor aanvullende opdrachten betaalt, is het DVO uurtarief met een opslag van 15% dan wel minimaal de verwachte inhuurkosten indien deze hoger zijn dan het DVO uurtarief inclusief opslag van 15%. Voor projecten worden individuele afspraken met een deelnemer over de vergoeding gemaakt en vastgelegd.

Artikel 4. Verdeelsleutel bij een positief exploitatiesaldo

1. Is er bij vaststelling van de jaarrekening over een begrotingsjaar sprake van een positief exploitatiesaldo, dan wordt dit saldo toegevoegd aan de algemene reserve als weerstandsvermogen, tenzij het algemeen bestuur op grond van het tweede lid een andere resultaatverdeling vaststelt.
2. Bereikt de algemene reserve een niveau van meer dan 7% van het totaal van de opbrengsten zoals opgenomen in de jaarrekening van het desbetreffende jaar, dan wordt het surplus terugbetaald aan de deelnemers, zoals opgenomen in artikel 28 derde lid van de gemeenschappelijke regeling. De terugbetaling per deelnemer vindt plaats naar rato van het in de DVO's opgenomen totaal aantal uren uit de laatst vastgestelde begroting van het desbetreffende jaar.

Artikel 5. Verdeelsleutel bij een negatief exploitatiesaldo

1. Is er bij vaststelling van de jaarrekening over een begrotingsjaar sprake van een negatief exploitatiesaldo dan wordt dit saldo onttrokken aan de algemene reserve, tenzij de algemene reserves niet toereikend zijn en het algemeen bestuur een andere resultaatverdeling vaststelt, zoals opgenomen in artikel 28 vierde lid van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.
2. Indien het negatieve exploitatiesaldo niet kan worden opgevangen door de algemene reserve van de Omgevingsdienst, dan stelt het dagelijks bestuur een plan op waarin als uitgangspunt wordt genomen dat de deelnemers bijdragen naar rato van het in de DVO's opgenomen totaal aantal uren zoals ook opgenomen in de laatst vastgestelde begroting van het desbetreffende jaar. Het algemeen bestuur stelt het plan niet eerder vast dan nadat de raden en provinciale staten gedurende een minimale termijn van twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld hun zienswijze ten aanzien van het plan naar voren te brengen.
3. Het dagelijks bestuur informeert de deelnemers wanneer een negatief exploitatiesaldo dreigt, zo spoedig mogelijk na de constatering daarvan, en dit een effect zal hebben op de deelnemersbijdragen.

Artikel 6. Betaling en afrekening van de bijdrage

1. De deelnemers betalen telkens uiterlijk op 1 januari, 1 april, 1 juli en 1 oktober een voorschot in de kosten van het lopende begrotingsjaar ten bedrage van telkens 25% van de vaste en variabele deelnemersbijdrage.
2. Indien het voor de benodigde liquiditeitspositie gedurende afzonderlijke kwartalen noodzakelijk is, kan het dagelijks bestuur besluiten dat een afwijkend voorschotbedrag wordt gefactureerd.
3. Binnen uiterlijk drie maanden na afloop van ieder begrotingsjaar vindt afrekening per deelnemer plaats.
4. Deze afrekening van de variabele bijdrage bestaat uit het verschil tussen de bevoorschotting als bedoeld in het eerste lid, over het begrotingsjaar en de daadwerkelijke geleverde productie door de Omgevingsdienst.
5. Indien artikel 3 lid 4 van toepassing is op één of meerdere deelnemers in een begrotingsjaar, worden na afloop van het jaar voor deze deelnemers de vaste bijdragen vastgesteld op basis van de werkelijke realisatie. De vaste bijdragen van de overige deelnemers worden herverdeeld op basis van de afgesproken DVO-uren, zodat het totaal aan vaste bijdragen ongewijzigd blijft.

Artikel 7. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking per 1 januari 2026.

Artikel 8. Evaluatie

Het algemeen bestuur draagt ervoor zorg dat, in afwijking van artikel 38 uit de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht, de bijdrageverordening in ieder geval binnen vier jaar wordt geëvalueerd.

Artikel 9 – Procedure bij voorgenomen wijziging zonder consensus

1. Indien een wijziging van deze verordening wordt voorgesteld, wordt gestreefd naar consensus tussen de deelnemers.
2. Indien consensus over de voorgestelde wijziging niet wordt bereikt, wordt de ontwerpwijziging ter inzage gelegd voor een zienswijzeprocedure.
3. Iedere deelnemer krijgt de gelegenheid binnen een termijn van twaalf weken schriftelijk een zienswijze in te dienen ten aanzien van de voorgestelde wijziging.
4. De ingediende zienswijzen worden betrokken bij de verdere besluitvorming over de wijziging.
5. De toelichting op de wijziging vermeldt gemotiveerd op welke wijze met de zienswijzen rekening is gehouden.

Artikel 10. Citeerwijze

Deze verordening wordt aangehaald als Bijdrageverordening Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van Omgevingsdienst Utrecht d.d. 10 november 2025.

.....
Voorzitter

Hugo Jungen
Secretaris

TOELICHTING OP BIJDRAGEVERORDENING

A. Algemeen deel

In de bijdrageverordening staan de uitgangspunten voor de kostenverdeling over de verschillende deelnemers, alsmede de sleutel voor de verdeling van overschotten en het aanvullen van tekorten. De bijdrage die de deelnemers betalen op basis van de bijdrageverordening financiert de uitvoering van takenpakket van de ODU.

In het vervolg van de toelichting wordt een aantal artikelen specifiek toegelicht.

B. Specifieke toelichting

Artikel 1. Begripsbepalingen

Lid j. Opdrachten met een gezamenlijk belang: voor de definiëring en werkwijze met betrekking tot opdrachten met een gezamenlijk belang wordt een AB notitie opgesteld.

Lid k. Overhead: voor de definiëring en werkwijze met betrekking tot overhead wordt interne notitie overhead Omgevingsdienst Utrecht uitgewerkt, welke gebaseerd zal zijn op de laatste notitie overhead voor de BBV. Hierbij zal ook de werkwijze voor de verdeling van overhead over de taakvelden uitgewerkt.

Artikel 2. Grondslag bijdrage

Om tegemoet te komen aan de gewenste eenvoud kunnen in de DVO enkel producten, diensten en regionale taken worden opgenomen, zoals die zijn omschreven in de Producten- en Dienstencatalogus. Dit houdt voor producten in dat het kengetal en frequentie wordt opgenomen zoals deze is vastgesteld in de PDC.

Artikel 3. Vaststelling van de bijdrage en de vergoeding

Lid 4. Indien er door een meerderheid van de deelnemers wordt verzocht om de werking van dit artikel nader te evalueren met als bedoeling een oneerlijke manier van de afrekening van de vaste bijdrage te voorkomen, kan er eerder dan in het artikel 8 genoemde termijn een evaluatie plaatsvinden.

Artikel 4. Verdeelsleutel bij een positief exploitatiesaldo en

Artikel 5. Verdeelsleutel bij een negatief exploitatiesaldo

In deze twee artikelen staat het proces en de afspraken beschreven die gelden bij een positief en een negatief exploitatieresultaat van de ODU.

Als er een negatief saldo bij de jaarrekening is, zal dat in eerste instantie door de ODU zelf worden opgevangen. Mocht er een positief saldo zijn, dan wordt dat ingezet voor het opbouwen van het weerstandsvermogen (zijnde de algemene reserve en onverdeeld jaarresultaat) tot het maximum van 7% van de begrotingsomvang is bereikt.

Pas wanneer de algemene reserve de 7%-norm overschrijdt of de algemene reserve negatief wordt, is een verdeelsleutel van belang. Namelijk in de gevallen dat moet worden terugbetaald aan, dan wel worden aangevuld door de deelnemers. Om de afrekening eenduidig en eenvoudig te houden wordt voor de verdeelsleutel het afgesproken totaal aantal DVO uur zoals blijkt uit de laatst vastgestelde begroting van het desbetreffende jaar gehanteerd.

Artikel 6. Betaling en afrekening van de bijdrage

Lid 5. De deelnemers die met 10% of meer overschrijden, krijgen op basis van hun realisatie in waarde een hogere te betalen vaste bijdrage. De deelnemers die onder de 10% blijven, gaan in de verdeling mee met hun DVO in waarde (en niet met hun realisatie). Aangezien de vaste bijdrage in totaal gelijk blijft, krijgen de deelnemers uit de eerste groep dus een hoger bedrag en de deelnemers uit de tweede groep een lager bedrag in rekening gebracht.

Aan Provinciale Staten/de gemeenteraad van de
gemeenten ,
<adres>
<postcode + woonplaats>

Bezoekadres:
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht

Naar1OD@odru.nl

www.odru.nl
www.rudutrecht.nl

Utrecht, 14 juli 2025

Uw kenmerk: <uw kenmerk>
Ons kenmerk: «ons_kenmerk»
Behandeld door: <naam behandelaar>

Onderwerp: Mogelijkheid zienswijze (Ontwerp) Bijdrageverordening ODU

Geachte Staten, geachte Raad,

Hierbij bieden wij u aan de (Ontwerp) Bijdrageverordening van de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht in oprichting (ODU) om u in de gelegenheid te stellen een zienswijze over deze verordening naar voren te brengen.

Proces zienswijze raden

In de algemene financiële uitgangspunten van de ontwerp gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht is vastgelegd dat het algemeen bestuur een bijdrageverordening vaststelt, waarin in elk geval wordt geregeld op welke wijze en in welke mate de colleges financieel bijdragen aan de instandhouding van de Omgevingsdienst en op welke wijze wordt omgegaan met reservevorming en uitkering van reserves.

De beide algemeen besturen van de ODRU en RUD hebben besloten dat het ontwerp van de bijdrageverordening de eerste keer aan de staten en raden wordt voorgelegd met de mogelijkheid een zienswijze naar voren te brengen. Dit vanwege de samenhang met de (Ontwerp) programmabegroting en om het gehele financiële plaatje voor de raden voldoende inzichtelijk te maken. Voor het indienen van de zienswijze hebben we, mede vanwege de zomervakantie, een ruime termijn bepaald.

De ontvangen zienswijzen worden meegenomen in de besluitvorming. Voorafgaande aan het vaststellen van de bijdrageverordening ontvangt u een reactie op uw zienswijze. De reacties en de zienswijzen worden bij de bijdrageverordening gevoegd voor de definitieve vaststelling door het algemeen bestuur van de ODU op 10 november 2025¹.

Van de definitieve vaststelling ontvangt u vervolgens een mededeling.

¹ Erop vertrouwend dat op 8 oktober 2025 alle deelnemende partijen ingestemd hebben met de oprichting van de ODRU.

Toelichting ontwerp bijdrageverordening

Een solide financiële basis is essentieel voor het succes van de ODU en draagt direct bij aan de missie en visie van de organisatie. De voorgestelde bijdrageverordening draagt bij aan een gezonde financiële huishouding vanaf de start. Deze verordening zorgt voor een gezamenlijke verantwoordelijkheid, transparantie en een eerlijke verdeling van de deelnemersbijdragen.

De financiële uitgangspunten voor de bijdrageverordening zijn al eerder in de routekaart naar één omgevingsdienst vastgesteld en vervolgens meer uitgewerkt in het gezamenlijk algemeen bestuur op 18 april jl. Daarbij is de deelnemersbijdrage opgebouwd uit een vaste bijdrage en een variabele bijdrage. De grondslagen en de vaststelling van de bijdrage van de deelnemende provincie en gemeenten daarvoor zijn verwoord in de artikelen 2 en 3 van de (Ontwerp) Bijdrageverordening. Deze verordening vormt de juridische neerslag van die besluiten.

Hoe maakt u uw zienswijze bekend?

U kunt uw zienswijze schriftelijk aan ons toezenden **tot en met 17 oktober 2025**. Hebben wij dan geen reactie ontvangen, dan gaan we ervan uit dat u geen zienswijze wenst in te dienen. De zienswijze kunt u digitaal toesturen via het mailadres naar1OD@odru.nl o.v.v. zienswijze (Ontwerp) Bijdrageverordening ODU.

Tot slot

Wij wijzen u erop dat u bij separate brief de (Ontwerp) Programmabegroting ODU 2026 ontvangt met de wettelijke mogelijkheid om ook daarover een zienswijze naar voren te brengen.

Met vriendelijke groet,

namens het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur RUD Utrecht,

Sjors Fröhlich
Voorzitter ODRU

Gert Spelt
Voorzitter RUD Utrecht

Hugo Jungen
Kwartiermaker ODU

bijlage (Ontwerp) bijdrageverordening

cc. Regievoerder(s)

Notitie gezamenlijk algemeen bestuur

aan:	Gezamenlijk algemeen bestuur Eén omgevingsdienst Utrecht
van:	Stuurgroep Eén Omgevingsdienst Utrecht
opsteller:	Werkgroep producten- en diensten catalogus
onderwerp:	Vaststelling producten- en dienstencatalogus ODU 2026
t.b.v.:	Gezamenlijk AB d.d. 11 juli 2025, agendapunt I.5a3
Bijlage:	Producten- en diensten catalogus ODU 2026 versie 1.0

Doel:

- ☒ x ter besluitvorming
 - ☐ O ter (oriëntatie) bespreking
 - ☐ O ter kennisneming
-

Samenvatting

De producten- en dienstencatalogus (PDC) vormt de basis van de werkzaamheden die de ODU uit zal voeren. In het Richtingsplan Omgevingsdienst Utrecht is aangegeven dat de ODU minimaal de diensten/producten aanbiedt die beide diensten nu separaat ook aanbieden. De bestaande taken zijn in de nieuwe PDC 'opgehangen' aan de uitvoering & handhavingsstrategie 2026. Dit betekent dat er duidelijker de koppeling gemaakt wordt tussen het in de regio geldende beleid en de taak die de ODU ten behoeve van dit beleid uitvoert. De ontwikkeling van de PDC heeft in nauwe samenwerking met de regievoerders van gemeenten en provincie plaatsgevonden. Er is een breed draagvlak voor de opgestelde PDC en heeft ook bewezen in de relatie met de uitvoeringsprogramma's goed te werken.

Voorstel en gevraagd besluit

Gevraagd besluit:

Het gezamenlijke AB van de ODRU en RUD vraagt het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht het volgende besluit te nemen:

1. In te stemmen met de producten- en dienstencatalogus ODU 2026, met als doel deze als hamerstuk vast te stellen in de vergadering van het algemeen bestuur van de nog op te richten gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht;

en

2. In te stemmen met het hanteren van de voorgestelde product- en dienstencatalogus ODU 2026 ten behoeve van het opstellen van de Uitvoeringsprogramma's (UVP's).
-

Bijdrage aan missie & visie

In het Richtingsplan Omgevingsdienst Utrecht is vastgelegd dat de producten en diensten die beide diensten nu individueel aanbieden in de ODU voor iedereen (op termijn) beschikbaar moeten zijn.

De Programmadirectie heeft op 13 februari 2025 de uitgangspunten voor de PDC ODU 2026 vastgesteld, waaronder het werken met kengetallen voor standaardproducten en de aansluiting van de PDC op de beleidsthema's binnen de gemeente. Dit laatste is gedaan door de PDC te verbinden met de thema's en beleidsdoelen uit de regionale U&H-strategie en te verbreden met de taken die de ODU wel uitvoert, maar die geen onderdeel zijn binnen de U&H-strategie. De PDC bevat kengetallen voor producten waar dat kan en verantwoord is. De bestaande kengetallen van de RUD Utrecht zijn getoetst om te beoordelen of het gebruik hiervan binnen ODU verantwoord is. Een kengetal is de geraamde gemiddelde tijd die nodig is om het product te leveren. Het werken met kengetallen stimuleert efficiënte uitvoering en zorgt voor eenduidige planningsinformatie.

Bijdrage aan behoud of verbeteren kwaliteit

Er is gekozen om te werken met elementen uit beide producten- en dienstencatalogussen en hierbij een combinatie te maken van de sterke elementen. De belangrijkste verandering is de aansluiting van de PDC met de U&H-strategie. Door deze aansluiting te maken is zichtbaarder hoe de producten en diensten van de ODU bijdragen aan de beleidsdoelen uit de U&H-strategie.

Financiën

De PDC heeft geen financiële consequenties. Het is de kapstok voor het opstellen van de uitvoeringsprogramma's maar de structuur van de PDC heeft geen invloed op de kosten.

Juridische toets

De beschrijvingen van de producten en diensten in de PDC zijn in lijn met het mandaatbesluit ODU. De PDC ODU 2026 kan voor een aantal deelnemers eventueel leiden tot wijziging in de werkafspraken. Mocht dit het geval zijn, dan wordt dit meegenomen in de vaststelling van de uitvoeringsprogramma's (UVP's).

Communicatie

Na vaststelling wordt de PDC intern gedeeld.

Medezeggenschap

De medezeggenschap heeft geen advies of instemmingsrol bij de PDC.

Proces / vervolgstappen n.a.v. genomen besluit

Met het vaststellen van de PDC is er in het traject ODU geen vervolgstap meer. Normaliter wordt op basis van de PDC het uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit is nu gedaan op een conceptversie. Het UVP sluit aan op de PDC.

Toelichting

De producten- en dienstencatalogus is een overzicht van alle taken die de ODU in beginsel aanbiedt en beschikbaar stelt voor alle deelnemers. Voor de PDC ODU 2026 is gekozen voor een combinatie van beide PDC's omdat dit tot het beste resultaat leidt binnen de beschikbare tijd. De systematiek van de PDC RUD Utrecht is als basis gebruikt, mede vanwege de bestaande kengetallen. De kengetallen zijn gedurende het proces van de PDC en opstellen van uitvoeringsprogramma's getoetst en hebben bij het opstellen van de uitvoeringsprogramma's niet voor verrassingen gezorgd en zijn daarmee als verantwoord beoordeeld.

Daarnaast is er gekozen om op basis van een thematische indeling te werken gekoppeld aan de U&H-strategie. De U&H-strategie vormt het belangrijkste beleid waarop de ODU haar werk zal uitvoeren. Het is daarom belangrijk zichtbaar te maken hoe de uitvoering aansluit bij dit beleid. Er is daarom expliciet gemaakt welke producten onder de specifieke beleidsdoelen vallen in de themabladen. Het is belangrijk om te benoemen dat de PDC zelf beleidsarm is. Er worden enkel beleidsdoelen uit de U&H-strategie aangehaald.

Niet alle taken zijn onderdeel in de U&H-strategie. De thematiek is aangepast zodat alle taken binnen de ODU een logische plek innemen. T.o.v. de U&H-strategie zijn de bouwtaken, ruimtelijke ontwikkeling en de natuur -en educatietaken extra opgenomen.

Vanuit de PDC ODU is er gekozen om procesgericht te werken. Dit is gedaan door alle producten te koppelen aan een instrumentarium (toezicht & handhaving, behandelen omgevingsvergunning, advisering, etc). Dit duidt het middel aan dat wordt ingezet en dus welk proces toegepast zal worden.

PDC OD Utrecht

19 JUNI 2025 – VERSIE 1.0

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
2.	Instrumentarium.....	6
2.1	Advisering	6
2.2	Educatie en Voorlichting	7
2.3	Behandelen Omgevingsvergunning	7
2.4	Adviseren Omgevingsvergunning	8
2.5	Meldingen.....	9
2.6	Informatieplichten.....	9
2.7	Informatiebeheer	9
2.8	Klachtenbehandeling	10
2.9	Toezicht & handhaving administratief.....	10
2.10	Toezicht & handhaving fysiek	11
2.11	Juridische zaken.....	12
2.12	Regionale opdrachten.....	13
3.	Gezonde leefomgeving.....	14
3.1	Luchtkwaliteit & Geur	14
3.2	Geluid	15
3.3	Omgevingsveiligheid	16
3.4	Bedrijfsmatige milieubelastende activiteiten	18
3.5	Natuur -en duurzaamheidscommunicatie	21
4.	Bodem & Water.....	23
4.1	Bodem, archeologie & ondergrond	23
4.2	Water.....	25
5.	Ruimtelijke ontwikkeling en beleid	29
6.	Duurzaamheid	30
6.1	Circulaire economie & afval	30
6.2	Bodemenergie	31
6.3	Energiebesparing	33
7.	Milieucriminaliteit.....	35
8.	Toekomstbestendige Natuur.....	36
8.1	Landschappelijke inrichting	36
8.2	Natuur & biodiversiteit.....	37
9.	Bouw & Asbest	39
10.	Juridische zaken.....	41
11.	Regionale opdrachten.....	42

1. Inleiding

Voor u ligt de producten- en dienstencatalogus (PDC) 2026 van de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). De PDC beschrijft welke *producten en diensten* er door ODU (kunnen) worden geleverd en wat hieronder wordt verstaan. De producten en diensten kunnen voor alle deelnemers aan ODU worden geleverd, er is sprake van één proces en daarmee van *één manier van werken* voor alle deelnemers.

De PDC vormt de basis voor de programmering van de dienstverlening in de *uitvoeringsprogramma's* (UVP) en de afspraken in de *dienstverleningsovereenkomsten* (DVO). De PDC wordt ieder jaar herzien en in het algemeen bestuur vastgesteld. Wanneer er specifieke wensen zijn vanuit de opdrachtgever, kunnen deze worden afgenomen via aparte afspraken naast de DVO; ofwel in de vorm van een aanvullende opdracht (een extra afname van nieuwe- of bestaande producten en diensten) ofwel een project (een aanpak die niet door de bestaande producten en diensten kan worden ingevuld).

De PDC ODU 2026 is opgesteld op basis van de PDC's van OD Regio Utrecht en RUD Utrecht waarbij het *'beste van beide werelden'* is gekozen. De PDC is tot stand gekomen in samenwerking met betrokkenen vanuit de gemeenten en provincie. De PDC ODU kent wijzigingen ten opzichte van de situatie binnen de ODRU en RUD. Voor iedere betrokkene zal het werken met de nieuwe PDC even wennen zijn. Belangrijk is dan ook in ogenschouw te nemen dat de PDC in de komende tijd zich zal *door ontwikkelen* tot een steeds betere en robuuste versie.

ODU werkt met *kengetallen* voor producten waar dat kan en verantwoord is. Waar in de PDC uren zijn aangegeven, is sprake van een product met een kengetal. Een kengetal is de geraamde gemiddelde tijd die nodig is om het product te leveren. Voor de voormalige ODRU-deelnemers is het werken met kengetallen nieuw. Daarom is zeer kritisch onderzocht in welke mate de bestaande kengetallen van de RUD Utrecht ook toepasbaar zijn voor ODU. Belangrijke *voorwaarden* zijn dat er sprake is van standaardproducten, een uniform uitvoeringproces en voldoende en betrouwbare ervaringscijfers. De kengetallen in deze PDC zijn ten slotte ook getoetst bij het opstellen van de UVP's. Met de bestuurlijke vaststelling van de PDC worden ook de kengetallen vastgesteld.

De ODU voert *regionale / collectieve taken* uit. In deze taken is onderscheid gemaakt. Een aantal collectieve producten en diensten die voor alle deelnemers worden uitgevoerd, zijn opgenomen in de vaste bijdrage. Voorbeelden zijn crisispiket, afstemming & samenwerking in de regio, klachtentelefoon, consignatie et cetera. Om deze reden maken deze regionale taken *geen onderdeel uit* van de PDC. Daarnaast is in de PDC het instrument regionale opdrachten opgenomen. Ieder jaar geven de deelnemers in gezamenlijkheid opdracht voor opdrachten die relevant zijn voor de hele regio. De financiering hiervoor staat vast en is opgenomen in het DVO.

Nieuw in de PDC ODU is de nadrukkelijke *verbinding met de maatschappelijke opgaven* ofwel het regionale beleidskader; de regionale Uitvoerings- en Handhaving Strategie (UHS). De hoofdstructuur van de PDC bestaat uit enerzijds de thema's uit de UHS en anderzijds de instrumenten die de ODU inzet in haar taakuitvoering. Hiermee ontstaat de onderstaande *matrix*. Elk groen hokje in de matrix geeft aan dat er producten zijn die bij die specifieke combinatie van thema en instrument horen. De thema's uit de UHS zijn op een aantal punten aangepast en aangevuld om een adequate en logische relatie te kunnen leggen met de taken van de ODU. Als voorbeeld is natuur -en duurzaamheidscommunicatie te noemen. De ODU heeft een uitvoeringstaak op dit thema maar maakt geen onderdeel uit van de UHS.

Thema	Gezonde leefomgeving					Bodem & Water		RO & Beleid	Duurzaamheid			Milieu-crimina- liteit	Toekomst- bestendige natuur		Bouw & Asbest
	Lucht kwaliteit & Geur	Geluid	Omgevingsveiligheid	Bedrijfsmatige milieubelastende activiteiten	Natuur- en Duurzaamheidscommunicatie	Bodem & ondergrond	Water	Ruimtelijke ontwikkeling en Beleid	Circulaire economie & afval	Bodemenergie	Energiebesparing	Milieucriminaliteit	Landschap & Beheer	Natuur & biodiversiteit	Bouw & asbest
Instrument/Subthema															
Advisering															
Educatie en Voorlichting															
Behandelen Omgevingsvergunning															
Adviseren Omgevingsvergunning															
Meldingen															
Informatieplichten															
Informatiebeheer															
Klachtenbehandeling															
Toezicht & handhaving administratief															
Toezicht & handhaving fysiek															
Juridische zaken															
Regionale opdrachten															

De combinatie van instrumentbeschrijving en productblad geeft inzicht in wat het doel en de activiteiten zijn die bij een specifiek product horen. Bijvoorbeeld de aanvraag van een beschikking voor het uitbreiden van een LPG-tankstation met een extra opslagtank valt als product onder het instrument 'behandelen omgevingsvergunning' en het thema 'bedrijfsmatige mba's'.

Iedere combinatie van instrument en thema bevat één of meer *specifieke* producten en diensten. Deze zijn opgenomen in themaproductbladen. Er zijn twee instrumenten, te weten Juridische zaken en Regionale opdrachten die alleen *generieke* producten en diensten bevatten. Hiermee bedoelen we dat deze generieke producten en diensten in principe op alle thema's van toepassing zijn. Voorbeelden van het instrument Juridische zaken zijn de producten 'behandeling Woo-verzoek' en 'behandeling bezwaar'.

Er zijn zaken (producten) waarbij zich calamiteiten voordoen of die complexer van aard zijn dan van tevoren kon worden ingeschat. De reguliere productbeschrijving van die zaak (product) sluit dan niet meer aan bij de al uitgevoerde - en uit te voeren werkzaamheden. Zodra de behandelaar dit constateert, kunnen tussentijds afspraken worden gemaakt en kan dit worden geormerkt als '*aandachtslocatie*'. Dit product kan alleen in onderling overleg met opdrachtgever en de ODU van toepassing zijn. Daarnaast kunnen er gedurende het jaar onverwachte ontwikkelingen zijn, zoals politieke gevoeligheden of extra complexiteiten, waarbij de werkwijze grotendeels afwijkt van de normale werkwijze van het product of er geen harde normen bestaan waar de uitkomst op kan worden getoetst, waardoor het kengetal voor het product wordt overschreden (kwalitatieve criteria). Om transparant te maken welke dossiers dit betreft toetsen wij deze op een aantal criteria, de hierboven genoemde kwalitatieve criteria en de kwantitatieve criteria (het kengetal wordt met minimaal 50% overschreden en minimaal 16 uur wordt overschreden). De dossiers dienen te voldoen aan beide kwantitatieve criteria en tenminste één van de kwalitatieve criteria, waarna de dossiers kunnen worden besproken met de opdrachtgever. Daar waar gewenst kunnen aparte afspraken over het vervolg van het werk worden gemaakt, waarvoor dan ook een aparte financiële afspraak wordt gemaakt.

De *opbouw* van deze PDC sluit aan bij de opbouw van de matrix: instrumenten en thema's. In hoofdstuk 2 zijn de instrumenten toegelicht en in hoofdstuk 3 de productbladen die per thema zijn uitgewerkt. In hoofdstuk 2 wordt per instrument een beschrijving van het instrument gegeven inclusief de bijbehorende

activiteiten voor de uitvoering van het instrument. In hoofdstuk 3 is vervolgens per productblad een beschrijving van het thema gegeven, de doelen die worden beoogd en specifieke doelstellingen over de inzet en indicatoren. In de themaproductbladen is aangegeven welke producten en diensten tot dit thema behoren.

2. Instrumentarium

Dit hoofdstuk beschrijft het instrumentarium dat ODU inzet om haar taken uit te voeren. Naast een toelichting wordt bij ieder instrument aangegeven welke activiteiten uitgevoerd kunnen worden. Voor de leesbaarheid zijn alleen *activiteiten* benoemd die specifiek zijn voor het betreffende instrument. Standaard activiteiten die vanuit het oogpunt van kwaliteitsborging worden uitgevoerd zijn niet benoemd omdat deze geacht worden standaard onderdeel uit te maken van onze producten. Hetzelfde geldt voor administratieve ondersteuning in het proces en overige ondersteunende activiteiten. Voorbeelden van activiteiten die de ODU uitvoert vanwege kwaliteitsborging, administratieve ondersteuning of overige ondersteunende processen zijn, kwaliteitstoetsen, productontwikkeling, dossier bijwerken, archiveren, coördinatie of het opstellen van een jaarprogramma inclusief een gepaste verantwoording van de realisatie.

2.1 Advisering

Advisering door de ODU over de fysieke leefomgeving is een essentiële schakel tussen de opgaven waar gemeenten en provincie voor staan, en de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van natuur en milieu die hieruit voortvloeien. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het belang van advisering door de omgevingsdiensten nog groter geworden. Gemeenten en provincie zijn immers verantwoordelijk voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en de daaruit voortvloeiende keuzes die zich uiteindelijk vertalen in beleid en regelgeving. De ODU heeft kennis van milieuthema's, kent het werkgebied, de gemeentelijke en provinciale organisaties en de lokale en regionale opgaven. Door deze kennis structureel als adviseur in te zetten, worden gemeenten en provincie deskundig en effectief ondersteund bij het maken van keuzes over milieuaspecten, maatschappelijke transities en de kwaliteit van de leefomgeving.

Advisering beleid

De ODU ondersteunt de gemeente en provincie als vraagbaak en adviseur voor de verschillende beleidsmatige opgaven in de fysieke leefomgeving. Op basis van onze kennis en expertise zijn we in staat om een waardevolle bijdrage te leveren aan beleidsvraagstukken en ontwikkeling zoals thematische milieubeleid en bredere beleidsstukken waarin milieu een rol speelt. De invulling en prioritering van de werkzaamheden bepalen we in overleg met de gemeente. Ook signaleren we welke onderwerpen extra aandacht behoeven. De medewerker van de ODU werkt zowel op locatie bij de gemeente als bij de ODU. Door onze rol binnen de gemeente hebben we een goed beeld van wat er zowel ambtelijk als bestuurlijk speelt rondom de leefomgeving. Belangrijk is dat we dit altijd samen doen met een counterpartner bij de gemeente.

Advisering Ruimtelijke Ontwikkeling en Milieu

Door vroegtijdig aan te sluiten bij ruimtelijke planvorming zijn we in staat om de kansen en knelpunten vroeg in het proces inzichtelijk te maken. Dit leidt tot inzicht in haalbaarheid, meer handelingsperspectief en betere, integrale borging van milieu in de planuitwerking. Hierdoor worden mogelijk kosten bespaard en een kwalitatief betere leefomgeving bereikt. Hierbij werken wij integraal. Dit betekent dat we in onze advisering de verschillende milieuthema's in samenhang beoordelen. Dit doen we o.a. ook door deel te nemen aan de intake- en omgevingstafels.

Thematische advisering

Naast integrale adviezen bieden wij ook sectoraal i.c. thematisch advies. Bij thematische advisering gaat het o.a. om advies bij metingen, geluids- of luchtklachten en verkoop van gemeentelijke gronden. Dit zijn adviezen niet zijnde integrale advisering ruimtelijke ontwikkelingen, opstellen omgevingsplan, omgevingsvergunning afwijken omgevingsplan e.d. (zie hoofdstuk 5 Ruimte en beleid) en integrale advisering omgevingsvergunning bouw en milieu. Daarnaast gaat het ook om thematisch beleid.

2.2 Educatie en Voorlichting

Educatie geeft kinderen en jongeren de mogelijkheid om betekenisvolle ervaringen (zoals natuurbeleving) op te doen. Deze stimuleren betrokkenheid bij en respect voor de leefomgeving en voor elkaar. Door deze ervaringen in een breder kenniskader te plaatsen en door handelingsperspectieven te bieden, worden de kinderen uitgedaagd om na te denken over het eigen gedrag en hierin keuzes te maken. Dit instrument sluit aan bij beleidsvelden van de gemeente, zoals milieu, duurzaamheid, groen, afval, onderwijs en gezondheid. De ODU biedt dit via verschillende kanalen aan. Educatieve recreatie vanuit een centrum. Op de NDC-centra van de ODU; De Boswerf, InBredius, MEC Maarssen en de Woudreus en op locatie bijvoorbeeld: in de gemeentelijke parken, bij de boer, in een natuurgebied, op landgoederen en forten. NDC kan ook vanuit verschillende rollen projecten opzetten, trekken en/of uitvoeren voor diverse beleidsthema's. Onderdeel hiervan kan zijn participatie en/of het op andere wijze betrekken van inwoners en bedrijven en andere organisaties.

2.3 Behandelen Omgevingsvergunning

De ODU verzorgt de reguliere procedure voor alle milieuactiviteiten. De uitgebreide procedure voeren we zo nodig ook uit. De uitgebreide procedure voeren wij uit als deze procedure op basis van wet -en regelgeving van toepassing is.

Behandelen aanvraag omgevingsvergunning enkelvoudig betreft de activiteit milieu, bouwen of omgevingsplan. De ODU behandelt de aanvraag enkelvoudige omgevingsvergunning en verleent deze namens de gemeente op basis van het vigerende Mandaatbesluit ODU.

Behandelen aanvraag omgevingsvergunning meervoudig betreft de combinatie van één van de genoemde activiteiten (bouw, milieu, omgevingsplan).

Onder de enkelvoudige omgevingsvergunningen milieubelastende activiteiten (mba) vallen, het starten van een mba, het veranderen van een mba, revisie van een vergunning en op verzoek aanpassen van voorschriften en (gedeeltelijk) intrekken van een omgevingsvergunning voor één of meerdere mba's.

Ook procedures tot ambtshalve aanpassing (zoals actualisatie) van de omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit worden zelfstandig door de ODU opgepakt. Actualisaties worden opgepakt binnen de afspraken die in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma worden gemaakt.

Een (gedeeltelijke) weigering van een vergunning valt ook onder dit mandaat. Dit geldt ook voor vergunningen waartegen zienswijzen en/of beroep worden ingesteld.

Enkelvoudige omgevingsvergunning bouw is alleen van toepassing voor de deelnemers waarvan de bouwtaak bij de ODU belegd is. Voor een enkelvoudige omgevingsvergunning bouw gaat het om:

- Bouwactiviteit (ruimtelijk deel (met name toets bodem, (bodemgevoelig gebouw en welstand)
- Omgevingsplanactiviteit

Onder het behandelen van de enkelvoudige vergunningaanvraag vallen deze activiteiten:

- Voeren van vooroverleg
- Registreren van de aanvraag;
- Onderzoek van dossier (zoals vigerende vergunning en archiefstukken, omgevingsplannen en bouwvergunningen);
- Controleren van de ontvankelijkheid van de aanvraag;
- Waar nodig neemt de ODU contact op met de gemeente/provincie om na te gaan of een activiteit in het omgevingsplan past.
- Inhoudelijke beoordeling op technische aspecten (indien van toepassing);
- Opvragen (wettelijke) externe adviezen;
- Specialistisch advies op de relevante vakgebieden;
- Beoordeling rapportages;
- Opstellen van de (ontwerp-)beschikking;
- Toetsing handhaafbaarheid;
- Afhankelijk van de werkafspraken verzenden, publiceren en archiveren van de beschikking en bijbehorende stukken;
- Aanvullend bij uitgebreide procedure: verwerken van de ingediende zienswijzen in het besluit;
- Zo nodig: registreren in landelijke systemen;
- Bezwaar, voorlopige voorziening, (hoger) beroep;
- Administratieve afhandeling van de procedure inclusief aanleveren gegevens ten behoeve van de legesberekening.

2.4 Adviseren Omgevingsvergunning

Wanneer een (concept) omgevingsvergunning is aangevraagd en de gemeente vraagt advies aan de ODU in de vorm van eventueel vooroverleg, worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd.

Activiteit bouwen: ontvankelijkheidstoets van de bouwaspecten

- Specialistisch advies op de relevante vakgebieden;
- Beoordeling rapportages;
- Adviseren op de relevante bouwaspecten;
- Indien van toepassing opstellen van concept voorwaarden/ voorschriften behorende bij de vergunning;
- Adviseren over de beantwoording van zienswijzen, bezwaar, voorlopige voorziening, (hoger) beroep.

Activiteit milieu (MBA)

Dezelfde werkzaamheden als onder bouwen (maar dan voor het onderdeel milieu) en daarnaast:

- Onderzoek van dossier (vigerende vergunning(en), omgevingsplan en archiefstukken);
- Toetsing handhaafbaarheid;
- Opstellen advies waarin een (ontwerp)beschikking is opgenomen;
- Indien van toepassing: registreren in landelijke systemen;
- Indien van toepassing: verwerken van de ingediende zienswijzen in een advies over de definitief te nemen beschikking.

Activiteit afwijken omgevingsplan

- Integraal advies over relevante milieuaspecten: bodem en ondergrond (bodem, archeologie, ontplofbare oorlogsresten (NOO), bodemenergie, ontgrondingen, klimaatadaptatie), geluid (van verkeer, industrie en activiteiten), milieuzonering, luchtkwaliteit, waterkwaliteit,

omgevingsveiligheid, ecologie, geur, licht, trillingen, duurzaamheid en m.e.r.-beoordeling rapportages en ruimtelijke motivatie;

- Indien nodig het toestaan van geluidbelastingen hoger dan de standaardwaarde;
- Adviseren over de beantwoording van zienswijzen, bezwaar, voorlopige voorziening, (hoger) beroep.

2.5 Meldingen

In wet- en regelgeving zijn gevallen bepaald wanneer een melding moet worden gedaan. De ODU beoordeelt deze meldingen. Dit houdt in een juridisch correcte en eenduidige beoordeling van een melding die getoetst is aan de eisen van de wettelijke kaders. Het behandelen van een melding bestaat onder andere uit:

- Beoordelen op ontvankelijkheid en volledigheid van de melding of aangeleverde informatie;
- Onderzoek van dossier (vigerende vergunning(en), omgevingsplan en archiefstukken);
- Relateren aan andere zaken en activiteiten.
- Inhoudelijk beoordelen van de melding; o.a. bepalen of maatwerkvoorschriften opgelegd moeten worden;
- Indien nodig verzoek om aanvullende gegevens;
- Handhaafbaarheidstoets (veelal beperkt tot afstemming);
- Schriftelijk informeren van de melder;
- Het publiceren van de binnengekomen melding;
- Opstellen concept publicatietekst;
- Publiceren van de ontvangst van de complete melding;
- Zo nodig: registreren in landelijke systemen;
- Afhankelijk van aard en omvang van de melding uitvoeren van controlebezoek bij de milieubelastende activiteit/ het bedrijf.

2.6 Informatieplichten

Naast de meldingsplichten zijn er ook gevallen waar een informatieplicht geldt. Hierbij bestaat de verplichting om in specifieke situaties het bevoegd gezag te informeren. De ODU registreert en beoordeelt deze gevallen. Er zijn verschillende informatieplichten. Het behandelen van een informatieplicht bestaat onder andere uit:

- Onderzoek van dossier (vigerende vergunning(en), omgevingsplan en archiefstukken);
- Het beoordelen van de gegevens aan de indieningsvereisten uit de Omgevingswet en de AMVB's;
- Specialistisch advies op de relevante vakgebieden;
- Beoordeling rapportages;
- Het beoordelen van de noodzaak voor het opstellen van maatwerkvoorschriften;
- Eventueel het laten aanvullen van de gegevens- en het beoordelen van de aanvulling;
- Het opstellen van de beoordelingsbrief;
- Administratief afhandelen, waaronder het plannen van het toezicht en het bijwerken van de registratie(s);
- Zo nodig: registreren in landelijke systemen.

2.7 Informatiebeheer

Bron- en informatiebeheer wordt een steeds grotere taak van omgevingsdiensten. De vastlegging van de juiste informatie, het verrijken van de informatie, het beheer en ontsluiten hiervan is cruciaal voor het leveren van de adequate adviezen en inzichten. Naast eigen brondata wordt er ook data van derden

betrokken bij de risicogerichte prioritering van onze vergunningen, toezicht/handhaving en advies taakuitvoering (VTHA). De VTHA-uitvoering rust dus op het hebben van de juiste brondata en informatiebeheer. Deze informatie bestaat onder andere uit MBA's, Route gevaarlijke stoffen, BBK kaarten, geluidskaarten, besluiten op grond van de Wbb, bodemrapporten, saneringsplannen, evaluatierapporten over bodemverontreinigingen en saneringen en statusoordelen over locaties. De gemeentelijke informatie bestaat bijvoorbeeld uit gegevens van (ondergrondse tanks), bodemonderzoeken en historische informatie. Hoe beter informatie ontsloten is hoe eenvoudiger informatie verzoeken kunnen worden afgehandeld.

2.8 Klachtenbehandeling

Een klacht c.q. overlastmelding wordt in ontvangst genomen en behandeld. Klachten kunnen betrekking hebben op alle thema's uit de PDC. Klachten komen binnen via telefoon, e-mail of brief. Telefonische klachten worden direct beoordeeld en behandeld door de dienstdoende klachtenbehandelaar. Klachten via e-mail of brief worden binnen één werkdag verwerkt in het zaakstelsel en toebedeeld aan een klachtenbehandelaar.

Bij de behandeling van een klacht voert de ODU de volgende activiteiten uit:

- Klachten, die niet onder het mandaat van de ODU vallen, dragen we over aan de juiste instantie;
- Registreren van klachten binnen mandaat die telefonisch, per mail of via een webformulier worden ingediend;
- (Telefonisch) contact met klager over de behandeling van de klacht;
- Zo nodig bezoeken we de locatie;
- Inschakelen van een specialist bij complexe situaties;
- Een gegronde klacht (de wettelijke normen zijn overschreden) wordt behandeld conform de U&H-strategie en zo nodig wordt een handhavingstraject opgestart conform de LHSO. De klacht wordt verder opgepakt onder het product 'toezicht en handhaving milieu' en de klager wordt hiervan op de hoogte gesteld;
- Bij een ongegronde klacht wordt de klager hiervan op de hoogte gebracht;
- Schriftelijke vastlegging van behandeling en bevindingen.

De milieuklachtentelefoon, groene klachten en de zwemwatertelefoon (van 1 mei tot 1 oktober) is 24 uur per dag bereikbaar en wordt bemenst door een boodschappendienst. Tijdens een calamiteit verleent de ODU ondersteuning aan de ketenpartners zoals de VRU. Ongewone voorvallen moeten gemeld worden aan het bevoegd gezag. Deze komen via de milieuklachtentelefoon, de zwemwatertelefoon of een formulier binnen.

Het behandelen van een ongewoon voorvalmelding kan omvatten:

- Nagaan wie het bevoegd gezag is voor het gemelde ongewone voorval;
- Bepalen van de procedure voor afhandeling, eventueel met ondersteuning van bijvoorbeeld specialisten;
- Volgen en bewaken van de afhandeling; als een controlebezoek of handhavingsactie nodig is, dan wordt dit een apart product;
- Communiceren met de melder en zo nodig met de omgeving;
- Schriftelijke vastlegging van behandeling en bevindingen.

2.9 Toezicht & handhaving administratief

Administratief toezicht is het inspecteren van administratieve processen en meet- en registratieplicht op basis van wet- en regelgeving.

Het uitvoeren van administratief toezicht kan bestaan uit de volgende stappen:

- Voorbereiding;
- Binnen halen of ontvangen van rapportage;
- Inwinnen van advies intern en extern;
- Beoordelen van rapportages/informatie;
- Afstemmen met (handhavings)partners;
- Opstellen van de controlerapportage;
- Verzenden van een bevestigingsbrief of –rapportage.

Indien noodzakelijk passen wij handhaving toe met gebruikmaking van alle bestuursrechtelijke en strafrechtelijke middelen. De ODU hanteert bij handhaving de geldende landelijke handhavingsstrategie (LHSO). Binnen de activiteit handhaving kunnen de volgende activiteiten plaatsvinden:

- Waarschuwingsbrief;
- Hercontrole;
- Voornemen last onder dwangsom/Voornemen last onder bestuursdwang;
- Controle na voornemen;
- Last onder dwangsom/Last onder bestuursdwang;
- Controle last onder dwangsom/Last onder bestuursdwang;
- Voornemen Invorderingsbesluit/Toepassen bestuursdwang;
- Invorderingsbesluit/ besluit tot kostenverhaal;
- Strafrechtelijke sancties.

Daarnaast kan de inzet van BOA's onderdeel uitmaken van handhaving.

2.10 Toezicht & handhaving fysiek

De producten die de ODU aanbiedt bestaan uit een toezichtproduct gecombineerd met een handhavingsproduct. Hieronder zijn de verschillende toezichtproducten toegelicht als ook het bijbehorende handhavingsdeel. Toezicht en handhaving gebeurt conform een risicogerichte aanpak. Het risicogericht toezicht wordt ondersteund door een data gedreven risicoanalyse. Op deze wijze prioriteert ODU de inzet en vergroot daarmee de maatschappelijke impact. Fysieke controles omvatten het fysiek aanwezig zijn op de locatie om de regelnaleving te controleren. De controle vindt zowel planmatig plaats, op basis van een vooraf opgesteld toezicht programma (bijvoorbeeld periodieke milieucontroles), alsook incidenteel indien daar een andere aanleiding is (bijvoorbeeld controle n.a.v. klachten/verzoek handhaving/calamiteit. Tot slot voeren we opleveringscontroles uit naar aanleiding van een melding/vergunning). Projectmatig toezicht is een specifieke vorm van fysieke controles.

Het uitvoeren van fysieke controles kan de volgende stappen bevatten:

- Dossier voorbereiding;
- Uitvoeren van een fysiek controlebezoek;
- Inwinnen van advies (bodem, geluid, juridisch, archeologie enz.);
- Inwinnen van een legalisatie onderzoek;
- Beoordelen van rapportages;
- Afstemmen met (handhavings)partners (eventueel);
- Opstellen van de controlerapportage;
- Verzenden van een bezoekbevestigingsbrief of –rapportage.

Indien noodzakelijk wordt handhaving toegepast met gebruikmaking van alle bestuursrechtelijke en strafrechtelijke middelen. De ODU heeft toezichthouders in dienst die erop toezien dat wetten en regels op het gebied van milieu en leefomgeving worden nageleefd. Gebeurt dat niet, dan kunnen de ODU-handhavers maatregelen nemen. Handhavers controleren de naleving van de wet- en regelgeving. De controles vinden zowel aangekondigd als onaangekondigd plaats. Naast handhavers zijn er buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) in dienst van de ODU. Zij kunnen boetes opleggen of een proces-verbaal opmaken. Handhaving kan bij zowel burgers, bedrijven als overheden plaatsvinden.

De ODU hanteert bij handhaving de geldende landelijke handhavingsstrategie (LHSO). Binnen de activiteit toezicht/handhaving kunnen de volgende activiteiten plaatsvinden:

- Waarschuwingbrief;
- Her-controle;
- Voornemen last onder dwangsom/Voornemen last onder bestuursdwang;
- Controle na voornemen;
- Last onder dwangsom/Last onder bestuursdwang;
- Controle last onder dwangsom/Last onder bestuursdwang;
- Voornemen Invorderingsbesluit/Toepassen bestuursdwang;
- Invorderingsbesluit/ besluit tot kostenverhaal;
- Strafrechtelijke sancties.

Daarnaast kan de inzet van strafrecht onderdeel uitmaken van handhaving.

2.11 Juridische zaken

De ODU behandelt juridische procedures die voortvloeien uit de taken die bij de ODU belegd zijn. Hieronder vallen de volgende juridische zaken:

- Behandeling voorlopige voorziening;
- Behandeling bezwaar;
- Behandeling beroep;
- Behandeling Hoger beroep;
- Intrekkingsbesluit overig;
- Behandeling verzoek tot handhaving;
- Gedoogbesluit;
- Inhoudelijk juridische ondersteuning daarbij;
- Het behandelen van een WOO- of Who-verzoek.

Het uitvoeren hiervan kan de volgende activiteiten bevatten:

- Opstellen verweerschriften en adviezen in procedures leveren;
- Opstellen van beslissingen op bezwaar;
- Opstellen pleitnota;
- Opstellen besluiten;
- Vertegenwoordiging van het bevoegde gezag bij de bezwaarcommissie of bij de rechter.

2.12 Regionale opdrachten

De ODU heeft een systematiek waarbij er ieder jaar ruimte is om regionale opdrachten uit te voeren. De deelnemers zijn hierin gezamenlijk opdrachtgever. Iedere deelnemer draagt een aantal uren af op basis van het DVO met hieraan een maximum bijdrage verbonden. Met deze uren bepalen de deelnemers welke opdrachten met een regionaal belang in het daaropvolgende jaar uitgevoerd zullen worden. De besluitvorming voor dit proces is vastgesteld door het algemeen bestuur.

3. Gezonde leefomgeving

3.1 Luchtkwaliteit & Geur

Luchtkwaliteit & Geur	
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie
	De Omgevingswet en de Wet milieubeheer (Wm) regelen samen de instrumenten om het milieu te beschermen bij aspecten over luchtkwaliteit en welke uitgangspunten daarvoor gelden. Deze uitgangspunten zijn tegelijkertijd bedoeld om initiatieven van aanvragers mogelijk te maken. Met instrumenten uit de PDC ondersteunt de ODU ook de regionale beleidsdoelstellingen uit de U&H strategie op het gebied van lucht. Het inzetten van het instrumentarium binnen het thema bedrijfsmatige MBA's (paragraaf 3.4) draagt ook bij aan het behalen van de doelstellingen van dit thema.
Uitvoeringskader	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, Algemene wet bestuursrecht, Wet milieubeheer (Wm), en de vastgestelde onderdelen uit het regionale uitvoerings –en handavingsstrategie voor de ODU.
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	De gemeente/provincie is verantwoordelijk voor de bescherming van het leefmilieu ten aanzien van het thema luchtkwaliteit. In de uitvoerings- en handavingsstrategie is het volgende doel opgenomen ten aanzien van luchtkwaliteit; <i>in 2030 voldoen we minimaal aan de laatst vastgestelde EU-grenswaarden en ambiëren we waar mogelijk hogere gezondheidsnormen.</i>
Inzet instrumentarium	Door de effectieve inzet van de volgende VTHA-instrumenten wordt bijgedragen aan het beleidsdoel en geven we uitvoering aan de vastgestelde uitvoerings-en handavingsstrategie: Hoe zetten we vergunningverlening in? • Vergunnen via normen en luchtkwaliteitsverplichtingen voor bedrijven • We actualiseren vergunningen en houden ze actueel • We geven prioriteit aan bedrijven die de meeste negatieve invloed hebben op de luchtkwaliteit • Thematisch project over de werking en keuring van installaties die een negatieve invloed op de luchtkwaliteit kunnen hebben. • Vanuit de oren- en ogenfunctie bedrijven aandragen waar mogelijk winst te behalen valt door de vergunning te actualiseren Hoe zetten we advisering in? • We adviseren over de aanleg van rookkanalen bij nieuwbouw. • We adviseren op basis van best practices en bewezen effectieve maatregelen, met specifiek aandacht voor agrarische bedrijven. • We dragen bij aan een duurzame regionale overlegstructuur voor het thema's luchtkwaliteit en geur.
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	• Aantal vergunningen verleend en geactualiseerd op het thema luchtkwaliteit met lagere emissies tot gevolg • We monitoren het effect van toezicht op bedrijven die de meeste negatieve invloed hebben op de luchtkwaliteit

	- Aantal toezichtacties welke hebben geleid tot een herstel van een overtreding met een luchtkwaliteitscomponent - Aantal verstrekte adviezen over de aanleg van rookkanalen bij nieuwbouw.	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
LG.001	Advisering Luchtkwaliteit	
LG.002	Advisering Geur	
LG.003	Stookontheffing	
LG.004	Bron, data en informatiebeheer Lucht & geur	

3.2 Geluid

Geluid	
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie
	Het werkveld Geluid richt zich op het beheersen, beoordelen en monitoren van geluidbelasting in de leefomgeving, met als doel het beschermen van de gezondheid en het welzijn van bewoners. Dit omvat zowel advisering, vergunningverlening, meldingen als toezicht op geluidbronnen zoals wegverkeer, lokaal spoor, horeca, evenementen en industrieterreinen.
Uitvoeringskader	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, Algemene wet bestuursrecht, Wet milieubeheer (Wm), en de vastgestelde onderdelen uit het regionale beleidskader voor de ODU.
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	De gemeente/provincie is verantwoordelijk voor de bescherming van het leefmilieu ten aanzien van het thema geluid. In de uitvoerings- en handhavingsstrategie is het volgende doel opgenomen ten aanzien van geluid; Het verminderen van geluidshinder boven de geldende normen en het beperken van gezondheidsrisico's door geluidsbelasting.
Inzet instrumentarium	Hoe zetten we vergunningverlening in? - Opleggen van maatwerkvoorschriften (vermijdbaar geluid) - Toetsen negatieve gezondheidseffecten van geluid - Toetsen van cumulatieve geluidsbelasting Hoe zetten we toezicht in? - Geluid wordt beoordeeld bij algemene bedrijfsbezoeken - Klachten over geluid worden verzameld, geanalyseerd en snel opgepakt voor verdere actie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een klachten-analysetool waar ook een GIS-component in zit, om zo geluidsoverlast te kunnen lokaliseren en effectiever te kunnen analyseren. Hoe zetten we advisering in? - Gemeenten zetten de OD en GGD in om te adviseren - Advisering op programma's geluid

	Grote wegprojecten	
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	- In elk vergunningendossier is vastgelegd op welke wijze er aandacht is voor de negatieve gezondheidseffecten van geluidsoverlast (representatieve steekproef) - In elk vergunningendossier is vastgelegd op welke wijze rekening gehouden is met cumulatieve en gezamenlijke geluidseffecten in plaats van enkel individuele geluidseffecten (representatieve steekproef) - Toezichtseffect op vermijdbaar geluid (representatieve steekproef)	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
GE.001	Advisering Geluid	
GE.002	Advisering onderdeel Geluid	
GE.003	Advisering Licht	
GE.004	Zonebeheer verkeerslawaai	
GE.005	Advisering laag frequent geluid	16
GE.006	Advisering lokaal spoor	
GE.007	Bron, data en informatiebeheer geluid	
GE.008	Administratieve controle Geluid	
GE.009	Fysieke controle Geluid	
GE.010	Fysieke controle lokaal spoor	
GE.011	Gebiedscontrole Geluidsrond horeca	20
GE.012	Geluidsmeting particulier	
GE.013	Bewaking aandachtsgebieden (industrielawaai)	
GE.014	Aandachtslocatie geluid	
GE.015	Fysieke controle evenementen	
GE.016	Beschikking regulier lokaal spoor	
GE.017	Melding incidentele festiviteiten	

3.3 Omgevingsveiligheid

Omgevingsveiligheid	
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie
	Het werkveld Omgevingsveiligheid richt zich op het waarborgen van de veiligheid van mens en milieu bij risicovolle activiteiten in de fysieke leefomgeving. Het omvat zowel vergunningverlening, advisering, meldingen als toezicht en handhaving op thema's als vuurwerk, luchtvaart, vervoer van gevaarlijke stoffen en elektromagnetische straling.

Uitvoerings-kader	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, Algemene wet bestuursrecht, Wet milieubeheer (Wm), en de vastgestelde onderdelen uit het regionale beleidskader voor de ODU. Wet Luchtvaart, Luchtvaartverordening, Beleidsregels ontheffingen tijdelijk en uitzonderlijk gebruik luchtvaart provincie Utrecht, Algemene wet bestuursrecht en de geldende handhavingsstrategie (vastgesteld door het AB). Vuurwerkbesluit, Regeling bedrijfsmatig tot ontbranding brengen van vuurwerk, de geldende handhavingsstrategie (vastgesteld door het AB)	
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	De gemeente/provincie is verantwoordelijk voor de bescherming van het leefmilieu ten aanzien van het thema Omgevingsveiligheid. In de uitvoerings -en handhavingsstrategie is het volgende doel opgenomen ten aanzien van Omgevingsveiligheid: <i>Het beheersen van omgevingsveiligheid- en gezondheidsrisico's.</i> <i>De provincie is verantwoordelijk dat luchtvaart regionaal veilig kan stijgen en landen en dat het leefmilieu wordt beschermd tegen aantasting hierdoor.</i>	
Inzet instrumentarium	Hoe zetten we vergunningverlening in? - Medewerkers betrekken de juiste ketenpartners bij de juiste aanvragen wanneer er sprake is van een risico voor de omgevingsveiligheid. Bij elke aanvraag toetsen medewerkers aan risico's van nieuwe vormen van energie- opwekking en opslag, zoals (grote) batterijen en waterstof. Hoe zetten we toezicht in? - Bij nieuwe bedrijven, met hogere omgevingsveiligheidsrisico's voert de ODU altijd een uitgebreide oplevercontrole uit. - Inzet op 100% controle van alle aanvragen, ontheffingen, meldingen en vergunningen voor wat betreft luchtvaart en vuurwerk. Hoe zetten we advisering in? - Adviseren over de risico's van nieuwe vormen van energie- opwekking en opslag, zoals (grote) batterijen en waterstof.	
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	- In elk dossier waarin sprake is voor een risico voor de Omgevingsveiligheid is vastgelegd op welke wijze hierop is getoetst. - Het werkproces bevat een instructie wanneer welke ketenpartner wordt betrokken - We controleren minimaal 5 % van de dossiers in het kader van betrekken van ketenpartners (representatieve steekproef) - In elk dossier is vastgelegd op welke wijze er aandacht is voor nieuwe vormen van energie- opwekking en opslag (representatieve steekproef) - We tellen de oplevercontroles ten opzichte van de verleende vergunningen/meldingen met een hoger omgevingsveiligheidsrisico	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
OV.001	Advisering omgevingsveiligheid	
OV.002	Advisering Vuurwerk	
OV.003	Advisering luchtvaart	

OV.004	Beschikking regulier Vuurwerk	
OV.005	Beschikking regulier ontbrandingstoestemming vuurwerk	44
OV.006	Ontheffing Vervoer gevaarlijke stoffen	3
OV.007	EM straling hoogspanningsmasten	
OV.008	Beschikking luchtvaart	
OV.009	Ontheffing luchtvaart generieke TUG	6
OV.010	Ontheffing luchtvaart specifiek locatiegebonden TUG	21
OV.011	Ontheffing luchtvaart locatiegebonden TUG	21
OV.012	Instemming (alleen provincie)	
OV.013	Advisering beschikking regulier Vuurwerk	
OV.014	Melding activiteit behandelen Vuurwerk	
OV.015	Melding vuurwerk ontbranding	16
OV.016	Bron, data en informatie beheer omgevingsveiligheid	
OV.017	Administratieve controle Vuurwerk	
OV.018	Administratieve controle Omgevingsveiligheid	
OV.019	Administratieve controle melding luchtvaart generieke TUG	2,5
OV.020	Administratieve controle luchtvaart locatiegebonden TUG	2,5
OV.021	Administratieve Controle melding luchtvaart specifiek locatiegebonden TUG	2,5
OV.022	Fysieke controle overig Vuurwerk	
OV.023	Fysieke controle vuurwerkevenement	14
OV.024	Fysieke controle vuurwerkopslag en verkoop	15
OV.025	Fysieke controle luchtvaart Luchthavenregeling en -besluit	21
OV.026	Fysieke controle luchtvaart generieke TUG	19
OV.027	Fysieke controle luchtvaart locatiegebonden TUG	19
OV.028	Fysieke controle luchtvaart specifiek locatiegebonden TUG	19
OV.029	Aandachtslocatie omgevingsveiligheid	

3.4 Bedrijfsmatige milieubelastende activiteiten

Bedrijfsmatige milieubelastende activiteiten	
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie
	De Omgevingswet en de Wet milieubeheer (Wm) bevatten samen de instrumenten om het milieu te beschermen bij activiteiten genoemd in hoofdstuk 3 van het Besluit Activiteiten leefomgeving. De beoordelingsregels die volgen uit de Omgevingswet voor deze milieubelastende activiteiten (mba) zijn het uitgangspunt

	bij het beoordelen van een initiatief. Deze uitgangspunten zijn tegelijkertijd bedoeld om initiatieven van aanvragers mogelijk te maken.	
Uitvoeringskader	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, Algemene wet bestuursrecht, Wet milieubeheer (Wm), en de vastgestelde onderdelen uit het regionale beleidskader voor de ODU.	
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	De gemeente/provincie is verantwoordelijk voor de bescherming van het leefmilieu ten aanzien van milieubelastende activiteiten. In de uitvoerings- en handhavingsstrategie zijn verschillende doelen opgenomen omtrent deze activiteiten. Die staan genoemd in de specifieke milieuthema's.	
Inzet instrumentarium	Hoe zetten we vergunningverlening in? - Vergunningen actualiseren we op basis van een programmatische benadering en het vergunningbestand houden we ook actueel. Hoe zetten we toezicht in? - Toezicht voeren we uit op basis van een risicogerichte methodiek, genaamd de RGT systematiek. Het bedrijven bestand valideren we fysiek en houden we op deze manier actueel.	
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	We meten het toezichtseffect en we meten het naleefgedrag.	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
BM.001	Advisering bedrijfsmatige mba's	
BM.002	Onderzoek actualiteit vergunningen	
BM.003	Bron, data & informatiebeheer bedrijfsmatige mbas	
BM.004	Verstrekken informatie	
BM.005	Behandeling klachten bedrijfsmatige mba's	
BM.006	Behandeling voorvalmelding	4
BM.007	Administratieve controle bedrijfsmatige mba's	
BM.008	Administratieve controle PRTR beoordeling Complexe bedrijven	
BM.009	Administratieve thema controle Milieu	
BM.010	Administratieve controle bedrijfsmatige mba overig	8
BM.011	Administratieve controle PRTR beoordeling	12
BM.012	Fysieke controle milieu-inrichting cat. 5-6, IPPC Complexe bedrijven	38
BM.013	Fysieke controle toezichtsplan	
BM.014	Inzet drone gebiedscontrole Milieu	
BM.015	Fysieke controle mba cat 1/2	10
BM.016	Fysieke controle mba cat. 3	18

BM.017	Fysieke controle mba cat. 4	28
BM.018	Fysieke thema controle Milieu	
BM.019	Fysieke controle mba cat 5/6	38
BM.020	Oplevercontrole mba	
BM.021	Controle n.a.v. milieuklacht	
BM.022	Gebiedscontrole transport	12
BM.023	Aandachtslocatie bedrijfsmatige mbas	
BM.024	Beschikking bedrijfsmatige mba's	
BM.025	Maatwerkvoorschriften bedrijfsmatige mba's	
BM.026	Gelijkwaardigheidsbesluit complexe bedrijven	
BM.027	Oprichtings- of revisievergunning Complexe bedrijven	177
BM.028	Veranderingsvergunning uitgebreid Complexe bedrijven	120
BM.029	Wijziging van voorschriften (op verzoek)	
BM.030	Wijziging van voorschriften (ambtshalve overig)	
BM.031	Intrekkingsbesluit	
BM.032	Ambtshalve revisie Complexe bedrijven	
BM.033	Goedkeuringsbesluit	
BM.034	Intrekkingsbesluit	
BM.035	Oprichtings- of revisievergunning cat. 3	
BM.036	Oprichtings- of revisievergunning cat. 4	
BM.037	Verbranding buiten bedrijf	10
BM.038	Ambtshalve revisie mba	
BM.039	Oprichtings- of revisievergunning cat. 5-6 (IPPC)	
BM.040	Actualisatie vergunningen	
BM.041	Wijziging van voorschriften (op verzoek)	43
BM.042	Wijziging van voorschriften (ambtshalve)	61
BM.043	Gelijkwaardigheidsbesluit	
BM.044	Instemming Algemeen/Integraal	
BM.045	Advisering beschikking regulier Bedrijfsmatige mba's overig	
BM.046	Advisering milieudeel Oprichtings- of revisievergunning cat. 3	74
BM.047	Advisering milieudeel Oprichtings- of revisievergunning cat. 4	106
BM.048	Advisering veranderingsvergunning bedrijfsmatige mba	60
BM.049	Advisering intrekkingsbesluit omgevingsvergunning (op verzoek)	40
BM.050	Casemanagement	

BM.051	Vooroverleg bedrijfsmatige mba's	
BM.052	Behandelen informatieplicht bedrijfsmatige mba's	
BM.053	Melding Complexe bedrijven	19
BM.054	Melding mba	
BM.055	Melding omgevingsplan	8
BM.056	Melding mobiel breken	
BM.057	m.e.r. beoordeling Algemeen/Integraal	
BM.058	m.e.r. beoordeling complexe bedrijven	
BM.059	m.e.r. beoordeling mba	

3.5 Natuur -en duurzaamheidscommunicatie

Natuur -en duurzaamheidscommunicatie	
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie
	We zetten ons samen met gemeenten, inwoners en maatschappelijke partners in voor een duurzame en gezonde groene leefomgeving voor nu en in de toekomst. We stimuleren inwoners van jong tot oud zorgzaam om te gaan met zichzelf en hun leefomgeving. Met educatie, natuurgerichte recreatie en communicatieve participatie inspireren we hen tot het maken van duurzame keuzes en hiernaar te handelen. We ondersteunen gemeenten door handen en voeten te geven aan gemeentelijk beleid. We leren kinderen een duurzame basishouding aan en inspireren volwassenen tot een duurzame leefstijl. Centraal hierin staat het handelingsperspectief en de funfactor: we zorgen dat mensen met een goed gevoel weggaan. Ze weten hoe zij zelf kunnen bijdragen met duurzaam gedrag en duurzame keuzes. Dit product sluit aan bij beleidsvelden van de gemeente, zoals milieu, duurzaamheid, groen, afval, onderwijs en gezondheid. We werken vanuit vier locaties: • NME-Centrum De Woudreus (De Ronde Venen) • MEC Maarssen (Stichtse Vecht) • NME-Centrum InBredius (Woerden) • De Boswerf (Zeist).
Uitvoerings-kader	Hoe zetten we Educatie in? De wettelijk vastgestelde kerndoelen voor het onderwijs zijn de grondslag voor onze educatie. • NME primair onderwijs: praktische ondersteuning in de vorm van een basispakket. Dit pakket bestaat uit leskisten, natuurpakketten, excursies en buitenlessen. Dit draagt bij aan het ontwikkelen van begrip voor de natuur, de processen die daarin plaatsvinden en de relatie daarvan tot het eigen leven. • NME primair onderwijs: Maatwerk via het pluspakket, bijvoorbeeld advisering en lokale projecten.

	• Voortgezet Onderwijs – lokale producten, maatwerk, in overleg met de VO-school en gemeente. • Afvalvrije scholen: De ODU kan scholen (primair en/of voortgezet) begeleiden bij het afval scheiden en (rest)afvalvrij worden, in afstemming met ketenpartners. Hoe zetten we Voorlichting in? • Natuurgerichte recreatie: Recreëren in de eigen leefomgeving levert een belangrijke bijdrage aan de waardering van de zorg voor deze leefomgeving. Dit draagt ook bij aan de fysieke en mentale gezondheid van inwoners. Op onze vier centra bieden wij recreatieve natuuractiviteiten met educatieve inslag aan voor alle inwoners. De beleving is belangrijk: leren door te ervaren en te doen. In de buurt van elke locatie is ook een natuurlijke speelplek. • Communicatieve participatie: Gemeenten staan voor de opgave om inwoners betrokken te krijgen bij beleid en zo hun beleidsdoelen te halen. Wij ondersteunen gemeenten en andere opdrachtgevers bij het handen en voeten geven aan hun beleid op het gebied van Klimaatadaptatie en Biodiversiteit, Circulaire samenleving en andere duurzaamheidsvraagstukken.	
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	Er is geen relatie met de regionale UHS.	
Inzet instrumentarium	Er worden geen reguliere VTH-instrumenten ingezet	
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	Er zijn geen monitoringsindicatoren opgenomen.	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
ND.001	NDC onderwijs	
ND.002	Educatief recreatieprogramma	
ND.003	NDC projecten	

4. Bodem & Water

4.1 Bodem, archeologie & ondergrond

Bodem	
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie
	Om de bodem met haar kwaliteiten goed te beschermen, te benutten en circulariteit op een duurzame manier te bevorderen wordt met de Omgevingswet en beschikbare beleidskaders richting gegeven aan de wijze waarop dit wordt ingevuld. Voor de bodem uit zich dit in het samenspel tussen de bevoegde gezagen gemeenten, Rijk, provincie en het waterschap met elk haar eigen rol. Door het overgangsrecht speelt de Wet bodembescherming hierin nog een belangrijke rol. Bij gemeenten ligt het accent op de vaste bodem met een schone en veilige bodem en archeologische waarden. Voor de provincie ligt het accent op de kwaliteit en kwantiteit van het grondwater (drinkwater en kaderrichtlijn water). Een goede bodem en grondwaterkwaliteit is ook van belang om de bodem te kunnen benutten voor de energietransitie, draagkracht om te bouwen, stabiliteit van de bodem, kabels en leidingen en de bodemdiversiteit. Naast wettelijke instrumenten wordt ook ingezet op coördinatie van onderzoek, kennisontwikkeling en behoud en communicatie (evenementen). Een goede beschikbaarheid en ontsluiting van informatie over verontreinigingen, niet ontplofte oorlogsresten en archeologische waarden is essentieel voor een goede taakuitvoering.
Uitvoerings- kader	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, Algemene wet bestuursrecht, Erfgoedwet, Regeling bodemkwaliteit, Besluit bodemkwaliteit, Wet bodembescherming (Wbb), regionale samenwerkingsafspraken, gemeentelijke beleidskaders, en de vastgestelde onderdelen uit het regionale beleidskader voor de ODU.
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	De gemeente/provincie is verantwoordelijk voor de bescherming van het leefmilieu ten aanzien van het thema bodem en ondergrond. In de uitvoerings- en handhavingsstrategie is het volgende doel opgenomen ten aanzien van bodem en ondergrond: <i>Het duurzaam gebruiken en benutten van bodem- en watersystemen, zodat de leefomgeving beschermd wordt en klimaatbestendig en waterveilig is ingericht.</i>
Inzet instrumentarium	Hoe zetten we vergunningverlening in? • We maken altijd gebruik van de juiste informatiesystemen (BIS, BRO, LGR, DSO) om vergunningsaanvragen te beoordelen. • We werken op basis van zorgvuldige en tijdige registratie van bodemkwaliteitsgegevens in de systemen Hoe zetten we toezicht in? • We werken risicogericht, op basis van naleefgedrag, keten en locatie historie (BIS) • We werken op basis van zorgvuldige en tijdige registratie van bodemkwaliteitsgegevens in de systemen

	Hoe zetten we advisering in? • We werken actief mee aan het ontwikkelen van toetsingskaders, passend bij een integrale benadering van bodem en water in de ondergrond • We maken bij advisering altijd gebruik van de juiste informatiesystemen	
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	• We controleren minimaal 5 % van de dossiers in het kader van het toepassen van de meest actuele informatie (representatieve steekproef) • We toetsen verleende vergunningen op basis van een representatieve steekproef op zorgvuldige en tijdige registratie van bodemkwaliteitsgegevens in de systemen • We hanteren het 4 ogen principe in de werkprocessen op het gebruik van juiste informatie bij vergunningverlening en advies.	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
BO.001	Advisering bodem	
BO.002	Advisering ontgrondingen	
BO.003	Advisering archeologie	
BO.004	Bron-/data- of informatiebeheer bodem & archeologie	
BO.005	Bodemloket	
BO.006	Administratieve controle bodem	
BO.007	Beoordelen overgangsrecht Wbb overig	8
BO.008	Beoordelen bodemonderzoek	
BO.009	Administratieve controle BUS saneringen wbb	6
BO.010	Administratieve controle Saneringen met saneringsplan Wbb	11
BO.011	Administratieve controle nazorglocatie Wbb	
BO.012	Administratieve controle instemming wijziging BUS	4
BO.013	Instemming tussentijdse evaluatie van uitgevoerde sanering	26
BO.014	Instemming wijzigingen op beschikt saneringsplan	8
BO.015	Evaluatie BUS TUP	
BO.016	Administratieve Afhandeling Evaluatie Besluit uniforme saneringen	4
BO.017	Evaluatie uitgevoerde sanering (en nazorgplan) art. 39c	8
BO.018	Evaluatie Besluit uniforme saneringen	20
BO.019	Evaluatie uitgevoerde sanering (en nazorgplan)	24
BO.020	Opleggen bevelen Wbb	
BO.021	Fysieke controle BUS sanering Wbb	10
BO.022	Fysieke controle sanering met saneringsplan Wbb	16
BO.023	Fysieke controle nazorglocatie Wbb	
BO.024	Beoordelig monitorings- of nazorgrapportage i.r.t. saneringsplan	23

BO.025	Fysieke controle bodem & ontgrondingen	
BO.026	Fysieke controle archeologie	
BO.027	Gebiedscontrole bodem & ontgrondingen	
BO.028	Aandachtsdossiers bodem	
BO.029	Beschikking bodem	
BO.030	Beschikking ernst en spoedeisendheid en instemming (deel)saneringsplan	36
BO.031	Beschikking instemmen saneringsplan	34
BO.032	Beschikking ernst en spoedeisendheid	26
BO.033	Beschikking wijziging tenaamstelling (Wbb)	14
BO.034	Beschikking instemmen nazorgplan	26
BO.035	Beschikking regulier Ontgrondingen	58
BO.036	Beschikking uitgebreid Ontgrondingen	
BO.037	Maatwerkbesluit Bodem	
BO.038	Instemming ontgrondingen	
BO.039	Vooroverleg bodem, archeologie & ontgrondingen	
BO.040	Advisering beschikking regulier Ontgrondingen	
BO.041	Advisering beschikking regulier Bodem	
BO.042	Melding bodem	
BO.043	Behandelen informatieplicht Bodem	
BO.044	Melding gebiedsplan bodem	
BO.045	Melding BUS regulier/mobiel	12
BO.046	Melding BUS TUP	8
BO.047	Melding verplaatsing verontreiniging a.g.v. grondwateronttrekking	
BO.048	Melding activiteit behandelen Ontgrondingen	

4.2 Water

Water	
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie
	De provincie is medeverantwoordelijk voor het halen van de KRW-doelen. Specifiek voor grondwater zijn in de Omgevingswet en BKL wettelijke taken opgenomen voor provincies. De Omgevingswet regelt de instrumenten om het watermilieu te beschermen. De provincie geeft uitvoering aan kwantitatief grondwaterbeheer en is wettelijk verantwoordelijk voor grondwateronttrekkingen

	voor drinkwatervoorzieningen en industriële onttrekkingen van meer dan 150.000 m³ per jaar. De provincie is daarnaast verantwoordelijk voor de bescherming van baders en zwemmers. In alle badwaterbassins en zwemlocaties in oppervlakteplassen kan overeenkomstig de wet- en regelgeving veilig worden gezwommen. Daar waar actuele veiligheids- en gezondheidsrisico's niet worden weggenomen worden zwemmers en baders geïnformeerd.
Uitvoeringskader	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, Bodem en Waterprogramma, de gewijzigde drinkwaterrichtlijn, Algemene wet bestuursrecht, Wet milieubeheer (Wm), en de vastgestelde onderdelen uit het regionale beleidskader voor de ODU.
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	De gemeente/provincie is verantwoordelijk voor de bescherming van het leefmilieu ten aanzien van het thema water. In de uitvoerings en handavingsstrategie is het volgende doel opgenomen ten aanzien van het thema water: Het verbeteren van de waterkwaliteit voor alle eindgebruikers en het voorkomen van lozen van chemische en organische stoffen in water door bedrijven, conform de doelen van de KRW.
Inzet instrumentarium	Hoe zetten we vergunningverlening in? • In vergunningen nemen we voorschriften op die de waterkwaliteit beschermen en de werking van rioolwaterzuiveringsinstallaties blijven garanderen • We actualiseren vergunningen en houden ze actueel, conform de doelen van de KRW. Hoe zetten we toezicht in? • We geven prioriteit aan bedrijven die de meeste negatieve invloed hebben op de waterkwaliteit • Thematisch project met gezamenlijke controles op lozingen door de omgevingsdienst en het waterschap, inclusief bemonstering en aandacht voor foutieve aansluitingen • We informeren/creëren bewustzijn over stoffen (ZZS, medicijnresten, microplastics, PFAS) en lozingen bij bedrijven en koepelorganisaties • Vanuit de oren- en ogenfunctie bedrijven aandragen waar mogelijk winst te behalen valt door de vergunning te actualiseren • De ODU heeft een signalerende functie voor het waterschap en acteert op signalen vanuit het waterschap. • We houden toezicht op afspoeling bij bedrijven • De ODU heeft een controlerende functie voor hygiëne, veiligheid en verdrinkingsgevaar bij badwaterbassins en oppervlaktewater. • Wij streven naar een 100% controle van alle badinrichtingen en oppervlaktewaterlocaties per jaar. Hoe zetten we advisering in? • We informeren/creëren bewustzijn over stoffen (ZZS, medicijnresten, microplastics, PFAS) en lozingen bij bedrijven. • We dragen bij aan het reeds opgezette platform water met onze inzichten en adviezen. • We zetten in op het zo uniform mogelijk formuleren van omgevingsplanregels met betrekking tot afvalwatersystemen en lozingen

	• De partijen trekken samen op bij het opstellen van een gemeentelijk rioleringsplan. • Wij geven regelmatig advies bij nieuwbouwlocaties en bij het opstellen van risico-inventarisaties en beheersplannen. • Voorafgaand en tijdens het zwemwaterseizoen hebben wij een adviserende rol richting oppervlaktewaterlocatie-houders en waterschappen.	
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	• Aantal vergunningen verleend en geactualiseerd op het thema waterkwaliteit met lagere emissies tot gevolg • We monitoren het toezichtseffect van toezicht op bedrijven die de meeste negatieve invloed hebben op de waterkwaliteit • Bereikte uitstootvermindering van stoffen naar water via lozingen van bemonstering, op basis van afvalwaterbemonstering • Het aantal toezicht acties op basis van signalen waterschap	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
WA.001	Advisering Water	
WA.002	Advisering Zwemwater	
WA.003	Voorlichting Zwemwater	
WA.004	Administratieve controle Water	
WA.005	Administratieve controle badinrichtingen	
WA.006	Administratieve controle zwemlocaties in oppervlaktewater	
WA.007	Fysieke controle ondergrond en bodem (activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden)	14
WA.008	Gebiedsschouw ondergrond en bodem (activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden)	90
WA.009	Fysieke controle overig Water	
WA.010	Fysieke controle Water	19
WA.011	Gebiedscontrole overig Water	
WA.012	Fysieke controle zwemlocaties in oppervlaktewater	
WA.013	Fysieke controle badinrichtingen	
WA.014	Fysieke controle nieuwbouw, renovatieplannen en maatwerk	17
WA.015	Inzet drone veiligheidsonderzoeken Zwemwater	
WA.016	Aandachtslocatie water	
WA.017	Beschikking drinkwaterwinning/industriële winning	100
WA.018	Wijziging tenaamstelling water	
WA.019	Instemming Water	
WA.020	Advisering beschikking overig regulier Water	
WA.021	Vooroverleg voeren Water	

WA.022	Advisering ondergrond en bodem (activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden)	10
WA.023	Behandelen informatieplicht lozen	14
WA.024	Informatie verstrekken Water overig	
WA.025	Behandeling melding Water	10
WA.026	Melding Zwemwater	
WA.027	Melding ondergrond en bodem (activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden)	10
WA.028	Fysieke controle lozen	

5. Ruimtelijke ontwikkeling en beleid

Ruimtelijke ontwikkeling en beleid		
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie	
	Om bij te dragen aan een duurzame, gezonde en veilige leefomgeving is de integrale afweging van milieu in ruimtelijke ontwikkelingen noodzakelijk. Voor de invulling hiervan is een tijdige betrokkenheid en inbreng van milieukennis essentieel. ODU adviseert in alle fasen van ruimtelijke ontwikkeling zoals bij het opstellen van het omgevingsplan, deelname aan intake- en omgevingstafel, wijzigingen van het omgevingsplan, ruimtelijke projecten en omgevingsvergunningen ((b)opa). In de integrale advisering nemen wij alle milieuthema's mee. Deze thema's zijn o.a. geluid (van verkeer, industrie en activiteiten), bodem, milieuzonering, ecologie, archeologie, geur, omgevingsveiligheid, luchtkwaliteit, licht, trillingen, duurzaamheid, m.e.r., ontplofbare oorlogsresten. ODU adviseert ook bij het ontwikkelen van beleid. Dit is zowel integraal beleid, zoals omgevingsvisie als thematisch beleid zoals bodembeleid. Wij zijn een schakel tussen gemeente en de specialisten van ODU en fungeren als vraagbaak op het gebied van milieu. Door onze rol en aanwezigheid binnen gemeenten hebben we een goed beeld van wat er zowel ambtelijk als bestuurlijk speelt met betrekking tot milieu. Hierdoor kunnen wij beter aansluiten bij de vraag van de gemeente.	
Uitvoeringskader	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, Algemene wet bestuursrecht, Wet milieubeheer (Wm), en de vastgestelde onderdelen uit het regionale beleidskader voor de ODU.	
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	Dit thema komt niet terug in het regionale beleidskader.	
Inzet instrumentarium	Voor dit thema zetten we enkel het instrument advisering in.	
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	We hebben hiervoor geen monitoringsindicatoren opgesteld.	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
RO.001	Beleidsadvies milieu en leefomgeving	
RO.002	Advisering omgevingsvisie en omgevingsprogramma	
RO.003	Advisering omgevingsplan en omgevingsverordening	
RO.004	Coördinatie ruimtelijke ontwikkeling en milieu (incl. intaketafel)	
RO.005	Integraal advies ruimtelijke ontwikkelingen en projecten (incl. omgevingstafel)	
RO.006	Integraal advies omgevingsvergunning afwijken omgevingsplan (o.a. bopa)	
RO.007	Opstellen thematisch milieubeleid (o.a. geluid-, bodembeleid)	

6. Duurzaamheid

6.1 Circulaire economie & afval

Circulaire economie & afval		
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie	
	Om tot een circulaire economie te komen, is een aanpassing van het huidige grondstofwinning systeem vereist. Het huidige systeem, waarbij we producten produceren en afvalstoffen ontstaan zonder mogelijkheden tot hergebruik van afvalstoffen, is niet duurzaam. Daarom is hoogwaardig hergebruik van noodzakelijk. De Omgevingswet, Wet milieubeheer (Wm) en Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen regelen grotendeels samen de instrumenten om het milieu te beschermen en duurzaam hergebruik mogelijk te maken. Alleen als hergebruik niet mogelijk is, dan is storten van afvalstoffen toegestaan. De Gedeputeerde Staten van de provincie kunnen hier ontheffing voor afgeven, zodat in uitzonderingssituaties het storten van herbruikbare stoffen is toegestaan. Ook de gemeente heeft taken op het gebied van afval en circulariteit, waaronder het op of in de bodem brengen van bedrijfsafvalstoffen of gevaarlijke afvalstoffen buiten stortplaatsen. Tot slot is er het toetsingskader ten behoeve van het verlenen van ontheffingen voor het toepassen van groenafval	
Uitvoeringskader	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, Algemene wet bestuursrecht, Wet milieubeheer (Wm), en de vastgestelde onderdelen uit het regionale beleidskader voor de ODU.	
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	Gemeente/provincie heeft een belangrijke rol in het bouwen aan een circulaire samenleving. In de uitvoerings- en handhavingsstrategie is het volgende doel opgenomen ten aanzien van het thema Circulaire Economie: <i>We stimuleren circulariteit (grondstofbesparing en afvalpreventie), zolang dat op een veilige en verantwoorde manier kan.</i>	
Inzet instrumentarium	Hoe zetten we vergunningverlening in? • We eisen dat bedrijven minimaal voldoen aan het Bbl t.a.v. herbruikbare materialen • We staan gebruiken van afval afgewogen toe d.m.v. proefnemingen • We stimuleren het beperken van het gebruik van grondstoffen Hoe zetten we toezicht in? • Houden toezicht op grondstoffen en afvalstoffenbeperkingsplannen	
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	• Zorg ervoor dat de systemen voor MPG-monitoring die worden ingevoerd, goed kunnen worden gekoppeld aan de bestaande systemen van de gemeente. • Monitoren van het toezichtseffect van toezicht op bedrijven	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal

CE.001	Rechtsoordeel einde afval	
CE.002	Advisering circulariteit en klimaatadaptatie	
CE.003	Ontheffing stortverbod (o.a. slootdemping)	32
CE.004	Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen	8

6.2 Bodemenergie

Bodemenergie	
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie
	De provincie geeft uitvoering aan kwantitatief grondwaterbeheer en is wettelijk verantwoordelijk voor grondwateronttrekkingen voor open bodemenergiesystemen (OBES). Gemeenten zijn wettelijk verantwoordelijk voor de afhandeling van gesloten bodemenergiesystemen (GBES) en verantwoordelijk voor het doelmatig gebruik van bodemenergie in de ondergrond voor de opwek van warmte dan wel energie voor burgers en bedrijven.
Uitvoeringskader	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, provinciale- en gemeentelijke beleidskaders (bodemenergieplannen en gebiedsgericht grondwaterbeheer), Algemene wet bestuursrecht, Wet milieubeheer (Wm), en de vastgestelde onderdelen uit het regionale beleidskader voor de ODU.
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	Gemeenten en/provincie zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de beschermen en benutten van de bodem en ondergrond. Voor bodemenergie geldt dat toetsing nodig is aan het doelmatig gebruik. Waarborgen van de energiebalans in de ondergrond maakt hier deel van uit. In de uitvoerings- en handhavingsstrategie is het volgende doel opgenomen ten aanzien van het thema bodemenergie: We behouden een juiste balans tussen het beschermen en benutten van het Utrechtse bodem- en grondwaterenergiesysteem. We dragen bij aan een eerlijke verdeling van energie en water voor alle eindgebruikers.
Inzet instrumentarium	Hoe zetten we vergunningverlening in? • De ODU toetst aan de evenredige verdeling van energie en water • De ODU voorkomt negatieve invloed op drinkwatervoorzieningen • De ODU beschermt kwetsbare gebieden, zij voorkomt onnodige doorboring van kleilagen • In vergunningen worden voorschriften opgenomen over monitoring van gesloten en open bodemenergiesystemen • De vergunningverleners overwegen bij aanvragen en bij vooroverleg of er eventueel bij een alternatieve inrichting kan worden aangesloten Hoe zetten we toezicht in? • Toezicht wordt ingezet om de bestaande WKO- en OBES-systemen (Open Bodem Energie Systeem) te controleren, waarbij rekening wordt gehouden met het verschil tussen een optimale en een werkende

	inrichting. De optimale inrichting wordt als standaard beschouwd, waarbij verder gekeken wordt dan enkel de vergunningvoorschriften. • Toezichthouders informeren initiatiefnemers • De ODU zet toezicht in om niet goed werkende (open) bodem- en energiesystemen in kaart te brengen, zoals WKO-systemen. • De ODU houdt toezicht op de boring van lussen t.b.v. warmtepompen bij nieuwbouw. Hoe zetten we advisering in? • Bij advisering kijken we vanuit een helikopterview (breed belangen afwegen) • De OUD geeft advies over de ordening van bodemenergiesystemen onderling t.o.v. andere ondergrondbelangen (positie bodemenergie in bronnenmix warmtetransitie) • De ODU adviseert om meer gebruik te maken van één collectief systeem in plaats van meerdere losse systemen • De ODU adviseert over het voorkomen van netcongestie en voorkomen een onterecht grote claim op de ondergrond. • Advisering wordt ingezet om de informatievoorziening voor initiatiefnemers te verbeteren (BasisRegistratieOndergrond)	
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	• De ODU controleert minimaal 5 % van de dossiers omtrent/bevattende bodemenergie op evenredige verdeling, bescherming van kwetsbare gebieden en drinkwatervoorzieningen en opgenomen voorschriften. • Het werkproces bevat een instructie waarin deze inhoudelijke toetsingscriteria zijn opgenomen. • Het aantal door toezicht geconstateerde onbekende bodemenergiesystemen • Het aantal uitgevoerde controles, aantal geconstateerde overtredingen en het toezichtseffect.	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
BE.001	Advisering bodemenergie	
BE.002	Fysieke controle GBES	
BE.003	Aandachtslocatie bodemenergie	
BE.004	Omgevingsvergunning beperkte milieutoets bodemenergiesystemen (GBES)	
BE.005	Melding gesloten bodemenergiesystemen	
BE.006	Beschikking regulier bodemenergie Water	30
BE.007	Intrekken beschikking bodemenergie Water	25
BE.008	Beschikking uitgebreid bodemenergie Water	

6.3 Energiebesparing

Energiebesparing		
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie	
	Het werkveld richt zich op advisering over en controle of een bedrijf of gebouw zich houdt aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving omtrent het onderwerp energiebesparing.	
Uitvoeringskader	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, Algemene wet bestuursrecht, Wet milieubeheer (Wm), en de vastgestelde onderdelen uit het regionale beleidskader voor de ODU.	
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	Gemeente/provincie is verantwoordelijk voor de bescherming van het klimaat door energiebesparing te realiseren bij bedrijven. In de uitvoerings- en handhavingsstrategie is het volgende doel opgenomen ten aanzien van het thema <i>Energiebesparing bij bedrijven van minimaal 15% ten opzichte van 2020 (aansluiten bij de RES Foodvalley)</i> .	
Inzet instrumentarium	Hoe zetten we advisering in? - We informeren bedrijven over het nemen van (bovenwettelijke) energiebesparende maatregelen en het inrichten van duurzame energievoorzieningen. - We geven bedrijven met innovatieve ideeën voor duurzame energieopwekking de ruimte om deze toe te passen, ook al levert dat op korte termijn (2 jaar) nauwelijks besparing op. Hoe zetten we vergunningverlening in? - De vergunningplicht komt slechts in zeer beperkte mate voor. Dat is maatwerk, om die reden wordt er geen algemene tactiek voor geformuleerd. Hoe zetten we toezicht in? - Toezicht bij bedrijven op energiebesparende maatregelen. - Toezicht op de energielabelverplichtingen - Toezicht op de inrichting van duurzame energievoorzieningen zoals WKO en GBES. - Toezicht op persoonsgebonden mobiliteit. - Toezicht op de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPDB IV). - Toezicht op de registratie en rapportage van CO₂-uitstoot van bedrijven.	
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	We monitoren de KWH-uur besparing per controle en per jaar als ook het bespaarde CO ₂ equivalent.	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
EB.001	Advisering Energie en duurzaamheid	
EB.002	Administratieve controle Energie en duurzaamheid	

EB.003	Administratieve controle WPM-verplichting	
EB.004	Fysieke controle Energie en duurzaamheid overig	
EB.005	Fysieke controle energie	14
EB.006	Stimulerend toezicht energie 2.0	18
EB.007	Controle labelplicht	
EB.008	Aandachtslocatie energie en duurzaamheid	
EB.009	Melding Energie en duurzaamheid	

7. Milieucriminaliteit

Milieucriminaliteit		
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie	
	Het werkveld Milieucriminaliteit richt zich op het opsporen, onderzoeken, voorkomen en bestrijden van strafbare feiten die schadelijk zijn voor het milieu. Dit werkveld bevindt zich op het snijvlak van milieuwetgeving, strafrecht en handhaving, en speelt een belangrijke rol in de bescherming van mens, dier en natuur. Milieucriminaliteit omvat uiteenlopende illegale activiteiten, zoals illegale lozingen, illegale afvaldumping, fraude met emissie- of recyclingsystemen en diverse ondermijnende activiteiten.	
Uitvoeringskader	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, Algemene wet bestuursrecht, Wet milieubeheer (Wm), en de vastgestelde onderdelen uit het regionale beleidskader voor de ODU.	
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	Het proactief en reactief bestrijden van milieucriminaliteit op landelijke geprioriteerde thema's; ZZS, afval, asbest en gewasbeschermingsmiddelen.	
Inzet instrumentarium	Gemeente/provincie is verantwoordelijk voor het optreden tegen milieucriminaliteit. Dit doen we conform de LHSO. In de uitvoerings- en handhavingstrategie is het volgende doel opgenomen ten aanzien van het thema <i>milieucriminaliteit: Het proactief en reactief bestrijden van milieucriminaliteit op landelijke geprioriteerde thema's; ZZS, afval, asbest en gewasbeschermingsmiddelen</i>	
Hoe meten we dit? (monitoringsindicatoren)	Hoe zetten we vergunningverlening in? - Medewerkers informeren aanvragers vroegtijdig over wettelijke (on)mogelijkheden en gezonde(re) alternatieven. - De ODU toetst aanvragen aan het gemeentelijk en provinciaal BIBOB-beleid. Hoe zetten we toezicht in? - De ODU voert afvalstoffen balans onderzoek uit in de specifieke ketens. - De ODU organiseert projectmatig toezicht en ketentoezicht. - De ODU sluit aan bij ondermijningsacties van gemeenten. Hoe zetten we advisering in? - De ODU adviseert bevoegde gezagen over het op te stellen (en te voeren) BIBOB-beleid.	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
MC.001	Ondermijning	
MC.002	Strafrecht	

8. Toekomstbestendige Natuur

8.1 Landschappelijke inrichting

Landschappelijke inrichting		
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: Provincie	
	De Omgevingsverordening regelt de instrumenten om het landschap te beschermen op archeologische, cultuurhistorische en landschappelijke waarde. De verordening onderscheidt het beschermen van het landschap als gevolg van activiteiten, zoals: – Plaatsing van borden, vlaggen en spandoeken – Objecten – Storten van grond en ophogen van percelen – Dempnen van watergangen – Rommelterreinen – Woonschepen en recreatievaartuigen – Kleine landschapselementen. De regels gelden alleen in de vastgestelde gebieden. Al deze onderdelen worden in dit blad 'landschap' genoemd. Vanuit de provincie coördineren we het USN en houden we actief toezicht in het buitengebied met domein 2 boa's.	
	Uitvoeringskader	
	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, Algemene wet bestuursrecht, Wet milieubeheer (Wm), Utrechts Samenwerkingsmodel Natuurtoezicht (USN) en de vastgestelde onderdelen uit het regionale beleidskader voor de ODU.	
	Wat is relatie met het regionale beleidskader?	
	Er is geen directe relatie met de regionale UHS.	
Inzet instrumentarium	We zetten toezicht en advies in.	
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	We hebben hiervoor geen monitoringsindicatoren opgenomen	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
LI.001	Advisering wegen	
LI.002	Advisering Landschap	
LI.003	Ondersteuning USN	
LI.004	Beschikking stiltegebied	

LI.005	Fysieke controle Vlaggen borden spandoeken	22
LI.006	Fysieke controle Dempden van oppervlaktewaterlichamen en rommelterreinen	19
LI.007	Fysieke controle Kleine landschapselementen	18
LI.008	Fysieke controle stiltegebieden	
LI.009	Fysieke controle uitritten	
LI.010	Gebiedscontrole buitengebied	
LI.011	Gebiedscontrole Landschap	
LI.012	Fysieke controle vaartuigen, woonschepen havens en aanlegplaatsen	
LI.013	Aandachtslocatie landschap	

8.2 Natuur & biodiversiteit

Natuur & biodiversiteit	
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie
	De Omgevingswet regelt de instrumenten om de natuur te beschermen. Als onderdeel van de soortenbescherming heeft de gemeente ook een belangrijke taak. Zorgvuldig wordt er omgegaan met het verlenen van vrijstellingen en ontheffingen van de gebods- en verbodsbepalingen uit de wet. Als een bepaalde activiteit wordt voorgenomen die de natuurkwaliteit schade berokkent – bijvoorbeeld doordat een beschermde soort of een beschermd leefgebied aangetast wordt – wordt om mitigerende of compenserende maatregelen gevraagd, waarbij de gemeente streeft naar een zo goed mogelijk resultaat.
Uitvoeringskader	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, Algemene wet bestuursrecht, Wet milieubeheer (Wm), Utrechts Samenwerkingsmodel Natuurtoezicht (USN), en de vastgestelde onderdelen uit het regionale beleidskader voor de ODU.
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	Gemeente/provincie is verantwoordelijk voor de bescherming van de natuur en haar biodiversiteit. In de uitvoerings- en handhavingsstrategie is het volgende doel opgenomen ten aanzien van het thema Natuur en biodiversiteit: <i>Bijdragen aan het herstel van de biodiversiteit</i>
Inzet instrumentarium	Hoe zetten we vergunningverlening in? • Denken in oplossingen waar mogelijk. • Ecologie betrekken bij vooroverleg. • Tijdig aandacht voor verplicht uit te voeren onderzoeken. Hoe zetten we toezicht in? • Gebruik maken van signalen van waterschappen en terrein beherende organisaties (TBO's). • Toezichthouders en Boa's zijn ogen en oren en aanspreekpunt voor bewoners (informereren).

	Hoe zetten we advisering in? • Advisering op aangevraagde evenementen. • Advisering op in ontwerp zijnde projecten. • Ondersteuning bij toepassing SMP's	
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	Monitoren van de werkprocessen, specifiek op tijdige advisering bij evenementen en in ontwerp zijnde projecten.	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
NB.001	Advisering ecologie	
NB.002	Voortoets stikstof	
NB.003	Advisering Natuur	
NB.004	Advisering Invasieve exoten (Duizendknoop)	
NB.005	Bron, data en informatiebeheer Natuur & biodiversiteit	
NB.006	Inzet drone gebiedscontrole Natuur	
NB.007	Aandachtslocatie ecologie	
NB.008	Advisering beschikking regulier Natuur en ecologie	
NB.009	Vooroverleg voeren Natuur en ecologie	
NB.010	Administratieve controle overig Natuur en ecologie	
NB.011	Fysieke controle UPLG	20
NB.012	Fysieke controle Soortenbescherming	
NB.013	Fysieke controle Houtopstanden	11
NB.014	Fysieke controle weidevogels	
NB.015	Gebiedscontrole Natuur en ecologie overig	
NB.016	Gebiedscontrole Houtopstanden	8
NB.017	Gebiedscontrole jacht & schadebestrijding	19
NB.018	Fysieke controle Invasieve exoten (Duizendknoop)	
NB.019	Gebiedscontrole soortenbescherming	8

9. Bouw & Asbest

Bouw & asbest		
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie	
	De Omgevingswet (OW) en het omgevingsplan stellen regels met betrekking tot het verwijderen van asbest. Doel is de emissie van asbestvezels te beperken om schade aan mens en milieu te voorkomen. De toezicht- en handhavingstaken, die gepaard gaan bij de uitvoering van de asbesttaken, door de omgevingsdiensten, omvatten zowel de bedrijfsmatige als particuliere saneringen van asbest.	
Uitvoeringskader	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, Algemene wet bestuursrecht, Wet milieubeheer (Wm), en de vastgestelde onderdelen uit het regionale beleidskader voor de ODU.	
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	Er is geen directe relatie met de regionale UHS.	
Inzet instrumentarium	We zetten toezicht, meldingen en advies in.	
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	We hebben hiervoor geen monitoringsindicatoren opgenomen	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
BA.001	Bron, data en informatiebeheer asbest	
BA.002	Advisering Asbest	
BA.003	Bouwklacht/calamiteit (bouw)	
BA.004	Afhandeling ongewoon voorval asbest	
BA.005	Administratie controle Asbest	
BA.006	Ambtshalve toezicht en handhaving bouw en gebruik (bouw)	
BA.007	Vergunning gebonden toezicht en handhaving niet WKB (bouw)	
BA.008	Themagericht toezicht en handhaving (bouw)	
BA.009	Bouwstop	
BA.010	Toezicht en handhaving sloop/asbest (integraal)	
BA.011	Fysieke controle Asbest regulier	
BA.012	Fysieke controle Asbest mutatiewoning	
BA.013	Gebiedscontrole Asbest	
BA.014	Aandachtslocatie bouw/asbest	

BA.015	Toezicht en handhaving vallend onder de wkb	
BA.016	Behandelen omgevingsvergunning bouwactiviteit	
BA.017	Behandelen omgevingsvergunning omgevingsplanactiviteit	
BA.018	Integraal advisering omgevingsvergunning bouw	
BA.019	Melding brandveilig gebruik (bouwen)	
BA.020	Sloopmelding (integraal)	
BA.021	Melding bouwactiviteit/bouwmelding (Wkb)	
BA.022	Melding Asbest Mutatiewoning	
BA.023	Melding Asbest Regulier	
BA.024	Melding Asbest Maatwerk	
BA.025	Omgevingsloket bouw	
BA.026	Informatieplicht bouwen (sloop/asbest)	

10. Juridische zaken

Juridische zaken		
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie	
	Het werkveld richt zich op de juridische ondersteuning en afhandeling van bestuursrechtelijke procedures die voortvloeien uit de regulering en het toezicht op de leefomgeving. Juristen in dit werkveld zorgen ervoor dat besluiten juridisch correct zijn en verdedigd kunnen worden in bezwaar en beroep.	
Uitvoeringskader	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, Algemene wet bestuursrecht, Wet milieubeheer (Wm), en de vastgestelde onderdelen uit het regionale beleidskader voor de ODU.	
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	Er is geen directe relatie met de regionale UHS.	
Inzet instrumentarium	We zetten geen klassieke VTH-instrumenten in. Het is wel belangrijk om te vermelden dat het opstellen van een verweerschrift en het opstellen van de uiteindelijke Beslissing op Bezwaar (BOB) ook tot het product (kan) horen.	
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	We hebben hiervoor geen monitoringsindicatoren opgenomen	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
JZ.001	Behandeling Who-verzoek	
JZ.002	Behandeling Woo-verzoek	
JZ.003	Behandeling voorlopige voorziening	
JZ.004	Behandeling bezwaar	
JZ.005	Behandeling beroep	
JZ.006	Behandeling Hoger beroep	
JZ.007	Gedoogbesluit	
JZ.008	Handhavingsverzoeken	

11. Regionale opdrachten

Regionale opdrachten		
Omschrijving werkveld	Bevoegd gezag: gemeente/provincie	
	Gezamenlijkheid is een van de uitgangspunten van een gemeenschappelijke regeling. Dit thema is een doorvertaling van de sterke samenwerking in de regio. De ODU voert namelijk regionale opdrachten uit. Ieder jaar geven de deelnemers in gezamenlijkheid opdracht voor opdrachten die relevant zijn voor de hele regio, met vaak grens overstijgende problematiek dan wel belang. De besluitvorming tot het komen van opdrachten is vastgesteld door het algemeen bestuur.	
Uitvoeringskader	Omgevingswet, Omgevingsplan, Omgevingsverordening, Omgevingsprogramma, Algemene wet bestuursrecht, Wet milieubeheer (Wm), en de vastgestelde onderdelen uit het regionale beleidskader voor de ODU.	
Wat is relatie met het regionale beleidskader?	Ondanks het raakvlak is er geen directe relatie met de regionale UHS.	
Inzet instrumentarium	We zetten geen klassieke VTH-instrumenten in.	
Hoe meten we dit? (monitorings-indicatoren)	We hebben hiervoor geen monitoringsindicatoren opgenomen	
Productcode(s)	Naam product	Kengetal
RE.001	Regionale opdracht	

Notitie gezamenlijk algemeen bestuur

aan:	Gezamenlijk algemeen bestuur Eén omgevingsdienst Utrecht
van:	Stuurgroep Eén Omgevingsdienst Utrecht
opsteller:	Werkgroep juridisch
onderwerp:	Uittredingsregeling Omgevingsdienst Utrecht
t.b.v.:	Gezamenlijk AB d.d. 11 juli 2025, agendapunt I.5b
Bijlage(n):	Concept Uittredingsregeling ODU

Doel:

- X ter besluitvorming
- O ter (oriëntatie) bespreking
- O ter kennisneming

Samenvatting

Conform artikel 41 lid 4 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht moet het algemeen bestuur van de omgevingsdienst Utrecht een uittredingsregeling vaststellen. Omdat de deelnemers van de ODU nog voor hun besluit tot deelname aan de GR ODU zicht willen hebben op de vast te stellen uittredingsregeling wordt deze nu aan het gezamenlijke AB voorgelegd ter instemming. In het eerste overleg van het algemeen bestuur van de ODU wordt vervolgens het besluit tot vaststelling genomen.

In de uittredingsregeling is gekozen voor een minimale uittreedsom van viermaal de vaste bijdrage en driemaal de variabele bijdrage. Deze keuze beschermt de achterblijvende deelnemers door te voorkomen dat de financiële gevolgen van een uittreding – met name bij beperkte omvang of bij een eerste uittreder – worden afgewenteld op de overige deelnemers. Fictie- en desintegratiekosten ontstaan vaak pas bij een zekere schaal of opeenvolgende uittredingen. Door deze vaste ondergrens worden ook de impliciete kosten die eerdere uittreders veroorzaken op evenwichtige wijze toegerekend. De factor vier bij de vaste bijdrage houdt rekening met langlopende verplichtingen zoals huurcontracten en afschrijvingen; de factor drie bij de variabele bijdrage is een reële inschatting van de kosten van personele afbouw. Deze systematiek zorgt voor duidelijkheid, uitvoerbaarheid én een solide bescherming van het collectieve belang.

Voorstel en gevraagd besluit

Gevraagd besluit:

Het gezamenlijke AB van de ODRU en RUD vraagt het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht het volgende besluit te nemen:

- In te stemmen met de Uittredingsregeling Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht, met als doel deze als hamerstuk vast te stellen in de vergadering van het algemeen bestuur van de nog op te richten Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.

Bijdrage aan missie & visie

De Uittredingsregeling Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht (hieronder verder te noemen: uittredingsregeling ODU) is een uitvoering van artikel 41 lid 4 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.

Bijdrage aan behoud of verbeteren kwaliteit

De uittredingsregeling ODU is een uitvoering van artikel 41 lid 4 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.

Financiën

De uittredingsregeling ODU is opgesteld in samenwerking tussen de werkgroepen juridisch en financiën en toegelicht in het gezamenlijk Regievoerdersoverleg. Aan het vaststellen van de regeling zijn geen directe financiële gevolgen verbonden.

Juridische toets

De uittredingsregeling ODU is opgesteld als uitwerking van artikel 41 lid 4 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht. De uittredingsregeling ODU is opgesteld in samenwerking tussen de werkgroepen juridisch en financiën en toegelicht in het gezamenlijk Regievoerdersoverleg. De uittredingsregeling ODU is extern juridisch getoetst.

Communicatie

De uittredingsregeling ODU wordt definitief vastgesteld door het algemeen bestuur ODU. Deze wordt vervolgens gepubliceerd op Overheid.nl en op de website van de ODU geplaatst.

Medezeggenschap

De uittredingsregeling ODU is een uitwerking van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.

Proces / vervolgstappen n.a.v. genomen besluit

De uittredingsregeling ODU wordt definitief vastgesteld door het algemeen bestuur ODU in de oprichtingsvergadering van de ODU. De uittredingsregeling ODU wordt vervolgens gepubliceerd op Overheid.nl en op de website van de ODU geplaatst.

Toelichting

Conform artikel 41 lid 4 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht moet het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Utrecht een uittredingsregeling vaststellen. Omdat de deelnemers van de ODU nog voor hun besluit tot deelname aan de GR ODU zicht willen hebben op de vast te stellen uittredingsregeling wordt deze nu aan het gezamenlijke AB voorgelegd ter instemming. In het eerste overleg van het algemeen bestuur van de ODU wordt vervolgens het besluit tot vaststelling genomen. In de Uittredingsregeling is een toelichting opgenomen.

Uittredingsregeling Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht

Het algemeen bestuur van Omgevingsdienst Utrecht;

Gelet op

Artikel 41 lid 4 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht;

Besluit

vast te stellen de navolgende Uittredingsregeling Omgevingsdienst Utrecht

Artikel 1. Begripsbepalingen

Artikel 1 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht is van toepassing op dit besluit. Daarnaast wordt in dit besluit verstaan onder:

- a. algemeen bestuur: het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst, bedoeld in artikel 7, lid 2 van de regeling;
- b. dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst, bedoeld in artikel 17, lid 1 van de regeling;
- c. regeling: de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht;
- d. variabele bijdrage: de variabele bijdrage bedoeld in artikel XXX van de Bijdrageverordening Omgevingsdienst Utrecht, en
- e. vaste bijdrage: de vaste bijdrage bedoeld in artikel XXX van de Bijdrageverordening Omgevingsdienst Utrecht

Artikel 2. Gevolgen uittreding

1. In het geval een college, met inachtneming van artikel 41, lid 1 en lid 3 van de regeling besluit tot uittreding uit de regeling, stelt het algemeen bestuur een uittredingsplan op.
2. Een college kan, overeenkomstig artikel 41, lid 7 van de regeling, het algemeen bestuur verzoeken om een voorlopige berekening uit te laten voeren van de kosten die met een eventuele uittreding gemoeid zijn, met inachtneming van het bepaalde in artikel 3, lid 1 tot en met lid 5 en artikel 4. De voorlopige berekening is niet bindend. De kosten die voortvloeien uit het verzoek tot een voorlopige berekening komen geheel ten laste van het verzoekende college.

Artikel 3. Uittredingsplan

1. Het uittredingsplan bevat de berekening van de financiële gevolgen van de uittreding, hierna te noemen de voorlopige uittreedsom, en de onderbouwing van deze berekening, met inachtneming van het tweede lid.
2. De voorlopige uittreedsom, bedoeld in het eerste lid, kan niet lager zijn dan het bedrag dat gelijkstaat aan 4 maal het jaarlijkse bedrag aan vaste bijdrage, vermeerderd met 3 maal het jaarlijkse bedrag aan variabele bijdrage van het betreffende college, een en ander berekend aan de hand van de laatst vastgestelde begroting van het jaar voorafgaande aan de daadwerkelijke uittreding. Indien op voorhand door de Omgevingsdienst aantoonbaar is gemaakt dat de frictiekosten en desintegratiekosten die door de uittreding ontstaan niet hoger zijn dan 4 maal het jaarlijkse bedrag aan vaste bijdrage, vermeerderd met 3x het jaarlijkse bedrag aan variabele bijdrage van het betreffende college, kan het algemeen bestuur besluiten dat een precieze berekening van de desintegratiekosten en frictiekosten achterwege blijft en volstaat de berekening van de minimale uittreedsom als bedoeld in de eerste volzin. In het geval het algemeen bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, blijft de risico-opslag van 10%, bedoeld in het zevende lid, achterwege omdat deze opslag geacht wordt te zijn opgenomen in de berekening van het minimale uittreedsom.
3. Met het oog op het bepalen van de inhoud van het uittredingsplan wijst het algemeen bestuur een onafhankelijke externe deskundige aan die in opdracht van het algemeen bestuur het concept-uittredingsplan voorbereidt. De kosten voor het inschakelen van een onafhankelijke externe deskundige komen voor rekening van het uittredende college. Het algemeen bestuur kan bepalen dat de inschakeling van een onafhankelijke externe deskundige achterwege blijft in het geval de uittredende deelnemer en het algemeen bestuur hiertoe gezamenlijk besluiten. Het vierde lid blijft in dat geval buiten toepassing.

4. Het algemeen bestuur wijst de onafhankelijke externe deskundige aan op basis van een gezamenlijke voordracht van het uittredende college en het dagelijks bestuur. Indien geen overeenstemming kan worden bereikt over een gezamenlijke voordracht, wijst het algemeen bestuur de onafhankelijke externe deskundige aan op basis van een bindende voordracht van een selectiecommissie bestaande uit drie leden van het algemeen bestuur, waaronder in ieder geval de vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van het uittredende college.
5. Ten minste 6 maanden voorafgaand aan het moment van uittreding stelt het algemeen bestuur het uittredingsplan en de voorlopige uittreedsom vast. Het besluit tot vaststelling wordt genomen met een meerderheid van drie vierde van de stemmen. Het algemeen bestuur baseert de berekening van de voorlopige uittreedsom op de onderbouwing als bedoeld in het eerste lid en op de laatstelijk vastgestelde begroting.
6. Uiterlijk 6 maanden na het moment van uittreding stelt het algemeen bestuur de definitieve uittreedsom vast. Het besluit tot vaststelling wordt genomen met een meerderheid van drie vierde van de stemmen. Het algemeen bestuur baseert de berekening van de definitieve uittreedsom op de systematiek als bedoeld in het eerste lid en op de laatstelijk vastgestelde begroting. Het derde lid is van overeenkomstige toepassing.
7. Bij de berekening van de kosten voor uittreding zoals bedoeld in het zesde lid wordt een risico-opslag van 10% toegepast om eventueel onvoorziene toekomstige kosten gerelateerd aan de uittreding te ondervangen. Deze opslag vrijwaart het uittredende college van alle toekomstige onvoorzienbare kosten.
8. Bij de voorbereiding van het concept uittredingsplan biedt het algemeen bestuur het uittredende college de keuze tussen een betaling van de uittreedsom in een aantal jaarlijkse termijnen of voor betaling van de uittreedsom in een keer en legt de keuze van het uittredende college in het uittredingsplan vast. Indien door het uittredende college gekozen wordt voor betaling in termijnen, kunnen nadere afspraken worden gemaakt over het eventueel in rekening brengen van rente. Facturatie van een gekozen termijnbetaling start in de eerste maand nadat de daadwerkelijke uittreding van het betreffende college heeft plaatsgevonden.

Artikel 4. Vergoeding voor uittreding

1. De voorlopige respectievelijk de definitieve uittreedsom bestaat, behoudens het bepaalde in artikel 3, lid 2 en lid 7, uitsluitend uit een vergoeding ter compensatie van frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten.
2. Voor het bepalen van de desintegratiekosten wordt een doorwerkingsperiode van maximaal vijf jaar na uittreding aangehouden zodat sprake is van een redelijke termijn waarbinnen de Omgevingsdienst haar bedrijfsactiviteiten, bedrijfsvoering en doorlopende verplichtingen aan kan passen aan de gewijzigde situatie.
3. De Omgevingsdienst brengt alle frictiekosten en desintegratiekosten, onder aftrek van eventuele baten, in rekening bij het uittredende college. Het uittredende college is verplicht tot betaling van de definitieve uittreedsom, binnen drie maanden nadat het algemeen bestuur de definitieve uittreedsom, als bedoeld in artikel 3, zesde lid, heeft vastgesteld, tenzij in het uittredingsplan overeenkomstig artikel 3, achtste lid, anders is vastgelegd.
4. Kosten die het uittredende college maakt ter voorbereiding op of als gevolg van de beslissing tot uittreding komen voor rekening van het uittredende college.
5. De raming en berekening van de kosten voor uittreding worden gebaseerd op de feiten en omstandigheden die bekend waren op het moment van de daadwerkelijke uittreding. Beleidswijzigingen, wijziging van economische omstandigheden en wijziging van inzichten die zich voordoen of opkomen na het moment van de daadwerkelijke uittreding kunnen niet worden betrokken bij de bepaling van de hoogte van de uittreedsom.
6. De Omgevingsdienst is gehouden redelijkerwijs al het mogelijke te doen om de uittredingskosten zo laag mogelijk te houden. Het voorgaande hoeft niet te leiden tot wijziging van overeenkomsten met en verplichtingen jegens derden die zijn aangegaan respectievelijk bepaald voorafgaand aan het tijdstip van ontvangst door het algemeen bestuur van het besluit tot uittreding.

Artikel 5. Overname personeel en verplichtingen

1. Het uittredende college is gehouden zich in te spannen om de formatie van de Omgevingsdienst die als gevolg van de uittreding boventallig is geworden met behoud van arbeidsvoorwaarden in dienst te

nemen of anderszins in stand te doen houden. De waarde van de formatie die de uittredende partij overneemt van de Omgevingsdienst wordt gekapitaliseerd en in mindering gebracht op de uittreedsom.

2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op alle andere verplichtingen van de Omgevingsdienst die als gevolg van de uittreding overtollig zijn geworden dan wel verminderd of beëindigd dienen te worden.
3. Na uittreding komt de tussen de gemeente waarvan het college uittreedt en de Omgevingsdienst gesloten dienstverleningsovereenkomst te vervallen, tenzij anders wordt overeengekomen.

Artikel 6. Reservering uittreedsom

De door een college betaalde uittreedsom wordt slechts aangewend ter dekking van ontstane kosten door de uittreding of toegevoegd aan de daarvoor bedoelde bestemmingsreserve.

Artikel 7. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op de dag nadat deze is bekendgemaakt.

Artikel 8. Duur

Deze regeling is geldig voor onbepaalde tijd.

Artikel 9. Evaluatie

Het algemeen bestuur draagt er zorg voor dat deze regeling tenminste eenmaal per vier jaar wordt geëvalueerd.

Artikel 10. Citeerwijze

Deze regeling wordt aangehaald als Uittredingsregeling Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst d.d. xxxxxxxx 2025,

De voorzitter,

De secretaris,

Toelichting

De gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht (hierna: GR) bepaalt in artikel 41, lid 4 dat het algemeen bestuur een uittredingsregeling vast stelt. In de GR is de procedure van de uittreding vastgelegd. Binnen de kaders die de GR stelt, is in deze uittredingsregeling nadere invulling gegeven aan de wijze waarop uittreding plaats vindt. Dit gebeurt door een uittredingsplan op te stellen, waarin de kosten van de uittreding worden berekend. In de GR is opgenomen welke uitgangspunten hierbij gelden, te weten dat financiële, personele en organisatorische consequenties hierbij moeten worden betrokken. De kosten (frictiekosten en desintegratiekosten) van de Omgevingsdienst worden door de uittredende deelnemer vergoed. Eventuele baten kunnen van de vergoeding worden afgetrokken, zoals bijvoorbeeld een deel (naar rato van inbreng door de deelnemer) van de aanwezige reserves of personeel/materieel dat door de uittredende deelnemer wordt overgenomen.

Artikel 1:

De begripsbepalingen van artikel 1 van de GR zijn van overeenkomstige toepassing. Daarnaast is een aantal belangrijke begrippen in deze regeling nader omschreven.

Artikel 2:

Zoals in artikel 41 lid 4 de GR is bepaald, stelt het algemeen bestuur een uittredingsregeling vast. Met de onderhavige uittredingsregeling wordt invulling gegeven aan deze verplichting. In het tweede lid van artikel 2 is nogmaals benadrukt dat voorafgaand aan het besluit tot uittreding, een voorlopige berekening gemaakt kan worden van de kosten van uittreding. Uiteraard dient een college dat een voorlopige berekening wil laten maken, de kosten van deze voorlopige berekening op zich te nemen.

Artikel 3:

In artikel 3 wordt de procedure en de inhoud van het uittredingsplan beschreven. Het uitgangspunt is dat de uittredende deelnemer opdraait voor de frictiekosten en desintegratiekosten die ten gevolge van de uittreding ontstaan.

Zoals volgt uit het derde lid van dit artikel, is in ieder geval sprake van een minimum bedrag dat betaald moet worden bij een uittreding. Dit betreft een bijdrage van 4 maal de vaste bijdrage van de uittredende deelnemer, vastgesteld op basis van de laatst vastgestelde begroting, vermeerderd met drie maal de variabele bijdrage van de uittredende deelnemer, vastgesteld op basis van de laatst vastgestelde begroting. In deze minimumberekening is rekening gehouden met een bepaalde mate van onzekerheid die altijd optreedt bij uittredingen. In het minimumbedrag wordt daarom een risico-opslag geacht te zijn opgenomen, deze wordt dus niet apart berekend in het geval uitgegaan wordt van het minimumbedrag van uittreding. Door op deze manier te werken is altijd op voorhand bekend wat het minimale bedrag is waartegen een deelnemer kan uittreden, inclusief een opslag voor toekomstige onzekerheden.

In het geval er vermoedens zijn dat een uittreding met meer frictiekosten en desintegratiekosten gepaard gaat dan aan de hand van het te betalen minimumbedrag is berekend, dan kan de Omgevingsdienst door een onafhankelijke externe deskundige een berekening laten maken van de daadwerkelijke kosten (frictiekosten en desintegratiekosten) van uittreding. Deze onafhankelijke externe deskundige werkt, uiteraard, binnen de kaders die in de gemeenschappelijke regeling en deze uittredingsregeling zijn gesteld. Het berekende bedrag wordt vermeerderd met een risico-opslag van 10% van het berekende bedrag. Als het op deze manier berekende bedrag hoger is dan het berekende minimumbedrag, dan dient de uittredende deelnemer eveneens het meerdere als uittreedsom te vergoeden. Oftewel: een uittredende deelnemer betaalt in ieder geval het minimum bedrag, tenzij uit een berekening van een onafhankelijk externe deskundige blijkt dat de daadwerkelijke frictiekosten en

desintegratiekosten hoger zijn dan het minimum. In dat geval wordt ook het meerdere vergoedt door het uittredende college. Op deze manier wordt recht gedaan aan het uitgangspunt dat een uittreding geen negatieve gevolgen mag hebben voor de Omgevingsdienst of voor de achterblijvende deelnemers. Daarnaast worden de kosten van het berekenen van de kosten van uittreding zo laag mogelijk gehouden, door alleen een berekening te (laten) maken van de frictiekosten en desintegratiekosten van de uittreding als de verwachting is dat deze hoger zijn dan het te betalen minimumbedrag. In overleg kunnen de uittredende deelnemer en de Omgevingsdienst daarom een berekening door een onafhankelijke externe deskundige achterwege laten en uitgaan van het minimumbedrag.

In lid 4 tot en met 8 van het artikel zijn de verdere procedurele bepalingen opgenomen.

Artikel 4:

In artikel 4 wordt beschreven hoe de uittreedsom tot stand komt. In artikel 1 van de gemeenschappelijke regeling is uitgewerkt wat onder frictiekosten en desintegratiekosten wordt verstaan. Het tweede lid bepaalt dat voor de desintegratiekosten een doorwerkingsperiode van 5 jaar wordt aangehouden, dit is een redelijke termijn en in lijn met de daarvoor geldende jurisprudentie.

Eventuele baten, bijvoorbeeld door verrekening van aanwezige reserves of door het overnemen van personeel of materieel door de uittredende deelnemer, worden van de te betalen uittreedsom afgehaald, zo bepaalt het derde lid.

Uiteraard komen eventuele kosten die een uittredende deelnemer maakt ter voorbereiding op de uittreding of die het gevolg zijn van de beslissing tot uittreding, voor rekening van de uittredende deelnemer.

Artikel 5:

Een uittredende deelnemer doet zijn best om zoveel als mogelijk boventallig personeel en materieel van de Omgevingsdienst over te nemen om zodoende verantwoordelijkheid te nemen voor de gevolgen van de uittreding en de te betalen uittredingssom zo laag mogelijk te houden. Uiteraard wordt de te betalen uittreedsom vermindert met de waarde van het overgenomen personeel of materieel. Normaal gesproken betekent een uittreding ook dat de dienstverleningsovereenkomst tussen de uittredende deelnemer en de Omgevingsdienst komt te vervallen, tenzij partijen afspreken dat deze kan blijven voortbestaan, bijvoorbeeld voor de afname van één of meer plustaken.

Artikel 6:

De omgevingsdienst is verplicht de aan haar betaalde uittreedsom te gebruiken voor het dekken van de kosten die ontstaan ten gevolge van de uittreding of het geld daarvoor te reserveren in een bestemmingsreserve.

Artikel 7 en 8:

Deze regeling treedt in werking zodra deze is bekendgemaakt en geldt voor onbepaalde tijd.

Artikel 9:

Het algemeen bestuur zorgt ervoor dat deze regeling in elk geval eens in de vier jaar wordt geëvalueerd, zodat de regeling actueel blijft.

Artikel 10:

De officiële citeertitel van deze regeling is Uittredingsregeling Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.

Notitie gezamenlijk algemeen bestuur

aan:	Gezamenlijk algemeen bestuur Eén omgevingsdienst Utrecht
van:	Stuurgroep Eén Omgevingsdienst Utrecht
opsteller:	Werkgroep juridisch
onderwerp:	Regeling vermindering van afname van taken Omgevingsdienst Utrecht
t.b.v.:	Gezamenlijk AB d.d. 11 juli 2025, agendapunt I.5c
Bijlage(n):	Bijlage 1 - Concept regeling vermindering van afname van taken Omgevingsdienst Utrecht Bijlage 2 - Addendum d.d. 24 oktober 2024

Doel:

- X ter besluitvorming
 - O ter (oriëntatie) bespreking
 - O ter kennisneming
-

Samenvatting

Conform artikel 6 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht moet het algemeen bestuur van de omgevingsdienst Utrecht een regeling inzake vermindering van taken vaststellen. Omdat de deelnemers van de ODU nog voor hun besluit tot deelname aan de GR ODU zicht willen hebben op de vast te stellen regeling inzake vermindering van taken wordt deze nu aan het gezamenlijke AB voorgelegd ter instemming. In het eerste overleg van het algemeen bestuur van de ODU wordt vervolgens het besluit tot vaststelling genomen. Bij het opstellen van de regeling zijn de afspraken uit het Addendum (zie bijlage) in achtgenomen.

Voor de regeling vermindering van afname van taken is bewust gekozen voor een gedifferentieerde benadering. Bij een beperkte vermindering van het takenpakket is de dienst in staat om de gevolgen doorgaans intern op te vangen, zonder dat dit direct leidt tot frictiekosten voor de organisatie of financiële lasten voor het betreffende college. Naarmate de omvang van de taakvermindering groter wordt – zowel individueel als in totaal – ontstaan er echter wel degelijk personele en organisatorische kosten. Om te voorkomen dat deze lasten op de achterblijvende deelnemers drukken, is een opbouw in de kostenverrekening opgenomen. Deze systematiek borgt de solidariteit tussen deelnemers en beschermt het collectieve belang van de organisatie. Voor substantiële taakverminderingen is aangesloten bij de uitgangspunten uit de uittredingsregeling, waarmee ook in die gevallen transparantie en evenwichtige kostentoerekening worden gewaarborgd. De vergoeding kan – waar mogelijk – tevens worden ingezet om kosten op te vangen via natuurlijk verloop, in plaats van directe afkoop, waarmee onnodige frictie wordt voorkomen.

Voorstel en gevraagd besluit

Gevraagd besluit:

Het gezamenlijke AB van de ODRU en RUD vraagt het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht het volgende besluit te nemen:

- Met inachtneming van het Addendum d.d. 24 oktober 2024 in te stemmen met de Regeling vermindering van afname van taken Omgevingsdienst Utrecht, met als doel deze als hamerstuk vast te stellen in de vergadering van het algemeen bestuur van de nog op te richten Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.
-

Bijdrage aan missie & visie

De Regeling vermindering van afname van taken Omgevingsdienst Utrecht (hieronder verder te noemen: de Regeling) is een uitvoering van artikel 6 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht. Rekening is gehouden met de besluitvorming in de vergadering van het (gezamenlijk) AB van 17 oktober 2024, resulterende in de neerlegging van de afspraken in het addendum, dat in oktober 2024 is toegestuurd aan de colleges van de deelnemers (zie bijlage). Voor het jaar 2026 geldt derhalve, in afwijking van de Regeling, afspraak A uit het Addendum.

Bijdrage aan behoud of verbeteren kwaliteit

De Regeling is een uitvoering van artikel 6 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.

Financiën

De Regeling is opgesteld in samenwerking tussen de werkgroepen juridisch en financiën en toegelicht in het gezamenlijk Regievoerdersoverleg. Aan het vaststellen van de Regeling zijn geen directe financiële gevolgen verbonden.

Juridische toets

De Regeling is opgesteld als uitwerking van artikel 6 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht. De Regeling is opgesteld in samenwerking tussen de werkgroepen juridisch en financiën en toegelicht in het gezamenlijk Regievoerdersoverleg. De Regeling vermindering van afname van taken Omgevingsdienst Utrecht is extern juridisch getoetst.

Communicatie

De Regeling wordt definitief vastgesteld door het algemeen bestuur ODU. Deze wordt vervolgens gepubliceerd op Overheid.nl en op de website van de ODU geplaatst.

Medezeggenschap

De Regeling is een uitwerking van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht.

Proces / vervolgstappen n.a.v. genomen besluit

De Regeling wordt definitief vastgesteld door het algemeen bestuur ODU in de oprichtingsvergadering van de ODU. De regeling wordt vervolgens gepubliceerd op Overheid.nl en op de website van de ODU geplaatst.

Toelichting

Conform artikel 6 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht moet het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Utrecht een regeling inzake vermindering van taken vaststellen. Omdat de deelnemers van de ODU nog voor hun besluit tot deelname aan de GR ODU zicht willen hebben op de vast te stellen regeling vermindering van afname van taken wordt deze nu aan het gezamenlijke AB voorgelegd ter instemming. In het eerste overleg van het algemeen bestuur van de ODU wordt vervolgens het besluit tot vaststelling genomen.

In de Regeling is een toelichting opgenomen.

Regeling vermindering van afname van taken Omgevingsdienst Utrecht

Het algemeen bestuur van Omgevingsdienst Utrecht;

Gelet op

Artikel 6 lid 7 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht;

Besluit

vast te stellen de navolgende Regeling vermindering van afname van taken Omgevingsdienst Utrecht

Artikel 1. Begripsbepalingen

Artikel 1 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht is van toepassing op dit besluit. Daarnaast wordt in dit besluit verstaan onder:

- a. algemeen bestuur: het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst, bedoeld in artikel 7, lid 2 van de regeling;
- b. dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst, bedoeld in artikel 17, lid 1 van de regeling;
- c. regeling: de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht;
- d. totale takenpakket: het totaal van basistaken en plustaken dat door de omgevingsdienst wordt uitgevoerd voor een college;
- e. uurtarief: het geldende vaste of variabele uurtarief voor uitvoering van taken door de Omgevingsdienst in een bepaald jaar,
- f. variabele bijdrage: de variabele bijdrage bedoeld in artikel XXX van de Bijdrageverordening Omgevingsdienst Utrecht, en
- g. vaste bijdrage: de vaste bijdrage bedoeld in artikel XXX van de Bijdrageverordening Omgevingsdienst Utrecht

Artikel 2. Vermindering van de afname van één of meer taken

Colleges kunnen, overeenkomstig artikel 6, lid 1 van de regeling en met inachtneming van hetgeen hierover is bepaald in het dienstverleningshandvest, besluiten tot het verminderen van afname van één of meer taken, als bedoeld in artikel 4, lid 1 van de regeling en artikel 5, lid 2 van de regeling.

Artikel 3. Meer of minder dan 5% vermindering takenpakket deelnemer

1. Indien een college, anders dan vanwege uittreding uit de regeling, besluit tot vermindering van afname van één of meer taken, als bedoeld in artikel 4, lid 1 van de regeling en artikel 5, lid 2 van de regeling, en deze vermindering gelijk is aan of meer bedraagt dan 5% van het in de laatstelijk gesloten dienstverleningsovereenkomst vastgelegde totale urenaantal van het totale takenpakket van het betreffende college, dan is artikel 4 van toepassing.
2. In het geval een college, anders dan vanwege uittreding uit de regeling, besluit tot vermindering van afname van één of meer taken, als bedoeld in artikel 4, lid 1 van de regeling en artikel 5, lid 2 van de regeling, terwijl geen sprake is van een vermindering van 5% of meer van het in de laatstelijk gesloten dienstverleningsovereenkomst vastgelegde totale urenaantal van het totale takenpakket van het betreffende college, is artikel 5 van toepassing.

Artikel 4. Vergoeding bij vermindering het takenpakket van 5% of meer

1. Indien een college besluit tot vermindering van één of meer taken als bedoeld in artikel 3, eerste lid, is het betreffende college gehouden tot vergoeding van de frictiekosten en desintegratiekosten ten gevolge van het besluit tot vermindering van taken.
2. De vergoeding van de frictiekosten en desintegratiekosten, bedoeld in het eerste lid, bestaat in ieder geval uit het bedrag dat gelijk staat aan het percentage van de vermindering van het takenpakket maal het bedrag dat gelijk is aan 3 maal het jaarlijkse bedrag aan vaste bijdrage vermeerderd met 2

maal het jaarlijkse bedrag aan variabele bijdrage van het betreffende college. Een en ander berekend aan de hand van de laatst vastgestelde begroting.

3. Indien uit een berekening van een onafhankelijke externe deskundige blijkt dat daadwerkelijke frictiekosten en desintegratiekosten het minimale bedrag van de te betalen vergoeding, dat overeenkomstig het tweede lid berekend is, overstijgt, is het betreffende college gehouden eveneens het meerdere te vergoeden.
4. Bij de berekening door een onafhankelijke externe deskundige, bedoeld in het derde lid, wordt een risico-opslag op de totaal te betalen vergoeding van 10% toegepast om eventueel onvoorziene toekomstige kosten gerelateerd aan het onderhavige besluit tot vermindering van taken te ondervangen. In het geval van de minimale vergoeding, bedoeld in het tweede lid, wordt de 10% opslag geacht te zijn opgenomen in de minimale vergoeding.
5. De te betalen vergoeding, bedoeld in het eerste lid, wordt uiterlijk in januari voorafgaande aan het jaar waarop de vermindering in werking treedt, ineens vastgesteld en gefactureerd aan het desbetreffende college.

Artikel 5. Vergoeding bij minder dan 5% vermindering takenpakket

1. Indien een college besluit tot vermindering van één of meer taken als bedoeld in artikel 3, tweede lid, geldt, tenzij het dagelijks bestuur artikel 6 van toepassing verklaart, het volgende voor de bepaling van de hoogte van de door het betreffende college te betalen vergoeding:
 - a. indien in het jaar waarin de vermindering van taken in moet gaan de totale vermindering van urenafname van de Omgevingsdienst door alle deelnemende colleges gezamenlijk kleiner is of gelijk is aan 6.500 uren, is een college niet gehouden tot vergoeding van de ontstane frictiekosten en desintegratiekosten ten gevolge van het besluit tot vermindering van één of meer taken door het betreffende college;
 - b. indien in het jaar waarin de vermindering van taken in moet gaan de totale vermindering van urenafname van de Omgevingsdienst door alle deelnemende colleges gezamenlijk gelegen is tussen 6.500 en 10.000 uren, is een college gehouden om gedurende het eerste jaar na de berekening 50% van de door het eigen besluit tot vermindering van de afname van taken ontstane urenvermindering te vergoeden tegen het dan geldende uurtarief;
 - c. indien in het jaar waarin de vermindering van taken in moet gaan de totale vermindering van urenafname van de Omgevingsdienst door alle deelnemende colleges gezamenlijk gelegen is tussen 10.000 en 13.500 uren, is het betreffende college gehouden om de door het eigen besluit tot vermindering van de afname van taken ontstane urenvermindering gedurende het eerste jaar na de berekening 50% van de urenvermindering te vergoeden tegen het dan geldende uurtarief en gedurende het tweede jaar 25% van de urenvermindering te vergoeden tegen het dan uurtarief, en
 - d. indien in het jaar waarin de vermindering van taken in moet gaan de totale afname van uren van de Omgevingsdienst gelegen is boven 13.500 uren van het vastgelegde totale urenaantal van het totale takenpakket van de Omgevingsdienst, is het betreffende college gehouden om gedurende het eerste jaar na de berekening 75% van de urenvermindering te vergoeden tegen het dan geldende uurtarief en gedurende het tweede jaar na de berekening 50% van de urenvermindering te vergoeden tegen het dan geldende uurtarief.
2. De omgevingsdienst maakt jaarlijks uiterlijk in januari bekend of door één of meer colleges gewenste vermindering van één of meer taken als bedoeld in artikel 4, lid 1 van de regeling en artikel 5, lid 2 van de regeling leidt tot een verplichting tot betaling van een vergoeding door één of meer colleges als bedoeld in artikel 3, lid 1 of artikel 4, lid 1.
3. De te betalen vergoeding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk in januari van het jaar waarop de vermindering in werking treedt, ineens vastgesteld en in de eerste maand van het jaar waarin het besluit van het betreffende college tot vermindering van de urenafname in werking treedt, gefactureerd aan het desbetreffende college.

Artikel 6. Specialistisch personeel en specialistisch materieel

1. In het geval sprake is van een vermindering van urenafname, bedoeld in artikel 5, eerste lid, aanhef en onder a, kan het dagelijks bestuur besluiten dat een college alsnog gehouden is tot vergoeding van kosten ten gevolge van het besluit tot vermindering van urenafname van het betreffende college.
2. De vergoeding van kosten, bedoeld in het eerste lid, kan enkel zien op de noodzaak tot het afstoten van specialistisch personeel in vaste betrekking van de Omgevingsdienst en de noodzaak tot het afstoten van specialistisch materieel in eigendom of gebruik van de Omgevingsdienst.
3. De noodzaak tot het afstoten van specialistisch personeel en specialistisch materieel, bedoeld in het tweede lid, bestaat alleen indien het besluit tot vermindering van urenafname door het betreffende college rechtstreeks ziet op vermindering van de taken waaraan het betreffende specialistisch personeel en specialistisch materieel zijn verbonden.
4. Het dagelijks bestuur neemt een besluit als bedoeld in het eerste lid, slechts schriftelijk en gemotiveerd.

Artikel 7. Bestemmingsreserve

De Omgevingsdienst verplicht zich er toe de door een college betaalde vergoeding op grond van artikel 4, eerste lid, artikel 5 eerste lid of artikel 6 eerste lid slechts aan te wenden ter dekking van ontstane kosten door de vermindering van urenafname of toe te voegen aan de daarvoor bestemde bestemmingsreserve.

Artikel 8. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op de dag nadat deze is bekendgemaakt.

Artikel 9. Duur

Deze regeling is geldig voor onbepaalde tijd.

Artikel 10. Evaluatie

Het algemeen bestuur draagt er zorg voor dat deze regeling tenminste eenmaal per vier jaar wordt geëvalueerd.

Artikel 11. Citeerwijze

Deze regeling wordt aangehaald als Regeling vermindering van afname van taken Omgevingsdienst Utrecht.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst d.d. xxxxxxxx 2025,

De voorzitter,

De secretaris,

Toelichting

algemeen

Deze regeling vermindering van taken beschrijft de wijze waarop het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst omgaat met vermindering van taken door haar deelnemers. In bepaalde gevallen moeten deelnemende colleges altijd een vergoeding betalen voor een besluit tot vermindering van afname van taken, in sommige gevallen hoeft een deelnemend college geen vergoeding te betalen voor een besluit tot vermindering van de afname van taken.

In artikel 6 lid 6 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Utrecht (hierna: GR) is bepaald dat een vermindering van meer dan 5% altijd verplicht tot vergoeding van de daardoor ontstane frictiekosten en desintegratiekosten van de Omgevingsdienst.

De GR bepaalt in artikel 6, lid 7 dat het algemeen bestuur een regeling vaststelt voor de gevallen waarin een college besluit tot vermindering van taken, en deze vermindering kleiner is dan een vermindering van 5% van de hoeveelheid uren van het betreffende college. De door het algemeen bestuur opgestelde regeling bepaalt in dat geval of, en zo ja in hoeverre, frictiekosten en desintegratiekosten moeten worden betaald vanwege het besluit tot vermindering van de taakafname door het college.

Het algemeen bestuur voldoet met de onderhavige regeling aan de verplichting tot het opstellen van een regeling voor besluiten tot vermindering van afname van taken met minder van 5% ingevolge artikel 6 lid 7 van de GR.

Daarnaast geeft het algemeen bestuur op eigen initiatief invulling aan de wijze waarop bepaald wordt welke vergoeding aan frictiekosten en desintegratiekosten betaald moet worden vanwege een vermindering van taakafname met meer dan 5% (artikel 6 lid 6 GR). De regeling is in zoverre een nadere invulling van de kaders die in de GR zijn gesteld.

Artikel 1:

De begrippen van artikel 1 van de GR zijn van overeenkomstige toepassing, daarnaast worden belangrijke begrippen die in deze regeling voorkomen gedefinieerd.

Artikel 2:

In dit artikel wordt de in de GR gecreëerde mogelijkheid herhaald dat colleges, onder voorwaarden, kunnen besluiten tot vermindering van de afname van taken van de Omgevingsdienst. De precieze voorwaarden waaronder daartoe besloten kan worden, worden in het dienstverleningshandvest uitgewerkt.

Artikel 3:

De onderhavige regeling geeft invulling aan twee verschillende mogelijkheden:

- a. Een vermindering bedraagt 5% of meer van de laatst afgesproken hoeveelheid taken van het betreffende college;
- b. Een vermindering bedraagt minder dan 5% van de laatst afgesproken hoeveelheid taken van het betreffende college.

Voor het geval genoemd onder a. geldt dat een college altijd frictiekosten en desintegratiekosten moet betalen vanwege het besluit tot vermindering van taken. In dat geval is artikel 4 van deze regeling van toepassing, zo bepaalt artikel 3, lid 1.

Voor de situatie genoemd onder b. geldt dat een college slechts in bepaalde gevallen frictiekosten en desintegratiekosten hoeft te betalen vanwege het besluit tot vermindering van taken. In dat geval is artikel 5 van toepassing, zo bepaalt artikel 3 lid 2 van deze regeling.

Artikel 4:

Artikel 4 beschrijft hoe wordt bepaald welke vergoeding aan frictiekosten en desintegratiekosten moet worden betaald.

Lid 2 beschrijft wat de minimale vergoeding aan frictiekosten en desintegratiekosten is. Deze is gelijk aan een bedrag dat gelijk staat aan het percentage van de vermindering van het takenpakket maal het bedrag dat gelijk is aan **3x** het jaarlijkse bedrag aan vaste bijdrage vermeerderd met **2x** het jaarlijkse bedrag aan variabele bijdrage van het betreffende college. Een en ander berekend aan de hand van de laatst vastgestelde begroting. Er is voor gekozen om de berekening op basis van de laatst vastgestelde begroting te verrichten omdat in de laatst vastgestelde begroting een actuele weergave is opgenomen van de taakafname per deelnemend college. Door op deze manier te werken is altijd op voorhand bekend wat het minimale bedrag is waartegen een deelnemer zijn taken met meer dan 5% kan verminderen, inclusief een opslag voor toekomstige onzekerheden.

Als uit een berekening van een onafhankelijke externe deskundige echter blijkt dat de daadwerkelijke frictiekosten en desintegratiekosten hoger zijn dan de berekening op grond van het tweede lid, dan moet het daadwerkelijke bedrag worden betaald. Oftewel, een college betaalt nooit minder dan de berekening bedoeld in lid twee. In het geval een externe deskundige berekent dat de frictiekosten en desintegratiekosten meer bedragen dan de minimale vergoeding, dan dient het betreffende college het door de onafhankelijke externe deskundige berekende hogere bedrag te vergoeden.

Lid 4 gaat over het toepassen van een risico-opslag. Het minimaal te betalen bedrag omvat een risico-opslag, zoals ook in deze toelichting op het tweede lid als is aangegeven. Er wordt in dat geval dus geen extra risico-opslag berekend. Uitgangspunt is dat de minimaal te betalen vergoeding de Omgevingsdienst in staat stelt de bedrijfsvoering op de juiste wijze aan te passen aan de gewijzigde omstandigheden.

Dit is anders in het geval de onafhankelijke externe deskundige een berekening maakt van de daadwerkelijke frictiekosten en desintegratiekosten en dit bedrag hoger uitvalt dan de minimaal te betalen vergoeding. De onafhankelijke externe deskundige berekent immers de daadwerkelijke frictiekosten en desintegratiekosten zodat het door de externe deskundige berekende bedrag na berekening nog verhoogd met een risico-opslag van 10%.

Artikel 5:

Als een college besluit tot vermindering van taken dan hoeft het college in bepaalde gevallen geen vergoeding voor frictiekosten en desintegratiekosten te betalen. In artikel 5 bepaalt het algemeen bestuur in welke gevallen niet, en in welke gevallen wel een vergoeding dient te worden betaald. Ook bepaalt artikel 5 hoe hoog de te betalen vergoeding is in het geval wel een vergoeding voor frictiekosten en desintegratiekosten moet worden betaald. De vraag of een college wel of geen vergoeding hoeft te betalen, hangt niet alleen af van de eigen beslissing tot vermindering van afname van taken, maar ook van de beslissingen van alle overige deelnemende colleges. Als de af te nemen uren van de Omgevingsdienst van alle colleges bij elkaar daalt met een bepaalde hoeveelheid uren, dan wordt aan de hand van die daling bepaald wat het te betalen bedrag is dat een college (dat besluit tot urenvermindering) moet voldoen. Uiteraard is het zo dat een toename van taken voor het ene college een dempend effect heeft op de vermindering van taken voor het andere college.

In lid 1 van artikel 5 zijn de verschillende categorieën beschreven:

- a. de besluiten van de colleges gezamenlijk leiden tot een totale urenvermindering bij de Omgevingsdienst die kleiner is dan 6.500 uren;
- b. de besluiten van de colleges gezamenlijk leiden tot een totale urenvermindering

- bij de Omgevingsdienst die minder is dan 10.000 uren maar gelijk is aan of meer dan 6.500 uren;
- c. de besluiten van de colleges gezamenlijk leiden tot een totale urenvermindering bij de Omgevingsdienst die minder is dan 13.500 uren maar gelijk is aan of meer dan 10.000 uren;
 - d. de besluiten van de colleges gezamenlijk leiden tot een totale urenvermindering bij de Omgevingsdienst die minder is dan 5% van het totale aantal uren van de Omgevingsdienst maar gelijk is aan of meer dan 13.500 uren.

In het geval van categorie a hoeft een college in beginsel geen vergoeding te betalen.

In het geval van categorie b betaalt een college in het jaar van de vermindering een vergoeding die gelijk is aan 50% van de urenvermindering (van het eigen besluit tot vermindering) vermenigvuldigd met het dan geldende tarief.

In het geval van categorie c betaalt een college in het eerste jaar van de vermindering een bedrag gelijk aan 50% van de urenvermindering (van het eigen besluit tot vermindering) vermenigvuldigd met het dan geldende tarief en in het tweede jaar 25% van de urenvermindering (van het eigen besluit tot vermindering) vermenigvuldigd met het dan geldende tarief.

In het geval van categorie d betaalt een college in het eerste jaar van de vermindering een bedrag gelijk aan 75% van de urenvermindering (van het eigen besluit tot vermindering) vermenigvuldigd met het dan geldende tarief en in het tweede jaar 50% van de urenvermindering (van het eigen besluit tot vermindering) vermenigvuldigd met het dan geldende tarief. Hieronder is dit in een tabel uitgewerkt:

	Afname totaal aantal afgenomen uren van de Omgevingsdienst	Uitredingskosten voor iedere deelnemer die minder dan 5% van de eigen afname vermindert:
a.	< 6.500 uur	Uittreden zonder frictiekosten kan gebeuren
b.	6.500-10.000 uur	Doorbetaling van 50% van de urenafname gedurende 1 extra jaar
c.	10.000-13.500 uur	Doorbetaling van 50% van de urenafname gedurende 1 extra jaar en 25% van de urenafname in jaar 2
d.	Meer dan 13.500 van het totaal van de uren	Doorbetaling van 75% van de urenafname gedurende 1 extra jaar en 50% van de urenafname in jaar 2

Indien college A dus zelf besluit tot een taakvermindering van bijvoorbeeld 50 uur (dit zal voor elk college een vermindering van minder dan 5% van het in de DVO opgenomen aantal uren zijn) dan wordt altijd de staffel van artikel 5 toegepast. Als college B in datzelfde jaar besluit tot een urenvermindering van 20.000 uren (en de overige colleges wijzigen de afname van uren niet), dan wordt voor college A gerekend met optie d uit de staffel van artikel 5.

In de leden twee en drie wordt de procedure uiteengezet.

Artikel 6:

Als sprake is van de situatie beschreven in artikel 5, lid 1 onder a – te weten dat colleges hun taakafname van de Omgevingsdienst met minder dan 5% verminderen, en de totale vermindering van afname van taken van alle colleges gezamenlijk onder de 6.500 uren blijft – hoeft een college in beginsel geen frictiekosten en desintegratiekosten te betalen. Artikel 6 creëert een uitzondering op deze situatie. Als desondanks een reorganisatie noodzakelijk is en de Omgevingsdienst gedwongen is specialistisch personeel of specialistisch materieel af te

moeten stoten, kan het dagelijks bestuur alsnog besluiten om schriftelijk en gemotiveerd af te wijken van het uitgangspunt dat geen frictiekosten of desintegratiekosten verschuldigd zijn door het college dat taken vermindert. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan bouwtaken, welke slechts door een (zeer) klein aantal van de deelnemers worden afgenomen. Het is goed voorstelbaar dat bepaalde functionarissen (maar niet per definitie allemaal) niet zomaar op een andere plek in de organisatie kunnen worden ingezet vanwege hun specialistische kennis of vaardigheden. Een vermindering van die betreffende taak zou dan wellicht binnen de staffel kunnen vallen dat in beginsel geen frictie- en desintegratiekosten betaald hoeven te worden, echter kan alsnog een reorganisatie noodzakelijk zijn omdat afscheid genomen moet worden van specialistisch personeel of materieel omdat deze niet op een andere plek in de organisatie kunnen worden ingezet voor de taakuitvoering van alle deelnemers. De precieze procedure staat beschreven in artikel 6, lid 1 tot en met 4.

Artikel 7:

Een vergoeding die door een college wordt betaald vanwege vermindering van taken wordt door de Omgevingsdienst verplicht gebruikt ter dekking van de door de vermindering ontstane frictiekosten en desintegratiekosten of wordt toegevoegd aan de daarvoor bestemde bestemmingsreserve.

Artikel 8 en 9:

Deze regeling treedt in werking op de dag nadat deze is bekendgemaakt en geldt voor onbepaalde tijd.

Artikel 10:

Het algemeen bestuur zorgt ervoor dat deze regeling in elk geval eens in de vier jaar wordt geëvalueerd, zodat de regeling actueel blijft

Artikel 11:

De officiële citeertitel van deze regeling is Regeling vermindering van afname van taken Omgevingsdienst Utrecht

ADDENDUM

aan:	Aan de colleges van RUD Utrecht en Omgevingsdienst regio Utrecht
van:	Stuurgroep Eén OD in Utrecht
onderwerp:	Nadere afspraken/verduidelijking uit de gezamenlijk AB-vergadering RUD Utrecht en ODRU d.d. 17 oktober 2024
t.b.v.:	Besluitvorming in colleges en zienswijze in raden/staten

Toelichting

De algemeen besturen van de RUD Utrecht en de ODRU hebben op 17 oktober 2024 ingestemd met de start van fase 2 in het traject 'Naar één omgevingsdienst in Utrecht'. Zij hebben de ontwerp gemeenschappelijke regeling, het richtingsplan en de routekaart fase 2 vastgesteld als basis voor de inrichting van de Omgevingsdienst Utrecht en vastgesteld dat op basis van de rudimentaire begroting de Omgevingsdienst Utrecht betaalbaar is. In de vergadering hebben zij op zeven punten toezeggingen gedaan en afspraken gemaakt om het collegevoorstel te verduidelijken voor besluitvorming in colleges en de zienswijze in raden en staten. In dit addendum zijn deze punten opgenomen. Zij zijn onderdeel van het voorstel dat aan de colleges wordt verstuurd.

Aanvullende afspraken

- A. Richtingsplan, uitgangspunt 2: deelnemers kunnen de omvang van hun opdracht tot 5% in 2026 verminderen. In fase 2 wordt een regeling uitgewerkt voor de vraag onder welke voorwaarden gegarandeerd werk verminderd kan worden en deze regeling wordt gelijktijdig met de financieringssysteematiek aangeboden aan de deelnemers. Er bestaat een inspanningsverplichting voor de nieuwe omgevingsdienst om de verminderingen kleiner dan 5%, eenmalig in 2026, op te lossen zonder frictiekosten. Deze keuze betekent dat er geen taakstelling op de overhead meer kan komen. Het college kan de kosten in de hand houden via drie sporen: naast de efficiency van de nieuwe dienst, gaat het nadrukkelijk ook om de individuele keuzes die een deelnemer in zijn rol van opdrachtgever maakt ten aanzien van de op te dragen taken en de gezamenlijke keuzes die de deelnemers in hun rol van opdrachtgever maken ten aanzien van de op te dragen taken.
- B. Richtingsplan, uitgangspunten: bestuurders hebben nog eens expliciet afgesproken dat aan de gekozen uitgangspunten in het richtingsplan in fase 2 wel nadere aanscherping en betekenis kan worden gegeven, maar dat deze niet opnieuw ter discussie kunnen worden gesteld.
- C. Ontwerp Gemeenschappelijke regeling, artikel 28: ten aanzien van de verdeelsleutel van de algemene kosten tussen de deelnemers wordt verduidelijkt dat:
 - De verdeelsleutel in fase 2 zo wordt ontworpen dat er uiteindelijk een eerlijke verdeling komt die in beginsel aansluit bij de huidige verdeling van de kosten;
 - De verdeelsleutel wordt geregeld in de Bijdrageverordening, die de eerste keer aan de deelnemers (raden/staten) wordt voorgelegd voor zienswijze. Als deze de jaren daarna zou moeten worden aangepast en er geen consensus over is in het algemeen bestuur van de nieuwe dienst, dan zal het wijzigingsvoorstel worden voorgelegd voor zienswijze. Deze afspraak wordt opgenomen in de Bijdrageverordening.
- D. Routekaart fase 2, paragraaf 4.2: de financiering van fase 2 heeft een toereikende dekking, die alleen wel een groot beslag legt op de bestaande organisaties. Dit komt doordat de ruimte voor vervangende externe inhuur beperkt is en doordat het bestaande weerstandsvermogen moet worden aangesproken dan wel de deelnemers een projectfactuur ontvangen. Om dit beslag te verminderen is het Ministerie van I en W met een positieve grondhouding aan het onderzoeken of het mogelijk is meer middelen ter

beschikking te stellen dan de huidige toegezegde middelen van 1 miljoen euro. Voorwaarden voor de middelen zijn bestuurlijke toezegging tot fusie en het bereiken van robuustheid in het traject vóór 1 april 2026, volgens de vastgestelde KPI's en randvoorwaarden voor robuustheid.

- E. Routekaart fase 2, hoofdstuk 5: het programmteam maakt in fase 2 een SWOT-analyse (Engelse afkorting voor sterktes, zwaktes, kansen, bedreigingen) en een risicoanalyse die vijf jaar vooruitkijkt.
- F. Routekaart fase 2, thema 5: in fase 2 wordt indicatief in beeld gebracht hoe de kostenontwikkeling voor deelnemers verloopt bij de nieuwe dienst ten opzichte van hoe de kostenontwikkeling zou zijn verlopen bij twee aparte diensten.
- G. Routekaart fase 2: in de uitvoering van fase 2 wordt extra aandacht besteed aan een gedegen (maar ambitieuze) planning, rolhelderheid en taakverdeling, zowel intern als extern. Voor de zekerheid worden er extra gezamenlijke AB's gepland om voldoende aandacht te kunnen geven aan belangrijke producten. Indien nodig worden deze geannuleerd.

Notitie gezamenlijk algemeen bestuur

aan:	Gezamenlijk algemeen bestuur Eén omgevingsdienst Utrecht
van:	Stuurgroep Eén Omgevingsdienst Utrecht
opsteller:	Werkgroep juridisch
onderwerp:	Bekrachtiging besluit Financiële uitgangspunten liquidatieplan digitale overleg gezamenlijk AB 23 mei 2025
t.b.v.:	Gezamenlijk AB d.d. 11 juli 2025, agendapunt II.1 en III.1
Bijlage(n):	Besluitenlijst Gezamenlijk AB ODU 23 mei 2025

Doel:

- X ter besluitvorming
O ter (oriëntatie) bespreking
O ter kennisneming

Samenvatting

De Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming provincies, gemeenten, waterschappen en openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba is per 1 juli 2022 vervallen. Dit betekent dat ook de vergaderingen van algemene besturen van gemeenschappelijke regelingen met beraadslagingen en besluitvorming weer fysiek moeten plaatsvinden.

Omdat het gezamenlijke overleg van het algemeen bestuur van de RUD Utrecht en van de Omgevingsdienst regio Utrecht op 23 mei 2025 tijdens een digitale vergadering een besluit heeft genomen over de Financiële uitgangspunten liquidatieplan, dient dit besluit alsnog in een fysieke vergadering bekrachtigd te worden.

Voorstel en gevraagd besluit

Gevraagd besluit:

Het gezamenlijke AB van de ODRU en RUD vraagt het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht het volgende besluit te nemen:

- het besluit over de Financiële uitgangspunten liquidatieplan dat is genomen tijdens de digitale vergadering van het gezamenlijke AB op 23 mei 2025 te bekrachtigen.

Bijdrage aan missie & visie

N.v.t.

Bijdrage aan behoud of verbeteren kwaliteit

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Juridische toets

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Medezeggenschap

N.v.t.

Proces / vervolgstappen n.a.v. genomen besluit

N.v.t.

Toelichting

De Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming provincies, gemeenten, waterschappen en openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba is op 9 april 2020 van kracht geworden, en per 1 juli 2022 vervallen (minister heeft hem niet verlengd).

Na een negatief advies van de Raad van State is er geen aangepast wetsvoorstel meer bekendgemaakt, waardoor dus alle vergaderingen van gemeenteraden, provinciale staten, waterschappen en algemene besturen van gemeenschappelijke regelingen fysiek moeten plaatsvinden.

Omdat het gezamenlijke overleg van het algemeen bestuur van de RUD Utrecht en van de Omgevingsdienst regio Utrecht op 23 mei 2025 alleen digitaal bij elkaar kon komen en er tijdens die digitale vergadering een besluit is genomen, dient dit besluit alsnog in een fysieke vergadering bekrachtigd te worden.

Besluitenlijst

Gezamenlijk AB RUD Utrecht en ODRU 23 mei 2025			
Datum-Nr	Thema	De beide AB's besluiten:	bekrachten door AB ODU
23.05.25-1	Financiële uitgangspunt en liquidatieplan	Het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht besluiten: de punten 1 t/m 9, opgenomen onder het kopje 'Voorgestelde financiële uitgangspunten' vast te stellen zodat deze zullen worden gehanteerd bij de op te stellen liquidatieplannen en de daaruit voortvloeiende activa passiva transactie per 1 januari 2026; Voorgestelde financiële uitgangspunten: 1. Overdracht van alle rechten en plichten van werknemers naar ODU per 1 januari 2026; 2. Kosten m.b.t. (latente) personele verplichtingen zullen door de latende organisaties worden gedragen; 3. Kosten m.b.t. overige zaken zoals structureel verliesgevend activiteiten zullen door de latende organisaties/deelnemer(s) worden gedragen (middels een extra bijdrage aan de ODU in 2026); 4. Activa en passiva van ODRU en RUD naar ODU zullen per 1 januari 2026 tegen boekwaarde (o.b.v. jaarrekening 2025) worden overgedragen. Een nadere praktische uitwerking hoe dat administratief gebeurt volgt later binnen de werkgroep Financiën; 5. Claims en lasten die na liquidatie ontstaan, met een oorsprong voor 1 januari 2026, komen ten laste van de oorspronkelijke deelnemers van de latende organisaties; 6. Financiële werkzaamheden ten behoeve van de afwikkeling van de latende organisaties in 2026/2027 worden door ODU uitgevoerd. Hier worden geen kosten voor in rekening gebracht; 7. Overgang van leverancierscontracten worden per contract beoordeeld (overname, afkoop of beëindiging in de latende organisatie); 8. Eigen vermogen en banksaldi blijven achter bij de latende organisaties; 9. Op basis van accountantscontrole bij de liquidatiebalans volgt het eindsaldo van het eigen vermogen van de latende organisaties. Deze vormt de basis voor de eindafrekeningen met de deelnemers (verwachting medio 2026, uiterlijk 2027).	

23.05.25-2	Financiële uitgangspunt en liquidatieplan	Het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht besluiten: De planning voor de liquidatieplannen en de begrotingen 2026, zoals opgenomen onder het kopje 'Planning Liquidatieplannen en begrotingen 2026 ODRU en RUD ⁽¹⁾ als zodanig vast te stellen.	
------------	---	--	--

Ad.1 Planning Liquidatieplannen en begrotingen 2026 ODRU en RUD

Planning

Periode	Activiteit
Mei 2025	Beknopte memo: Financiële uitgangspunten en planning liquidatieplan opstellen
	- 16 mei: Bespreking in SG
	- 23 mei: Behandeling in gAB (15 mei regievoerders)
September 2025	- 26 sept.: Behandeling in gAB, 12 sept. in AB RUD en 2 okt. in AB van ODRU: (1) Begroting RUD en ODRU 2026 (dit zijn liquidatiebegrotingen)
	(2) Financiële paragraaf voor toekomstige liq. plan per oude OD, bv. over afwikkeling activa, passiva en reserves. Advies n.a.v. rapportages vanuit de financiële quickscan beschikbaar. Centraal bespreken en voorgenomen besluitvorming door eigen besturen eind 2025.
Oktober 2025	Besluitvorming nieuwe ODU en dus afwikkeling latende organisaties
	- Vaststellen startvermogen per 1 januari 2026 in begroting nieuwe dienst
Eind 2025	- Vaststellen ontwerp liquidatieplan door eigen algemene besturen (incl. adviesrecht beide OR'en)
	- Afronden zienswijzeprocedure begroting 2026 RUD
2026 -2027	- Afronden zienswijze procedure begroting 2026 ODRU + afronden zienswijze op liquidatieplannen voor opheffen diensten
	- Besluitvorming colleges en raden inzake opheffen GR ODRU en GR RUD Utrecht (voorjaar)
	- Jaarrekeningen 2025
	- Uitvoering geven aan liquidatie (verwachting medio 2026, uiterlijk 2027).

Notitie gezamenlijk algemeen bestuur

aan:	Gezamenlijk algemeen bestuur Eén omgevingsdienst Utrecht
van:	Stuurgroep Eén Omgevingsdienst Utrecht
opsteller:	Werkgroep juridisch
onderwerp:	Bekrachtiging besluit Financiële uitgangspunten liquidatieplan digitale overleg gezamenlijk AB 23 mei 2025
t.b.v.:	Gezamenlijk AB d.d. 11 juli 2025, agendapunt II.1 en III.1
Bijlage(n):	Besluitenlijst Gezamenlijk AB ODU 23 mei 2025

Doel:

- X ter besluitvorming
O ter (oriëntatie) bespreking
O ter kennisneming
-

Samenvatting

De Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming provincies, gemeenten, waterschappen en openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba is per 1 juli 2022 vervallen. Dit betekent dat ook de vergaderingen van algemene besturen van gemeenschappelijke regelingen met beraadslagingen en besluitvorming weer fysiek moeten plaatsvinden.

Omdat het gezamenlijke overleg van het algemeen bestuur van de RUD Utrecht en van de Omgevingsdienst regio Utrecht op 23 mei 2025 tijdens een digitale vergadering een besluit heeft genomen over de Financiële uitgangspunten liquidatieplan, dient dit besluit alsnog in een fysieke vergadering bekrachtigd te worden.

Voorstel en gevraagd besluit

Gevraagd besluit:

Het gezamenlijke AB van de ODRU en RUD vraagt het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht het volgende besluit te nemen:

- het besluit over de Financiële uitgangspunten liquidatieplan dat is genomen tijdens de digitale vergadering van het gezamenlijke AB op 23 mei 2025 te bekrachtigen.
-

Bijdrage aan missie & visie

N.v.t.

Bijdrage aan behoud of verbeteren kwaliteit

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Juridische toets

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Medezeggenschap

N.v.t.

Proces / vervolgstappen n.a.v. genomen besluit

N.v.t.

Toelichting

De Tijdelijke wet digitale beraadslaging en besluitvorming provincies, gemeenten, waterschappen en openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba is op 9 april 2020 van kracht geworden, en per 1 juli 2022 vervallen (minister heeft hem niet verlengd).

Na een negatief advies van de Raad van State is er geen aangepast wetsvoorstel meer bekendgemaakt, waardoor dus alle vergaderingen van gemeenteraden, provinciale staten, waterschappen en algemene besturen van gemeenschappelijke regelingen fysiek moeten plaatsvinden.

Omdat het gezamenlijke overleg van het algemeen bestuur van de RUD Utrecht en van de Omgevingsdienst regio Utrecht op 23 mei 2025 alleen digitaal bij elkaar kon komen en er tijdens die digitale vergadering een besluit is genomen, dient dit besluit alsnog in een fysieke vergadering bekrachtigd te worden.

Besluitenlijst

Gezamenlijk AB RUD Utrecht en ODRU 23 mei 2025			
Datum-Nr	Thema	De beide AB's besluiten:	bekrachten door AB ODU
23.05.25-1	Financiële uitgangspunt en liquidatieplan	Het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht besluiten: de punten 1 t/m 9, opgenomen onder het kopje 'Voorgestelde financiële uitgangspunten' vast te stellen zodat deze zullen worden gehanteerd bij de op te stellen liquidatieplannen en de daaruit voortvloeiende activa passiva transactie per 1 januari 2026; Voorgestelde financiële uitgangspunten: 1. Overdracht van alle rechten en plichten van werknemers naar ODU per 1 januari 2026; 2. Kosten m.b.t. (latente) personele verplichtingen zullen door de latende organisaties worden gedragen; 3. Kosten m.b.t. overige zaken zoals structureel verliesgevend activiteiten zullen door de latende organisaties/deelnemer(s) worden gedragen (middels een extra bijdrage aan de ODU in 2026); 4. Activa en passiva van ODRU en RUD naar ODU zullen per 1 januari 2026 tegen boekwaarde (o.b.v. jaarrekening 2025) worden overgedragen. Een nadere praktische uitwerking hoe dat administratief gebeurt volgt later binnen de werkgroep Financien; 5. Claims en lasten die na liquidatie ontstaan, met een oorsprong voor 1 januari 2026, komen ten laste van de oorspronkelijke deelnemers van de latende organisaties; 6. Financiële werkzaamheden ten behoeve van de afwikkeling van de latende organisaties in 2026/2027 worden door ODU uitgevoerd. Hier worden geen kosten voor in rekening gebracht; 7. Overgang van leverancierscontracten worden per contract beoordeeld (overname, afkoop of beëindiging in de latende organisatie); 8. Eigen vermogen en banksaldi blijven achter bij de latende organisaties; 9. Op basis van accountantscontrole bij de liquidatiebalans volgt het eindsaldo van het eigen vermogen van de latende organisaties. Deze vormt de basis voor de eindafrekeningen met de deelnemers (verwachting medio 2026, uiterlijk 2027).	

23.05.25-2	Financiële uitgangspunt en liquidatieplan	Het algemeen bestuur van de ODRU en het algemeen bestuur van RUD Utrecht besluiten: De planning voor de liquidatieplannen en de begrotingen 2026, zoals opgenomen onder het kopje 'Planning Liquidatieplannen en begrotingen 2026 ODRU en RUD ⁽¹⁾ als zodanig vast te stellen.	
------------	---	--	--

Ad.1 Planning Liquidatieplannen en begrotingen 2026 ODRU en RUD

Planning

Periode	Activiteit
	Beknopte memo: Financiële uitgangspunten en planning liquidatieplan opstellen
Mei 2025	- 16 mei: Bespreking in SG - 23 mei: Behandeling in gAB (15 mei regievoerders) - 26 sept.: Behandeling in gAB, 12 sept. in AB RUD en 2 okt. in AB van ODRU:
September 2025	(1) Begroting RUD en ODRU 2026 (dit zijn liquidatiebegrotingen) (2) Financiële paragraaf voor toekomstige liq. plan per oude OD, bv. over afwikkeling activa, passiva en reserves. Advies n.a.v. rapportages vanuit de financiële quickscan beschikbaar. Centraal bespreken en voorgenomen besluitvorming door eigen besturen eind 2025.
Oktober 2025	- Besluitvorming nieuwe ODU en dus afwikkeling latende organisaties - Vaststellen startvermogen per 1 januari 2026 in begroting nieuwe dienst
Eind 2025	- Vaststellen ontwerp liquidatieplan door eigen algemene besturen (incl. adviesrecht beide OR'en) - Afronden zienswijzeprocedure begroting 2026 RUD
2026 -2027	- Afronden zienswijze procedure begroting 2026 ODRU + afronden zienswijze op liquidatieplannen voor opheffen diensten - Besluitvorming colleges en raden inzake opheffen GR ODRU en GR RUD Utrecht (voorjaar) - Jaarrekeningen 2025 - Uitvoering geven aan liquidatie (verwachting medio 2026, uiterlijk 2027).

Notitie gezamenlijk algemeen bestuur

aan:	Gezamenlijk algemeen bestuur Eén omgevingsdienst Utrecht
van:	Stuurgroep Eén Omgevingsdienst Utrecht
opsteller:	Werkgroep financiën
onderwerp:	SWOT-analyse
t.b.v.:	Gezamenlijk AB d.d. 11 juli 2025, agendapunt IV.1
Bijlage:	SWOT-analyse ODU

Doel:

- ☐ O ter besluitvorming
- ☒ X ter (oriëntatie) bespreking
- ☐ O ter kennisneming

Samenvatting

Met het samengaan van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht en de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) ontstaat per 1 januari 2026 de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). Deze samenvoeging is een strategische keuze om te komen tot één krachtige, toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en advies binnen de fysieke leefomgeving die ook voldoet aan de robuustheidscriteria zoals bepaald binnen het IBP VTH.

De SWOT-analyse is opgesteld als reflectie-instrument. Ze biedt inzicht in de huidige en verwachte sterke en zwakke punten van de organisatie, evenals de externe kansen en bedreigingen. De analyse is gebaseerd op diverse stukken (zoals het Richtingsplan, verbeterplannen en vergaderstukken), aangevuld met landelijke kaders zoals de robuustheidscriteria en kwaliteitscriteria 3.0.

Voorstel

Voorgesteld wordt: de SWOT-analyse te bespreken.

Bijdrage aan missie & visie

De SWOT-analyse draagt in zichzelf niet bij aan de missie & visie van de ODU, maar laat wel zien waar de kansen en bedreigingen zitten voor de nieuwe organisatie.

Bijdrage aan behoud of verbeteren kwaliteit

De SWOT-analyse geeft een kort en helder beeld over de te verwachten sterktes en zwaktes van de ODU, alsmede de kansen en bedreigingen voor de nieuwe organisatie.

Financiën

Met de SWOT-analyse zelf zijn geen financiën gemoeid.

Juridische toets

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Medezeggenschap

De SWOT-analyse kan ter informatie met de BOR besproken worden.

Proces / vervolgstappen n.a.v. genomen besluit

De SWOT biedt inzicht in de strategische positie van de ODU op het moment van samenvoeging. Ze kan richting geven aan bestuurlijke keuzes en prioriteiten in de transitiefase en ondersteunt een gezamenlijke focus op versterking van kwaliteit, samenwerking en continuïteit.

Toelichting

Met het samengaan van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht en de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) ontstaat per 1 januari 2026 de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). Deze samenvoeging is een strategische keuze om te komen tot één krachtige, toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en advies binnen de fysieke leefomgeving die ook voldoet aan de robuustheidscriteria zoals bepaald binnen het IBP VTH.

De SWOT-analyse is opgesteld als reflectie-instrument. Ze biedt inzicht in de huidige en verwachte sterke en zwakke punten van de organisatie, evenals de externe kansen en bedreigingen. De analyse is gebaseerd op diverse stukken (zoals het Richtingsplan, verbeterplannen en vergaderstukken), aangevuld met landelijke kaders zoals de robuustheidscriteria en kwaliteitscriteria 3.0.

De SWOT-analyse biedt daarmee een strategisch overzicht van de belangrijkste sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen voor de nieuwe organisatie. In combinatie met de paragraaf Risicoanalyse in de Ontwerp Programmabegroting 2026 (voor de financiële risico's) en de meerjarenraming in diezelfde begroting (voor de financiële doorkijk), ontstaat een samenhangend beeld van waar de organisatie staat en welke opgaven en ontwikkelingen relevant zijn richting de komende jaren. Hoewel deze onderwerpen verspreid zijn over meerdere documenten, geven zij gezamenlijk antwoord op vragen die leven over risico's, onzekerheden en toekomstverwachtingen.

Inbreng voor het gezamenlijk algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Utrecht (ODU)

SWOT-analyse in het kader van het samengaan van de RUD Utrecht en de ODRU

Inleiding

Met het samengaan van de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht en de Omgevingsdienst Regio Utrecht (ODRU) ontstaat per 1 januari 2026 de Omgevingsdienst Utrecht (ODU). Deze samenvoeging is een strategische keuze om te komen tot één krachtige, toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) en advies binnen de fysieke leefomgeving.

De volgende SWOT-analyse is opgesteld als reflectie-instrument. Ze biedt inzicht in de huidige en verwachte sterke en zwakke punten van de organisatie, evenals de externe kansen en bedreigingen. De analyse is gebaseerd op diverse stukken (zoals het Richtingsplan, verbeterplannen en vergaderstukken), aangevuld met landelijke kaders zoals de robuustheidscriteria en kwaliteitscriteria 3.0.

SWOT-analyse ODU (mei 2025)

Sterktes (Strengths)

- Gebundelde kennis en expertise: Het samengaan van RUD Utrecht en ODRU versterkt de vakinhoudelijke capaciteit en breedte van dienstverlening.
- Efficiëntere bedrijfsvoering: Eén organisatie leidt tot integrale ondersteuning, eenduidige aansturing en gezamenlijke beleidsontwikkeling.
- Voldoen aan landelijke normen: De ODU voldoet aan de robuustheidscriteria (o.a. omvang, weerstandsratio, personeelssamenstelling) en werkt actief aan kwaliteitscriteria 3.0.
- Innovatie: Structureel innovatiebudget (minimaal 1% van de begroting) zorgt voor wendbaarheid en doorontwikkeling.
- Tijdige implementatie van opleidings- en kwaliteitsbeleid: Strategisch personeelsbeleid, leerprogramma's en kennisborging zijn in voorbereiding en worden tijdig uitgerold.
- Outputgerichte financieringssystematiek: Draagt bij aan transparantie, rechtvaardige lastenverdeling en betere aansluiting tussen productie en bekostiging.
- Structureel geborgd regionaal opdrachtgeverschap: Via vaste en variabele urenruimte voor gezamenlijke projecten ontstaat bestuurlijke slagkracht voor bovenlokale opgaven.

Zwaktes (Weaknesses)

- Capaciteitsdruk in de overgangsfase (2025/2026): Gedurende 2025 ligt er een dubbele belasting bij de organisatie, met name bij medewerkers op het niveau van directie, management en bedrijfsvoering. Zij zijn verantwoordelijk voor het in stand houden van de

reguliere dienstverlening aan de deelnemers, én tegelijkertijd voor het realiseren van alle voorbereidingen die nodig zijn om de nieuwe Omgevingsdienst Utrecht per 1 januari 2026 goed van start te laten gaan en de integratie af te ronden in 2026. Deze combinatie leidt tot een hoge werkdruk en beperkte ruimte voor strategische verdieping en rust in de uitvoering.

- Verschillen in organisatiecultuur en werkwijzen: Samenvoeging van twee diensten vraagt inzet op harmonisatie van processen, systemen en bedrijfs- en teamcultuur.
- Tijdelijke afhankelijkheid van externe inhuur: In enkele domeinen is nog aanvullende externe capaciteit nodig om de uitvoering te borgen.

Kansen (Opportunities)

- Versterkte samenwerking met deelnemers en ketenpartners: Eén dienst maakt afstemming met provincie, gemeenten en andere overheden effectiever.
- Uniforme gegevensuitwisseling via ICT-systemen: De harmonisatie van systemen biedt de kans op betere gegevensdeling, transparantie en beleidsinformatie.
- Professionalisering sturingsinformatie (BI): Investerings in business intelligence en datagedreven werken bieden mogelijkheden voor verdere kwaliteitsverbetering.
- Schaalvoordelen bij aanbesteding en inkoop: Gezamenlijke inkoop leidt mogelijk tot lagere kosten, betere voorwaarden en professionele contractbeheersing.
- Aantrekkelijke organisatie voor medewerkers: De schaal, ontwikkelkansen en eenduidige positionering maken ODU een aantrekkelijke werkgever in de regio.
- Slagkracht bij maatschappelijke opgaven: Denk aan stikstof, energietransitie, klimaatadaptatie en woningbouw.
- Landelijke positionering: ODU is door schaalgrootte, robuustheid en kwaliteit goed gepositioneerd binnen het landelijke VTH-stelsel.

Bedreigingen (Threats)

- Financiële zorgen bij deelnemers: Gemeenten en provincie kunnen kritisch zijn als de kosten hoger blijken dan voorheen. Transparantie en communicatie zijn cruciaal.
- Personeelsverloop door onzekerheid: Onzekerheid over rollen, posities of werkwijzen kan tot vertrek van medewerkers leiden.
- Tijdelijke risico's bij aanbestedingen: Bij overdracht of integratie van contracten bestaat risico op (tijdelijk) niet voldoen aan aanbestedingsregels of interne inkoopkaders.
- Druk vanuit deelnemers: Er kan sprake zijn van hoge verwachtingen over prestaties, terwijl de organisatie nog in opbouw is.
- Vergroting schaal en aantal deelnemers kan afstand tot deelnemers vergroten; gevoel van verminderde eigenaarschap bij individuele deelnemers vraagt om zorgvuldig ingerichte governance en duidelijke positionering van de werkuitvoering.
- Snel veranderende landelijke regelgeving: Bijvoorbeeld bij stikstof, Wkb, energietransitie of overige nieuwe wetgeving die directe uitvoeringsconsequenties kunnen hebben.

Slotopmerking

Deze SWOT biedt inzicht in de strategische positie van de ODU op het moment van samenvoeging. Ze kan richting geven aan bestuurlijke keuzes en prioriteiten in de transitiefase en ondersteunt een gezamenlijke focus op versterking van kwaliteit, samenwerking en continuïteit.

Notitie gezamenlijk algemeen bestuur

aan:	Gezamenlijk algemeen bestuur Eén omgevingsdienst Utrecht
van:	Stuurgroep
opsteller:	Kernteam U&H-strategie
onderwerp:	Doelen en gevolgen voor inzet op vergunningverlening, handhaving en advisering voor regionale uitvoering- en handhavingsstrategie 2026
t.b.v.:	Gezamenlijk AB d.d. 11 juli 2025, agendapunt IV.2
Bijlage(n):	Bijlage 1 - Oplegger U&H-strategie regio Utrecht 2026 – versie 24 juni 2025 Bijlage 2 - U&H-strategie regio Utrecht versie 0.99 - 30 juni 2025 Bijlage 3 - Risico-analyse bodem versie 24 juni (zal nog toegevoegd worden aan bijlage N van deel 2 van de U&H-Strategie)

Doel:

- ☐ O ter besluitvorming
 - ☒ X ter (oriëntatie) bespreking
 - ☐ O ter kennisneming
-

Samenvatting

De gezamenlijke Uitvoering- en Handhavingsstrategie regio Utrecht (U&H-strategie) is hét regionale kader van de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht voor de taakuitvoering van de 'Omgevingsdienst Utrecht (ODU)'. Door het creëren van één uitvoeringskader en het beleggen van één centrale opdracht aan de ODU draagt de regio bij aan een efficiënte, effectieve, realistische en doelmatige dienst.

Voorstel

Voorgesteld wordt:

de U&H-strategie te bespreken met als doel dat de U&H-strategie door het hele gezamenlijke AB gedragen wordt. Op deze wijze faciliteren wij de AB leden, ter ondersteuning van het besluitvormingsproces in de individuele colleges.

Bijdrage aan missie & visie

Dit is hét regionale kader van de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht voor de taakuitvoering van de 'Omgevingsdienst Utrecht'. Deze U&H-strategie stelt vijf maatschappelijke opgaven centraal. Deze opgaven komen uit de vastgestelde omgevingsvisies in de regio. Het thema milieucriminaliteit is landelijk geprioriteerd als opgave en komt voort uit de commissie van Aartsen en de Strategische Milieukamer. Per opgave zijn er één of meer thema's geselecteerd mét concrete doelen om focus aan te brengen. Per thema beschrijven we hoe we vergunningen, toezicht en advies als instrumenten in zetten om een positieve bijdrage te leveren aan de individuele thema doelen én daarmee een positieve impact te hebben op de grotere maatschappelijke opgaven.

Bijdrage aan behoud of verbeteren kwaliteit

Door het creëren van één regionaal uitvoeringskader door de deelnemers aan de OD Utrecht creëren we samen een dienst die efficiënt, effectief, realistisch en doelmatig werkt. Vanuit de centrale positie kan de ODU-kennis en ervaring inbrengen en proactief adviseren aan de deelnemers.

Omdat de U&H-strategie veel meer op outcome in plaats van output stuurt wordt duidelijker welke toegevoegde waarde de inzet van VTHA-instrumenten door de ODU heeft op de regionale opgaven. Ook is de U&H-strategie een mooi regionaal vehikel voor verdere thematische samenwerking én afstemming over de fysieke leefomgeving.

Financiën

Het vaststellen van de U&H-strategie zelf heeft geen financiële gevolgen. Op basis van de U&H-strategie stellen de opdrachtgevers en de ODU een uitvoeringsprogramma (UVP) op, wat wel financiële impact heeft. Het eerste volgende moment waarop de U&H-strategie doorvertaald kan worden is in het UVP 2027, welke volgend jaar zal zijn. De basis voor dat UVP 2027 moet idealiter liggen voordat de kadernota's van de deelnemers behandeld worden. Om de doelen uit de U&H-strategie te bereiken is meer nodig. De acties en randvoorwaarden die hiervoor in de U&H-strategie zijn geformuleerd zijn daarbij essentieel. Door acties te prioriteren voor wat betreft urgentie kan in tijden van financiële krapte een keuze worden gemaakt in wat eerst moet en later mag. Daarbij geldt als randvoorwaarde dat dit binnen de begroting van de ODU past. Vanaf 2026 zijn regionale uren ook deels beschikbaar welke kunnen worden benut voor de implementatie van de U&H-strategie komend jaar.

Juridische toets

De U&H-strategie geeft invulling aan de wettelijke procescriteria.

Communicatie

De communicatie over inhoud en proces verloopt via het regionale kernteam, dat daarbij gebruikt maakt van een door de ODRU, RUD Utrecht en provincie Utrecht ontwikkelde communicatiestrategie. Ook is er een publieksversie gemaakt van de regionale U&H-strategie, voor inwoners en bedrijven.

Medezeggenschap

Niet van toepassing.

Proces / vervolgstappen

- | | |
|------------------|---|
| - 10 juli | Bespreking met Stuurgroep VTH |
| - 11 juli | Bespreking in gezamenlijk Algemeen Bestuur RUD Utrecht en ODRU |
| - 15 juli | U&H-strategie wordt ter vaststelling aan de deelnemers aangeboden |
| - 31 december | Alle deelnemers hebben de U&H-strategie vastgesteld en bekend gemaakt |
| - 1 januari 2026 | Inwerkingtreding U&H-strategie |
-

Toelichting

Een uitgebreide verdere toelichting op de U&H-strategie is te lezen in bijlage 1. In bijlage 2 is de U&H-strategie opgenomen. In bijlage 3 en 4 staan de huidige versies van bijlagen N en O van deel 2 van de U&H-strategie. Vóór verzending van de documenten aan de colleges op 15 juli worden deze documenten omgezet naar een toegankelijke versie en opgenomen in de U&H-strategie.

Uitvoering- en handhavingstrategie regio Utrecht 2026

Inleiding

De Uitvoering- en handhavingstrategie regio Utrecht (hierna: U&H- strategie) is hét gemeenschappelijk uitvoeringskader voor de taken die de Omgevingsdienst Utrecht (hierna: ODU) voor haar deelnemers uitvoert. De U&H-strategie is de basis voor de gezamenlijke aanpak van maatschappelijke opgaven en de doelen uit de Omgevingswet. De U&H-strategie is niet beleidsvormend, het geeft richting aan de manier waarop de instrumenten voor vergunningen, toezicht, handhaving en advisering (VTHA) worden ingezet om bij te dragen aan de opgaven en doelen.

Integratie ODRU & RUD Utrecht

De U&H-strategie is geschreven vanuit het idee dat de integratie tot de ODU is afgerond. De U&H- strategie treedt namelijk pas inwerking op 1 januari 2026 en vanaf dat moment is er, voor zover dat nu kan worden ingeschat, één omgevingsdienst. Dat kan tot gevolg hebben dat de U&H-strategie op dit moment wat schizofreen leest.

Stel dat de integratie om welke reden dan ook later of niet tot stand komt, dan zal de U&H- strategie daar op aangepast worden. Inhoudelijk zijn er geen gevolgen, de U&H- strategie zal ook in dat geval gelden voor het grondgebied van de ODRU en de RUD Utrecht samen, zoals dat met de huidige U&H- strategie 2022- 2025 ook het geval is.

U&H-strategie als kans voor een effectievere omgevingsdienst

De U&H-strategie is bij uitstek het kader om de ODU van een goede, gezamenlijke en gerichte opdracht te voorzien. Daardoor is er ook goed op te sturen door de opdrachtgevers én door het management van de ODU zelf. Hierdoor is er focus en werken we efficiënt: in lijn met de prioriteiten, gericht op de gezamenlijke doelen. Ook geeft het richting aan het rapporteren op toegevoegde waarde (maatschappelijk effect). Door de samenwerking met de ketenpartners wordt de potentie benut in het effectief samen aangaan van de opgaven.

U&H-strategie als 'sturingsdocument'

De U&H-strategie is een belangrijk sturingsdocument in het realiseren van maatschappelijke doelen.

De U&H-strategie:

- Vervult de wettelijke plicht om een gemeenschappelijk uitvoeringskader voor de ODU te hebben (eis uit het Omgevingsbesluit);
- Is een uniforme regionale basis (ondergrens) voor te bereiken doelen;
- Geeft vanuit de opdrachtgevers naar de ODU de prioriteiten aan;
- Helpt om te benoemen waar 'regionale meerwaarde' te realiseren is door samenwerking in de regio;
- Biedt opdrachtgevers de ruimte om hogere ambities in de opdracht aan de ODU te geven;
- Vormt de kern van effectieve samenwerking met ketenpartners als OM, GGDrU, de waterschappen, Rijkswaterstaat, VRU en andere diensten.

U&H-strategie in de regionale beleidscyclus

De doelstelling van de regionale beleidscyclus is om de omgevingsdienst gericht in te kunnen zetten om in de gehele regio het meeste rendement te behalen en de grootste impact voor de leefomgeving te realiseren. Het Big-8 model staat hierin centraal. Dat brengt een scheiding aan tussen bestuur en uitvoering. Uitgangspunt voor bestuurders is dat ze actief sturen op een goede samenwerking. Robuuste financiering en een meer outcome-gerichte aanpak zijn andere belangrijke steekwoorden. Voor omgevingsdiensten geldt dat ze hun eigen afwegingen maken en verantwoording afleggen over voortgang en resultaten, zodat tijdig kan worden bijgestuurd. De U&H-strategie is op basis van deze principes opgesteld. De opgaven zijn herkenbaar voor alle deelnemers, de inzet van VTHA-instrumenten biedt meerwaarde om de opgaven te realiseren. Daarnaast stuurt de U&H-strategie hierdoor meer op outcome. Er zijn ook onderdelen van de regionale beleidscyclus die in deze U&H-strategie nog geen plek hebben gekregen. Het belangrijkste voorbeeld hiervan is het gezamenlijke (meerjaren) uitvoeringsprogramma.

De implementatie van de regionale beleidscyclus in de regio vraagt aandacht. Het opstellen van een U&H-strategie is geen eenmalige exercitie, maar een continu proces van uitvoering, monitoring, evaluatie en bijstelling en doorontwikkeling. Dit vraagt commitment vanuit de regio om de regionale beleidscyclus te

borgen. Het in standhouden van het kernteam U&H-strategie waarin deelnemers van de ODU meedoen is daarbij van groot belang.

Wat maakt de U&H- strategie tot een succes?

Het vaststellen van de U&H-strategie moet niet gezien worden als een verplicht nummer, maar als het uitspreken van commitment naar elkaar. Samen gaan we ergens voor en we gaan er gezamenlijk alles aan doen om dat waar te maken.

Voor een duurzaam succes in de praktijk zijn er een aantal kritische succesfactoren:

- Wees ambitieus als opdrachtgever, stel prioriteiten als dat nodig is, maar kies dan expliciet voor het invullen van de randvoorwaarden voor geprioriteerde thema's;
- Stel na 2026 een regionaal (meerjarig) uitvoeringsprogramma op;
- Stel de opgaven uit de U&H-strategie centraal in de regionale samenwerking (voorbeeld hiervan is het regionale Platform Water);
- Faciliteer regionale samenwerking maximaal als deelnemer;
- Monitoring op uitvoering van acties door opdrachtgevers en de ODU;
- Monitoring op uitvoering (werk)processen door de ODU;
- Opdrachtgevers gaan over Waarom en Hoe, de ODU vult het Wat in (inzet van instrumenten);
- Bespreek maatschappelijke opgaven eerst in regionaal verband, dit om te bepalen of een gezamenlijke opdracht van meerwaarde is en bijdraagt aan een effectieve én efficiënte uitvoering.

Financiële consequenties, vertaling naar uitvoering

De financiële consequenties van de U&H-strategie zijn niet op voorhand doorerekend. Er is in beeld gebracht welke opgaven er zijn en welke acties er uitgevoerd moeten worden om die opgaven met succes aan te gaan. Dat is een bewuste keuze, omdat in onze politiek bestuurlijke omgeving het beschikbare budget een zwaar stempel drukt op de opdracht aan de omgevingsdienst. Ook al is het gewenst om andersom te redeneren, geld beschikbaar maken voor de doelen die je stelt, de praktijk is weerbarstig. Hoe maken we dan toch de beweging om dit te doorbreken? Deelnemers zullen gezamenlijk ambitie moeten tonen en, wanneer gekozen voor die ambitie, daar gezamenlijk volledig voor te gaan. Het gaat daarbij helpen dat er in de regio op een effectieve wijze wordt samen gewerkt, ook (of juist) met andere partners. Er kan meer effect bereikt worden door de bestaande middelen slimmer in te zetten!

De in de U&H-strategie neergelegde regionale basis (ondergrens) is datgene wat moet om uitvoering te kunnen geven aan de wettelijke taken. De deelnemers hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat de ODU in staat is om de opgedragen wettelijke taken op een adequaat niveau uit te voeren. Om de doelen uit de U&H-strategie te bereiken is meer nodig. De acties en randvoorwaarden die hiervoor in de U&H-strategie zijn geformuleerd zijn daarbij essentieel. Door acties te prioriteren voor wat betreft urgentie kan in tijden van financiële krapte een keuze worden gemaakt in wat eerst moet en later mag. Daarbij geldt als randvoorwaarde dat dit binnen de begroting van de ODU past.

Kritische succesfactor: Gezamenlijke sturing op de implementatie van de U&H- strategie

Op alle niveaus moet de regio zich eigenaar en verantwoordelijk voelen. Van politiek, bestuur tot aan de werkvloer. De wijze waarop de regio zich organiseert moet dat faciliteren. Idealiter is er straks een "implementatieprogramma" met een bestuurlijke kopgroep, sturing vanuit management, een ambtelijke eigenaar en de verbinding naar de werkvloer via coördinatoren. De wijze waarop de regio zich georganiseerd heeft bij de totstandkoming van de U&H- strategie kan als inspirerend voorbeeld dienen. Wat we daaruit kunnen leren is dat dit een niet te onderschatten werkwijze is, waarbij de positie van de ODU steeds belangrijker kan worden, zolang de regio zich daar comfortabel bij voelt. De regio zorgt er zelf voor dat dit mogelijk is, door het leveren van menskracht en middelen, of een combinatie van die twee. Maar in beginsel door deze manier van werken te omarmen en de regionale aanpak van maatschappelijke opgaven als uitgangspunt voor de eigen organisatie te nemen.

Toepassing op de thuishaken

De U&H-strategie is gericht op de basis- en plustaken milieu die aan de nieuw op te richten ODU worden opgedragen. Voor zover deelnemers een of meerdere plustaken zelf uitvoeren is het mogelijk en zelfs wenselijk dat deze regionale U&H-strategie ook voor de uitvoering van deze taken geldt. Hierdoor ontstaat uniformiteit in de uitvoering, ook voor die taken die niet zijn opgedragen aan de omgevingsdienst, waardoor

maximaal effect op de leefomgeving kan worden gerealiseerd. Het draagt ook sterk bij aan een gelijk speelveld voor bedrijven en inwoners.

Voor wat betreft de bouwtaken die door een aantal gemeenten (deels) aan de omgevingsdienst zijn opgedragen geldt dat deze U&H-strategie hierop niet ziet. Met deze gemeenten wordt wel geprobeerd te komen tot uniformiteit in de lokale U&H-strategieën. Wij nodigen andere deelnemers uit om hierin mee te doen.

Risico's

Vanzelfsprekend liggen er ook risico's op de loer die het potentieel van de U&H- strategie in de praktijk kunnen ondermijnen, zoals:

1. Het ravijnjaar,
2. Verschil in ambities en prioriteiten,
3. Opstart van een nieuwe organisatie,
4. Onvoldoende eigenaarschap.

Ad 1. In het algemeen is het gebrek aan voldoende middelen een risico. Het is daarom van groot belang dat deelnemers in gezamenlijkheid de opdracht aan de ODU vormgeven en toe werken naar een (meerjarig) gezamenlijk uitvoeringsprogramma. Zo worden er, ook als er financiële krapte is, bewuste keuzes gemaakt en richting gegeven in wat de ODU wél gaat doen; duidelijkere en explicietere keuzes in plaats van de kaasschaafmethode die tot op heden vaak wordt toegepast. Gezamenlijke ambitie blijft het uitgangspunt, deelnemers moeten zich niet bij voorbaat neerleggen bij een tekort aan middelen.

Ad 2. De eensgezindheid die er nu is kan onder druk komen te staan. Bevoegde gezagen kunnen, bijvoorbeeld als gevolg van verkiezingen of bezuinigingsopgaven, verschillende ambities hebben of andere prioriteiten willen stellen. Dat is van alle tijden en kan een succesvolle lange termijn aanpak op bepaalde onderwerpen belemmeren. Doordat landelijke doelen (op basis van de Omgevingswet) en maatschappelijke opgaven centraal staan in de U&H-strategie beperken we dat risico. Daarnaast zullen de deelnemers ook in elkaars schaduw moeten staan. Dit betekent dat je samen moet werken en elkaar moet respecteren, waarbij je soms concessies of water bij de wijn moet doen om tot een goede samenwerking te komen. Het idee is dat je letterlijk en figuurlijk dicht bij elkaar staat, waardoor je elkaars schaduw deelt en dus rekening moet houden met de ander.

Ad 3. Een nieuwe organisatie staat er niet op dag één. De integratiefase kan verschillende jaren duren, experts schatten dat een volledige integratie twee tot vijf jaar kan duren, afhankelijk van de complexiteit van de organisaties. Het is daarom van zeer groot belang dat er een regionaal collectief of team is die eigenaar is van de implementatie van de U&H-strategie. Dit collectief kan er "kort op zitten". Zij bewaakt de voortgang en intervenueert wanneer nodig, op alle onderdelen van de U&H-strategie en ten aanzien van de in te vullen randvoorwaarden voor een succesvolle implementatie. Hierdoor wordt de organisatie ontlast, zodat er ook tijd is voor een volledige integratie zonder dat de implementatie van de U&H-strategie daar onder lijdt.

Ad 4. Wanneer de governance niet stevig en duidelijk is ingevuld, verlies je de sturing op de implementatie en worden maatschappelijke doelen niet of onvoldoende bereikt. Zeker in de eerste jaren is dit keihard nodig, totdat het gezamenlijk werken vanuit de U&H- strategie de norm is. In die situatie is er in ieder geval een meerjaren regionaal uitvoeringsprogramma en zijn lokale U&H-strategieën gekoppeld aan de maatschappelijke opgaven die in de regio belangrijk zijn. Hoe we dit kunnen inrichten staat deels beschreven in de paragraaf over de kritische succesfactor. Daarnaast is het cruciaal dat de wijze waarop het gezamenlijk regievoerderschap is ingericht dit verankert.

Uitvoering- en handhavingstrategie Regio Utrecht 2026

Regionaal kernteam VTH
juli 2025



Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Samenvatting	3
Leeswijzer	4
Voorwoord	5
Deel 1	6
1. Inleiding en kader	7
2. Evaluatie uniforme regionale U&H Strategie 2022-2025	9
3. Bijdrage aan missie en visie	9
4. Probleem/ omgevingsanalyse	9
5. Regionale doelen en prioriteiten	10
6. Uitgangspunten en werkwijzen	13
7. Kwaliteitsmanagement	14
8. Monitoring en evaluatie	16
9. De uitvoeringsorganisatie	17
Bekendmaking	18
Deel 2: bijlagen	19
A. Productbladen	20
B. Evaluatie U&H-strategie 2022-2025	39
C. Missie en visie van de OD	41
D. Probleem/ omgevingsanalyse	42
E. Regionale doelen en prioriteiten	45
F. Informatiegestuurd- risicogericht werken	47
G. Reguleringstrategie	50
H. Toezichtstrategie	57
I. Sanctiestrategie	61
J. Strategie advisering	68
K. Samenwerkingstrategie	70
L. Gedoogstrategie	72
M. Klachtafhandeling en ongewone voorvallen	72
N. Risico analyse bodem	73
O. Risico analyse MBA's	73
P. Richtlijn dwangsombedragen en begunstigingstermijnen	79
Q. Lijst met afkortingen	86

Samenvatting

De regionale uitvoering- en handhavingstrategie 2026 (U&H-Strategie) is een document dat beschrijft hoe in de regio Utrecht het instrumentarium voor vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies (VTHA) zo effectief mogelijk wordt ingezet. Het is een sturingsinstrument voor de deelnemers van de omgevingsdienst Utrecht (hierna: ODU). De U&H- strategie bevat regionale doelen op diverse thema's waar de ODU impact op maakt. De doelen passen bij de Omgevingswet en zijn gericht op maatschappelijke opgaven waar alle overheden in de regio gezamenlijk voor aan de lat staan. Ze zijn herkenbaar in omgevingsvisies van gemeenten en de provincie. De U&H- strategie committeert op deze manier alle gemeenten in de provincie, de provincie zelf en de ODU. In de gezamenlijke regionale doelen zit een ambitie die ervoor kan zorgen dat we in onze regio echt een verschil maken.

De focus ligt op de opgaven op gezondheid, duurzaamheid, toekomstbestendige natuur, bodemsturend, waterkwaliteit en (het tegengaan van) milieucriminaliteit. Per opgave zijn voor één of meer thema's specifieke doelen geformuleerd. Per thema is beschreven hoe vergunningen, toezicht en advies als instrumenten worden ingezet om een positieve bijdrage te leveren aan de thema's én daarmee een positieve impact te hebben op de grotere maatschappelijke opgaven. Naast deze thema's zet de ODU zich ook in op andere onderwerpen, zoals bodem, asbest, vuurwerk, luchtvaart etc. Ook voor die thema's is de U&H- strategie het kader. Verder zijn er kwaliteitsdoelen opgenomen die ervoor moeten zorgen dat de ODU kan leveren wat er gevraagd wordt binnen de financiële kaders.

De U&H-strategie beschrijft op welke wijze het VTHA-instrumentarium wordt ingezet. Er zijn uitgangspunten opgenomen die gelden als basis voor de uitvoering door de ODU. In de bijlagen is een aantal werkwijzen uitgewerkt die medewerkers van de ODU in staat stelt om op uniforme en transparante wijze te werken. Ten slotte is beschreven waar monitoring en evaluatie zich op richten. Dit is het sluitstuk van de beleidscyclus. Zonder goede monitoring en evaluatie is de U&H- strategie niet meer dan een papieren tijger. Om die reden wordt er stevig ingezet op monitoring.

De U&H- strategie is opgesteld in een samenwerking van ruim 40 organisaties en meer dan 200 experts. In een periode van 1,5 jaar is de hele regio Utrecht (en daarbuiten) steeds betrokken bij- of meegenomen in het proces, ook bestuurlijk. Daarmee is de U&H- strategie een breed gedragen document geworden.

Door vaststelling van deze U&H-strategie conformeren de deelnemers zich aan de regionale ambities, doelen en prioriteiten. Dit betekent dat deze in de individuele uitvoeringsprogramma's van de deelnemers moeten worden vertaald, waarbij een adequate uitvoering van de wettelijke taken de ondergrens vormt.

Leeswijzer

Deze U&H-strategie bestaat uit twee delen. Deel 1 is het kerndocument en beperkt zich tot de hoofdlijn. Dit deel is kort, toegankelijk en leesbaar voor iedereen met interesse in het onderwerp. Deel 2 bevat alle bijlagen en is meer uitgebreid en gedetailleerd. Dit deel biedt verdieping en is er specifiek bij te pakken voor de details van een thema of onderliggende strategie.

De U&H- strategie volgt de opbouw van de beleidscyclus voor VTHA. Het document begint met een inleiding en kader om de positie van dit document aan te geven (hoofdstuk 1). Verder komen kort aan de orde:

- de evaluatie van de vorige U&H-strategie
- de bijdrage van de U&H- strategie aan de visie en missie van de ODU
- een probleem- / omgevingsanalyse
- regionale doelen en prioriteiten
- de uitgangspunten die de ODU voor haar werk hanteert
- een overzicht van het instrumentarium

In de bijlage zijn al deze onderdelen uitgebreid beschreven.

Verder komt in deel 1 het kwaliteitsmanagement aan de orde, inclusief bijbehorende kwaliteitsdoelen, monitoring en evaluatie en tot slot staat in hoofdstuk 9 de organisatie van de ODU.

Voorwoord

De regionale U&H- strategie is een document waar de hele regio trots op mag zijn. Veel verschillende mensen hebben hieraan bijgedragen, mensen vanuit de beleidshoek, maar misschien nog wel belangrijker; veel mensen vanuit de uitvoering. Tientallen organisaties uit de regio en daarbuiten hebben samen nagedacht en gewerkt aan een document waarin de maatschappelijke opgaven én uitvoering centraal staan. In mijn jaren als directeur van een omgevingsdienst heb ik ons traditionele VTH-domein zien veranderen. Advisering krijgt een steeds prominentere rol, en ons (VTHA) instrumentarium wordt steeds vaker ingezet om maatschappelijke opgaven met elkaar aan te pakken.

Onze fysieke leefomgeving staat erg onder druk, veel problematiek zoals bijvoorbeeld milieucriminaliteit, en de staat van onze waterkwaliteit en luchtkwaliteit overstijgt de gemeentegrenzen. De omgevingsdienst Utrecht heeft de juiste schaal en expertise om op een effectieve wijze deze complexe uitdagingen in de fysieke leefomgeving aan te pakken. Elke dag weer zorgen we voor een iets schonere leefomgeving. Of het nu de bodem is, ons oppervlaktewater of de lucht die we inademen, elke dag maken onze mensen zich hard voor de kwaliteit van onze leefomgeving.

De regionale U&H- strategie is opgesteld met als doel een positieve impact te hebben op de kwaliteit van diezelfde leefomgeving. Dit strategisch kader in combinatie met de nieuwe omgevingsdienst Utrecht zorgt ervoor dat we samen een krachtig momentum hebben gecreëerd in de regio Utrecht. Door dit effectief en uitvoerbaar beleid slim te koppelen aan robuuste uitvoeringskracht, heeft de regio de juiste focus en slagkracht die nodig is om de leefomgeving te beschermen, nu en in de komende jaren.

We staan samen aan de lat om deze regionale U&H- strategie te implementeren en onze regio nog veiliger en gezonder te maken. Dit document luidt de start in van een sterkere vorm van regionale samenwerking in de fysieke leefomgeving, als directeur van de Omgevingsdienst Utrecht zal ik daar in de toekomst verder op aansturen.

Met vriendelijke groet,
Hugo Jungen



Deel 1



1. Inleiding en kader

Inleiding

Dit is hét regionale kader van de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht voor de taakuitvoering van de ODU. De ODU werkt vanaf 1 januari 2026 voor alle gemeenten in de provincie Utrecht en de provincie zelf. De U&H-strategie beschrijft welke maatschappelijke opgaven centraal staan in de regio en hoe de deelnemers de ODU inzetten om deze doelen te behalen. De U&H-strategie is gemaakt met en door de regio én met overheden van buiten de regio. De deelnemers, de ODU en haar partners trekken samen op. Vooral in de uitvoering. Want daarmee wordt de meeste milieuwinst behaald. Het gemeenschappelijk uitvoeringskader geeft richting en wordt gebruikt om de komende jaren te blijven sturen op de maatschappelijke impact van de ODU.

Deze U&H-strategie is het gezamenlijk uitvoeringskader van alle gemeenten in de provincie Utrecht en de provincie Utrecht zelf. Een gezamenlijke U&H-strategie is wettelijk verplicht op grond van de Omgevingswet. Deze U&H-strategie gaat over de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering (VTHA) die gemeenten en provincie verplicht en facultatief hebben overgedragen aan de ODU.

De U&H-strategie bestaat uit twee delen. In deel I is de U&H-strategie op hoofdlijnen beschreven. In deel II, de bijlagenbundel, zijn onder meer de strategieën verder uitgewerkt. De twee delen vormen gezamenlijk de U&H-strategie en worden beiden vastgesteld door de colleges van de deelnemers.

Aanleiding

De huidige regionale uitvoering- en handhavingstrategie loopt per 2026 af. De bevoegde gezagen en Utrechtse omgevingsdiensten hebben destijds bij de ontwikkeling van deze strategie al afgesproken dat er een opvolger zou komen, met een hogere kwaliteit. Een doorontwikkeling, waarbij het goede behouden blijft en verbeterd wordt wat beter kan.

Dat heeft geresulteerd in een intensief traject met ruim 40 partners om te komen tot de U&H-strategie. Deze samenwerking en het behaalde resultaat vormen een belangrijke mijlpaal voor de regio.

Achtergrond en scope

De samenleving mag van de overheid een professionele kwaliteit van de uitvoering van de VTHA-taken verwachten. De gemeenten en de provincie zijn verantwoordelijk voor de VTHA-taken. Zij zijn de bevoegde gezagen. De ODU voert de wettelijke VTHA-basistaken op het gebied van milieu, asbest en bodem uit. De bevoegde gezagen kunnen ervoor kiezen om meer taken bij de ODU neer te leggen. Een overzicht van alle taken staat in de producten- en dienstencatalogus (PDC) van de ODU.

Binnen de provincie Utrecht is er nog een omgevingsdienst verantwoordelijk voor de uitvoering van VTHA-taken: de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). De OD NZKG is verantwoordelijk voor de meest risicovolle bedrijven waarvoor uitsluitend de provincie bevoegd gezag is en valt buiten de scope van deze U&H-strategie. De U&H-strategie is enkel van toepassing op de VTHA taken die de ODU voor 26 gemeenten en de provincie Utrecht zal uitvoeren.

Governance

Een gangbare definitie van governance is 'het waarborgen van de onderlinge samenhang van de wijze van sturen, beheersen en toezicht houden van een organisatie, gericht op een efficiënte en effectieve realisatie van doelstellingen, als ook het daarover op een open wijze communiceren en verantwoording afleggen ten behoeve van belanghebbenden'.

Governance gaat over het invullen van de randvoorwaarden om de regionale doelstellingen uit de U&H-strategie te realiseren. Of de uitvoering van deze taken nu wel of niet binnen de eigen organisatie gebeurt, de colleges van Burgemeester en Wethouders (B&W) en Gedeputeerde Staten (GS) blijven altijd verantwoordelijk voor- en aanspreekbaar op de realisatie van deze doelstellingen. De ODU is een vorm van verlengd lokaal bestuur. In dit geval een publiekrechtelijke samenwerking met een openbaar lichaam volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen. Binnen deze regeling kunnen takenpakketten, mandaat en kwaliteitsverordeningen per gemeente of provincie verschillen. De afgelopen jaren is sterk aangestuurd op een regionale U&H-strategie met regionale doelen waarbinnen ruimte is voor lokale prioriteiten. Doordat deze doelen voor alle bevoegde gezagen vergelijkbaar zijn, kan de ODU hier efficiënter en effectiever aan werken en zo meer maatschappelijke impact maken.

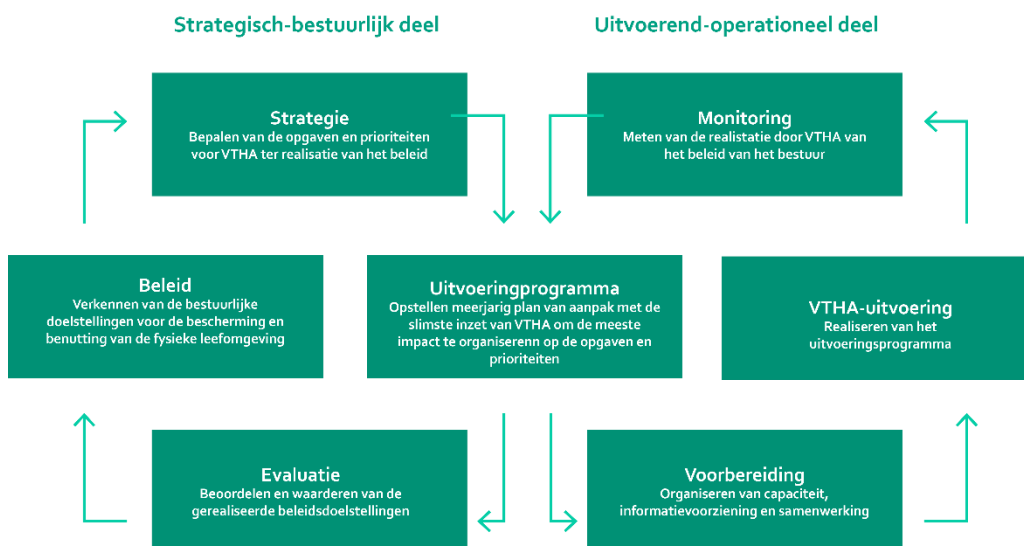
Er is aanvullend ruimte voor extra of andere lokale ambities. Ieder bevoegd gezag werkt nog met een individuele dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de ODU. De bevoegde gezagen brengen deze extra of lokale ambities in via de eigen DVO.

De U&H-strategie is uniform voor de taken die uitgevoerd worden door de ODU en is één van de VTH-beleidsstukken die door de gemeenten en provincie zijn vastgesteld. Dit betekent dat de gemeenten en provincie eigen strategieën vaststellen voor de taken die niet aan de omgevingsdienst zijn overgedragen. Gemeenten en de provincie kunnen de strategieën uit deze U&H-strategie ook van toepassing verklaren op hun eigen taken. De regionale U&H-strategie is gebaseerd op maatschappelijke opgaven, lokale strategieën kunnen daar ook op gebaseerd worden. Op deze wijze ontstaat er een regionale beleidscyclus op bepaalde opgaven met meer samenhang en effectiviteit in de uitvoering en een betere communicatie over bereikte resultaten.

Naast een meerjarige U&H-strategie, eist de Omgevingswet ook regionale uitvoeringsprogramma's en evaluaties die bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen uit de meerjarige strategie. De deelnemers en de ODU stellen gezamenlijk het regionaal uitvoeringsprogramma op. De uitvoering daarvan wordt voorbereid door de ODU. Door alle deelnemers wordt de voortgang van de uitvoering bewaakt en geëvalueerd. Dit geheel vormt de beleidscyclus en staat bekend als de BIG 8-cyclus (zie afbeelding hieronder).

VTHA is slechts één van de instrumenten om langere termijn doelen te bereiken. Strategisch beleid kent daarom meerdere BIG-8-achtige cycli, voor elk van de instrumenten die worden ingezet op dat specifieke beleid.

Regionale Beleidscyclus (BIG-8)



2. Evaluatie uniforme regionale U&H Strategie 2022-2025

De regionale U&H-strategie 2022- 2025 had als belangrijkste doel om te voldoen aan het Besluit omgevingsrecht en is in die opzet geslaagd.

De U&H-strategie 2022- 2025 was ook het vertrekpunt voor een blijvende doorontwikkeling van de kwaliteit van het werk dat door de Utrechtse omgevingsdiensten verricht wordt. Ook in die opzet is het geslaagd. Zo is er aan de hand van de subdoelen uit de U&H- strategie 2022- 2025 op inhoud verder gewerkt aan die doorontwikkeling. Enkele voorbeelden daarvan zijn:

- de pilot 'afhandeling van klachten met een gezondheidscomponent';
- de verdere professionalisering van informatiegestuurd- en datagericht werken;
- de ontwikkeling van het dashboard energiebesparing en;
- de sterk verbeterde jaarrapportages.

Anderzijds zijn de geleerde lessen van de U&H-strategie 2022- 2025 en de implementatie ervan meegenomen in de nieuwe U&H-strategie. Die lessen gaan zowel over de inhoud van de U&H-strategie als over het proces om te komen tot een breed gedragen U&H-strategie. Ze staan in bijlage B.

3. Bijdrage aan missie en visie

Deze U&H-strategie is hét regionale kader van de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht voor de taakuitvoering van de ODU. Het beschrijft welke maatschappelijke opgaven de deelnemers centraal stellen in de regio en hoe de deelnemers de ODU inzetten om deze doelen te behalen. Door één centrale opdracht van de deelnemers aan de ODU creëren de deelnemers efficiënt, effectief, realistisch en doelmatig werk. Het document biedt toekomstperspectief waar op basis van prioriteiten uitvoering aan kan worden gegeven. Vanuit de centrale positie kan de ODU kennis en ervaring inbrengen en proactief en prikkelend adviseren. De herziene U&H-strategie is tot stand gekomen met de deelnemers en de regiopartners. De ODU wordt als centrale partner gebruikt voor het signaleren van ontwikkelingen waar alle partners wat mee moeten.

4. Probleem/ omgevingsanalyse

De doelen uit de Omgevingswet zijn het uitgangspunt. De maatschappelijke doelen van de Omgevingswet zijn het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving. Bij het beschermen gaat het om het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Op basis van deze doelen herkennen we vijf maatschappelijke opgaven in de regio Utrecht. Deze opgaven vormen de basis voor de U&H- strategie. De opgaven komen grotendeels uit de omgevingsanalyse ten behoeve van de omgevingsvisie van de provincie Utrecht en zijn getoetst aan gemeentelijke omgevingsvisies. De keuze is expliciet om de klassieke methode van doelen stellen met deze probleem-/omgevingsanalyse aan te vullen en te verrijken. Een uitgebreide beschrijving staat in bijlage D.

De vijf maatschappelijke opgaven die centraal staan:

1. Gezonde leefomgeving
 2. Bodem en water
 3. Duurzaamheid
 4. Toekomstbestendige natuur
- Milieucriminaliteit.

5. Regionale doelen en prioriteiten

Regionale doelen

In de U&H-strategie staan doelen die focus aanbrengen binnen verschillende thema's, welke allemaal onderdeel zijn van een maatschappelijke opgave. Op deze manier wordt er maximaal impact gemaakt op de belangrijkste maatschappelijke opgaven die de deelnemers met elkaar in de regio hebben. De inzet van VTHA-instrumenten draagt bij aan het bereiken van de doelen. Voor elk van de thema's is samen met meer dan 200 experts van binnen en buiten de regio geformuleerd waar de ODU met de inzet van het VTHA-instrumentarium aan bijdraagt en wat ervoor nodig is om dat waar te kunnen maken. Hierdoor is er een transparant en vrijwel volledig beeld ontstaan van de opgaven die er liggen.

Hieronder staat kort en bondig welke doelen er per opgave respectievelijk thema zijn gesteld, met enkele voorbeelden van de wijze waarop die doelen bereikt moeten worden. De opgaven en thema's zijn onderling niet geprioriteerd. Voor alle thema's geldt een wettelijke basis. Wel verschilt de aanpak tussen diverse thema's, maar er is geen thema belangrijker dan het andere. Binnen de thema's gelden wel prioriteiten. Een uitgebreide beschrijving van de wijze waarop doelen tot stand zijn gekomen en hoe prioriteiten worden gesteld staat in bijlage E.

Gezonde leefomgeving

Geur

Doel	Hoe?
Bijdragen aan het verminderen van geurhinder voor een gezonde woon- en leefomgeving, door regulering van geurbronnen.	De inzet van het VTHA-instrumentarium staat in de bijlage. Het gaat in ieder geval om: ▪ Voorschriften opnemen in vergunningen over de toepassing van BBT. ▪ Toezicht op de werking van installaties. ▪ Overlast aanpakken bij de bron. ▪ Adviseren over geurnormen als onderdeel van lokale omgevingsplannen.

Omgevingsveiligheid

Doel	Hoe?
Bijdragen aan het beheersen van veiligheid- en gezondheidsrisico's.	De inzet van het VTHA-instrumentarium staat in de bijlage. Het gaat in ieder geval om: ▪ Extra aandacht voor nieuwe vormen van energie-opwekking, zoals (grote) batterijen voor energieopslag en waterstof. ▪ Extra aandacht bij oplevercontroles bij nieuwe bedrijven waar omgevingsveiligheid een issue is. ▪ Bijdragen aan het opstellen van een regionaal programma omgevingsveiligheid.

Luchtkwaliteit

Doel	Hoe?
------	------

Bijdragen aan het per 2030 voldoen aan de laatst vastgestelde EU- normen.

De inzet van het VTHA-instrumentarium staat in de bijlage. Het gaat in ieder geval om:

- Strenger vergunnen.
- Vergunningen zijn gericht op doel (resultaatgerichte waarden) en minder of niet op middelen.
- De grootste vervuilers krijgen prioriteit in toezicht en bij actualisatie van vergunningen.
- Toezicht op de werking van installaties.

Geluid

Doel	Hoe?
Bijdragen aan het verminderen van geluidshinder voor een gezonde woon- en leefomgeving.	De inzet van het VTHA-instrumentarium staat in de bijlage. Het gaat in ieder geval om: ▪ Voorschriften opnemen in vergunningen over de toepassing van BBT. ▪ Toezicht op de werking van installaties. ▪ Inzetten op het voorkomen van vermijdbaar geluid. ▪ Adviseren over geluidsnormen als onderdeel van lokale omgevingsplannen.

Bodem & water

Bodem sturend

Doel	Hoe?
Bijdragen aan het duurzaam gebruiken en benutten van bodem- en watersystemen, zodat de leefomgeving beschermd wordt en klimaatbestendig en waterveilig is ingericht.	De inzet van het VTHA-instrumentarium staat in de bijlage. Het gaat in ieder geval om: ▪ Risicogericht werken, sturen op naleefgedrag. ▪ Een integrale benadering van bodem- en watersystemen. ▪ Toezicht op de hele keten van (grond)stoffenstromen.

Waterkwaliteit

Doel	Hoe?
Bijdragen aan het verbeteren van de waterkwaliteit conform de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) door het voorkomen van lozen van chemische en organische stoffen in water door bedrijven.	De inzet van het VTHA-instrumentarium staat in de bijlage. Het gaat in ieder geval om: ▪ De BBT worden zoveel mogelijk toegepast, waar het kan BBT- plus. ▪ Er worden voorschriften opgenomen in vergunningen die de doelmatige werking van de lozingsketen beschermen. ▪ Bij het actualiseren van vergunningen worden de voorschriften afgestemd op de doelen uit de Kaderrichtlijn water (KRW). ▪ Er wordt nauw samengewerkt met de waterschappen.

Toekomstbestendige natuur

Biodiversiteit

Doel	Hoe?
Bijdragen aan het herstel van de biodiversiteit.	De inzet van het VTHA-instrumentarium staat in de bijlage. Het gaat in ieder geval om: ▪ Bij het toetsen van vergunningen wordt rekening gehouden met de cumulatie van effecten. ▪ Toezicht op basis van kwetsbaarheid van gebieden. ▪ Ecologische advisering bij aangevraagde evenementen. ▪ Ondersteuning bij de toepassing van Soortenmanagement plannen (SMP's).

Milieucriminaliteit

Doel	Hoe?
Bijdragen aan de bestrijding van milieucriminaliteit op landelijke geprioriteerde thema's: afvalverwerking, asbest, gewasbeschermingsmiddelen en zeer zorgwekkende stoffen.	De inzet van het VTHA-instrumentarium staat in de bijlage. Het gaat in ieder geval om: ▪ Vergunningaanvragen worden getoetst aan het gemeentelijk- en provinciaal BIBOB- beleid. ▪ Toezicht richt zich op de gehele keten van (afval)stoffen. ▪ De ODU sluit aan bij landelijke thematafels over de geprioriteerde thema's.

Duurzaamheid

Circulaire economie

Doel	Hoe?
De ODU stimuleert circulariteit (grondstofbesparing en afvalpreventie), zolang dat op een veilige en gezonde manier kan.	De inzet van het VTHA-instrumentarium staat in de bijlage. Het gaat in ieder geval om: ▪ Hergebruik van afval wordt wel overwogen en risicogericht toegestaan door middel van proefnemingen. ▪ Via vergunningvoorschriften wordt grondstoffenbeperking gestimuleerd. ▪ In vergunningen wordt circulair ontwerp opgenomen. ▪ De actualisatie van vergunningen is gebaseerd op sector en/ of op specifieke grondstofstromen.

Energiebesparing

Doelen	Hoe?
▪ Een zo groot mogelijke bijdrage aan energiebesparing bij bedrijven. ▪ Een zo groot mogelijke bijdrage aan de vermindering van CO₂-uitstoot door bedrijven als gevolg van energiecontroles. ▪ Bijdragen aan de verduurzaming van energiegebruik.	De inzet van het VTHA-instrumentarium staat in de bijlage. Het gaat in ieder geval om: ▪ Toezicht op de verduurzaming van energieverbruik. ▪ Toezicht op koudemiddelen en stookinstallaties. ▪ Toezicht op energielabelverplichtingen. ▪ Toezicht op de inrichting van duurzame energiesystemen.

Bodemenergie

Doelen	Hoe?
▪ Bijdragen aan het behouden van een juiste balans tussen het beschermen en benutten van het Utrechtse bodemenergiesysteem. ▪ Bijdragen aan een eerlijke verdeling van energie en water voor alle eindgebruikers.	De inzet van het VTHA-instrumentarium staat in de bijlage. Het gaat in ieder geval om: ▪ Bij het beoordelen van vergunningaanvragen wordt getoetst of de verdeling van energie en water evenredig is. ▪ De van negatieve invloed op drinkwatervoorzieningen wordt zo veel mogelijk beperkt dan wel voorkomen. ▪ Kwetsbare gebieden worden beschermd door het voorkomen van onnodige doorboring van kleilagen. ▪ Toezicht op de werking van bodemenergiesystemen.

6. Uitgangspunten en werkwijzen

Uitgangspunten

Deze U&H- strategie, én de implementatie ervan, is gebaseerd op een aantal uitgangspunten die doorwerken in de implementatie. Deze uitgangspunten zijn opgehaald tijdens de vele expertsessie en zijn randvoorwaardelijk bij het kunnen bereiken van de doelen uit de U&H- strategie.

De uitgangspunten zijn:

- De ODU werkt informatiegestuurd en risicogericht om te bepalen hoe het VTHA-instrumentarium wordt ingezet.
- De deelnemers en de ODU hebben medewerkers die niet in primaire processen werken maar zorgdragen voor de implementatie van de U&H-strategie, blijvende aandacht voor de regionale beleidscyclus hebben en knelpunten en successen ophalen in de organisatie en bij de deelnemers.
- De 'Best beschikbare technieken (BBT)' en de meest actuele richtlijnen en kaders worden toegepast waar mogelijk.
- De werkprocessen van de ODU voorzien in een warme overdracht van vergunningen naar toezicht, ook als het toezicht niet bij de ODU zelf ligt.
- Er wordt gehandhaafd volgens de Landelijke Handhavings- en Sanctiestrategie Omgevingsrecht (LHSO), en waar het kan op de specifieke zorgplicht.
- De regio opereert zo veel mogelijk als één overheid.

- De regio sluit zo veel mogelijk aan bij landelijke sporen, lobby's en andere initiatieven. Op deze manier wordt zo snel mogelijk van elkaar geleerd en bijgedragen aan uniformiteit en duidelijkheid.
- De ODU signaleert en adviseert proactief over (uniforme) milieu gerelateerde regels in het omgevingsplan en brengt gemeenten hierover waar nodig bij elkaar.

Werkwijzen

Voor de uitvoering wordt gewerkt met diverse werkwijzen en volgens een aantal strategieën. Deze staan integraal in deel II. Het gaat om de volgende werkwijzen en strategieën:

- Informatiegestuurd- en risicogericht werken. Zie bijlage F.
- Reguleringstrategie. Zie bijlage G.
- Toezichtstrategie. Zie bijlage H.
- Handhavingstrategie. Zie bijlage I.
- Advisering. Zie bijlage J.
- Samenwerkingstrategie. Zie bijlage K.
- Gedoogstrategie. Zie bijlage L.
- Klachtafhandeling. Zie bijlage M

7. Kwaliteitsmanagement

Kwaliteitsdoelstellingen

Elke deelnemer van de ODU heeft een verordening uitvoering- en handhaving omgevingsrecht vastgesteld. In de verordeningen is een verplichting opgenomen om te voldoen aan de kwaliteitscriteria. Ook is in de verordening een verplichting opgenomen om doelen uit te werken op de volgende onderwerpen:

- Uitvoeringskwaliteit
- Dienstverlening
- Financiën

Bij de uitvoering van de aan de ODU opgedragen taken worden kwaliteitsdoelen gesteld. Deze kwaliteitsdoelen staan in de tabel hieronder.

Uitvoeringskwaliteit

Doelstellingen	Indicatoren
De ODU koppelt in rapportages effecten op de leefomgeving (outcome) aan gerealiseerde activiteiten (output), zoals bijvoorbeeld het aantal uitgevoerde controles.	In rapportages is per activiteitensoort een outcome analyse opgenomen.
De met ketenpartners gemaakte uitvoeringsafspraken onder de Omgevingswet worden nageleefd.	Steekproefsgewijs wordt gecontroleerd of de uitvoeringsafspraken worden gehanteerd.
De door de ODU geleverde producten uit de Producten- en dienstencatalogus voldoen aan de juridische eisen en gemaakte dienstverleningsafspraken.	Aantal te actualiseren vergunningen volgens het jaarlijks uitvoeringsjaarprogramma Aantal daadwerkelijk geactualiseerde vergunningen.

Dienstverlening

Subdoelstellingen	Indicatoren
De ODU neemt ingekomen overlastmeldingen en klachten binnen 2 werkdagen inhoudelijk in behandeling en geeft een terugkoppeling aan de indiener van de melding.	- Aantal ingekomen klachten en meldingen - Start behandeling - Terugkoppeling
De ODU handelt 100% van de aanvragen omgevingsvergunning af binnen de daarvoor geldende termijnen.	- Aantal aanvragen (per soort) - Behandeltermijn per aanvraag (soort)
Bij toezicht informeert de toezichthouder ondernemers proactief over wet- en regelgeving en BBT. De verstrekte informatie wordt in het dossier vastgelegd.	- Aantal controles - Aantal vastgelegde informatiemomenten

Financiën

Subdoelstellingen	Indicatoren
ODU is een robuuste omgevingsdienst die haar takenpakket deskundig kan uitvoeren. Daarom voldoet de ODU aan de landelijke (robuustheids)eis die gesteld wordt aan de omzet op de basistaken en milieu gerelateerde plustaken inclusief overhead.	- Robuustheidseis IBP VTH - Omzet basis- en milieu gerelateerde plustaken

Kwaliteitscriteria

De organisaties die VTH-taken uitvoeren moeten voldoen aan de kwaliteitscriteria 3.0 (hierna: KC 3.0), om op die manier voldoende deskundigheid in huis te hebben om de taken uit te voeren. Die deskundigheid wordt gemeten in termen van opleiding, ervaring, ingezette uren en competenties. De ODU wil op 1 april 2026 voldoen aan deze eisen op de deskundigheidsgebieden uit de KC 3.0.

Procescriteria

De procescriteria betreffen eisen aan het proces. De criteria geven de elementen aan die minimaal aanwezig moeten zijn: - Evaluatie - Beleid - Strategie - Uitvoeringsprogramma - Voorbereiding - Uitvoering VTH en advisering - Monitoring. Daarnaast moeten de criteria gebruikt worden bij het inrichten van de organisatie. De criteria bieden de kaders voor een kwaliteitssysteem van het bevoegd gezag. In de procescriteria wordt op een systematische wijze de samenhang tussen beleid en uitvoering beschreven. De samenhang tussen de beleids- en uitvoeringscyclus noemt men de regionale beleidscyclus (BIG-8). Het doorlopen van deze cyclus en hoe dit in de praktijk vorm te geven staat uitgebreid in de Handreiking regionale beleidscyclus van het Interbestuurlijk programma VTH (IBP-VTH).

De regionale beleidscyclus gaat uit van een meerjarig regionaal uitvoeringsprogramma op basis van een uitvoering- en handhavingstrategie. Hierbij staat het toewijzen van de noodzakelijke capaciteit en financiële middelen voor het uitvoeren van (boven)wettelijke taken en het bereiken van de gestelde doelen centraal. Het regionale programma moet vervolgens worden doorvertaald naar de

deelnemers waarbij aanvullende wensen van de gemeente in het uitvoeringsprogramma kunnen worden meegenomen.

Deze U&H-strategie is nog niet doorvertaald naar een regionaal uitvoeringsprogramma. Dit is in het licht van de totstandkoming van de ODU en de fase waarin de regionale samenwerking zich bevindt op dit moment nog een te grote stap. De totstandkoming van een regionaal meerjaren uitvoeringsprogramma is wel een wenselijke ontwikkeling. Het stelt de ODU in staat om vanuit een uniforme en stabiele wijze te werken aan de regionale doelen en prioriteiten en de organisatie op de meest efficiënte wijze hierop in te richten. De deelnemers van de ODU richten daarom in 2026 een proces in om de basis voor een dergelijk regionaal meerjarenprogramma te ontwikkelen. In dit proces gaan de deelnemers en de ODU ook op zoek naar een manier om de BIG-8 cyclus (beter) af te stemmen op de planning en control (P&C)-cyclus.

8. Monitoring en evaluatie

Monitoring

De volgende vragen staan centraal bij de monitoring:

- Ligt de uitvoering op schema ten opzichte van het UVP?
- Is aanpassing van de afgesproken inzet nodig? Dit kan zowel op- als afschaling betekenen.
- Wordt het juiste instrumentarium ingezet om onze doelen te bereiken?
- Moeten de beleidsdoelen aangepast worden?
- Welke trends zijn zichtbaar?
- Hoe verhouden de resultaten zich in een benchmark?
- Worden de juiste KPI's gehanteerd?

Evaluatie

Jaarlijks evalueert de ODU samen met haar opdrachtgevers de effecten van de gepleegde inzet. Dit kan leiden tot het aanpassen van strategieën, prioriteiten en in te zetten middelen. De vertaling landt in het uitvoeringsprogramma voor het jaar erop. In het geval dat deze vertaling consequenties voor de begroting van de opdrachtgevers en/of de ODU heeft, moet deze tijdig in beeld zijn en doorgevoerd. Anders verwoord, de BIG 8 cyclus moet op de P&C- cyclus van de deelnemers aan gaan sluiten. Op bestuurlijk niveau (bevoegde gezagen) vindt er periodiek, bv. elke vierjaar, een evaluatie van de U&H-strategie plaats.

Waar staan we nu?

Deze U&H-strategie is de eerste die volledig gericht is op het bereiken van maatschappelijk effect op regionale opgaven. Dat vraagt om een andere manier van registreren en rapporteren. Op sommige onderdelen wordt dit al uitgevoerd bijvoorbeeld bij energiebesparing. Op andere onderdelen moet dit nog nagenoeg geheel ontwikkeld worden. Die tijd heeft de ODU nodig. In gezamenlijkheid werken ODU en haar opdrachtgevers/deelnemers aan deze opgave. Denk aan het verder ontwikkelen van dashboards en het verder verbeteren van rapportages en de wijze van presenteren van resultaten.

Voor een goede monitoring is het belangrijk om data aan kwalitatieve gesprekken te koppelen. Jaarlijks komen de regionale experts op verschillende thema's bij elkaar om deze gesprekken te voeren. Dit worden "BIG-8 gesprekken" genoemd. De regionale U&H-strategie blijft hierdoor een levend document.

9. De uitvoeringsorganisatie

Capaciteit en middelen

De ODU richt zijn uitvoering in op basis van de door de opdrachtgevers afgenomen uren. Deze zijn vastgelegd in een DVO. De wijze waarop de uitvoering wordt ingericht, inclusief de inzet van middelen, is gebaseerd op de wettelijke taken, doelen en subdoelen die in deze U&H-strategie zijn vastgelegd. De opdrachtgevers en de ODU bepalen gezamenlijk hoe de hiervoor benodigde capaciteit eruitziet. Zij leggen dit vast in een (gezamenlijk) uitvoeringsprogramma (UVP) bij voorkeur voor meerdere jaren. De opdrachtgevers van de ODU borgen de benodigde middelen voor de uitvoering in hun begrotingen.

Op basis van de in de DVO's opgenomen taken organiseert de ODU de hiervoor benodigde capaciteit, zodat de ODU in staat is om de door de deelnemers afgenomen taken uit te voeren. Voor eventuele aanvullende opdrachten wordt capaciteit ingehuurd, omdat het in beginsel tijdelijke opdrachten betreft.

Projecten met een regionaal en/of gezamenlijk belang

Om de doelen uit de U&H-strategie te bereiken kan niet alleen gewerkt worden vanuit de uitvoeringsprogramma's van deelnemers, maar ook vanuit opdrachten waar deelnemers een gezamenlijk belang bij hebben. Dit kunnen allerlei vormen van opdrachten zijn om bijvoorbeeld nader onderzoek te doen naar een element uit de doelen of om een specifieke actie te initiëren. De deelnemers van de ODU hebben binnen hun DVO-uren gereserveerd voor opdrachten met een regionaal belang. Deze uren worden onder andere ingezet om de noodzakelijke acties uit te voeren die in het belang van de realisatie van de doelen van deze U&H-strategie zijn.

Scheiding vergunningverlening, toezicht en handhaving

De omgevingsdienst heeft conform de kwaliteitscriteria een functiescheiding tussen vergunningverlening en toezicht ingericht. Het rouleren van toezichthouders voorkomt een vaste handavingsrelatie en helpt om het kennisniveau van toezichthouders te vergroten. De frequentie van roulatie is afhankelijk van de branche waar toezicht op gehouden wordt.

Bereikbaarheid en beschikbaar buiten kantooruren

De milieuklachtentelefoon, flora en faunapiket en de zwemwatertelefoon (van 1 mei tot 1 oktober) is 24 uur per dag bereikbaar en wordt bemenst door een boodschappendienst. Tijdens een calamiteit verleent de ODU ondersteuning aan de ketenpartners zoals de VRU. Ongewone voorvallen moeten gemeld worden aan het bevoegd gezag. Deze komen via de milieuklachtentelefoon, de zwemwatertelefoon of een formulier binnen.

Werkprocessen

De ODU is een jonge organisatie die zich nog richt op verdere harmonisatie. De ODU werkt met één zaaksysteem (Powerbrowser) en geharmoniseerde workflows en werkinstructies.

De ODU werkt procesgericht vanuit een zaakgerichte benadering op basis van uniforme, efficiënte en toekomstbestendige processen en werkafspraken (primaire proces en o.b.v. prioritering voor bedrijfsvoering-processen).

De ODU werkt naast een zaaksysteem ook met de procesbeheerapplicatie Sensus, waarin alle workflows, processen, werkinstructies en werkafspraken (primaire proces en o.b.v. prioritering voor bedrijfsvoering-processen) eenduidig en overzichtelijk beschikbaar en te beheren zijn.

Er wordt continu gewerkt aan verdere optimalisatie.

Bekendmaking

Deze U&H-strategie treedt per 1 januari 2026 in werking en vervangt de “Uniforme uitvoering- en handhavingstrategie regio Utrecht 2022- 2025”. De U&H- strategie wordt openbaar bekend gemaakt, zodat ketenpartners, inwoners en ondernemers er kennis van kunnen nemen. Dat gebeurt via overheid.nl en de websites van de bevoegde gezagen en de ODU.

Deel 2: bijlagen



A. Productbladen

Gezonde leefomgeving	Omgevingsveiligheid
Wat willen wij bereiken?	Bijdragen aan het beheersen van veiligheid- en gezondheidsrisico's.
Hoe zetten we ons instrumentarium in?	Hoe zetten we vergunningverlening in? - De juiste ketenpartners en toezichthouders worden bij de aanvragen betrokken, wanneer er sprake is van een risico voor de omgevingsveiligheid. - Elke aanvraag waar dat van toepassing is, wordt aan de risico's van nieuwe vormen van energie- opwekking en opslag, zoals (grote) batterijen en waterstof getoetst. Hoe zetten we toezicht in? - Bij nieuwe bedrijven, met hogere omgevingsveiligheidsrisico's voert de ODU altijd een oplevercontrole uit. - Toezichthouders wijzen ondernemers op bovenwettelijke maatregelen en subsidiemogelijkheden hiervoor. Hoe zetten we advisering in? - Er wordt geadviseerd over de risico's van nieuwe vormen van energie- opwekking en opslag, zoals (grote) batterijen en waterstof. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de meest recente informatiebronnen.
Wat is hiervoor nodig en welke acties voeren we daarvoor uit?	Oppakken in 2026: - Overzicht van ketenpartners en (hun) informatiebronnen. Budgetteren en plannen voor 2026 en 2027: - Initiëren en bijdragen aan een regionaal beleidskader of omgevingsprogramma Omgevingsveiligheid, met daarin eenduidige definities, maatregelen die in een vergunning kunnen worden opgelegd (via Omgevingsplan of voorwaarden aan een BOPA) en bovenwettelijke ambities. - Overzicht van risico's op het thema omgevingsveiligheid. Deze risico's zijn gekoppeld aan (nieuwe) bedrijven en activiteiten. Op de back log voor 2027 & 2028 (misschien eerder omdat er momentum is) - Niet van toepassing Op de back log voor 2028 & 2029 (misschien eerder omdat er momentum is) - Niet van toepassing
Samenwerking. Met wie werken we samen?	VRU, Gasunie, ProRail

Monitoring. Hoe meten we dit?

- In elk dossier waarin sprake is van een risico voor de omgevingsveiligheid is vastgelegd op welke wijze hierop is getoetst.
 - Het aantal nieuwe vergunningen voor bedrijven met hogere omgevingsveiligheidsrisico's waarbij een oplevercontrole is uitgevoerd.
 - Het werkproces bevat een instructie wanneer welke ketenpartner wordt betrokken.
 - Minimaal 5 % van de dossiers controleren op het op het tijdig betrekken van ketenpartners (representatieve steekproef).
 - In elk dossier is vastgelegd op welke wijze er aandacht is voor nieuwe vormen van energie- opwekking en opslag (representatieve steekproef).
 - Het aantal oplevercontroles ten opzichte van de verleende vergunningen/meldingen met een hogere omgevingsveiligheidsrisico.
-

Gezonde leefomgeving	Luchtkwaliteit
Wat willen wij bereiken?	Bijdragen aan het voldoen aan de laatst vastgestelde EU-grenswaarden per 2030.
Hoe zetten we ons instrumentarium in?	Hoe zetten we vergunningverlening in? ▪ Er worden in vergunningen strengere voorwaarden opgenomen met betrekking tot luchtemissies, zowel bij nieuwe vergunningen als bij de actualisatie van bestaande vergunningen. ▪ Waar mogelijk wordt een verplichting opgenomen tot het monitoren van luchtemissies, mits passende normering binnen de BREF-range mogelijk is. Hoe zetten we toezicht in? ▪ Bedrijven die de meeste negatieve invloed hebben op de luchtkwaliteit krijgen de hoogste prioriteit. ▪ Projectmatig toezicht op de werking en keuring van (stook)installaties die een negatieve invloed op de luchtkwaliteit kunnen hebben. ▪ Toezichthouders geven aan bij welke bedrijven mogelijk winst te behalen valt door de vergunning te actualiseren. Hoe zetten we advisering in? ▪ Adviseren op basis van best practices en bewezen effectieve maatregelen. ▪ Bijdragen aan een duurzame regionale overlegstructuur voor het thema luchtkwaliteit. ▪ Op verzoek van gemeenten bijdragen aan de actualisatie van het Centraal Instrument Monitoring Luchtkwaliteit.

Wat is hiervoor nodig en welke acties voeren we daarvoor uit?	Oppakken in 2026: ▪ Een overzicht van juridische mogelijkheden om striktere voorschriften in vergunningen op te nemen, waarbij het startpunt het rapport “resultaatgerichte waarden stellen” van KokxDeVoogd is. ▪ Een overzicht maken van het wettelijk kader voor luchtkwaliteit, inclusief EU-richtlijnen, landelijke wetgeving en de speelruimte in het omgevingsplan. ▪ Een overzicht van beschikbare en relevante data. Budgetteren en plannen voor 2026 en 2027: ▪ Inzicht in welke bedrijven het meeste bijdragen aan luchtvervuiling. ▪ In kaart brengen welke emissies er zijn bij verschillende milieubelastende activiteiten uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). ▪ Een prioritering voor sectoren en stoffen maken. ▪ Opleiden van toezichthouders in het herkennen luchtemissies/installaties. ▪ Opleiden van VTHA-medewerkers in het kader van BREF/BBT, RIE en Europese ontwikkelingen. Op de back log voor 2027 & 2028 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Onderzoeken wat de pilot ten aanzien van fijnstof reductie bij agrariërs bij de OD De Vallei heeft opgeleverd. Op de back log voor 2028 & 2029 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Niet van toepassing
Samenwerking. Met wie werken we samen?	Een aantal taken ligt altijd bij het bevoegd gezag, zoals het opstellen van het Omgevingsplan en hierin de mogelijkheden voor een betere luchtkwaliteit benutten. Daar is ook de GGDrU bij betrokken. Verder zijn er goede mogelijkheden om regionaal samen te werken, bijvoorbeeld om in beeld te brengen welk bedrijven emissies veroorzaken en afspraken over monitoring. Landelijk haakt de ODU aan bij ODNL en de SLA lobby, ook wordt er geïnvesteerd in de relatie met de brancheverenigingen.
Monitoring. Hoe meten we dit?	▪ Het aantal vergunningen verleend en geactualiseerd op het thema lucht kwaliteit waarin strengere voorschriften zijn opgenomen. ▪ Door middel van het toezichtseffect van toezicht op bedrijven die de meeste negatieve invloed hebben op de luchtkwaliteit. ▪ De bereikte (theoretische) uitstootvermindering van stoffen naar de lucht, op basis van vergunningen actualisatie en het toezichtseffect. ▪ Het aantal toezichtacties welke hebben geleid tot een herstel van een overtreding met een luchtkwaliteits component.

Gezonde leefomgeving	Geur
Wat willen wij bereiken?	Bijdragen aan het verminderen van geurhinder voor een gezonde woon- en leefomgeving, door regulering van geurbronnen.
Hoe zetten we ons instrumentarium in?	Hoe zetten we vergunningverlening in? ▪ Bij het toetsen van aanvragen wordt rekening gehouden met lokale afwegingen en regels ten aanzien van geurhinder. ▪ Bij het toetsen van aanvragen wordt zoveel mogelijk ingezet op het toepassen van BBT. ▪ Voorschriften opnemen voor de toepassing van BBT. ▪ Streven naar uniforme toepassing handreiking 2025 in regio, met toepassing standaardwaarden en advies bij maatwerk tot aan de grenswaarde. Hoe zetten we toezicht in? ▪ Toezichthouders hebben inzicht in ‘basisinformatie’ als mate van hinder, afstand tot geurbron, etc. ▪ Toezicht op de werking van bedrijven, inclusief installaties en fysieke inrichting, zoals sluizen, filters en deuren. ▪ Toezicht op basis van klachten. Hoe zetten we advisering in? ▪ Vroegtijdig in het proces adviseren het beperken van geurhinder. ▪ Adviseren van bedrijven om geurbronnen te verminderen en te reguleren. ▪ Adviseren in het kader van de totstandkoming van Omgevingsplannen. ▪ bijdragen aan het in beeld brengen van de gezondheidseffecten van geuroverlast in het kader van aanpak bij de bron. ▪ Hiervoor maakt de ODU onder meer gebruik van een actueel klachtenregistratiesysteem.
Wat is hiervoor nodig en welke acties voeren we daarvoor uit?	Oppakken in 2026: ▪ De pilot voor samenwerkingsafspraken over klachtenafhandeling over geur (en gezondheid) evalueren en de aanpak verder verbeteren. Budgetteren en plannen voor 2026 en 2027: ▪ Een overzicht welke milieubelastende activiteiten ernstige geurhinder veroorzaken. Op de back log voor 2027 & 2028 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Opnemen van relevante milieubelastende activiteiten als prioriteit in de actualisatiestrategie voor vergunningen en in de prioritering voor toezicht . Koppelen van relevante milieubelastende activiteiten aan een onderzoeksplanning voor bedrijven.

	Op de back log voor 2028 & 2029 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ (Wetenschappelijke) inzichten in de gezondheidseffecten van geur vertalen in gerichte maatregelen die in de uitvoering te gebruiken zijn. ▪ Onderzoeken van de mogelijkheid om geur te reduceren via nieuwe technieken (Uv-stralen bijvoorbeeld).
Samenwerking. Met wie werken we samen?	GGDrU, VNG, politie, OD en gemeenten
Monitoring. Hoe meten we dit?	▪ Registeren van klachten over geur in het klachtenregistratiesysteem, met aantallen ingediende en gevalideerde klachten over geur. ▪ Aantal verleende vergunningen met voorschriften voor de toepassing van BBT. ▪ Aantal toezichtsacties bij bedrijven op de algehele werking en het aantal geconstateerde overtredingen en constatering per soort. ▪ Actualisatie van de vergunde situatie Veehouderijbedrijven in het Fundament Omgevingsinformatie Landelijk Gebied (FOLG) en provincie dekkende Geuratlas.

Gezonde leefomgeving	Geluid
Wat willen wij bereiken?	▪ Bijdragen aan het verminderen van geluidshinder boven de geldende normen. ▪ Bijdragen aan het beperken van gezondheidsrisico's door geluidsbelasting.
Hoe zetten we ons instrumentarium in?	Hoe zetten we vergunningverlening in? ▪ Maatwerkvoorschriften opleggen ten aanzien van vermijdbaar geluid. ▪ De negatieve gezondheidseffecten van geluidsoverlast worden getoetst. Hierbij wordt een gebiedsgerichte aanpak gehanteerd. Zo wordt op industrieterreinen een andere norm gehanteerd dan in woonwijken. ▪ Er wordt rekening gehouden met cumulatieve en gezamenlijke geluidseffecten in plaats van enkel individuele geluidseffecten. ▪ Er worden voorschriften opgenomen die gaan over gedrag, bijvoorbeeld de sluis bij de toegangsdeur van horecagelegenheden. ▪ Waar mogelijk, worden in vergunningen voorschriften opgenomen voor de toepassing van de Best Beschikbare Technieken (BBT) zodat een lagere geluidsnorm kan worden bereikt. Hoe zetten we toezicht in? ▪ Bij algemene bedrijfsbezoeken wordt ook het aspect geluid betrokken.

	▪ Toezichthouders hebben extra aandacht voor het aanpakken van vermijdbaar geluid, dat eenvoudig verminderd of voorkomen kan worden. Hoe zetten we advisering in? ▪ Adviseren ten behoeve van omgevingsplannen.
Wat is hiervoor nodig en welke acties voeren we daarvoor uit?	Oppakken in 2026: ▪ Het bestaande protocol voor het meten en beheersen van laagfrequent geluid is gedeeld met- en bekend bij met bevoegde gezagen. ▪ Vergunningverleners volgen een training over het (cumulatieve) effect van geluid op de gezondheid van de mens en/of weten bij wie ze terecht kunnen om advies te vragen over dit thema. ▪ Er is een overzicht welke info en data waar beschikbaar is. Budgetteren en plannen voor 2026 en 2027: ▪ Stel checklists op om te bepalen wanneer advies nodig is van OD of in samenspraak met de GGD. ▪ Er wordt een centrale locatie worden ingericht waar klachten over geluid worden verzameld, geanalyseerd en snel opgepakt voor verdere actie. Er wordt gebruik gemaakt van de bestaande klachtenanalysetool. Er zijn/ worden voldoende toezichthouders opgeleid om te werken met geluidsmeetapparatuur. Op de back log voor 2027 & 2028 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Vergunningverleners volgen een training over het (cumulatieve) effect van geluid op de gezondheid van de mens en/of weten bij wie ze terecht kunnen om advies te vragen over dit thema. ▪ De ODU informeert grote organisaties/installatiebedrijven, bijvoorbeeld voor de plaatsing van warmtepompen en airco's, om overlast te verminderen. Op de back log voor 2028 & 2029 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Vergunningen worden op het onderdeel geluid geactualiseerd. ▪ Adviseurs stellen, samen met de afdeling communicatie een vierjaarlijkse communicatiestrategie op over bepaalde geluidsthema's (bijvoorbeeld geluidsdempers op ventilatoren).
Samenwerking. Met wie werken we samen?	De partijen die in elk geval betrokken worden zijn geluidsadviseurs, RO-adviseurs, beleidsadviseurs, GGD, en RIVM (voor het geluidsregister)

Monitoring. Hoe meten we dit?

- In elk vergunningendossier is vastgelegd op welke wijze er aandacht is voor de negatieve gezondheidseffecten van geluidsoverlast (representatieve steekproef).
 - Aantal verleende vergunningen met voorschriften voor de toepassing van BBT.
 - In elk vergunningendossier is vastgelegd op welke wijze rekening gehouden is met cumulatieve en gezamenlijke geluidseffecten in plaats van enkel individuele geluidseffecten (representatieve steekproef).
 - Toezichtseffect op het thema geluid (representatieve steekproef in combinatie kwalitatieve evaluatie).
-

Bodem & water	Bodemsturend
Wat willen wij bereiken?	Bijdragen aan het duurzaam gebruiken en benutten van bodem- en watersystemen, zodat de leefomgeving beschermd wordt en klimaatbestendig en waterveilig is ingericht.
Hoe zetten we ons instrumentarium in?	Hoe zetten we vergunningverlening in? ▪ Gebruik maken van de juiste informatiesystemen (BIS, BRO, LGR, DSO) om vergunningen aanvragen te beoordelen. ▪ Zorgvuldige en tijdige registratie van bodemkwaliteitsgegevens in de systemen. Hoe zetten we toezicht in? ▪ Risicogericht, op basis van naleefgedrag en op basis van locatie historie (BIS). ▪ Zorgvuldige en tijdige registratie van bodemkwaliteitsgegevens in de systemen. ▪ De hele keten van (grond)stoffenstromen betrekken bij het toezicht. Hoe zetten we advisering in? ▪ Actief meewerken aan het ontwikkelen van toetsingskaders, passend bij een integrale benadering van bodem en water in de ondergrond. ▪ Gebruik maken van de juiste informatiesystemen.
Wat is hiervoor nodig en welke acties voeren we daarvoor uit?	Oppakken in 2026: ▪ Een informatieprotocol met duidelijke werkafspraken over het aanleveren, beheren en toegang tot informatie. ▪ Toezichthouders geven beleidsmakers actief feedback over wat zij tijdens het werk signaleren (BIG 8 gesprek). Budgetteren en plannen voor 2026 en 2027: ▪ De ODU draagt bij aan het opzetten van een regionale overlegstructuur waar op zijn minst kennis en ervaring wordt uitgewisseld. Op de back log voor 2027 & 2028 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Een regionaal bodeminformatiesysteem dat aansluit op landelijke voorzieningen. Op de back log voor 2028 & 2029 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Een SamenWerkingFunctionaliteit ontwikkelen, zodat (digitale) samenwerking beter kan verlopen.
Samenwerking. Met wie werken we samen?	Provincie, gemeenten, omgevingsdienst, drinkwaterbedrijven, waterschappen, de veiligheidsregio, Rijkswaterstaat, ondernemers en inwoners.

Monitoring. Hoe meten we dit?	▪ Minimaal 25 dossiers controleren op het toepassen van de meest actuele informatie (representatieve steekproef). ▪ Verleende vergunningen (minimaal 25 dossiers) beoordelen op zorgvuldige registratie van bodemkwaliteitsgegevens in de systemen. ▪ De toepassing van het 4 ogen principe in de werkprocessen op het gebruik van juiste informatie bij vergunningverlening en advies (minimaal 25 dossiers).
--------------------------------------	--

Bodem & water	Waterkwaliteit
Wat willen wij bereiken?	Bijdragen aan het verbeteren van de waterkwaliteit conform de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) door het voorkomen van lozen van chemische en organische stoffen in water door bedrijven.
Hoe zetten we ons instrumentarium in?	Hoe zetten we vergunningverlening in? ▪ In vergunningen worden voorschriften opgenomen die de waterkwaliteit, de doelmatige werking van de openbare voorzieningen voor de inzameling en transport van afvalwater beschermen en de werking van rioolwater-zuiveringsinstallaties blijven garanderen. ▪ De best beschikbare technieken (BBT) worden zo veel mogelijk toegepast, en waar nodig BBT plus. ▪ De aangepaste richtlijn industriële emissies en veehouderijen (RIE) is onderdeel van het toetsingskader bij vergunningverlening. ▪ In de vergunningsprocedure wordt er ten aanzien van lozingsactiviteiten advies gevraagd aan het waterschap en bij milieubelastende activiteiten ("indirecte lozingen") aan de gemeente, conform de regionale samenwerkingsafspraken vanuit de regio. ▪ Vergunningen worden conform het programma geactualiseerd waarbij de voorschriften in de vergunning worden afgestemd op de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Hoe zetten we toezicht in? ▪ Bedrijven die de meeste negatieve invloed hebben op de waterkwaliteit krijgen de hoogste prioriteit in het toezicht. ▪ Toezicht wordt ingezet bij gezamenlijke controles (ODU en waterschap) op lozingen, inclusief bemonstering en aandacht voor foutieve lozingen/lozingsrouten. ▪ Toezichthouders dragen bij aan een groter bewustzijn van ondernemers door informatie te geven over bepaalde stoffen (ZZS, medicijnresten, microplastics, PFAS) en lozingen bij bedrijven en koepelorganisaties. ▪ Vanuit het toezicht worden bedrijven aangedragen waar mogelijk winst te behalen valt door de vergunning te actualiseren.

	▪ Toezicht heeft een signalerende functie voor het waterschap en reageert op signalen vanuit het waterschap. ▪ Er wordt toezicht gehouden op afspoeling bij bedrijven. Hoe zetten we advisering in? ▪ Het bewustzijn over stoffen (ZZS, medicijnresten, microplastics, PFAS) en lozingen bij bedrijven wordt vergroot door hier informatie over te geven aan ondernemers. ▪ Bijdragen - en deelnemen aan het reeds opgezette Platform Water. ▪ Inzetten op het zo uniform mogelijk formuleren van omgevingsplanregels met betrekking tot afvalwatersystemen en lozingen.
Wat is hiervoor nodig en welke acties voeren we daarvoor uit?	Oppakken in 2026: ▪ De richtlijn industriële emissie industrie en veehouderijen (2024) implementeren. ▪ Een overzicht samenstellen van de locaties waar de geprioriteerde KRW- én Zeer zorgwekkende stoffen worden geloosd (via platform water) ▪ Lozingsroutes in kaart brengen (via platform water). ▪ De verschillende wettelijke bevoegdheden en taken in het kader van waterkwaliteit inzichtelijk maken. ▪ Een big8 gesprekscyclus inrichten om de voortgang op dit onderwerp te monitoren. Budgetteren en plannen voor 2026 en 2027: ▪ Er zijn uren in de DVO's gereserveerd voor het adequaat oppakken van signalen van het waterschap en andere bevoegde gezagen, voor bemonstering en laboratorium-analyse. ▪ Juridische uitwerking maken van de mogelijkheden voor het toepassen van de specifieke zorgplicht. Op de back log voor 2027 & 2028 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Niet van toepassing Op de back log voor 2028 & 2029 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Niet van toepassing
Samenwerking. Met wie werken we samen?	▪ Actief inzetten op het bestaande Netwerk Water en Klimaat, en het Platform Water. ▪ Waterschappen, gemeente, provincie, GGDrU, VRU en Rijkswaterstaat. ▪ De activiteiten uit dit productblad worden verbonden met het "Uitvoeringsprogramma Impuls KRW" van de Provincie Utrecht. <u>Lees hier meer over het programma.</u>

Monitoring. Hoe meten we dit?	▪ Steekproefsgewijs controleren van de juiste toepassing van de richtlijn industriële emissie industrie en veehouderijen en de uitvraag van adviezen aan het waterschap bij vergunningen. ▪ Het aantal volgens het programma geactualiseerde vergunningen, waarin voorschriften zijn opgenomen afgestemd op de doelen van de KRW. ▪ Het aantal hoog geprioriteerde bedrijven waarbij toezicht is uitgevoerd en het aantal bij deze bedrijven geconstateerde overtredingen bij deze bedrijven. ▪ Het toezichtseffect van toezicht op bedrijven die de meeste negatieve invloed hebben op de waterkwaliteit. ▪ De bereikte potentiële uitstootvermindering van stoffen naar water via lozingen, op basis van afvalwaterbemonstering. ▪ Het aantal toezichtacties op basis van signalen waterschap.
--------------------------------------	---

Toekomstbestendige natuur	Biodiversiteit
Wat willen wij bereiken?	Bijdragen aan het herstel van de biodiversiteit.
Hoe zetten we ons instrumentarium in?	Hoe zetten we vergunningverlening in? ▪ Ecologische aspecten worden betrokken bij vooroverleg. ▪ Initiatiefnemers worden tijdig gewezen op verplicht uit te voeren onderzoeken en aan te vragen toestemmingen. ▪ Voorschriften opnemen in vergunningen ter compensatie van de ingreep en verdere verslechtering van biodiversiteit voorkomen. ▪ Rekening houden met cumulatie van negatieve effecten door ingrepen in natuur en landschap. Hoe zetten we toezicht in? ▪ Toezicht op basis van risicogerichte analyses. ▪ Toezicht op basis van signalen van medeoverheden, partners en inwoners over (mogelijke) overtredingen. ▪ Toezichthouders en Boa's zijn aanspreekpunt voor inwoners en ondernemers (informerende). Andersom signaleren en melden inwoners en ondernemers toezichthouders over overtredingen en trends. ▪ Toezicht in gebieden prioriteren op basis van kwetsbaarheid en erkend waardevol en als zodanig aangewezen in de Omgevingsvisie provincie Utrecht. Hoe zetten we advisering in? ▪ Advisering op aangevraagde evenementen. ▪ Advisering op in ontwerp zijnde projecten. ▪ Ondersteuning bij de toepassing van soorten management plannen (SMP's).

Wat is hiervoor nodig en welke acties voeren we daarvoor uit?	Oppakken in 2026: ▪ Onderzoek of de aanhaakplicht voor natuur teruggebracht kan worden, op zijn minst regionaal. ▪ Een (al dan niet indirecte) lobby voor de terugkeer van de wettelijke aanhaakplicht van natuuractiviteiten. Budgetteren en plannen voor 2026 en 2027: ▪ De capaciteitsbehoefte ecologie in beeld brengen en indien nodig de beschikbare capaciteit vergroten. ▪ Kennisbijeenkomsten voor ecologen organiseren om hiermee kennisdeling en ontwikkeling op gang te brengen. ▪ Bevoegdheden en taken in de vergunning- en toezichtprocessen beschrijven. Wie doet wat en wanneer? Op de back log voor 2027 & 2028 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Inventariseer van beschikbare (basis)gegevens (Zaaksystemen, NDFF, Geoloket etc.) ▪ Overzicht van informatiebehoefte bij en van ketenpartners. Op de back log voor 2028 & 2029 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Ontwikkelen van een Meldingsapp, waarbij de ODU aanjager hiervan is.
Samenwerking. Met wie werken we samen?	Samenwerking en communicatie tussen OD, provincie, waterschap en gemeenten.
Monitoring. Hoe meten we dit?	▪ Dossiercontrole op tijdige en inhoudelijk volledige advisering bij evenementen en in ontwerp zijnde projecten (minimaal 25 dossiers). ▪ Het aantal vooroverleggen waar natuur een rol speelt en in hoeverre ecologie daadwerkelijk is betrokken. ▪ Het aantal aanvragen waarbij natuur een rol speelt en in hoeverre initiatiefnemers zijn gewezen op de verplicht uit te voeren onderzoeken en aan te vragen toestemmingen.

Milieucriminaliteit

Wat willen wij bereiken?	Bijdragen aan de bestrijding van milieucriminaliteit op landelijke geprioriteerde thema's: afvalverwerking, asbest, gewasbeschermingsmiddelen en zeer zorgwekkende stoffen.
---------------------------------	---

Hoe zetten we ons instrumentarium in?

Hoe zetten we vergunningverlening in?

- Medewerkers informeren initiatiefnemers vroegtijdig (preventief) over wettelijke (on) mogelijkheden en gezonde(re) alternatieven bij de toepassing van stoffen.
- Aanvragen worden getoetst aan het gemeentelijk en provinciaal BIBOB-beleid (BIBOB = Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur).

Hoe zetten we toezicht in?

- Er wordt "afvalstoffen balansonderzoek" gedaan in de ketens van de geprioriteerde thema's.
- Samen met de ketenpartners projectmatig ketentoezicht uitvoeren.
- De uitkomsten van toezichtacties worden geanalyseerd om inzicht te krijgen in waar crimineel gedrag zich voordoet.

Hoe zetten we advisering in?

- Er wordt aan de opdrachtgevers geadviseerd over het op te stellen (en te voeren) BIBOB-beleid.

Wat is hiervoor nodig en welke acties voeren we daarvoor uit?

Oppakken in 2026:

- Prioritering per landelijk thema, omdat het niet mogelijk is om alle onderwerpen tegelijk aan te pakken.
- BIBOB-beleid voor vergunningen opstellen dat regionaal wordt toegepast.
- Afspraken maken over uniforme uitvoering van de BIBOB-toets door gemeenten en de ODU.
- Een kwartiermaker aanstellen die het ketentoezicht gaat inrichten, waarbij gebruik wordt gemaakt van de aanwezige kennis bij Omgevingsdienst Rivierenland (ODR), Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) en Milieu- en Omgevingsdienst Rijnmond (DCMR).
- Afstemmen met gemeentelijke communicatieafdelingen over publicaties met aansprekende voorbeelden.

Budgetteren en plannen voor 2026 en 2027:

- Onderzoeken of- en in hoeverre lokale regels bijdragen aan het voorkomen van milieucriminaliteit en ondermijning.
 - Opstellen van een communicatiekalender over het voorkomen van milieucriminaliteit.
 - Gegevensuitwisseling mogelijk maken met behulp van de handreiking informatiedeling van het IBP-VTH en DPIA (DPIA = data protection impact assessment).
 - Toezichthouders opleiden met het oog op het herkennen van milieucriminaliteit(thema's).
 - Toezichthouders en opsporingsambtenaren opleiden ten aanzien van de afstemming tussen bestuursrecht en strafrecht.
 - Onderzoeken of lokale regels bijdragen aan het voorkomen van ondermijning en milieucriminaliteit (bijvoorbeeld regels voor horeca) en het delen van inzichten hierover.
 - Onderzoeken welke uitrusting toezichthouders voor welke taken nodig hebben (persoonlijk beschermingsmiddel ofwel PBM).
-

- Een centraal overleg en meldpunt inrichten waar signalen en meldingen samenkomen.
- Een regionaal team opzetten voor ketentoezicht, zoals bij DCMR, om onze regio beter te bedienen.

Op de back log voor 2027 & 2028

(misschien eerder omdat er momentum is)

- Aansluiten bij het platform Veilig Ondernemen.
- Werken aan bewustwording rondom het voorkomen van ongewenste informatielekken via sociale media.
- Bijeenkomsten organiseren om van elkaar te kunnen leren en kennis uit te wisselen om zo brede en diepgaande expertise te ontwikkelen bij toezichthouders en Boa's (buitengewoon opsporingsambtenaren).

Op de back log voor 2028 & 2029 (misschien eerder omdat er momentum is)

- Niet van toepassing

Samenwerking. Met wie werken we samen?

Samen met Openbaar Ministerie (en andere partners, zie onder), analyseren wat de meest effectieven ketenaanpak is. Provincie, gemeenten, ondernemers, waterschappen, politie, DCMR (Milieu- en Omgevingsdienst Rijnmond), CCV (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid), Riec (Regionale Informatie- en Expertisecentra), EZ (ministerie van Economische Zaken), NVWA (Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit), IL&T, Landelijke Bijeenkomst Afstemming (LBA), Inlichtingen- en opsporingsdienst van de Inspectie leefomgeving en transport (ILT-IOD).

Monitoring. Hoe meten we dit?

- In elk dossier is vastgelegd hoe is beoordeelt of BIBOB-toetsing relevant is (representatieve steekproef).
- Het aantal screenings dat wordt uitgevoerd binnen de BIBOB-toets.
- Het aantal projectmatig uitgevoerde ketentoezichtsacties en het resultaat hiervan.
- Het aantal verstrekte adviezen aan deelnemers over BIBOB-beleid.

Duurzaamheid

Circulaire economie

Wat willen wij bereiken?

De ODU stimuleert circulariteit (grondstofbesparing en afvalpreventie), zolang dat op een veilige en gezonde manier kan.

Hoe zetten we ons instrumentarium in?**Hoe zetten we vergunningverlening in?**

- Er wordt getoetst of bedrijven voldoen aan het Bbl ten aanzien van herbruikbare materialen.
- Het hergebruiken van afval wordt wel overwogen en risicogericht toegestaan d.m.v. proefnemingen.
- Het stimuleren van grondstoffenbeperking (in vergunningen) door middel van voorschriften.
- Circulair ontwerp opnemen in vergunningen, zodat bedrijven verplicht zijn circulaire principes toe te passen bij hun activiteiten en ontwikkelingen.
- Het actualiseren van vergunningen is gebaseerd op sector- en/of specifieke grondstofstromen, zodat de vergunningen altijd relevant blijven voor de geldende situatie en eisen.

Hoe zetten we toezicht in?

- Toezicht op de KPI's die door bedrijven uitgevoerd moeten worden, mits daar duidelijke voorschriften voor geformuleerd zijn.
- Het toezicht sluit aan op circulaire materialenplannen, zodat het beleid en de uitvoering goed op elkaar afgestemd zijn.
- Er is een risicoanalyse voor bodemenergiesystemen en gebieden t.b.v. VTHA.

Hoe zetten we advisering in?

- De ODU draagt bij aan de totstandkoming van regionaal beleid waardoor eerlijke verdeling van energie en water voor alle gebruikers mogelijk wordt.
 - Advisering draagt bij het beter informeren van initiatiefnemers.
 - Advisering richt zich op het stimuleren van circulaire ideeën bij ondernemingen.
 - Adviseren van de opdrachtgevers over proefnemingen en experimenten, waarbij rekening wordt gehouden met landelijke voorbeelden, de financiële draagkracht van initiatiefnemers en eigen ervaring.
-

Wat is hiervoor nodig en welke acties voeren we daarvoor uit?	Oppakken in 2026: ▪ Een overzicht opstellen van grondstoffen en afvalstromen (bijvoorbeeld de effecten van de naleving op de MPG). ▪ Een inventarisatie uitvoeren naar kansen en knelpunten binnen de regelgeving, waarbij er ook gekeken wordt naar de mogelijkheden die de Omgevingswet biedt. ▪ Training en opleiding van medewerkers. Budgetteren en plannen voor 2026 en 2027: ▪ Toezichthouders trainen en begeleiden in de taak en verantwoordelijkheid om zowel te controleren als te registreren, ▪ zodat de naleving van de Milieu Prestatie Gebouwen (MPG) - normen gewaarborgd is. ▪ Een monitorings- en evaluatielogica opstellen. Op de back log voor 2027 & 2028 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Definiëren hoe de resultaten (zoals CO₂-reductie) gemeten en gerapporteerd worden, met de nadruk op output die direct relateert aan impact. Op de back log voor 2028 & 2029 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Niet van toepassing
Samenwerking. Met wie werken we samen?	Provincie, gemeenten, Omgevingsdienst, waterschappen, VRU, GGDrU.
Monitoring. Hoe meten we dit?	▪ Aantal geactualiseerde vergunningen dat is gebaseerd op sector- en/of specifieke grondstofstromen. ▪ Controle of systemen voor MPG-monitoring die worden ingevoerd goed gekoppeld zijn aan de bestaande systemen van gemeenten. ▪ Aantal bedrijven dat is gecontroleerd op de voorschriften (KPI's) opgenomen in vergunningen en het aantal overtredingen dat daarbij is geconstateerd. ▪ Het effect van toezicht.

Duurzaamheid	Energiebesparing
Wat willen wij bereiken?	▪ Een zo groot mogelijke bijdrage aan energiebesparing bij bedrijven. ▪ Een zo groot mogelijke bijdrage aan de vermindering van CO₂-uitstoot door bedrijven als gevolg van energiecontroles. ▪ Bijdragen aan het verduurzamen van energiegebruik.

Hoe zetten we ons instrumentarium in?	Hoe zetten we vergunningverlening in? De vergunningplicht komt slechts in zeer beperkte mate voor. Dat is maatwerk, om die reden wordt er geen algemene tactiek voor geformuleerd. Hoe zetten we toezicht in? ▪ Toezicht bij bedrijven op verduurzaming van het energiegebruik. ▪ Toezicht op koudemiddelen en stookinstallaties. ▪ Toezicht op de energielabelverplichtingen. ▪ Toezicht op de inrichting van duurzame energievoorzieningen zoals OBES en GBES. ▪ Toezicht op persoonsgebonden mobiliteit. ▪ Toezicht op de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPDB IV). Hoe zetten we advisering in? ▪ De ODU informeert bedrijven over het nemen van (bovenwettelijke) energiebesparende maatregelen, verbruiken van energie buiten de 'spits', verduurzaming van vervoer en het inrichten van duurzame energievoorzieningen. ▪ De ODU geeft bedrijven met innovatieve ideeën voor duurzame energieopwekking de ruimte om deze toe te passen, ook al levert dat op korte termijn (2 jaar) nauwelijks besparing op. ▪ De ODU verzorgt presentaties bij scholen/universiteiten (de ondernemers van de toekomst).
Wat is hiervoor nodig en welke acties voeren we daarvoor uit? Monitoring. Hoe meten we dit?	Oppakken in 2026: ▪ Definieer de nul situatie voor energieverbruik en Co2-emissie. ▪ Breng de top 3 knelpunten in beeld ten aanzien van betrouwbare data. ▪ De regio Utrecht organiseert een competitie voor het meest duurzame bedrijf en zet ondernemers die het goed doen in het zonnetje. Budgetteren en plannen voor 2026 en 2027: ▪ Er is een overzicht welke werkafspraken er per opdrachtgever gelden ten aanzien van vooroverleg bij bedrijfsmatige ruimtelijke ontwikkelingen en initiatieven bij bedrijven. Op de back log voor 2027 & 2028 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Maak werk- en procesafspraken over welke data op welke wijze geregistreerd wordt en beschikbaar wordt gemaakt. VTH systemen worden aangepast op basis van de afspraken. ▪ Landelijk benchmarken. Op de back log voor 2028 & 2029 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Er is een overzicht van de informatiebehoeften van alle stakeholders binnen de driehoek (Omgevingsdienst, Provincie

	en Gemeenten). Daaruit komt een algemeen databasis-systeem met een dashboard voor het delen en analyseren van relevante informatie.
Samenwerking. Met wie werken we samen?	Omgevingsdiensten/ODNL, Ministerie, RVO, Gemeenten Provincie (Team energietransitie & Team duurzaamheid), Installateurs, Stedin.
Monitoring. Hoe meten we dit?	- De ODU onderzoekt of het gebruik van een dashboard, waaruit realtime blijkt hoeveel energiebesparing er gerealiseerd is dankzij de uitvoering van energiecontroles, kan worden toegepast. In dit dashboard wordt de besparing uitgedrukt in gemiddeld energieverbruik of CO₂ equivalent per huishouden per jaar. Dit wordt uitgedrukt in zowel bespaarde- KWH als CO₂ uitstoot. Het dashboard is gebaseerd op een landelijk model. - De ODU het aantal controles, aantal geconstateerde en type/soort overtredingen en het berekende besparingspotentieel.

Duurzaamheid	Bodemenergie
Wat willen wij bereiken?	- Bijdragen aan het behouden van een juiste balans tussen het beschermen en benutten van het Utrechtse bodemenergiesysteem. - Bijdragen aan een eerlijke verdeling van energie en water voor alle eindgebruikers.
Hoe zetten we ons instrumentarium in?	Hoe zetten we vergunningverlening in? - Er wordt getoetst of de verdeling van energie en water evenredig is. - De van negatieve invloed op drinkwatervoorzieningen wordt zo veel mogelijk beperkt dan wel voorkomen. - Kwetsbare gebieden worden beschermd door het voorkomen van onnodige doorboring van kleilagen. - In vergunningen worden voorschriften opgenomen over monitoring van bodemenergiesystemen. - Bij het toetsen van aanvragen en bij vooroverleg wordt beoordeeld of er eventueel bij een alternatieve inrichting (collectief systeem) kan worden aangesloten. Hoe zetten we toezicht in? - Toezicht wordt ingezet om de bestaande GBES (Gesloten Energie Systeem)- en OBES-systemen (Open Bodem Energie Systeem) te controleren, waarbij rekening wordt gehouden met het verschil tussen een optimale en een werkende inrichting. - Er wordt verder gekeken dan enkel de vergunningvoorschriften. Het doelmatig gebruik staat voorop. - Toezichthouders informeren initiatiefnemers over regels en voorschriften.

- Niet (goed) werkende bodemenergiesystemen in kaart brengen.
- De ODU houdt toezicht op de boring van lussen t.b.v. warmtepompen bij aanleg.

Hoe zetten we advisering in?

- Advisering gaat uit van een helikopterview (breed belangen afwegen).
- Er wordt geadviseerd over de ordening van bodemenergiesystemen onderling t.o.v. andere ondergrondbelangen (positie bodemenergie in bronnenmix warmtetransitie).
- Initiatiefnemers wordt geadviseerd om meer gebruik te maken van één collectief systeem in plaats van meerdere losse systemen.
- Er wordt geadviseerd over het voorkomen van netcongestie en voorkomen een onterecht grote claim op de ondergrond.
- Advisering wordt ingezet om de informatievoorziening voor initiatiefnemers te verbeteren (BasisRegistratieOndergrond).

Wat is hiervoor nodig en welke acties voeren we daarvoor uit?

Oppakken in 2026:

- De basis is op orde, dat omvat in ieder geval:
 - Er is een overzicht wat wel en niet onder bodemenergie valt (definiëring).
 - Er is een overzicht van bevoegdheden ten aanzien van bodemenergie, I< is hier ook bij betrokken.
 - Er is een geografisch overzicht /afbakening van kwetsbare gebieden, verbodsgebieden, beperkingengebieden en aandachtsgebieden voor bodemenergie.
 - Er is een overzicht van bestaande en nieuw aangevraagde bodemenergiesystemen en hun belangrijkste kenmerken.
 - Er is een overzicht van beschikbare databronnen.
- Er is een sanctietabel voor in ieder geval:
 - Het overtreden van regels rondom het doorboren en afsluiten van kleilagen.
 - Het toevoegen van verboden stoffen in gesloten systemen.
 - Het inschakelen van niet-gecertificeerde bedrijven.
 - Het overtreden van de regels rondom grondwater beschermingsgebieden.
- Gestructureerde informatievoorziening.
- Onderzoek welke data ten aanzien van bodemenergiesystemen nodig is om het zaakstelsel op in te richten.

Budgetteren en plannen voor 2026 en 2027:

- Er is een risicoanalyse voor bodemenergiesystemen en gebieden t.b.v. VTHA.
- VTHA draagt bij aan de totstandkoming van regionaal beleid waardoor eerlijke verdeling van energie en water voor alle gebruikers mogelijk wordt.

Op de back log voor 2027 & 2028

(misschien eerder omdat er momentum is)

	▪ Niet van toepassing Op de back log voor 2028 & 2029 (misschien eerder omdat er momentum is) ▪ Niet van toepassing
Samenwerking. Met wie werken we samen?	Naast de samenwerking tussen gemeenten, ODU en provincie, wordt de taakverdeling met IL&T afgestemd. De ODU is vertegenwoordigd in verschillende overlegvormen: het platform bodem, het kennisnetwerk bodemenergie (landelijk, provincie en gemeenten), het kennisnetwerk bodemenergie (branche- en ketennetwerken), het Vakberaad bodemenergie, de warmtetafels van de RES en de Club Groot Merwede.
Monitoring. Hoe meten we dit?	▪ De ODU controleert minimaal 5 % van de dossiers bodemenergie op evenredige verdeling, bescherming van kwetsbare gebieden en drinkwatervoorzieningen en opgenomen voorschriften. ▪ Het werkproces bevat een instructie waarin deze inhoudelijke toetsingscriteria zijn opgenomen. ▪ Het aantal door toezicht geconstateerde onbekende bodemenergiesystemen. ▪ Het aantal uitgevoerde controles, aantal geconstateerde overtredingen en het toezichtseffect.

B. Evaluatie U&H-strategie 2022-2025

Wat ging er goed en blijft behouden?

- Alle bevoegde gezagen en de omgevingsdiensten hebben de neuzen dezelfde kant op.
- De basis is beter op orde.
- Samen werken aan kwalitatieve doorontwikkeling op basis van de subdoelen.

Wat ging er goed, maar gaat nu beter?

- Samenspel tussen regievoerders en VTH-adviseurs.
 - Beide rollen waren voldoende betrokken, maar het kan altijd beter. In het proces dat nu gevolgd is, zijn beide rollen veel vaker geïnformeerd en nadrukkelijker in positie gebracht door het regionale kernteam.
- Doelen stellen.
 - De abstracte doelen zijn uitgewerkt in concrete subdoelen, waarmee de vraag 'wat is ervoor nodig om het doel te bereiken?' beantwoord wordt.
 - De doelen zijn gebaseerd op maatschappelijke opgaven, waardoor de relevantie van doelen en de impact van het werk van de ODU zichtbaar worden gemaakt. Hierdoor maakt de ODU een stap vooruit in het werken onder de Omgevingswet.
 - De doelen en subdoelen zijn letterlijk met en door de hele regio opgesteld en getoetst bij alle bevoegde gezagen, waardoor er breed draagvlak is.
 - De subdoelen zijn realistisch en scherp in beeld, hoe groot de opgave ook is.
- De U&H-strategie 2022-2025 is door het Interbestuurlijk Toezicht van de provincie Utrecht officieus beoordeeld. De verbeterpunten zijn grotendeels verwerkt in de nieuwe U&H- strategie.

Wat moest er echt beter?

- Communicatie

In plaats van de communicatie te beperken tot 'need to know' en communicatie via centrale contactpersonen bij de bevoegde gezagen, is er nu een brede communicatiestrategie opgesteld, inbegrepen deze onderdelen:

- stakeholderanalyse;
- identificatie doelgroepen;
- analyse boodschap (meeweten, meedenken, meedoen);
- inzet van een nieuwsbrievenapplicatie;
- redactie van communicatieadviseurs;
- bestuurlijke roadshows door het regionale kernteam;
- bezoeken door het regionale kernteam van diverse overleggen, waaronder die van de regievoerders, ambtelijk- en bestuurlijk PSO, RHBO, MT- vergaderingen van de omgevingsdiensten, coördinatoren overleggen bij de omgevingsdiensten, vergaderingen van de Algemeen Besturen van de omgevingsdiensten, afstemming met de VTH-portefeuillehouders van de omgevingsdiensten en een door het regionale kernteam georganiseerd VTH-event met de U&H- strategie als onderwerp.

▪ Voortgangsrapportage U&H-strategie 2022- 2025

De monitoring en evaluatie van de (sub)doelen zijn opgenomen in voortgangsrapportages. Er zijn er inmiddels twee met de bevoegde gezagen gedeeld. De eindrapportage is eind 2025 opgesteld en ter informatie met de bevoegde gezagen gedeeld.

C. Missie en visie van de OD

Missie

Een gezonde, veilige en duurzame provincie Utrecht; nu en in de toekomst. Dat is waar de ODU voor staat.

Visie

"Dagelijks werkt de ODU aan een veilige, gezonde, schone en duurzame leefomgeving in de hele provincie Utrecht. Dit gebeurt samen met en voor gemeenten en provincie, in contact met regiopartners en ten behoeve van inwoners en bedrijven. Er wordt bijgedragen aan de realisatie van plannen, met voortdurende focus op de impact ervan op de leefomgeving. Dit gebeurt toetsend aan wet- en regelgeving, in het belang van natuur en milieu. ODU stimuleert betrokkenheid van jong en oud op het gebied van milieu, natuur en duurzaamheid.

De ODU is een impactgedreven werkgever. ODU fungeert als stuwende en verbindende kracht in de regio en geldt als autoriteit binnen het werkgebied. De organisatie faciliteert samenwerking tussen partijen bij opgaven die gemeentegrenzen en domeinen overstijgen. Dankzij de centrale positie in het speelveld, in combinatie met kennis en ervaring, neemt ODU een proactieve, adviserende en soms prikkelende rol in bij het signaleren en oplossen van lokale en regionale maatschappelijke opgaven.

ODU adviseert, verleent vergunningen, houdt toezicht en handhaaft waar nodig. Deze taken worden in mandaat uitgevoerd met professionaliteit, integriteit en kwaliteit. Dit gebeurt op een realistische, doelmatige, effectieve en efficiënte wijze.

Gedreven en deskundige professionals handelen objectief, zelfstandig en onafhankelijk. Er wordt risicogericht gewerkt, op basis van feiten, data en objectieve waarnemingen. Tegelijkertijd is er kennis van de lokale situatie en ontwikkelingen in het werkgebied. Transparantie, consequent handelen en duidelijkheid richting alle belanghebbenden staan centraal. ODU blijft voortdurend vernieuwen om de dienstverlening optimaal te laten aansluiten op de toenemende complexiteit van toekomstige vraagstukken.

Dit zijn wij. De Omgevingsdienst Utrecht, de omgevingsdienst van de toekomst."

D. Probleem/ omgevingsanalyse

Werkinggebied regionale Uitvoerings- en Handhavingsstrategie

De U&H-strategie ziet op het gehele werkgebied van de ODU. Deze is gelijk aan het grondgebied van de provincie Utrecht, met daarin de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg, IJsselstein en Zeist.

Karakteristiek van de provincie Utrecht¹

Utrecht vervult als centraal gelegen provincie een belangrijke functie binnen ons land. De mix van historische steden en dorpen en gevarieerd landschap, erfgoed en natuur op korte afstand van elkaar maakt onze provincie uniek. Zij fungeert als draaischijf en verbindt de Randstad met de rest van ons land. Deze draaischijffunctie heeft betrekking op het wegen- en spoornet Nederland en op het Amsterdam-Rijnkanaal en de Lek. De provincie Utrecht wordt aan de zuidzijde grotendeels begrensd door het Rivierengebied en heeft een belangrijke rol in de zoetwatervoorziening van West-Nederland. Het Groene Hart, de Hollandse Waterlinies en het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug zijn in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) door het Rijk benoemd als waardevolle landschappen. De Hollandse Waterlinies (Nieuwe Hollandse Waterlinie en Stelling van Amsterdam) en de Neder-Germaanse Limes zijn UNESCO Werelderfgoed. En de Grebbelinie ligt als waterlinie tussen de Utrechtse Heuvelrug en de Veluwe.

Deelgebieden en kenmerken

De provincie Utrecht bestaat uit een aantal deelgebieden die verschillen in kenmerken en karakteristiek. De te onderscheiden deelgebieden zijn:

1. Stadsgewest Utrecht

In het stadsgewest Utrecht is sprake van de grootste dynamiek binnen de provincie. Het is ook een van de snelst groeiende regio's van Nederland. Het gebied kenmerkt zich door:

- de centrale ligging in Nederland;
- een in het algemeen plezierig woon-, werk- en leefklimaat;
- een groot aantal kennisinstellingen;
- een hoog opgeleide beroepsbevolking;
- veel werkgelegenheid in de zakelijke en financiële dienstverlening;
- de vele infrastructuur die hier bij elkaar komt, weg, spoor en water;
- de grote verscheidenheid aan aantrekkelijke en cultuurhistorische landschappen in en om het stadsgewest;
- een hoogwaardig aanbod van cultuur en erfgoed;
- een sterke groei behoeft voor wonen en werken.

Een deel van deze kenmerken is niet uniek, maar deelt het stadsgewest met de rest van de provincie.

1. Kromme Rijngebied, Langbroekerwetering en de Utrechtse Heuvelrug

Dit betreft het landelijk gebied met enkele grotere kernen aan de oostzijde van het stadsgewest Utrecht. Het omvat 3 delen:

- de Utrechtse Heuvelrug. Die ligt in alle drie de deelgebieden van de Omgevingsvisie. Het centrale deel ervan ligt grotendeels in de regio Amersfoort. In de U16 bevindt zich de Stichtse Lustwarande, een aaneengesloten zone met historische buitenplaatsen;
- het Kromme Rijngebied. Hier heeft de landbouw een belangrijke positie. Het Kromme Rijngebied kent goede productieomstandigheden voor met name de fruitteelt;

¹ Bron: Omgevingsvisie provincie Utrecht

- de Langbroekerwetering. Dit is een cultuurhistorisch waardevol gebied met diverse landgoederen en buitenplaatsen, waar landbouw en natuur duurzaam samengaan.

2. Utrecht West

Dit is het landelijk gebied aan de westzijde van het stadsgewest Utrecht dat in het landschap van het Groene Hart ligt, evenals het Noorderpark en Vijfheerenlanden die onderdeel van het stadsgewest Utrecht zijn. Het Groene Hart loopt door in Noord- en Zuid-Holland, het is de centrale open ruimte in de Randstad. Utrecht-West heeft uitgestrekte (veen)weidegebieden, doorsneden door de Vecht, Oude Rijn en Hollandsche IJssel met kenmerkende natuurgebieden, dorpen en historische stadjes. Langs de Vecht bevinden zich veel historische buitenplaatsen. De landbouw bestaat voornamelijk uit grondgebonden melkveehouderij.

De stedelijke dynamiek concentreert zich van oudsher langs de Vecht en de Oude Rijn. Door het gebied heen lopen twee infrastructuurbundels: de A12 met de spoorverbinding Utrecht – Den Haag en de A2 met de spoorverbinding Utrecht – Amsterdam en het Amsterdam-Rijnkanaal.

In het gebied liggen diverse plassen, rivieren, kanalen en weteringen die onderdeel zijn van een waternetwerk dat eveneens doorloopt in Noord- en Zuid-Holland en van groot belang is voor natuur, recreatie, toerisme en watersport.

Aan de westzijde van de U16 ligt het veenweidegebied. Dit is een waterrijk gebied met een weids en open karakter en een kenmerkende historische verkavelingsstructuur. Het is een belangrijk gebied voor natuur, rust en recreatie. Van oorsprong was het hele gebied bedekt met veen en nog steeds is op veel plekken in de bodem veen te vinden. Het typische patroon van smalle weiden en sloten laat de geschiedenis van de ontwatering en veenontginning zien. Ontwatering maakte het land geschikt als akker- of weidegrond, maar het leidde ook tot daling van de bodem. Op sommige plaatsen is deze daling vanaf de ontginning wel 5 tot 6 meter geweest. In dit landschap speelt het vraagstuk van het behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteit terwijl er invulling wordt gegeven aan de transitie in energie en landbouw en de opgaven van klimaatadaptatie en bodemdaling.

3. Eemland

Het deelgebied bestaat uit het laaggelegen veenweidegebied, de flanken van de Utrechtse Heuvelrug en het stuk van de Gelderse Vallei dat ligt in de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunschoten-Spakenburg, Eemnes, Leusden, Soest en Woudenberg. De Eempolder ligt in het noordoosten van de provincie, aan weerszijden van de rivier de Eem. De Eempolder maakt deel uit van het Nationale Landschap Arkemheen-Eemland. Het is een open, vlak veenweidegebied met slagenverkaveling (smalle stroken) en is vooral in gebruik als landbouwgebied met melkveehouderij. De ondergrond bestaat uit klei op veen. De Eempolder is ook één van de beste weidevogelgebieden in Nederland.

Bedrijvenbestand in onze regio

Het bedrijvenbestand in de regio Utrecht is pluriform. Er is veel bedrijvigheid in de vorm van kantoren, veehouderijen, lichte en zwaardere milieu categorie bedrijven tot en met (lichte) industrie en een aantal Seveso bedrijven. Er zijn geen zware industriële complexen binnen de regiogrenzen zoals Pernis en Chemelot, maar wel meerdere industriegebieden. Er zijn meer dan 30.000 milieu relevante bedrijven waarvan ongeveer 1000 vergunningplichtige bedrijven.

Maatschappelijke opgaven en thema's

De Omgevingswet is gebaseerd op vier pijlers: *duurzaamheid, volksgezondheid, veiligheid en omgevingskwaliteit*. Om het VTH-instrumentarium maximaal te laten bijdragen aan de doelen van de Omgevingswet en de uitdagingen waar de regio Utrecht voor staat, is er in deze U&H-strategie voor gekozen de klassieke methode van doelen stellen aan te vullen en te verrijken met 5 belangrijke maatschappelijke opgaven waar de deelnemers in de regio Utrecht voor staan.

De vijf maatschappelijke opgaven die centraal staan:

5. Gezonde leefomgeving
6. Bodem en water
7. Duurzaamheid 4
8. Toekomstbestendige natuur
9. Milieucriminaliteit

De opgaven zijn gebaseerd op de doelen van de Omgevingswet. Zij zijn gedestilleerd uit de omgevingsvisies van de provincie én de gemeenten. Daardoor zijn de opgaven breed erkend en gedragen. De opgave "milieucriminaliteit" komt voort uit de aanbeveling uit het rapport van de Commissie Van Aartsen om de afstemming tussen bestuursrecht en strafrecht te versterken. In de praktijk betekent dit dat de deelnemers de regio verbinden aan landelijke prioriteiten en programma's op het vlak van dit thema.

Binnen elke opgave is gekeken op welke thema's de ODU de meeste impact kan maken. Het zijn herkenbare thema's voor alle gemeenten en de provincie, de opgaves van nu: van luchtkwaliteit tot omgevingsveiligheid en van bodem tot geur en geluid. Inzet van de omgevingsdienst op deze thema's draagt bij aan de maatschappelijke opgaven in de regio.

Overige taken

Naast de inzet op de opgaven en thema's die hiervoor zijn genoemd zet de ODU ook in op reguliere taken waarvoor al regionale en/of provinciale kaders bestaan en waar er op basis van een risicoanalyse prioriteiten gesteld zijn. Dit zijn de volgende taken:

- Asbest
- Vuurwerk
- Luchtvaart
- Zwemwater
- Bodemsaneringen
- Toepassing van grond
- Grondwateronttrekkingen

Voor deze taken geldt dat ze geen onderdeel uitmaken van de opgaven en thema's maar wel tot het VTH-takenpakket van de ODU behoren. Soms is er een relatie aan te wijzen met de opgaven, omdat de inzet van VTHA op deze taken ook bijdraagt aan de opgave. Op deze taken zijn echter geen specifieke regionale doelen geformuleerd omdat dit niet of nauwelijks van toegevoegde waarde is boven op het wettelijke kader van deze taken. De uitgangspunten en strategieën uit deze U&H-strategie zijn wel op deze taken van toepassing.

Specifiek voor het onderwerp Bodem geldt dat de ODU een Kennisagenda ontwikkelt, gefinancierd met subsidie vanuit de VNG. Wanneer blijkt dat voor dit onderwerp "BIG-8 gesprekken" en specifiekere doelen voor de bestaande wet- en regelgeving meerwaarde hebben, kan dit in de implementatiefase van de U&H-strategie vorm krijgen.

Bouwen

De ODU voert ook taken uit op het gebied van bouwen. Dat doet zij voor drie gemeenten en de provincie. Er is geen specifieke strategie voor deze taak opgenomen in deze U&H-strategie, de uitgangspunten zijn wel van toepassing.

De vier deelnemers die bouwtaken door de ODU laten uitvoeren werken aan een uniforme strategie voor deze taken. Deze strategie is uiterlijk in 2026 gereed en zal de basis zijn voor alle deelnemers die in de toekomst bouwtaken door de ODU uit wil laten voeren. Zo ontstaat er ook op dat gebied een meer "level playing field" en ligt er een kader dat bijdraagt aan een uniforme- en effectieve werkwijze door de ODU.

E. Regionale doelen en prioriteiten

Regionale doelen

In de U&H-strategie staan doelen die focus aanbrengen binnen verschillende thema's, die allemaal onderdeel zijn van een maatschappelijke opgave. Op deze manier wordt er maximaal impact gemaakt voor de belangrijkste maatschappelijke opgaven die de deelnemers met elkaar in de regio hebben gedefinieerd. De inzet van VTHA-instrumenten draagt bij aan het bereiken van deze doelen. Voor elk van deze thema's is er met meer dan 200 experts van binnen en buiten de regio geformuleerd waar de ODU met de inzet van het VTHA-instrumentarium aan bijdraagt en wat ervoor nodig is om dat waar te kunnen maken. Hierdoor is er een transparant en vrijwel volledig beeld ontstaan van de opgaven die er liggen.

Het heeft geresulteerd in 11 productbladen waarin per thema de doelen voor VTHA staan, inclusief de acties die nodig zijn om deze te bereiken. De uit te voeren acties zijn beoordeeld op basis van zowel urgentie, als op de tijd en capaciteit die nodig zijn om deze te realiseren. Dit levert vier categorieën op, die gebruikt worden om acties te agenderen vanaf 2026.

Tabel: Weergave van de wijze waarop acties geprioriteerd zijn.

Toelichting op de prioritering van acties	Resultaat
Laaghangend fruit Direct oppakken (2026)	Lage kosten en urgent
Urgent, maar vraagt om een investering. Budgetteren en plannen voor 2026 & 2027	Hoge(re) kosten en urgent
Niet het allerbelangrijkste, maar eenvoudig uit te voeren. Op de back log voor 2027 & 2028 (misschien wel doen omdat er momentum is)	Hoge(re) kosten en belangrijk

Prioriteiten

Regionale basis

Artikel 1.3 Omgevingswet geeft een opgave aan ieder bestuursorgaan, namelijk het in onderlinge samenhang van beschermen én benutten van de fysieke leefomgeving. Dat moet gebeuren met inachtneming van in ieder geval: 'veiligheid', 'gezondheid' en 'omgevingskwaliteit'. De ODU zet in op deze thema's in de fysieke leefomgeving om de naleving van wet- en regelgeving op die thema's te controleren en te bevorderen en uitvoering te geven aan de (wettelijk) opgedragen taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving en advisering.

De opgaven en thema's zijn onderling niet geprioriteerd. Voor alle thema's geldt een wettelijke basis. Wel verschilt de aanpak van de diverse thema's, maar er is geen thema belangrijker dan het andere. Binnen de thema's zelf wordt wel geprioriteerd. Per thema zijn de benoemde acties, die ook als subdoelen gezien worden, gerangschikt. Dit alles is per thema in een productblad uitgewerkt. De productbladen zijn opgenomen in bijlage A.

Regionale ambitie

Op een groot deel van de thema's wordt al jaren ingezet en is een stevige basis gelegd. Deze thema's, zoals geur en energiebesparing, hebben heldere wettelijke kaders en toegepaste strategieën voor de inzet van de VTH-instrumenten. Dat wil niet zeggen dat het niet beter kan en soms ook moet. Daar waar winst te behalen is voor de leefomgeving zet de ODU extra in, bijvoorbeeld door scherper te vergunnen en te zorgen dat op basis van geactualiseerde vergunningen beter kan worden gehandhaafd op zeer zorgwekkende stoffen.

Op de wat nieuwere thema's Waterkwaliteit en Milieucriminaliteit liggen kansen om met de inzet van VTHA veel meer impact te maken dan nu. Het grootste potentieel zit hem in het versterken van (boven) regionale samenwerking. Samenwerking is belangrijk om de inzet van VTHA goed af te stemmen en zo effectiever te maken. Daar ligt de prioriteit voor de ODU, maar ook voor de partners in de regio. Op het gebied van waterkwaliteit bijvoorbeeld, hebben waterschappen als kennishouder, de gemeenten als bevoegd gezag en de provincie als regisseur gezamenlijk veel meer potentie dan wanneer deze partijen individueel te werk gaan of in kleine(re) coalities samenwerken. Vanzelfsprekend wordt er ook landelijk kennis opgehaald en naar goede voorbeelden gekeken. Op het gebied van de bestrijding van milieucriminaliteit zit de winst in het, samen met het Openbaar Ministerie, verbinden van landelijke strategische doelen op geprioriteerde thema's met de regionale verschijningsvormen binnen die thema's. Dat bevordert de programmatische aanpak en is een voorwaarde voor de tijdige toekenning van capaciteit.

De thema's Biodiversiteit en Circulaire economie staan de afgelopen jaren steeds meer in de belangstelling. Voor circulaire economie zijn de wettelijke kaders en beleidskaders op deze terreinen nog niet volledig ontwikkeld. Voor drie aanvullende thema's, te weten de soortenbescherming, gebiedsbescherming en bos en landschap zijn de opgaven en verantwoordelijkheden in wetgeving vastgelegd en uitgewerkt in beleidskaders, maar de vertaalslag in een gerichte inzet van VTHA is vooralsnog onvoldoende gebleken. Bij circulaire economie zetten we daarom vooral in op het leveren van een bijdrage aan de verdere ontwikkeling van wettelijke kaders en beleidskaders, vanuit het perspectief van VTHA (uitlegbaar, uitvoerbaar en handhaafbaar én gericht op kansen). Het thema Biodiversiteit zal in samenspraak moeten worden aangevuld met de hiervoor genoemde opgaven (nieuwe thema's) en gericht moeten zijn op een bijdrage aan het halen van deze wettelijke (provinciale) doelstellingen. Dit moet in concrete doelen worden geformuleerd vanuit het perspectief van de natuur- en bosopgave.

Lokale ambitie

Individueel kunnen deelnemers hogere (boven wettelijke) ambities hebben op thema's. De U&H-strategie biedt de mogelijkheid deze hogere ambities te vertalen in het gemeentelijk of provinciaal uitvoeringsprogramma. Zo is er ruimte voor lokale accenten. De ODU kan deelnemers adviseren over de mogelijkheden om bestuurlijke wensen voor hogere ambities op thema's te vertalen naar de uitvoering.

Landelijk geprioriteerde risicovolle thema's

De ODU zet zich, naast de in deze U&H-strategie uitgewerkte thema's, vanzelfsprekend ook in op de landelijke (klassieke) risico thema's bodem (milieu), asbest, brandveiligheid opslag gevaarlijke stoffen en risicovolle milieubelastende activiteiten. Deze landelijke thema's komen ook terug in de thema's van de producten- en diensten catalogus van de ODU. Per thema worden er uren begroot in het uitvoeringsprogramma voor de uitvoering van de programmering op deze thema's.

F. Informatiegestuurd- risicogericht werken

De ODU werkt voor een groot deel informatiegestuurd en risicogericht. Dit betekent dat beslissingen in de uitvoering van de VTHA-taken worden genomen op basis van betrouwbare data en objectieve waarnemingen, waarbij de focus ligt op efficiëntie, effectiviteit en transparantie.

Risicogericht werken

Risicogericht werken houdt in dat beschikbare data en informatie worden gebruikt om risico's in te schatten en prioriteiten te stellen. Dit verhoogt de efficiëntie en helpt bij het maken van bewuste keuzes over de inzet van middelen. Het doel is om de kans en het effect van (milieu)risico's te verlagen en om beleidsdoelen te realiseren door strategische, tactische en operationele analyses. Het risicogericht werken is onder te verdelen in drie niveaus:

- **Strategisch niveau:** Landelijke of regionale omgevingsanalyses van maatschappelijke thema's en opgaven, met focus op veiligheid, duurzaamheid en gezondheid. Prioriteiten stellen tussen en binnen thema's zoals lucht, licht, bodem, energie, geluid, geur en water.
- **Tactisch niveau:** Gerichte probleem- en doelgroepanalyses en benoemen van interventies. Hierbij is ook aandacht voor de redenen voor niet naleving van wet- en regelgeving. Focus aanbrengen in bepaalde (sub)branches/sectoren/groepen en locaties, zoals ketentoezicht.
- **Operationeel niveau:** Object- en subjectanalyses om te bepalen waar capaciteit en welke interventies worden ingezet, zoals het uitvoeren van controles of informeren. Dit kan zich richten op verschillende aspecten of een enkel aspect, zoals transportcontroles of branchegericht toezicht.

Informatiegestuurd werken

Informatiegestuurd werken is een continu proces waarbij ruwe data worden verzameld, geanalyseerd en toegepast als informatie in besluitvormingsprocessen. Dit verbetert de prestaties van de organisatie en zorgt voor meer inzicht voor de organisatie zelf en transparantie naar opdrachtgevers en belanghebbenden.

Het informatiegestuurd werken is onder te verdelen in 3 niveaus:

- **Dataverzameling en analyse:** Het verzamelen van ruwe data en deze analyseren om bruikbare informatie te verkrijgen. Dit omvat onder andere het gebruik van "business intelligence tools" met data uit het zaakstelsel, data uit bronsystemen van andere organisaties, bodemkwaliteitskaarten het ontwikkelen van GIS-kaarten en risicomodellen.
- **Toepassing in besluitvorming:** De geanalyseerde data wordt na bewerking en/of verrijking als informatie gebruikt om beslissingen te nemen die de prestaties van de organisatie verbeteren. Voorbeelden zijn het gebruik van PowerBrowser voor interne rapportages en BI dashboards, externe rapportages zoals Inspectieview en het LMA en het toepassen van strafrecht volgens de LHSO.
- **Toepassing in informatieproducten:** Van de data en informatie waar de organisatie over beschikt, kunnen informatieproducten gemaakt worden die relevant zijn voor bijvoorbeeld inwoners, bedrijven of publieke partners van de organisatie. Bijvoorbeeld een kaart met alle locaties voor gasopslag in de provincie. Of een risicobeeld van een sector.

De ODU werkt op dit moment al deels informatiegestuurd en risicogericht. In hoeverre en op welke wijze verschilt per milieuthema nog sterk.

Goede voorbeelden hiervan zijn:

- de "RGT-systematiek" voor milieucontroles bij bedrijven en brancheplannen;
- business intelligence tools voor het ontdekken van trends en het automatiseren van de werkverdeling;
- rapportages uit het zaakstelsel voor de monitoring van de datakwaliteit en;
- het knooppunt bodeminformatie dat gegevens vanuit de hele provincie verzamelt en via een kaart beschikbaar stelt.

De toepassing en (door)ontwikkeling van dergelijke systemen en methodieken kent een aantal algemene uitdagingen:

- **Datakwaliteit en integriteit:** Betrouwbare data zijn essentieel om verkeerde conclusies te voorkomen. Het belang van betrouwbare data wordt benadrukt. De “zelfevaluatie datavolwassenheid”, die vanuit het IBP VTH is ontwikkeld, draagt bij aan een analyse voor de verbetering hiervan binnen de ODU.
- **Capaciteit:** Beperkte middelen vereisen efficiënte werkwijzen. Er is een grote noodzaak om efficiënt te werken binnen de beschikbare capaciteit. Het is belangrijk om te beseffen dat risicogericht werken vooral moet leiden tot kwaliteitsverbeteringen en inzet daar waar de impact het grootst is.
- **Weerstand op technologie:** Weerstand tegen automatisering en kunstmatige intelligentie (AI) is een fenomeen dat binnen organisaties voorkomt, zoals bij alle veranderingen en innovaties. Het is belangrijk om deze weerstand te overwinnen door bewustwording en training waardoor de hele organisatie wordt meegenomen in de mogelijkheden die deze toekomstige ontwikkelingen kunnen bieden voor ons werk.
- **Samenwerking:** Verbeterde interne en externe samenwerking is noodzakelijk. Dit omvat bijvoorbeeld intensievere samenwerking ten behoeve van ketentoezicht en de verbetering van waterkwaliteit. Ook is het essentieel om te monitoren wat de effecten van bepaalde risico gerichte of informatie gestuurde keuzes zijn voor de hele productieketen. Zo kunnen bijvoorbeeld prioriteiten in het toezicht leiden tot een toename van meldingen voor vergunningverlening en vice versa.

Toekomstvisie

De **toekomstvisie** is om gefaseerd steeds meer data en informatie op interactieve kaarten te verwerken (kaartgericht werken). Kaartgericht werken geeft medewerkers een vollediger beeld van diverse belangen en risico's. Het helpt ook bij het in beeld brengen van zogeheten “blinde vlekken” (potentieel risicovolle activiteiten die niet gemeld of vergund zijn). Dit is belangrijk omdat het criterium van onlosmakelijkheid onder de Omgevingswet los is gelaten. De koppeling van kaarten met het zaaksysteem verlaagt de administratieve last en verkleint de kans op fouten. Medewerkers krijgen een vollediger beeld van hun zaken en kunnen ze beter in context plaatsen. Zo kunnen potentiële risico's in beeld komen. Kaartgericht werken geeft ook de mogelijkheid om nieuwe informatie inzichtelijk te maken en hierop direct te in te spelen. Tot slot biedt het de kans om informatie direct te verwerken via koppelingen met het zaaksysteem.

Andere tools, zoals dashboards en rapportages worden ook steeds meer samengebracht en ontsloten in overzichtelijke rapportages.

Ambitie

De ambitie van de ODU op informatiegestuurd en risico gericht werken is onder te verdelen in een aantal pijlers:

- Datakwaliteit:
 - Monitoring
 - Blinde vlekken (validatie)
 - Analyses
 - Aansluiting op landelijke standaarden en uitwisseling met externe bronnen
 - Vastlegging/borging
- Automatisering:
 - Verlagen administratieve last
 - Verminderen foutgevoeligheid
 - Optimaliseren en versnellen processen
- Methodieken:
 - Vraag gestuurd werken ook op basis van risicogerichte prioritering en informatie gestuurde werkwijzen

- Risicogericht planbare systematiek voor toezicht, prioritering in de actualisatie van vergunningen
- Tools:
 - Integrale GIS-applicaties
 - Business intelligence toepassingen (dashboards, rapportages)

Zo wil de ODU-processen versoepelen door automatisering toe te passen waar mogelijk (denk bijvoorbeeld aan bepaalde administratieve werkzaamheden).

Vervolg

De ambitie wordt verder uitgewerkt in een plan van aanpak voor de komende jaren.

Aanvullende ontwikkelingen

Voor meer vraaggestuurd werk, zoals vergunningverlening en advisering, kan door middel van het samenbrengen van verschillende relevante informatiebronnen een meer informatiegestuurde uitvoering worden bereikt. Er kan een prioritering worden ontwikkeld voor het actualiseren van vergunningen gebaseerd op risico of thema uit deze U&H- strategie. Ook wil de ODU een toename van de data uitwisseling faciliteren met ketenpartners. Het raadplegen van externe bronnen en aanhaken op landelijke standaarden en ontwikkelingen maakt het mogelijk om hierin actief voorstellen te doen. Dit om van alle beschikbare data zoveel mogelijk noodzakelijke en nuttige informatie (ook op kaart) te maken voor onze opdrachtgevers, inwoners en bedrijven om integrale afwegingen en samenwerking te vergroten.

Daarnaast is het borgen en continue monitoren van de interne datakwaliteit van de systemen van groot belang, omdat hier veel applicaties en toepassingen van risicogericht werken (RGW) op draaien. Betrouwbare data en de borging hiervan is de basis en noodzakelijk voor risico gericht en informatie gestuurd werken.

Randvoorwaardelijk voor al deze innovaties is het meenemen van het thema Mens en Organisatie. Voor het slagen van de ambitie zijn medewerkers vereist met een nieuwe houding, vaardigheden en kennis om de ontwikkeling voort te zetten. Ook de samenwerking met andere organisaties kan nodig zijn om bijvoorbeeld de juiste data te delen en analysecapaciteit geconcentreerd in te zetten voor zo veel mogelijk gebruikers.

G. Reguleringstrategie

Scope

In deze strategie wordt onder regulering verstaan:

- het verlenen, (gedeeltelijk) weigeren, wijzigen of (gedeeltelijk) intrekken van een omgevingsvergunning mogelijk als onderdeel van een legalisatietraject;
- het afdoen van de informatieplicht
- het behandelen van een melding;
- het opstellen en/of het intrekken van een maatwerkvoorschrift en/ of gelijkwaardigheid;
- het nemen van een besluit over het al dan niet vereisen van een milieueffectrapportage (m.e.r.-beoordeling);
- het actualiseren van een vergunning;
- het afgeven van advies in het kader van het adviesrecht van de gemeenteraad.

Uitgangspunten

Uitgangspunten van de vergunningenstrategie zijn:

- toepassen van het 'ja, mits' principe;
- kernwoorden zijn integraliteit, uniformiteit waar mogelijk, vergelijkbaar in vergelijkbare situaties;
- vergunningen zijn begrijpelijk geschreven en openbaar en digitaal beschikbaar dan wel opvraagbaar;
- vergunningentrajecten eindigen met een oplevering naar toezicht;
- vergunningen zijn handhaafbaar;
- voorschriften zijn gebaseerd op de beste beschikbare technieken (BBT) met primair toepassing van zogenoemde doelvoorschriften;
- vergunningen/meldingen worden per bedrijf overzichtelijk vastgelegd, zodat alle verplichtingen van het bedrijf op ieder moment inzichtelijk zijn.

Maatwerkvoorschriften

Besluiten voor activiteiten die bij niet naleven schade kunnen veroorzaken aan leefomgeving, gezondheid, veiligheid en natuur worden intensiever behandeld en bevatten meer maatwerkvoorschriften. De aanvraag (wat wordt precies gevraagd), het besluit (wat wordt toegestaan) en de voorschriften (wat zijn de exacte condities) worden in detail geformuleerd. Maatwerkvoorschriften gelden wanneer landelijke voorschriften onvoldoende helder zijn in de toepassing op een specifieke situatie en/of bij sprake van slecht naleefgedrag.

Maatwerkvoorschriften geven het bedrijf ten opzichte van doelvoorschriften minder speelruimte en meer duidelijkheid, ook voor toezicht en handhaving.

Inzet van maatwerkvoorschriften

Veel (milieubelastende) activiteiten vallen onder algemene rijksregels, wat betekent dat initiatiefnemers aan voorschriften moeten voldoen zonder dat een vergunning nodig is om de activiteit te mogen verrichten. Er kan wel een informatie- of meldingsplicht gelden. Daarnaast is het vaak mogelijk om maatwerkvoorschriften te stellen. Deze maatwerkvoorschriften kunnen worden ingezet om daarmee bij te dragen aan de maatschappelijke doelen uit de Omgevingswet en de doelen in deze U&H-strategie.

Scherper vergunnen

De Omgevingswet biedt meer mogelijkheden om resultaatgerichte emissiegrenswaarden te stellen. Het bevoegd gezag krijgt in de Omgevingswet diverse instrumenten om op maat emissiegrenswaarden te kunnen stellen:

- streng op basis van de regel dat alle passende preventieve maatregelen moeten worden getroffen tegen verontreiniging van het milieu;

- streng op basis van de regel dat alle passende preventieve maatregelen moeten worden getroffen ter bescherming van de gezondheid;
- streng bij het stellen van een emissiegrenswaarde op basis van de toepassing van BBT;
- streng om significante verontreiniging te voorkomen, ook in relatie tot de regels in het gemeentelijke omgevingsplan om de functies van de leefomgeving evenwichtig toe te delen;
- streng op basis van aanvullende provinciale regels in de omgevingsverordening;
- streng op basis van de concretisering van de specifieke zorgplicht van iedere milieubelastende activiteit (MBA);
- streng op basis van effecten die in beeld komen door een milieueffectrapportage;
- streng op basis van de oplossingen die deelnemers inbrengen tijdens participatieprocessen.

Het huidige gebruik van de beslissingsruimte om bepaalde emissiegrenswaarden te stellen, is mede gebaseerd op de interpretatie van die beslissingsruimte in de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Daarin ligt de nadruk op de toepassing van BBT en minder op de andere maatstaven uit het beoordelingskader. Hierdoor is het stellen van emissiegrenswaarde die zich richten op het doel dat in de U&H-strategie wordt gesteld lastig. Dat komt ook doordat bedrijven in de praktijk vaak leidend zijn bij het kiezen van een BBT in hun vergunningaanvraag en bij het doen van voorstellen voor een bepaalde mate van milieubescherming door middel van de maatregelen die zij wensen te nemen². De ODU gaat – mede in het licht van de actualisatie van vergunningen (zie hieronder) onderzoeken op welke manier strenger vergunnen kan worden ingezet, zodat maximaal wordt bijgedragen aan de opgaven op het gebied van (met name) schone lucht. De resultaten hiervan worden voorgelegd aan de deelnemers en na besluitvorming betrokken bij de vergunningverlening en het programma Actualisatie.

Actualisatie vergunningen

Artikel 5.38 van de Omgevingswet schrijft voor dat het bevoegd gezag regelmatig beziet of de voorschriften van de vergunning nog toereikend zijn gezien de ontwikkelingen van de technische mogelijkheden tot het beschermen van het milieu en de ontwikkelingen met betrekking tot de kwaliteit van het milieu.

Geactualiseerde vergunningen voldoen aan de actuele wet- en regelgeving met daarin de laatste inzichten over normstelling en best beschikbare technieken. Daarmee zijn actuele vergunningen van belang voor een optimale bescherming van het milieu en inwoners. Daarnaast wordt hierdoor voorkomen dat er ongelijkheid ontstaat in de verplichtingen voor bedrijven als gevolg van verouderde vergunningen en/of voorschriften.

De aanleidingen voor actualisatie zijn als volgt:

- naar aanleiding van gewijzigde BBT-conclusies of BAT Reference documents (BREF's);
- naar aanleiding van een nieuw en/of gewijzigd afvalbeheerplan;
- naar aanleiding van nieuwe Nederlandse BBT documenten;
- naar aanleiding van beleidsambities en regionale aspecten;
- naar aanleiding van gedateerde vergunningen;
- naar aanleiding van handhavings- of incidentbevindingen;
- naar aanleiding van jurisprudentie.

De ODU beoordeelt doorlopend welke BBT gewijzigd zijn en of als gevolg hiervan vergunningen moeten worden geactualiseerd. Daarnaast vindt eens per 5 jaar een algehele actualisatietoets plaats. De selectie van de te actualiseren bedrijven wordt gedaan via een risicomatrix, met scores op meerdere criteria. De volgende onderwerpen wegen zwaarder: handhaafbaarheid en gedateerdheid. Tijdens het vaststellen van de uitvoeringsprogramma's wordt jaarlijks, op basis van het actualisatieprogramma, bepaald welke middelen er beschikbaar (moeten) zijn voor het uitvoeren van de actualisatie.

² Bron: Rapport KokxDeVoogd, Ontdek de staat van morgen, 8 februari 2021

Intrekken vergunningen

De Omgevingswet geeft mogelijkheden voor het intrekken van vergunningen om te voorkomen dat er onnodig milieugebruiksruimte vergund blijft. Een vergunning komt voor intrekken in aanmerking als de activiteit in strijd is met de beoordelingsregels:

- bij niet of niet volledig gebruikmaken van de omgevingsvergunning;
- op verzoek van de vergunninghouder;
- bij intrekken van een samenhangende wateractiviteit;
- op verzoek van een instemmingsorgaan;
- als toepassen beste beschikbare technieken niet mogelijk blijkt;
- bij een gesloten stortplaats;
- als het doelmatig beheer afvalstoffen onvoldoende is;
- als preventieve maatregel ter bescherming van de gezondheid;
- in het kader van handhaving.

De ODU voert een actief intrekkingsbeleid en overlegt met de deelnemers vóórdat een intrekkingstraject start.

Uitvoeren vergunningverlening

Voor veel activiteiten die plaatsvinden in de fysieke leefomgeving is toestemming nodig van het bevoegd gezag. Deze toestemming van het bevoegd gezag gaat gepaard met het toetsen van de aanvraag aan de wettelijke kaders (voorschriften). Vergunningverlening is voor het bevoegd gezag een belangrijk instrument om het beleid vorm te geven in concrete afwegingen, kaders en voorschriften. De vergunningenstrategie beschrijft hoe dit instrument wordt toegepast bij de geldende wet- en regelgeving. Deze strategie levert daarmee een belangrijke bijdrage in de ontwikkeling en vaststelling van het uitvoeringsbeleid van het bevoegd gezag om de doelen voor de omgeving en de uniforme uitvoering daarvan te bereiken.

De vergunningenstrategie is een *ondersteunend model* bij het komen tot een bij de omgeving passend kader bij elk besluit. Door ieder bevoegd gezag dezelfde uitgangspunten te laten vastleggen in de U&H-strategie ontstaat meer *uniformiteit* in de besluitvorming. De strategie maakt de afhandeling van zaken reproduceerbaar en eenduidig, dat wil zeggen dat in het dossier het procesverloop en de beslissingen in het belang van de omgeving genomen, terug te vinden zijn.

De uniformiteit in de besluitvorming en reproduceerbare afhandeling van vergelijkbare zaken draagt bij aan de transparantie van het besluitvormingsproces voor bedrijven, inwoners en andere instanties.

Het niveau van beschikken op een vergunningaanvraag kan langs twee assen worden gelegd. Deze assen zijn de technisch-inhoudelijke complexiteit; en de sociaal-maatschappelijke complexiteit van de situatie, die klein of groot kunnen zijn.

De assen worden als volgt beschreven:

Technisch-inhoudelijke complexiteit

Elke vergunning bestaat uit een mix van standaard- en specifieke voorschriften. Als de technisch-inhoudelijke complexiteit van de specifieke situatie (de activiteit in kwestie en/of het gebied waar de activiteit plaatsvindt) klein is, ligt het accent vooral op standaardvoorschriften en minder op specifieke voorschriften. Omgekeerd ligt het accent vooral op specifieke voorschriften en minder op standaardvoorschriften als de technisch-inhoudelijke complexiteit van de situatie activiteit en/of omgeving) groot is.

Sociaal-maatschappelijke complexiteit

De omgeving wordt ingedeeld naar objectieve en subjectieve kwetsbaarheid. De objectieve kwetsbaarheid van de omgeving wordt bepaald door de aanwezigheid van kwetsbare objecten op korte afstand. Dit is belangrijker naarmate de potentiële impact van een bedrijf groter is. Daarnaast

moet worden geïnventariseerd of er sprake is van weerstand in de omgeving. Het kan zijn dat er veel klachten zijn of dat er een actiegroep actief is. Hier betreft het de subjectieve typering van de omgeving.

Wanneer de sociaal-maatschappelijke complexiteit van de omgeving gering is, kan het proces van tot stand brengen van een vergunning eenvoudig zijn. Als de sociaal-maatschappelijke complexiteit van de omgeving daarentegen groot is, ligt het totstandbrengingproces gecompliceerder. Bijvoorbeeld vanwege de impact van de activiteiten, een eventuele voorgeschiedenis of economisch belang en/of aanwezige belangenorganisaties die zich roeren.

In dit geval moet de bestuurlijke afwegingsruimte worden ingevuld en is het proces minstens zo belangrijk als de inhoud; afstemming, overleg en/of samenwerking zullen noodzakelijk zijn tussen het bevoegd gezag (ambtelijk en bestuurlijk) en bijvoorbeeld de omgevingsdienst, de initiatiefnemer in kwestie en belanghebbende derden.

NB: Hier ligt ook een link met de LHSO, waarin verschillende typen normadressaten worden onderscheiden (belanghebbende personen of organisaties en bedrijven waarvoor de regels gelden). Een vergelijkbare werkwijze is gebruikt in deze strategie, in de as sociaal-maatschappelijke complexiteit.

De beoordeling op sociaal-maatschappelijke complexiteit kan worden bepaald via:

- internet en andere open bronnen (bedrijf/naam aanvrager);
- klachtenregistratie;
- de accounthouder;
- personen met gebied specifieke kennis/branche kennis;
- andere afdeling of overheid.

Vier typen vergunningen en meldingen

Er zijn vier typen vergunningen en meldingen. Eerst wordt ingegaan op de vergunningentypen. Daarna volgen de meldingen.

Vergunningen

In combinatie leiden beide assen tot vier typen vergunningen (zie figuur 1):

1. Vergunning eenvoudig
2. Vergunning specifiek
3. Vergunning eenvoudig+
4. Vergunning specifiek+

Toelichting op de vier typen vergunningen:

1. Vergunning eenvoudig
Technisch-inhoudelijk noch sociaal-maatschappelijk complex:
stel een vergunning op die vooral bestaat uit standaardvoorschriften.

Voorbeeld: een betonmortelbedrijf wil de grondstoffenopslag verplaatsen en de productiecapaciteit niet verhogen. Het bedrijf ligt op een gezonde bedrijventerrein. Er zijn geen locatie specifieke problemen te verwachten. Technisch-inhoudelijk noch sociaal-maatschappelijk complex. Toepassing van o.a. het geluidbeleid van het bevoegd gezag.

2. Vergunning specifiek
Technisch-inhoudelijk complex, sociaal-maatschappelijke complexiteit klein: de vergunning bestaat voor het technisch-inhoudelijk complexe deel uit specifieke voorschriften.

Voorbeeld: een laboratoriumbedrijf wil een aantal experimenten uitvoeren. Bij de experimenten worden genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) gebruikt (aangewezen EU-categorie, waarvoor vergunningplicht geldt). Het bedrijf is gevestigd op een bedrijventerrein, sociaal-maatschappelijk gezien zijn er geen problemen te verwachten. Technisch-inhoudelijk is het een

lastige aanvraag waarmee bevoegd gezag en omgevingsdienst geen ervaring hebben voor wat betreft risico's en bepaling van de specifieke vergunningvoorschriften. Via de landelijke kennis- en infrastructuur komen casemanager en vergunningverlener in contact met een soortgelijke aanvraag.

3. Vergunning eenvoudig+

Technisch-inhoudelijk gezien niet complex, sociaal-maatschappelijke complexiteit groot: de vergunning bestaat hoofdzakelijk uit standaardvoorschriften.

De sociaal-maatschappelijke complexiteit leidt tot extra aandacht voor zorgvuldige communicatie, overleg en/of samenwerking tussen het bevoegd gezag (ambtelijk en bestuurlijk), de uitvoerende dienst, het bedrijf of initiatiefnemer in kwestie en belanghebbende derden.

4. Vergunning specifiek+

Zowel technisch-inhoudelijk als sociaal-maatschappelijk complex:

de vergunning bestaat voor het technisch-inhoudelijk complexe deel uit specifieke voorschriften; de sociaal-maatschappelijke complexiteit leidt tot extra aandacht voor zorgvuldige communicatie, overleg en/of samenwerking tussen het bevoegd gezag (ambtelijk en bestuurlijk), de uitvoerende dienst, het bedrijf of initiatiefnemer in kwestie en belanghebbende derden.

Voorbeeld: een groot agrarisch bedrijf dat valt onder de IPPC-richtlijn (preventie en bestrijding verontreiniging) wil uitbreiden met een co-vergistingsinstallatie. Er is een aanpassing van het bestemmingsplan nodig en daarnaast een meervoudige omgevingsvergunning. Omwonenden hebben eerder bezwaar gemaakt tegen het bedrijf i.v.m. geuroverlast. Technisch-inhoudelijk en sociaal-maatschappelijk een complexe aanvraag, waarin casemanagement een belangrijke rol vervult. Toepassing van o.a. het geurbeleid van het bevoegd gezag.

Meldingen

Er zijn vier typen meldingen:

1. Melding eenvoudig
2. Melding specifiek
3. Melding eenvoudig+
4. Melding specifiek+

Toelichting op de vier typen meldingen:

1. Melding eenvoudig

Melding beoordelen en in beginsel geen actieve opvolging geven.

Voorbeeld: een bedrijf meldt het plaatsen van een propaantank. Het bedrijf is gevestigd in het buitengebied, de tank wordt volgens de bijgeleverde tekening geplaatst op een afstand van 20 meter van enig bouwwerk. Een erkende installateur plaatst de tank. De melding wordt beoordeeld op indieningsvereisten, gepubliceerd en overgedragen aan toezicht.

2. Melding specifiek

Melding beoordelen en actief opvolgen door het stellen van maatwerkvoorschriften en/of gelijkwaardigheid.

Voorbeeld: een meldingsplichtig bedrijf (type B) met een opslag voor gevaarlijke stoffen (< 10 ton) is van plan gevaarlijke stoffen af te tappen uit verpakkingen in de opslag en meer gevaarlijke stoffen als werkvoorraad buiten de opslag aan te houden dan de wet toestaat. Er is een melding Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) vereist die moet worden beoordeeld op indieningsvereisten en specifieke omschrijving van aard en omvang van de nieuwe activiteiten. Voor deze activiteiten is een maatwerkbesluit vereist en afstemming nodig met de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (medebevoegd gezag) en eventueel advies van de veiligheidsregio (brandveiligheid werkvloer, doorvoeringen in brandcompartiment).

3. Melding eenvoudig+

Melding beoordelen en actief opvolgen met extra aandacht voor het informeren van belanghebbenden (bevoegd gezag ambtelijk/bestuurlijk, belanghebbende derden).

Voorbeeld: naar aanleiding van een melding dat in een horecagebouw een sekswinkel wordt gevestigd informeert het bevoegd gezag omwonenden voordat de melding in de krant wordt gepubliceerd.

4. Melding specifiek+

Melding beoordelen en actief opvolgen door het stellen van maatwerkvoorschriften en/of gelijkwaardigheid met extra aandacht voor het informeren en betrekken van belanghebbenden (bevoegd gezag ambtelijk/bestuurlijk, belanghebbende derden).

Voorbeeld 1: een groot bouwwerk staat op de nominatie om te worden gesloopt. In verband met asbest in het bouwwerk is een melding Besluit bouwwerken leefomgeving vereist voor de sloop (> 10m³ bouw- en sloopafval) en de aanwezigheid van asbest. Voor de verwerking van het steenachtig bouw- en sloopafval wordt een mobiele puinbreker ingezet. Daarvoor is een melding nodig voor de relevante wetgeving. De helft van een rijbaan wordt tijdelijk gestremd inclusief een parkeerstrook. De omwonenden worden in een bijeenkomst geïnformeerd over de plannen en de voorgestelde maatregelen ter voorkoming van overlast (stof, geluid) en ter voorkoming van onrust vanwege de verwijdering van asbest (mannen in witte pakken...).

Voorbeeld 2: een Seveso-bedrijf is van plan een meldingsplichtige wijziging (Bal) doorvoeren. Het betreft het vernieuwen van de uitpandige opslagtanks voor afvalolie. De oude constructie wordt gesloopt en er wordt een nieuwe (uitpandige) opslag gerealiseerd. De capaciteit gaat van 80 naar 120 m³. De wijziging heeft impact op het (geconsolideerd) Seveso-dossier en het inspectieplan.

Bij een meervoudig dossier borgt het bevoegd gezag dat dit gebeurt met extra aandacht. Dit betekent overleg en/of samenwerking tussen het bevoegd gezag (ambtelijk en bestuurlijk), het bedrijf of initiatiefnemer in kwestie, de omgevingsdienst, andere betrokken overheden en belanghebbende derden.

Basiswerkwijze voor vergunningverlening en afhandeling van meldingen

Er is een basiswerkwijze voor vergunningverlening en de afhandeling van meldingen. Bij de toedeling van taken is het uitgangspunt dat de frontoffice is ondergebracht bij de bevoegde gezagen. Het 'gemeenteloket' is hiermee voor inwoners en bedrijven dé ingang ten aanzien van het omgevingsrecht. In de backoffice bevinden zich de afzonderlijke gemeentelijke of provinciale disciplines en de omgevingsdiensten voor de taken ten aanzien van milieu, bodem en asbest.

Het bevoegde gezag verzorgt van iedere aanvraag en melding:

- De registratie en intake van de klantvraag;
- Het bepalen van bevoegd gezag;
- Het onderzoek welke toestemmingen nodig zijn voor een bepaalde activiteit;
- Het digitaliseren (met ontvangstbevestiging);
- het casemanagement van de aanvraag;
- Het uitzetten bij de ODU en overige interne- en externe adviseurs, evenals bepalen van overlegvorm, zoals omgevingstafel;
- Het publiceren van aanvragen en (ontwerp)beschikkingen;
- Het bewaken van termijnen van lopende procedures en de voortgang;
- Het aanspreekpunt voor de aanvrager en informeren aanvrager;
- De besluitvorming op aanvragen en na zienswijzen;
- Het archiveren van de melding, beschikking (analoog en digitaal) en alle relevante stukken;
- Het bijwerken van de gegevens om het bedrijvenbestand volledig te houden. De ODU kan op verzoek van het bevoegd gezag een of meerdere van bovenstaande activiteiten uitvoeren.

Voor het basistaakgedeelte verzorgt de ODU in ieder geval:

- Het toetsen van volledigheid en ontvankelijkheid op basis van indieningsvereisten en opstellen advies richting bevoegd gezag bij buiten behandeling laten;
- Het (vak)inhoudelijke toetsen aan alle relevante beoordelingskaders;
- Het uitvoeren van een handhaafbaarheidstoets;
- Het bewaken van de afgesproken (advies)termijnen aan het bevoegd gezag;
- Het opstellen van de (ontwerp)beschikking of het advies aan het bevoegd gezag.

De volgende procedures zijn mogelijk:

- Meldingen;
- Reguliere aanvraagprocedure;
- Uitgebreide aanvraagprocedure;

Bij het besluiten op een vergunningaanvraag en het beoordelen van een melding volgen wij de wettelijke reguliere of uitgebreide procedure zoals vastgelegd in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Omgevingswet.

Op meldingen volgt geen besluit. Bij de behandeling wordt inhoudelijk getoetst én beoordeeld of aanvullende onderzoeken noodzakelijk zijn. Indien op de algemeen geldende voorschriften aanvullende of concretere uitwerking van voorschriften nodig is voor het voorkomen van risico's en/of voor een betere handhaafbaarheid, worden nadere voorwaarden (in geval van sloop) of maatwerkvoorschriften (in geval van milieu) opgelegd of een gelijkwaardigheidsbesluit genomen. Na beoordeling ontvangt de melder een bevestigingsbrief.

De basiswerkwijze voor het behandelen van een aanvraag/melding is vastgelegd in het registratiesysteem van de ODU, waarbij de processtappen worden doorlopen en wordt aangegeven wie waarvoor verantwoordelijk is. Het gaat hier om de processtappen op hoofdlijnen. Voor de meest voorkomende correspondentie, beschikkingen, adviezen en vergunningvoorschriften zijn standaarden beschikbaar. Voor voorschriften wordt gebruik gemaakt van een standaard voorschriftenpakket. Meldingen en besluiten worden ter kennisname aan het bevoegd gezag beschikbaar gesteld.

Ontvankelijkheid

Een goede en inhoudelijk juiste beoordeling van aanvragen is alleen dan mogelijk, wanneer de vereiste stukken aanwezig zijn. De indieningsvereisten zijn landelijk geüniformeerd en toegeschreven op de verschillende categorieën van activiteiten. Het consequent toetsen op ontvankelijkheid voorkomt dat in het vervolg van het proces de toetsing niet (geheel) kan worden uitgevoerd. Als detailuitwerkingen ontbreken wordt wel alvast een inhoudelijke beoordeling van de overige stukken gemaakt.

De ODU verricht een volledige ontvankelijkheidstoets bij alle aanvragen en meldingen. Als de ontbrekende stukken niet, niet op tijd of niet volledig worden aangeleverd, wordt de aanvraag buiten behandeling gelaten. Dit wil zeggen dat de aanvrager een besluit krijgt dat zijn aanvraag buiten behandeling blijft, waartegen bezwaar kan worden ingediend. Bij een melding kan de melder erop gewezen worden dat, als de gegevens niet aangeleverd worden of onvolledig blijven, deze de activiteit niet kan uitvoeren. Tegen het niet óf onvolledig indienen van een melding of vergunningaanvraag kan handhavend worden opgetreden.

Indien met de verlening van een vergunning het gevaar bestaat dat daarmee strafbare feiten gepleegd zullen worden of dat uit strafbare feiten verkregen geld benut zal worden, wordt in het voortraject of na ontvangst van de aanvraag door de deelnemer een Bibob-toets uitgevoerd. De

situaties waarbij een Bibob-toets wordt uitgevoerd, zijn vastgelegd in het Bibob-beleid van het bevoegd gezag.

Participatie

In artikel 7.4 van de Omgevingsregeling staat een plicht voor de aanvrager van een omgevingsvergunning om bij de aanvraag aan te geven of de aanvrager aan participatie heeft gedaan. Zo ja, hoe de aanvrager aan participatie heeft gedaan en wat de resultaten zijn.

Dit aanvraagvereiste omvat geen verplichting voor de aanvrager om aan participatie te doen. Participatie door de initiatiefnemer bij de voorbereiding van een omgevingsvergunning is vrijwillig. Het antwoord op de eerste vraag hierboven mag dus ook 'nee' zijn. Het bevoegd gezag mag niet weigeren om een aanvraag in behandeling te nemen (buiten behandeling laten) of weigeren de vergunning te verlenen, omdat er geen participatie is geweest. De bedoeling van artikel 7.4 is namelijk alleen om de initiatiefnemer te stimuleren om na te denken over participatie. Als hij aan participatie doet, moet het bevoegd gezag weten wat de resultaten zijn. Meer dan dat houdt de plicht niet in.

Indien een aanvrager aangeeft aan participatie te hebben gedaan worden de resultaten van de participatie in het dossier gevoegd. De resultaten van de participatie vormen geen grond tot weigering.

Bij activiteiten waarvoor er geen vergunningplicht is of waarvoor slechts een meldplicht geldt, is participatie niet noodzakelijk.

H. Toezichtstrategie

Onder toezicht vallen alle werkzaamheden die door of namens een het bevoegd gezag worden verricht om te observeren en constateren of wet- en regelgeving wordt nageleefd. Het toezicht wordt uitgevoerd door daar toe aangestelde toezichthouders. Van toezicht gaat een belangrijk preventief effect uit. Het doel van toezicht is risicobeheersing, dat wil zeggen dat door middel van toezicht het naleven van de regels verbetert en de kans op het ontstaan van (milieu)risico's kleiner wordt.

Deze toezichtstrategie bevat:

- vormen van toezicht en de basisprincipes daarbij;
- programmatisch toezicht;
- op welke wijze verschillende toezichthouders voor en met elkaar toezien;
- ontwikkelingen en ambitie – nalevingsgedrag en toezicht- en handavingsstijl.

De strategie gaat over het proces tot het al dan niet constateren van een overtreding. Zodra een overtreding is geconstateerd geldt de sanctiestrategie, en in uitzonderlijke gevallen de gedoogstrategie.

Risicogericht toezicht

Toezicht en handhaving gebeurt volgens een risicogerichte aanpak, de toezichthouders kunnen niet overal en altijd aanwezig zijn. Het risicogericht toezicht wordt ondersteund door data gedreven risicoanalyses. Op deze wijze prioriteert ODU de inzet en vergroot daarmee de maatschappelijke impact. Op deze wijze wordt informatiegestuurd en risicogericht bepaald hoe en waar toezicht wordt ingezet in het komende jaar. Dit wordt ook wel programmatisch toezicht genoemd.

Bij het afhandelen van klachten en overlastmeldingen wordt ook informatiegestuurd en risicogericht beoordeeld of, hoe en wanneer er een controle plaats moet vinden.

Vormen van toezicht

De ODU werkt met verschillende toezichtproducten. Dit zijn:

- Klachtenafhandeling
- Administratief toezicht
- Fysiek toezicht
- Toezicht op thema's
- Ketentoezicht

Hieronder is uitgeschreven welke dat zijn en hoe zij eruitzien.

Klachtenafhandeling

Een klacht c.q. overlastmelding wordt in ontvangst genomen en behandeld. Klachten kunnen betrekking hebben op alle thema's uit de PDC. Klachten komen binnen via telefoon, e-mail of brief. Telefonische klachten worden direct beoordeeld en behandeld door de dienstdoende klachtenbehandelaar. Klachten via e-mail of brief worden binnen één werkdag verwerkt in het zaaksysteem en toebedeeld aan een klachtenbehandelaar.

Bij de behandeling van een klacht voert de ODU de volgende activiteiten uit:

- Klachten die niet onder het mandaat van de ODU vallen dragen worden overgedragen aan de juiste instantie.
- Registreren van klachten binnen mandaat die telefonisch, per mail of via een webformulier worden ingediend.
- Telefonisch contact met klager over de behandeling van de klacht.
- Zo nodig bezoeken van de locatie.
- Inschakelen van een specialist bij complexe situaties.
- Een gegronde klacht (de wettelijke normen zijn overschreden) wordt behandeld conform de U&H-strategie en zo nodig wordt een handhavingstraject opgestart conform de LHSO. De klacht wordt verder opgepakt onder het product 'toezicht en handhaving milieu' en de klager wordt hiervan op de hoogte gesteld.
- Bij een ongegronde klacht wordt de klager hiervan op de hoogte gebracht.
- Schriftelijke vastlegging van behandeling en bevindingen.

Het behandelen van een ongewoon voorvalmelding kan omvatten:

- Nagaan wie het bevoegd gezag is voor het gemelde ongewone voorval.
- Bepalen van de procedure voor afhandeling, eventueel met ondersteuning van bijvoorbeeld specialisten.
- Volgen en bewaken van de afhandeling; als een controlebezoek of handhavingsactie nodig is, dan wordt dit een apart product.
- Communiceren met de melder en zo nodig met de omgeving.
- Schriftelijke vastlegging van behandeling en bevindingen.

Administratief toezicht

Administratief toezicht is het inspecteren van administratieve processen en meet- en registratieplicht op basis van wet- en regelgeving.

Het uitvoeren van administratief toezicht kan bestaan uit de volgende stappen:

- voorbereiding;
- binnen halen of ontvangen van rapportage;
- inwinnen van advies intern en extern;
- beoordelen van rapportages/informatie;
- afstemmen met (handhaving)partners;
- opstellen van de controlerapportage;
- verzenden van een bevestigingsbrief of –rapportage.

Toezicht fysiek

Fysieke controles omvatten het fysiek aanwezig zijn op de locatie om de regelnaleving te controleren. De controle vindt zowel planmatig plaats, op basis van een vooraf opgesteld toezicht programma (bijvoorbeeld periodieke controles), alsook incidenteel indien daar een andere aanleiding is (bijvoorbeeld controle n.a.v. klachten/verzoek handhaving/calamiteit. Tot slot worden er opleveringscontroles uitgevoerd naar aanleiding van een melding/vergunning). Projectmatig toezicht is een specifieke vorm van fysieke controles.

Het uitvoeren van fysieke controles kan de volgende stappen bevatten:

- dossier voorbereiding;
- uitvoeren van een fysiek controlebezoek;
- inwinnen van advies (bodem, geluid, juridisch, archeologie enz.);
- inwinnen van een legalisatie onderzoek;
- beoordelen van rapportages;
- afstemmen met (handhaving)partners (eventueel);
- opstellen van de controlerapportage;
- verzenden van een bezoekbevestigingsbrief of –rapportage.

De controles vinden zowel aangekondigd als onaangekondigd plaats. Naast handhavers zijn er buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) in dienst van de ODU. Zij kunnen boetes opleggen of een proces-verbaal opmaken. Handhaving kan bij zowel burgers, bedrijven als overheden plaatsvinden.

Controlefrequentie

Hoe vaak controles plaatsvinden wordt risicogericht bepaald, conform de regionale risicoanalyse in combinatie met naleefgedrag (indien bekend). Maar ook naar aanleiding van aard en omvang van problematiek of thema. Voor IPPC-installaties geldt de minimale (jaarlijkse) controlefrequentie overeenkomstig artikel 13.7 van het Omgevingsbesluit. Installaties met een hoger risico op milieu-impact worden vaker gecontroleerd dan installaties met een lager risico. Als het naleefgedrag onvoldoende blijkt of er in samenspraak met samenwerkende partners aanleiding is tot meer toezicht kan er in overeenstemming met de bevoegde gezagen een verscherpt toezichtsregime worden toegepast op een IPPC installatie/ locatie. Hierdoor wordt de toezichtsfrequentie verder verhoogd tot meerdere keren per jaar en wordt er toezicht uitgevoerd conform een toezichtsplan.

Termijnen van rapportage

De ODU rapporteert driemaal per jaar (1x per vier maanden) per deelnemer op de voortgang van de realisatie c.q. output. In twee rapportages rapporteert de dienst aanvullend over de outcome van het werk, denk hierbij aan verschillende KPI's, zoals het spontaan naleefgedrag, het toezichtseffect en de meest voorkomende overtredingen. Alle rapportages vallen onder de Wet open overheid (Woo), en zijn daarmee openbaar. De rapportages publiceert de dienst zelf niet actief. De jaarrapportage wordt in veel gevallen als bijlage gepubliceerd door de individuele bevoegde gezagen in combinatie met het eigen jaarverslag. In geval van veel of zwaarwegende bevindingen dan wel complexe problematiek bij installaties of MBA's, hanteert de ODU de term aandachtslocatie. In overleg met de opdrachtgever krijgt een bedrijf dit label, de vorderingen in aandachtslocaties worden doorlopend besproken met de opdrachtgever.

Toezicht houden voor en met elkaar

In de regio Utrecht wordt het toezicht op de omgevingsvergunning en meld- en informatieplichten gecoördineerd uitgevoerd, volgens de eis van het Omgevingsbesluit. Dit is vooral het geval voor omgevingsvergunningen waarin sprake is van samenloop en waarbij het zinvol is om tussen

toezichthoudende partijen af te stemmen (bijvoorbeeld niet bij een dakkapel, maar wel bij een omgevingsvergunning voor zowel slopen, kappen, bouwen, milieu als brandveiligheid).

Er zijn vier modellen:

1. met elkaar controleren
2. na elkaar controleren
3. voor elkaar controleren
4. voor elkaar signaleren

1. *Met elkaar controleren*

Vanuit diverse aandachtspunten gezamenlijk uit te voeren controle; vooral van belang in complexere situaties waar milieu, bouw én andere relevante (bestuurlijke) aandachtspunten meerdere specialismen vragen voor een goede beoordeling van de situatie.

2. *Na elkaar controleren*

Verskillende toezichthouders voeren, afhankelijk van de fase van het project (sloop, realisatie, oplevering, ingebruikname, exploitatie) een inspectie uit. Het zijn dus hoofdzakelijk geen gezamenlijke controles (behalve bij exploitatie). Daar waar mogelijk wordt 'over de grenzen van de fasen heen' gekeken, zoals in het kader van een ketenaanpak het tijdens de sloopinspectie ook alvast een milieutoezichthouder meenemen, of die tenminste op de hoogte te stellen met betrekking tot de verplichting om afvalstoffen te scheiden en af te geven aan een inzamelaar.

3. *Voor elkaar controleren*

Brede controle voor bouw, milieu en andere aandachtspunten door één toezichthouder; vooral in relatief eenvoudige situaties waar geen bijzondere of specialistische kennis van bouwen, milieu of andere facetten wordt gevraagd.

4. *Voor elkaar signaleren (signaaltoezicht)*

Controle door één toezichthouder, waarbij deze op hoofdpunten ook kijkt naar andere aspecten en bijzonderheden meldt aan collega's; vooral in situaties die specialistische kennis vragen en waar de overige aspecten op basis van meer generieke kennis en vaardigheden kunnen worden gecontroleerd.

Afhankelijk van de te controleren activiteit, object of gebied wordt beoordeeld welke vorm passend is.

Ketentoezicht

Ketenaanpak is een belangrijke aanvulling op de hierboven beschreven toezichtsvormen. Binnen een ketenaanpak wordt er gekeken naar "de aaneenschakeling van handelingen en activiteiten waarin meerdere actoren een rol hebben". Het doel van ketentoezicht is om milieucriminaliteit effectiever op te sporen en aan te pakken, maar ook om barrières op te werpen voor malafide bedrijven. Het komt vaker voor dat meerdere van een bepaald type bedrijven of sectoren de gelegenheid hebben om te kiezen voor illegaliteit of ondermijning. Meestal ingegeven door een verdien- of besparingsmodel. Het negatieve effect daarvan werkt door in een keten.

Dit vraagt om een brede inzet van beschikbare instrumenten en om samenwerking met partners die in de betreffende keten over interventiemogelijkheden beschikken.

De belangrijkste voorbeelden:

- asbestketen
- afvalketen
- bodemketen

Binnen deze ketens komen vergelijkbare activiteiten ten aanzien van stoffen voor; verwijderen, inzamelen, verwerken, vervoeren, opslaan, hergebruiken en verbranden. Sommige bedrijven

beheersen meerdere onderdelen in de keten, dit heet ketenintegratie. Hierdoor bestaat de gelegenheid tot milieucriminaliteit door (afval)stoffen te vermengen, om te katten, de samenstelling te verhullen en/of het bevoegd gezag het zicht op de (stoffen)stromen te ontnemen. Dit kan schade aan het milieu veroorzaken, waarvan de consequenties vaak pas op langere termijn zichtbaar zijn, zoals een verslechterde luchtkwaliteit, een verslechterde bodemkwaliteit en een verslechterde kwaliteit van drink- en oppervlaktewater.

Centrale activiteiten binnen de ketenaanpak zijn het samen met de ketenpartners delen, analyseren, duiden en interpreteren van data en informatie. De ambitie is om dit in de komende periode actief in te richten voor de thema's omgevingsveiligheid en afval. Bij omgevingsveiligheid door de juiste ketenpartners bij vergunningaanvragen met risico's op dit thema te betrekken en in een werkinstructie te duiden 'wie wanneer waar' bij moet zijn. Zo kan elk van de partners op het juiste moment ingeschakeld worden.

Voor het thema afval zijn goede landelijke voorbeelden, die de ODU op de eigen manier wil volgen. Een kwartiermaker kan hierin betekenisvol zijn. Is eenmaal een (regionaal) team actief, dan vraagt ketentoezicht om een evaluerende manier van werken, om actief in te spelen op wat werkt en wat niet. Het gaat erom elkaars informatiebehoefte te kennen en te weten wanneer elke partij meerwaarde kan bieden. Dit vraagt een analyserende, organische aanpak, waarbij de ODU leert van landelijke voorbeelden en in elk geval optrekt met het OM.

I. Sanctiestrategie

Inleiding

Deze sanctiestrategie omschrijft de aanpak voor het sanctionerend optreden bij overtredingen en omvat:

- een passende reactie op geconstateerde overtredingen;
- een stringente reactie bij voortdurende van de overtreding;
- een regeling voor optreden tegen overtredingen door de eigen organisatie;
- een beschrijving van mogelijke sancties.

De sanctiestrategie beschrijft voornamelijk de inzet van bestuursrechtelijke sancties (de manieren van sanctioneren die door de bevoegde bestuurlijke overheid, zelf of namens, wordt uitgevoerd) met als doel, het herstel van de (milieu)overtreding dan wel het straffen van de overtreder. Onderdeel van een passende reactie kan het strafrechtelijk sanctioneren zijn. Over de situaties waarbij dat aan de orde kan zijn wordt overeengekomen met het Openbaar Ministerie (OM) en het Functioneel Parket (FP). Dit kan met name aan de orde zijn als herstel is niet meer mogelijk en een strafrechtelijke sanctie passend is.

De betrokken gemeenten, provincie en omgevingsdiensten onderschrijven daarbij de 'Landelijke handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO)' en passen deze als zodanig toe, voor zover er in deze strategie niet van is afgeweken.

Interventiematrix en sancties

Uitgangspunt in deze sanctiestrategie is een matrix met op de horizontale as een rangschikking naar het soort overtreder (oplopend van goedwillend tot bewust en notoir/ crimineel) en op de verticale as een rangschikking naar de ernst van het effect van de overtreding (van vrijwel nihil naar aanzienlijk). Aan de hand van de matrix worden de volgende stappen doorlopen:

Stap 1: Positionering van de bevindingen in de basisinterventiematrix door:

- a. Beoordelen effecten van de overtreding voor milieu, natuur, water, veiligheid, gezondheid en/of maatschappelijke relevantie.
- b. Typen van het soort overtreder op basis van gedrag en handhavingshistorie.
- c. Bepalen verzachtende of verzwarende argumenten.

Als de handhaver niet in staat is om de overtreder te typeren, dan is typering A het uitgangspunt bij overtredingen waarvan de gevolgen vrijwel nihil zijn (categorie 1) en typering B het uitgangspunt bij overtredingen met beperkte gevolgen, gevolgen van belang of aanzienlijke/onomkeerbare gevolgen (categorie 2, 3 en 4).

Stap 2: Bepalen soort sanctie (bestuursrechtelijk of strafrechtelijk).

Nadat de bevinding/overtreding gepositioneerd is binnen de matrix, wordt bekeken of op deze bevinding/overtreding naast of in plaats van bestuursrechtelijke maatregelen ook strafrechtelijke sancties moeten worden toegepast. Dit hangt af van het feit of er sprake is van verzwarende aspecten zoals opgenomen in de LHSO.

Stap 3: Bepalen of overleg met politie en OM/FP over de toepassing van het bestuurs- en/of strafrecht aan de orde is.

Stap 4: Optreden met de interventiematrix.

De activiteiten van de toezichthouder zijn in de eerste plaats gericht op herstel. Als naleving uitblijft, wordt vervolgens snel ingezet op zwaardere interventies. Het toezicht- en handhavingsproces bestaat standaard uit twee stappen (uitwerking volgt in de volgende paragraaf):

1. waarschuwen,
2. sanctioneren.

De LHSO heeft als uitgangspunt om de meest effectieve interventie in te zetten. Dat betekent in veel gevallen dat kan worden volstaan met een lichte interventie. In andere gevallen brengt de situatie mee dat zo'n lichte interventie geen recht doet, en moet een zwaardere, meer ingrijpende interventie worden gekozen. Per situatie wordt deze 'interventieladder' beoordeeld met de vraag wat de meest effectieve interventie is in het concrete geval. Daarbij speelt ook het maatschappelijk draagvlak voor handhaving een belangrijke rol. Zo zal bij een goedwillende overtreder die een lichte overtreding zonder nadelige gevolgen heeft gepleegd (positionering in segment A₁) in eerste instantie kunnen worden volstaan met aanspreken, informeren of waarschuwen. Moet die overtreder (beperkte) maatregelen treffen om de overtreding op te heffen en laat hij dat na of gaat hij anderszins weer in de fout, dan wordt opgeschaald naar bijvoorbeeld het opleggen van een herstelsanctie of een bestuurlijke boete.

Wanneer er tijdens een controle meerdere overtredingen zijn geconstateerd, dan wordt de bestuursrechtelijke interventie bepaald aan de hand van de zwaarste overtreding. Stel dat er twee overtredingen in het lichte segment vallen en een in het middensegment, dan wordt er voor drie overtredingen een voornemen last onder dwangsom opgesteld.

Stap 5: Vastleggen stappen en beslissingen

De doorlopen stappen en genomen beslissingen worden verifieerbaar en transparant vastgelegd volgens in de geldende administratieprocedures en –systemen.

Rapportage over de bevindingen van de naleving gebeurt per brief. Per type controle in het proces horen verschillende, waar mogelijk gestandaardiseerde, brievensets.

Het opsporen van overtredingen en de inzet van sancties is geen doel op zich. Het doel is om schade aan de fysieke leefomgeving en negatieve gezondheidseffecten zoveel mogelijk te voorkomen of beperken.

Dit betekent dat de ODU zich in eerste instantie richt op spontane naleving, door te informeren, te stimuleren en te verleiden. Toezichthouders hebben daar ook een rol in. Deze manier van werken is

niet van toepassing op alle activiteiten. Op activiteiten met een hoog risico zal er strenger regime gelden dan die met een laag risico.

In het geval er een overtreding wordt geconstateerd past de ODU de landelijke handhavingsstrategie (LHSO) toe. Daarbij handelt de ODU proportioneel. Het kan, bij goed naleefgedrag en in het geval van kleine overtredingen met een laag risico, voorkomen dat de toezichthouder niet direct de LHSO toepast, maar met de ondernemer afsprekt welke maatregelen deze treft.

Communicatie in het toezicht- en handhavingsproces

Communicatie in het toezicht- en handhavingsproces kan verschillende doelen hebben, zoals voorlichting, informatieverstrekking (bijvoorbeeld over de voor- en nadelen van gedrag) of gedragsbeïnvloeding. Het kan een educatief karakter hebben of juist meer dreigend, over de sancties bij niet naleven. Bij iedere communicatie uiting in het kader van deze strategie wordt goed uitgedacht wat de effecten (kunnen) zijn van de boodschap, of deze uitvoerbaar en handhaafbaar is. Maar ook of het alternatief (de eis) uitvoerbaar is. Wij communiceren helder en concreet, ter bevordering van de naleving van wet- en regelgeving en met de focus op effectiviteit voor de leefomgeving. We doen wat we zeggen, anders verliezen we onze geloofwaardigheid.

Stappen in het proces

Het kader hieronder geeft een korte beschrijving van de verschillende stappen in het toezicht-en handhavingsproces.

Vorbereiden controle – maken van de afspraak, verwachtingen ten aanzien van inhoud controle (bijvoorbeeld integraal of alleen thematisch), alvast administratie opvragen, historie bekijken.

Controle – bij de controle constateren toezichthouders in hoeverre men voldoet aan de wet- en regelgeving bij de activiteit die aanleiding is voor de controle. Resultaten van de controle worden zoveel als mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk met de onder toezicht staande gedeeld.

Hercontrole – als er overtredingen zijn, volgt na een bepaalde termijn een hercontrole om te zien of inmiddels wordt voldaan aan wet- en regelgeving. De begunstigingstermijn varieert meestal van 2-6 weken, afhankelijk van de soort overtreding, de termijn die reëel nodig is om die te beëindigen en of eventueel sprake is van calculerend gedrag. De termijn wordt met een vaste tabel bepaald.

Vooraankondiging (niet in alle gevallen) – hierin staat welke maatregel het bevoegde bestuursorgaan van plan is om te nemen. De mogelijkheid is er om hierop met een zienswijze te reageren. Meestal gaat het om een Last onder Dwangsom.

Handhavingsbesluit - als de zienswijze niet tot andere inzichten leidt, wordt het handhavingsbesluit definitief bekend gemaakt. Soms kan een zienswijze tot een ander besluit leiden.

Bijzonderheden

Er geldt een aantal bijzonderheden:

- Voor energiecontroles geldt dat meerdere hercontroles mogelijk zijn. Energiecontroles hebben als doel om de energievraag te beperken en toe te werken naar een klimaat neutrale situatie. Als een goed plan waarbij uiteindelijk een klimaat neutrale situatie ontstaat aanwezig is, terwijl daarmee nog niet aan alle erkende maatregelen voldaan wordt uit het Bal, zijn meerdere hercontroles mogelijk.
- Voor overlastcontroles geldt dat de stap van het uitvoeren van een hercontrole niet van toepassing is wanneer daadwerkelijk een overtreding wordt geconstateerd in combinatie met onverschillig of bewust belemmerend/ risicovol gedrag. Er volgt dan direct een vooraankondiging, zodat een bedrijf snel maatregelen moet nemen om de overlast tegen te gaan.

Communicatie met Politie en OM / FP

Onder facilitering van de provincie Utrecht vindt er over de inzet van de strafrechtelijke handhaving een afstemmingsoverleg plaats met Politie en OM / FP. Dit overleg vindt elke 6 weken plaats.

Deelnemers van dit overleg zijn:

- Coördinator OM / FP
- Coördinator Politie
- Coördinator Toezicht en Handhaving ODU
- Beleidsmedewerker Cluster VTH provincie Utrecht

Door de provincie wordt de agenda voor het overleg opgemaakt die vooraf met de stukken behorende bij de agenda met de deelnemers wordt gedeeld. Op de agenda staat de voorbereiding van toezicht- en handhavingsprojecten. Dit om tijdige afstemming over de inzet van bestuurs- en strafrecht in een project te bewerkstelligen. Gemeenten worden betrokken indien nodig.

Overzicht bestuursrechtelijke instrumentarium

Ter bevordering van het naleven van het omgevingsrecht zijn bestuursrechtelijke, strafrechtelijke, privaatrechtelijke en overige instrumenten beschikbaar. Alle instrumenten zijn bedoeld om naleving van het omgevingsrecht op lange termijn te bevorderen.

- Bestuursrechtelijke instrumenten zijn daarnaast primair gericht op het herstellen van de onwenselijke situatie die is ontstaan met het overtreden van een voorschrift.
- Strafrechtelijke instrumenten zijn ook gericht op genoegdoening aan de maatschappij na verontwaardiging over het overtreden.
- De privaatrechtelijke instrumenten hebben het vergroten van het draagvlak tot naleven als neven doel.

Een overzicht van de handhavinginstrumenten is opgenomen in onderstaande tabellen.

Tabel bestuursrecht herstellend

Instrument	Omschrijving
Aanspreken/ informeren	Aanspreken/informeren is een informele interventie (geen wettelijke basis) naar aanleiding van een inspectie die ertoe moet leiden dat de overtreder naleeft of in staat is na te leven. Aanspreken/informeren gebeurt mondeling, door het verstrekken van schriftelijke informatie of door verwijzing naar websites. Aanspreken/informeren is vooral aan de orde bij goedwillende overtreder die onbedoeld niet naleven en die gemotiveerd zijn de niet naleving zo snel mogelijk zelf op te lossen.
Waarschuwingbrief	De overtreder ontvangt naar aanleiding van een controle een waarschuwingbrief waarin de geconstateerde overtreding is vastgelegd. Hierbij wordt beschreven wat de overtreder moet doen om de overtreding te beëindigen (of in de toekomst te voorkomen), en binnen welke termijn de overtreding moet zijn beëindigd.
Bestuurlijk gesprek	Een bestuurlijk gesprek met (de leiding van) de overtreder in kwestie is een aanvullende escalerende interventie op waarschuwen.
Verscherpt toezicht	Verscherpt toezicht als interventie betreft het naar aanleiding van een inspectie meer of intensiever toezicht houden op de overtreder.

Voornemen last onder dwangsom (VLOD)	Een brief waarin wordt aangekondigd dat het bevoegd gezag van plan is om een last onder dwangsom op te leggen. Hierbij wordt als hoofdregel aan de overtreder een redelijke termijn gegeven voor het indienen van een zienswijze. Deze zienswijze wordt meegewogen bij de beslissing om wel of geen last onder dwangsom op te leggen.
Last onder bestuursdwang (LOB)	Een last onder bestuursdwang is feitelijk handelend optreden tegen dat wat in strijd is (wordt gedaan, gehouden of nagelaten) met het omgevingsrecht. Als de overtreder de overtreding niet binnen een gestelde termijn beëindigt of de schade herstelt, kan het bestuursorgaan dit -zonder tussenkomst van de rechter -zelf doen op kosten van de overtreder. Voor de last onder bestuursdwang gelden dezelfde zorgvuldig te doorlopen stappen als voor de last onder dwangsom. In het algemeen worden de volgende stappen onderscheiden. 1. Controlebrief; →indien niet tijdig hersteld: 2. Bestuurlijke waarschuwing; →indien niet tijdig hersteld: 3. Sanctiebeschikking, dat wil zeggen: het aankondigen van bestuursdwang met een begunstigingstermijn. Na afloop van de begunstigingstermijn volgt een hercontrole. Indien de overtreding voortduurt, wordt de bestuursdwang uitgevoerd. Het is mogelijk, afhankelijk van de positionering in de interventiematrix, de eerste en eventueel ook de tweede stap over te slaan. In dat laatste geval kan de overtreder, voorafgaand aan de oplegging van de beschikking zo nodig mondeling gevraagd worden een zienswijze te geven. In spoedeisende situaties is het ook mogelijk de sanctiebeschikking op te leggen zonder begunstigingstermijn of zelfs de bestuursdwang uit te voeren zonder dat de beschikking vooraf op schrift is gesteld.
Tijdelijk stilleggen	Tijdelijk stilleggen is een '(zeer) spoedeisende last onder bestuursdwang'. Bij het tijdelijk stilleggen hoeven, gezien de spoedeisende aard van de maatregel, de 'bijzondere omstandigheden' minder uitvoerig meegewogen te worden. Het tijdelijk stilleggen kan worden opgelegd als voldoende aannemelijk is gemaakt dat de activiteiten zonder vergunning uitgevoerd worden, los van de mogelijkheden tot legalisatie met een beperkte toets aan het evenredigheidsbeginsel.

Tabel bestuursrecht bestraffend

Instrument	Omschrijving
Bestuurlijke boete	Een bestuurlijke boete is een bestuurlijke bestraffende sanctie die door de handhavinginstantie zonder tussenkomst van het OM of een rechter kan worden opgelegd. Het CJIB verzorgt de inning en incasso van bestuurlijke boetes van diverse overheidsdiensten, waaronder de NVWA, de Inspectie SZW en de Inspectie Leefomgeving en Transport. Een bestuurlijke boete houdt de onvoorwaardelijke verplichting in tot betaling van een geldsom en kan naast een last onder dwangsom of een last onder

bestuursdwang worden opgelegd. Het opstellen van het boeterapport gebeurt door de toezichthouder/handhaver, maar de kennisgeving, beschikking en inning gebeuren door het boetebureau (o.a. CJIB). De maxima en bandbreedtes van boetebedragen zijn veelal vastgelegd in de wetgeving. Een belangrijk verschil met de BSBo (Bestuurlijke strafbeschikking milieu, zie onderdeel strafrecht) is dat bezwaar en beroep bij het bestuursorgaan dienen te worden aangetekend, terwijl de overtreder tegen de BSBo in verzet kan komen bij het OM.

Schorsen of intrekken vergunning, certificaat of erkenning.	Als de overtreder houder is van een vergunning of ontheffing, dan kan het geheel of gedeeltelijk intrekken van dat besluit een passende interventie zijn. Deze interventie is met name passend als de overtreder niet in actie komt naar aanleiding van eerdere correctieve interventies, zoals een last onder dwangsom. Het geheel of gedeeltelijk intrekken van een begunstigend besluit is een vergaande interventie die zorgvuldig moet worden voorbereid.
Exploitatie-verbod, sluiting	Voor niet vergunningsplichtige overtreders bestaat de mogelijkheid op basis van de Fraudewet om het bedrijf te sluiten of de exploitatie ervan te verbieden. Ook dit zijn vergaande interventies die zorgvuldig moeten worden voorbereid en waarbij het informeren van beleid en politiek noodzakelijk is.

Tabel strafrecht

Instrument	Omschrijving
Bestuurlijke strafbeschikking (BSB)	De bestuurlijke strafbeschikking milieu is een op het strafrecht (artikel 257ba Wetboek van strafvordering) gebaseerde interventie die daartoe bevoegde handhavingsinstanties zonder tussenkomst van het OM kunnen opleggen. Voor feiten uit het zogenoemde 'Feitenboekje Bestuurlijke Strafbeschikking Milieu- en Keurfeiten' wordt een combi-bon uitgeschreven (geldboete) die ter afdoening wordt gezonden aan het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB). De BSB kan los van (óf óf), parallel met (én én) of volgtijdelijk aan (eerst...dan...) op herstel gerichte interventies worden ingezet. De BSB is bedoeld voor relatief eenvoudige overtredingen, waarbij er over de schuldvraag geen twijfel bestaat. De 'Richtlijn bestuurlijke strafbeschikkingsbevoegdheid fysieke leefomgevingsfeiten' geeft in paragraaf 2.7 de beleidsvrijheid binnen gestelde grenzen aan en in paragraaf 2.8 de contra-indicaties voor het uitvaardigen van een BSB. Als geen BSB kan worden uitgevaardigd is in veel gevallen overleg met het OM noodzakelijk.
Proces verbaal	Bij het constateren van een overtreding kan een buitengewoon opsporingsambtenaar of de politie proces verbaal opmaken. Het is aan de officier van justitie om te bepalen hoe de zaak zal worden afgedaan. Dat kan zijn met een schikkingsvoorstel, een dagvaarding of een (voorwaardelijk) sepot. Voorlopige maatregel: Als onmiddellijk ingrijpen nodig is kan de officier van justitie of de rechter bij economische delicten een voorlopige maatregel opleggen. De voorlopige maatregel kan zijn (1) het onthouden van bepaalde handelingen of (2) zorgen dat

bepaalde voorwerpen, die vatbaar zijn voor inbeslagname, opgeslagen en bewaard worden.

Tabel overig

Instrument	Omschrijving
Subsidie	Met inzet van subsidie kan voor doelgroepen op projectbasis nalevingondersteuning plaatsvinden. De subsidie kan bijvoorbeeld worden gebruikt om zelfcontroles door de branche uit te laten voeren of andere gezamenlijke investeringen.
Mediation	Mediation is een alternatieve wijze van geschillenbeslechting om conflicten te voorkomen of op te lossen door het inzetten van een onafhankelijke derde (de mediator). Randvoorwaarden bij mediation zijn vrijwilligheid, vertrouwelijkheid, beslotenheid en onderhandelingsruimte. Niet de formeel-juridische standpunten van partijen, maar de onderliggende belangen die partijen verdeeld houden, spelen een rol. Het op deze wijze oplossen van het conflict kan tot een groter draagvlak leiden.

Privaatrechtelijke handhaving

In aanvulling op de hiervoor behandelde bestuurlijke handhavingsbevoegdheid heeft het bestuurlijke bevoegde gezag ook privaatrechtelijke handhavingsmogelijkheden. De overheid mag in principe alleen dan gebruik maken van de privaatrechtelijke weg wanneer geen bestuursrechtelijke weg voorhanden is waarmee een vergelijkbaar resultaat kan worden bereikt of als een ander belang gediend wordt dan het publiekrechtelijke belang. Onder bepaalde omstandigheden kan privaatrechtelijk worden opgetreden, indien de overheid als rechtspersoon optreedt. Dit kan in geval van:

1. het plegen van een onrechtmatige daad door een natuurlijk- of rechtspersoon jegens het bestuurlijke bevoegde gezag;
2. het niet-nakomen van een overeenkomst met het bestuurlijke bevoegde gezag door een natuurlijk- of rechtspersoon;
3. de eigenaarsbevoegdheid van het bestuurlijke bevoegde gezag zoals ingebruikname van gronden.

Tabel basis werkwijze

Omschrijving actie	Toelichting
Constateren overtreding tijdens toezichtsanctie	
Waarschuwen en afspreken	Constateringsbrief of afspreekbrief met beschrijving geconstateerde overtredingen, eventuele legaliseringsmogelijkheden en afgesproken begunstigingstermijn(en). De brief wordt gericht aan het betreffende diensthoofd met een cc aan de beheerder en het betreffende afdelingshoofd.
Uitvoeren hercontrole	
Opnieuw afspreken	De conceptbrief wordt gericht aan het betreffende diensthoofd met cc naar beheerder, het hoofd van de betreffende afdeling en wethouder, maar gaat eerst langs de algemeen directeur met verzoek er een flankerende brief aan toe te voegen. Het

	diensthofd wordt in de gelegenheid gesteld binnen twee weken een zienswijze te geven. Bij milieuovertredingen wordt ook een afschrift van de brief naar de Politie milieudienst gestuurd.
Zienswijze horen	
Opstellen definitieve brief	Betreft definitief gemaakte tweede afsprekbrieven.
Uitvoeren hercontrole	
Rapporteren bevindingen aan directeur	Waar nodig vindt met de algemeen directeur overleg plaats over een vervolgetraject. In bepaalde gevallen wordt er ook overleg gevoerd met het bevoegd gezag.
Informereren college bevoegd gezag	De algemeen directeur informeert het college bij voortduren overtreding(en).

LHSO eenduidig toepassen

Om ervoor te zorgen dat er regionaal een gelijk spelveld voor bedrijven ontstaat, is het essentieel dat er in vergelijkbare gevallen vergelijkbaar wordt gehandeld door het bevoegd gezag. De ODU monitort de inzet van sancties, waarbij wordt vergeleken welke sancties om welke reden worden ingezet. De ODU wil bereiken dat toezichthouders zowel de mogelijke impact van een overtreding als het gedrag van de overtreder in vergelijkbare gevallen in dezelfde categorie van de interventiematrix plaatsen. De ODU wil dit landelijk benchmarken, zodat het gelijkere spelveld verder vergroot wordt. Dit werkt wederkerig.

Handhaving tegen bestuursorganen

De ODU voert haar taken uit in mandaat van de deelnemende bestuursorganen. In deze rol is het essentieel dat onafhankelijkheid, objectiviteit en integriteit gewaarborgd zijn – ook wanneer het gaat om toezicht en handhaving richting de eigen opdrachtgevers.

Dit betreft situaties waarin bestuursorganen zelf verantwoordelijk zijn voor activiteiten die onder toezicht of handhaving vallen, bijvoorbeeld bij vergunningsplichtige werkzaamheden of naleving van milieuregels.

De ODU handelt in dergelijke gevallen op basis van dezelfde uitgangspunten als bij andere partijen: risicogericht, feitelijk onderbouwd en transparant. De aanpak is gericht op het herstellen van naleving, met oog voor proportionaliteit en effectiviteit. In deze specifieke gevallen is er extra aandacht voor tijdige communicatie en afstemming met de opdrachtgever, zonder de objectiviteit te verliezen. Het is gewenst om een specifieke strategie of werkproces te ontwikkelen voor de gevallen dat een overheid tegen zichzelf optreedt.

Deze werkwijze draagt bij aan een gelijk spelveld voor alle betrokkenen en versterkt het vertrouwen in de onafhankelijke rol van de ODU.

J. Strategie advisering

Adviseren is wat anders dan informeren. Adviseren vindt enkel plaats in de richting van overheden. Advisering door de ODU over de fysieke leefomgeving is een essentiële schakel tussen de opgaven waar gemeenten en provincie voor staan, en de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van natuur en milieu die hieruit voortvloeien. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het belang van advisering door de omgevingsdiensten nog groter geworden. De ODU heeft kennis van milieuthema's, kent het werkgebied, de gemeentelijke en provinciale organisaties en de lokale en regionale opgaven. Daarnaast heeft de ODU een sterke positie in het netwerk van overige partners en omgevingsdiensten.

Door goed gebruik te maken van deze positie en door deze kennis structureel als adviseur in te zetten, worden gemeenten en provincie deskundig en effectief ondersteund bij het maken van keuzes over milieuaspecten, maatschappelijke transities en de kwaliteit van de leefomgeving.

De ODU is inhoudelijk adviseur voor gemeenten en provincie bij ruimtelijke ontwikkelingen, omgevingsvergunningen en beleid. Daarnaast ondersteunt de ODU bij het opstellen van regels in het omgevingsplan en neemt als adviseur deel aan de omgevingstafel.

Het belang van integraal advies

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het belang van advisering door de omgevingsdiensten groter geworden. Milieu moet integraal worden verwerkt in beleid en integraal worden afgewogen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Door directe betrokkenheid bij ruimtelijke ontwikkelingen kan milieu in samenhang met andere gemeentelijke opgaven en ambities worden beoordeeld. Op deze manier kunnen lokale kansen worden benut en de kwaliteit van de leefomgeving worden beschermd.

Naast integrale adviezen geeft de ODU ook thematisch advies. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om advies bij metingen, geluids- of luchtklachten en bodemadvies bij verkoop van gemeentelijke gronden.

Meerwaarde van de ODU

De ODU heeft kennis van milieuthema's, kent het werkgebied, de gemeentelijke en provinciale organisaties en de lokale en regionale opgaven. Daarnaast is de ODU actief in het netwerk van regionale partners (zoals de waterschappen, GGD en veiligheidsregio) en omgevingsdiensten. Door goed gebruik te maken van deze positie en door deze kennis structureel als adviseur in te zetten, worden gemeenten en provincie deskundig en effectief ondersteund bij het maken van keuzes over milieuaspecten, maatschappelijke transities en de kwaliteit van de leefomgeving. Daarmee draagt de ODU zorg voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. De invulling en prioritering van de werkzaamheden bepaalt de ODU in overleg met de deelnemers. Ook signaleert de ODU welke onderwerpen extra aandacht vragen. De adviseur kan gedeeltelijk op locatie bij de gemeente of provincie werken. Door de rol die de ODU heeft ontstaat een goed beeld van wat er zowel ambtelijk als bestuurlijk speelt rondom de leefomgeving. Belangrijk is dat de ODU dit altijd samen doet met een counterpart bij de deelnemer, zoals een beleidsadviseur milieu van de gemeente.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Om bij te dragen aan een duurzame, gezonde en veilige leefomgeving is de integrale afweging van milieu bij ruimtelijke ontwikkelingen noodzakelijk. Voor de invulling hiervan is een tijdige betrokkenheid en inbreng van milieukennis essentieel. Dit leidt tot inzicht in haalbaarheid, meer handelingsperspectief en betere, integrale borging van milieu in de planuitwerking. Hierdoor wordt een kwalitatief betere leefomgeving bereikt en het biedt kansen om kosten te besparen. De ODU adviseert in alle fasen van ruimtelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld door het opstellen van quickscans, deelname aan intake- en omgevingstafels en advies bij planologische procedures (wijziging omgevingsplan en omgevingsvergunningen). In de integrale advisering nemen wij alle milieuthema's mee. Deze thema's zijn o.a. geluid (van verkeer, industrie en activiteiten), bodem, milieuzonering, ecologie, stikstof, archeologie, geur, omgevingsveiligheid, luchtkwaliteit, licht, trillingen, duurzaamheid, mer, ontplofbare oorlogsresten.

Omgevingsvergunningen

Wanneer een (concept) omgevingsvergunning is aangevraagd en de gemeente een advies vraagt aan de ODU worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

Activiteit bouwen (vanuit adviesrol)

- Specialistisch milieuadvies op de relevante vakgebieden;
- Beoordeling milieuraapportages;
- Opstellen van concept voorwaarden of voorschriften voor de omgevingsvergunning;
- Adviseren over de beantwoording van zienswijzen, bezwaar, voorlopige voorziening, (hoger) beroep.

Activiteit milieu (MBA)

- Onderzoek van dossier (vigerende vergunning(en), omgevingsplan en archiefstukken);
- Specialistisch milieuadvies op de relevante vakgebieden;
- Beoordeling milieuraapportages;
- Toetsing handhaafbaarheid;
- Opstellen tekstvoorstellen voor milieudeel van de (ontwerp)beschikking;
- Registratie in landelijke systemen.
- Adviseren over de beantwoording van zienswijzen, bezwaar, voorlopige voorziening, (hoger) beroep.

Activiteit afwijken omgevingsplan (OPA en BOPA)

- Specialistisch milieuadvies op de relevante vakgebieden;
- Beoordeling milieuraapportages;
- Integraal advies over ruimtelijke motivatie (ETFAL);
- Opstellen van concept voorwaarden of voorschriften voor de omgevingsvergunning;
- Adviseren over de beantwoording van zienswijzen, bezwaar, voorlopige voorziening, (hoger) beroep.

Ontwikkeling van beleid

De ODU ondersteunt de deelnemers als vraagbaak en adviseur voor de verschillende beleidsmatige opgaven in de fysieke leefomgeving. Op basis van kennis en expertise levert de ODU een waardevolle bijdrage aan beleidsvraagstukken en beleidsontwikkeling. Dit kunnen brede beleidsvragen zijn op het gebied van bijvoorbeeld wonen, gezondheid en duurzaamheid. Ook ondersteunt de ODU bij thematische beleidsvragen op het gebied van bijvoorbeeld geluid, bodem en omgevingsveiligheid.

Het omgevingsplan

Gemeenten hebben tot 2032 om het nieuwe omgevingsplan op te stellen. De gemeenten hebben hierbij meer beleidsvrijheid dan onder de oude wetgeving. Door decentralisatie zijn de gemeenten verantwoordelijk geworden om lokaal regels te stellen aan milieuthema's. Daarmee moet bij het omzetten van het tijdelijke deel van het omgevingsplan naar het nieuwe deel rekening worden gehouden. Door de gewijzigde regelgeving is een beleidsneutrale overgang niet altijd mogelijk. De ODU ondersteunt gemeenten bij het maken van beleidskeuzes en het opstellen van het nieuwe omgevingsplan.

Thematische advisering

Naast integrale adviezen geeft de ODU ook thematisch advies. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om advies bij metingen, geluids- of luchtklachten en bodemadvies bij verkoop van gemeentelijke gronden.

K. Samenwerkingstrategie

Algemeen

Op 16 januari 2025 zijn er door het Rijk samenwerkingsafspraken voor de versterking van het VTH-stelsel overeengekomen en ondertekend. Deze afspraken vormen de basis voor de verdere versterking van een landelijk VTH-stelsel. De landelijke samenwerkingsafspraken hebben hun doorwerking in onze provincie.

Binnen de provincie Utrecht wordt er al goed samengewerkt. Zo zijn er samenwerkingsafspraken op verschillende niveaus en vinden de verschillende partners elkaar steeds beter. Onderdeel van deze samenwerkingsafspraken is de zogeheten “kruisjeslijst”. Dat is een overzicht waarin te vinden is welke partner op welk onderwerp in ieder geval betrokken wordt bij initiatieven. De samenwerking vanuit (Regionale hulp bij Omgevingswet) RHBO en het ambtelijk- en bestuurlijk provinciaal samenwerkingsoverleg (PSO-VTH) zijn hier voorbeelden van. De ODU staat centraal in een netwerk van samenwerkingspartners die samen werken aan een duurzame en gezonde leefomgeving. Dit zijn onze opdrachtgevers en diverse regionale- en landelijke partners.

De samenwerking met de 27 opdrachtgevers is heel nauw. De ODU heeft hierin ook een verbindende rol, die bijdraagt aan een effectievere aanpak van diverse regionale opgaven. Daarnaast wordt veel met regionale partners samengewerkt, denk aan ODNZKG, de waterschappen, de veiligheidsregio Utrecht (VRU) en de GGD regio Utrecht (GGDrU). Deze regionale partners hebben daarom ook actief bijgedragen aan het tot stand komen van deze U&H-strategie.

Ten slotte wordt er ook veel met landelijke partners samen gewerkt. Het OM (en in het verlengde ook functioneel parket en politie) en Rijkswaterstaat zijn partners die ook actief heeft bijgedragen aan deze U&H-strategie. Andere landelijke partners worden meer op ad hoc- en casus niveau betrokken en ten behoeve van het delen van kennis. Een aantal voorbeelden zijn de drinkwaterbedrijven, ISZW, ODNL en andere omgevingsdiensten, rijksdienst voor vastgoed en de Inspectie leefomgeving- en transport.

Samenwerken in de regio

In Utrecht werken de overheden samen aan uitvoeringstaken op basis van een “Intentieovereenkomst regionale samenwerkingsafspraken VTH- Omgevingswet”. Op basis van deze overeenkomst gelden samenwerkingsafspraken op diverse onderdelen zoals het afhandelen van meervoudige vergunningaanvragen, het uitvoeren van ketentoezicht, het omgaan met de omgevingstafel etc.

Deze samenwerkingsafspraken zijn ook van toepassing op de uitvoering van de taken door de ODU, en dus ook op de uitvoering van deze U&H- strategie. Deze intentieovereenkomst is in 2025 geëvalueerd en aangepast.

Samenwerken aan de regionale beleidscyclus

De 5 belangrijke opgaven uit deze U&H-strategie staan centraal, waarbij de samenwerkende overheden onder meer extra inzetten op waterkwaliteit en milieucriminaliteit. Het doel is om de verschillende beleidslijnen en uitvoeringsagenda's van diverse overheden zó op elkaar af te stemmen, dat er per opgave één regionale beleidscyclus ontstaat. Zo'n cyclus bestaat uit een gezamenlijke meerjarenstrategie, een jaarlijks UVP, een jaarlijkse evaluatie en een evaluatie van de meerjarenstrategie, enzovoort. Deze manier van werken geeft de meeste maatschappelijke impact, omdat de overheden niet naast, maar met elkaar werken. Dubbelingen worden (ernstig) beperkt en de inzet van schaarse middelen (zowel geld als mens) gebeurt zo efficiënt mogelijk. Deze U&H-strategie kan als centrale basis dienen om de gezamenlijke, regionale aanpak van deze opgaven verder vorm te geven en zo tot een goed werkende regionale beleidscyclus te komen.

Afstemming strafrecht/bestuursrecht

In verschillende overlegstructuren treffen o.a. gemeenten, veiligheidsregio's, waterkwaliteitsbeheerders, Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T), ISZW, het OM, de politie, de Koninklijke Marechaussee, Rijkswaterstaat en verschillende collega-omgevingsdiensten elkaar. In samenwerking met deze partijen wordt vormgegeven aan landelijk en regionaal geprioriteerde thema's en activiteiten. Landelijke en regionale dreigingsbeelden (milieu)criminaliteit worden vertaald naar uitvoeringsniveau via het Regionale Informatie- en Expertisecentrum (RIEC), milieu-informatie-overleggen, landelijke thematafels en het selectie-overleg. Individueel stemmen de omgevingsdiensten af met politie en het OM over de inzet van strafrechtelijke handhaving bij specifieke casussen. Dit overleg beoogt een weloverwogen inzet van het bestuursrecht, het bestuurs- én strafrecht of alleen het strafrecht. Dit overleg is tweerichtingsverkeer: bestuursrechtelijke handhavers zoeken indien noodzakelijk het overleg op met politie en OM en omgekeerd. Informatiegestuurd werken, met oog voor onzekerheden en nieuwe ontwikkelingen, stelt omgevingsdiensten in staat om effectief en efficiënt inzet te plegen. De ODU ontwikkelt het informatiegestuurd werken verder door het vergaren, toetsen en uitwisselen van data – onderling en met samenwerkingspartners. Dit gebeurt binnen de grenzen van de wet, in het bijzonder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet Politiegegevens (Wpg), en met aandacht voor de vertrouwelijkheid van informatie. Risico- en aandacht dossiers worden niet zomaar gedeeld dan wel verspreid met bestuursorganen of andere partijen.

L. Gedoogstrategie

Het actief gedogen van een overtreding komt in uitzonderlijke gevallen voor. De ODU hanteert hiervoor de richtlijn in de nota Gedogen in Nederland. Gedogen is "het niet handhavend optreden tegen een overtreding door een bevoegd bestuursorgaan – of gemandateerd handhavende partij zoals een Omgevingsdienst". Bij actief gedogen beslist een bestuursorgaan expliciet om de overtreding toe te staan, meestal onder voorwaarden.

Actief gedogen kan plaatsvinden in de volgende situaties:

1. In overgangssituaties:
 - Bij concreet zicht op legalisatie.
 - Bedrijfsverplaatsingen.
 - Experimenten en andere tijdelijke overtredingen.
2. Bij overmachtssituaties;
3. Situaties waarin handhavend optreden onevenredig is.

Actief gedogen is altijd tijdelijk. In een besluit om te gedogen wordt daarom altijd een termijn of einddatum vastgelegd. In deze situaties kan na een zorgvuldige afweging het besluit zijn om af te zien van handhaving en dus actief te gedogen.

M. Klachtafhandeling en ongewone voorvallen

Een klacht c.q. overlastmelding wordt in ontvangst genomen en behandeld. Elke klacht krijgt evenveel aandacht. Soms blijkt dat er overlast is, maar geen overtreding wordt begaan. Ook dergelijke klachten worden systematisch behandeld. Klachten kunnen betrekking hebben op alle thema's uit de PDC. Klachten komen binnen via telefoon, e-mail of brief. Telefonische klachten worden direct beoordeeld en behandeld door de dienstdoende klachtenbehandelaar. Klachten via e-mail of brief worden binnen twee werkdagen verwerkt in het zaakstelsel en toebedeeld aan een klachtenbehandelaar. Indien er 3 of meer unieke klachten binnen komen over één locatie op één dag, wordt er direct een locatiebezoek uitgevoerd. Op deze wijze worden urgente klachten of klachten met aannemelijke hinder direct opgepakt.

Bij de behandeling van een klacht voert de ODU de volgende activiteiten uit:

- Klachten, die niet onder het mandaat van de ODU vallen, draagt de ODU over aan de juiste instantie;
- Klachten die binnen het mandaat van de ODU vallen geregistreerd en door de ODU opgepakt;

- (Telefonisch) contact met klager over de behandeling van de klacht;
- Zo nodig een bezoek aan de locatie;
- Inschakelen van een specialist bij complexe situaties;
- Een gegronde klacht (de wettelijke normen zijn overschreden) wordt behandeld conform de U&H-strategie en zo nodig wordt een handhavingstraject opgestart conform de LHSO. De klacht wordt verder opgepakt onder het product 'toezicht en handhaving milieu' en de klager wordt hiervan op de hoogte gesteld;
- Bij een ongegronde klacht wordt de klager hiervan op de hoogte gebracht;
- Schriftelijke vastlegging van behandeling en bevindingen.

De milieuklachtentelefoon, groene klachten en de zwemwatertelefoon (van 1 mei tot 1 oktober) is 24 uur per dag bereikbaar en wordt bemenst door een boodschappendienst. Tijdens een calamiteit verleent de ODU ondersteuning aan de ketenpartners zoals de VRU. Ongewone voorvallen moeten gemeld worden aan het bevoegd gezag. Deze komen via de milieuklachtentelefoon, de zwemwatertelefoon of een formulier binnen.

Het behandelen van een ongewoon voorvalmelding kan omvatten:

- Nagaan wie het bevoegd gezag is voor het gemelde ongewone voorval;
- Bepalen van de procedure voor afhandeling, eventueel met ondersteuning van bijvoorbeeld specialisten;
- Volgen en bewaken van de afhandeling; als een controlebezoek of handhavingsactie nodig is, dan wordt dit een apart product;
- Communiceren met de melder en zo nodig met de omgeving;
- Schriftelijke vastlegging van behandeling en bevindingen.

Crisispiket

Bij een crisis in één van de gemeenten binnen de provincie kan de Officier van dienst Bevolkingszorg (OVD-BZ) 7 dagen per week, 24 uur per dag via 1 telefoonnummer een beroep doen op de ODU. Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor de organisatie bij crises, rampen en zware ongevallen binnen een gemeente. De OVD-BZ is hierbij een spin in het web. De ODU kan hem of haar informeren over milieuaspecten op de crisislocatie en hierover adviseren.

N. Risicoanalyse bodem

Separaat bestand. In de versie die aan colleges wordt aangeboden zal deze risicoanalyse integraal en toegankelijk zijn opgenomen als bijlage N.

O. Risicoanalyse MBA's

Legenda Gewogen Effecten

Veiligheid en gezondheid: Risico's voor mensen en werknemers

Schade aan milieu: Impact op natuur, water, lucht en bodem

Hinder, overlast, leefbaarheid: Verstoring van omgeving en leefkwaliteit

Verspilling energie en/of grondstoffen: Inefficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Activiteiten (artikel)	Score negatief effect (min 0, max 10) en toelichting
Dierenverblijven: IPPC-installaties Emissiearme dierenverblijven voor landbouwhuisdieren (4.82)	10
Oppervlaktebehandeling met oplosmiddelen (3.2.18)	10
Voedingsmiddelenindustrie (4.28)	9 - Verwarmen van organische materialen; grotere complexen
Zelfstandige afvalwaterzuivering (3.2.17)	9
Het exploiteren van een afvalverbrandingsinstallatie of afvalmeeverbrandingsinstallatie (4.4)	8
Maken van asfalt of asfaltproducten (4.7)	8
Koelinstallatie (3.2.5)	8 - Ammoniak
Een milieustraat (4.51)	8 - Met KCA en gevaarlijke stoffen
In werking hebben van een laboratorium of een praktijkruimte (4.55)	8 - Goed controleren bij eerste controle en daarna aanpassen
Chemisch reinigen van textiel (4.57)	8 - Type oplosmiddel: PER
Mestvergistingsinstallatie (4.88)	8
Opslagtank voor gassen (3.2.7)	7 - Vergunningplichtige hoeveelheden
Opslagtank voor vloeistoffen (3.2.8)	7 - Toxische stoffen
Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking (3.2.9)	7 - Veel meer dan tabel 4.6, wanneer aanvullende maatregelen nodig zijn (=bijna BRZO)
Handelingen met bedrijfsafval of gevaarlijk afval voorafgaand aan inzameling of afgifte (3.2.13)	7
Aanbrengen van lagen op metalen (4.11)	7 - Metaallagen, zoals verzinken
Aanbrengen van lagen op metalen (4.11)	7 - Anorganische deklagen geen metaal
Schoonbranden van metalen (4.14)	7
Etsen en beitsen van metalen (4.15)	7

Het reinigen, lijmen en coaten van diverse materialen (4.21)	7 - In woonwijken
Verwerken van polyesterhars (4.27)	7
Grootschalig tanken (4.40)	7
Het grootschalig tanken van brandstoffen aan vaartuigen (4.43)	7
Autodemontage en tweewielerdemontage (4.47)	7
Opslaan van autowrakken (4.48)	7
Een zuiveringstechnisch werk (4.49)	7
Chemisch reinigen van textiel (4.57)	7 - Type oplosmiddel: TRI
Gebruiken van gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen op braakliggende landbouwgronden en bij teelt van gewassen in de openlucht (4.64)	7
Het composteren en opslaan van groenafval (4.89)	7 - Grootschalig
Het opslaan van goederen (4.104)	7 - Niet inert i.cm. grote hoeveelheden
Het opstellen van voertuigen, opleggers of aanhangers met gevaarlijke stoffen (4.106)	7 - Ligging openbare ruimte binnen bebouwde kom
Het laden en lossen van schepen (4.107)	7 - Type: gevaarlijke stoffen
Het laden en lossen van schepen (4.107)	7 - Type: los materiaal
Stookinstallatie (3.2.1)	6
Opslagtank voor gassen (3.2.7)	6
Opslagtank voor vloeistoffen (3.2.8)	6 - Brandstoffen
Opslagtank voor vloeistoffen (3.2.8)	6 - Grondwaterbeschermingsgebied
Opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakking (3.2.9)	6 - Hoeveelheden en adr code tabel 4.6 activiteitenregeling meer dan
Het proefdraaien van verbrandingsmotoren (4.23)	6 - In woonwijken
Het onderhouden en repareren van verbrandingsmotoren,	6 - In woonwijken

gemotoriseerde voertuigen, vaartuigen of werktuigen (4.22)	
Het schoonmaken van pleziervaartuigen (4.24)	6
Verwerken van rubbercompounds (4.25)	6
Oplosmiddeleninstallatie (4.34)	6 - Grote omvang
Tanken en opslaan van LPG (4.35)	6
Tanken en opslaan van LNG (4.36)	6
Het reinigen, lijmen en coaten van diverse materialen (4.21)	6 - Schaalgrootte/ hoofdactiviteit
Mestbehandelingsinstallatie (4.87)	6
Het reinigen van werktuigen, voertuigen of apparatuur voor agrarische activiteiten (4.90)	6 - Aanwezigheid van gevaarlijke stoffen (olie/bestrijdingsmiddelen)
Het opstellen van voertuigen, opleggers of aanhangers met gevaarlijke stoffen (4.106)	6 - Type veiligheidssysteem: de grootte van het insluitsysteem: groot
Windturbine (3.2.4)	5 - Bij risicobedrijven en in de nabijheid van gasleidingen
Zelfstandige afvalwaterzuivering (3.2.17)	5 - Rioolgemalen
Grafische processen (4.10)	5 - Zeefdrukken voor grootschalige drukkerij
Stralen van metalen (4.13)	5
Het reinigen, lijmen en coaten van diverse materialen (4.21)	5
Het onderhouden en repareren van verbrandingsmotoren, gemotoriseerde voertuigen, vaartuigen of werktuigen (4.22)	5 - Wel bezoeken onafhankelijk van woonwijk
Voedingsmiddelenindustrie (4.27)	5
Tanken van CNG (4.37)	5
Tanken en opslaan van waterstof (4.38)	5 - Nieuwe ontwikkeling: een onderwerp om goed te blijven volgen
Kleinschalig tanken (4.39)	5 - Grondwaterbeschermingsgebied bij vloeistoffen
Kleinschalig tanken van brandstoffen aan vaartuigen (4.42)	5

Wasstraat of wasplaats (4.44)	5
Het opslaan van verwijderd asbest (4.52)	5 - Hechtgebonden asbest
Het opslaan van verwijderd asbest (4.52)	5 - Niet hechtgebonden asbest
Crematorium (4.54)	5
Behandelen van geoogste gewassen met gewasbeschermingsmiddelen (4.65)	5 - Ligging: grondwaterbeschermingsgebieden
Dierenverblijven: IPPC-installaties Traditionele dierenverblijven (4.82)	5
Opslaan van drijfmest, digestaat of dunne fractie in mestbassin (4.86)	5
Vullen van gasflessen met propaan of butaan (4.101)	5 - Grootte: bij hoofdactiviteit/ core business
Lozen van koelwater (bij niet vergunningplichtige activiteiten) (4.110)	5 - Onbekend mee (we kennen geen voorbeeld)
Natte koeltoren (3.2.2)	4
Windturbine (3.2.4)	4
Ontplobbare stoffen voor civiel gebruik (3.2.11)	4
Opslaan van anorganische meststoffen in verpakking (3.2.12)	4 - Mogelijk verdere onderverdeling nodig
Het exploiteren van een afvalverbrandingsinstallatie of afvalverbrandingsinstallatie (4.4)	4 - Buitengebied
Maken van betonmortel (4.8)	4
Vormgeven van betonproducten (4.9)	4
Het mechanisch en thermisch bewerken van metalen (4.18)	4 - In woonwijken i.c.m. grootschalige activiteit
Het mechanisch bewerken van steen (4.19)	4 - In woonwijken
Het proefdraaien van verbrandingsmotoren (4.23)	4
Het verwerken van thermoplastisch kunststof (4.26)	4
Kleinschalig tanken (4.39)	4 - Bij vloeibare brandstoffen
Kleinschalig tanken (4.39)	4 - Gas

Een milieustraat (4.51)	4 - Zonder KCA
Traumahelikopters (4.56)	4
Buitenschietsbaan (4.60)	4
Het composteren en opslaan van groenafval (4.89)	4 - Kleinschalig, bv volkstuinen
Vullen van gasflessen met propaan of butaan (4.101)	4
Het opstellen van voertuigen, opleggers of aanhangers met gevaarlijke stoffen (4.106)	4
Vuurwerk en pyrotechnische artikelen voor theatergebruik (3.2.10)	3
Opslagtank voor vloeistoffen (3.2.8)	3 - Brandstoffen
Het lassen van metalen (4.16)	3
Het solderen van metalen (4.17)	3
Het mechanisch bewerken van diverse materialen (4.20)	3
Voedingsmiddelenindustrie (4.28)	3 - Detailhandel/catering
Verwijderen van graffiti (4.45)	3
Kleiduivenschietsbaan (4.61)	3
Het aanmaken en transporteren via vaste leidingen van gewasbeschermingsmiddelen, biociden of bladmeststoffen (4.62)	3 - Uitgegaan van bovengrondse leidingen
Spoelen van niet-biologisch geteelde bloembollen of bloemknollen (4.69)	3
Opslaan van vaste mest, compost of dikke fractie (4.83)	3
Opslaan van kuilvoer of vaste bijvoedermiddelen (4.84)	3
Opslaan van gebruikt substraatmateriaal (4.85)	3
Het reinigen van werktuigen, voertuigen of apparatuur voor agrarische activiteiten (4.90)	3

Grafische processen (4.10)	2
Smelten en gieten van metalen (4.12)	2 - Kleinschalig (in onze regio)
Het mechanisch en thermisch bewerken van metalen (4.18)	2
Het mechanisch bewerken van steen (4.19)	2
Gasdrukregelstation en gasdrukmeetstation (bij niet vergunningplichtige activiteiten) (4.29)	2 - Meldingsplichtig
Het exploiteren van een tandartspraktijk (4.53)	2 - Schaalgrootte: klein
Een jachthaven (4.58)	2
Aanmaken van gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen op landbouwgronden (4.63)	2
Behandelen van geoogste gewassen met gewasbeschermingsmiddelen (4.65)	2
Reinigen van verpakkingen voor biologisch geteelde gewassen (4.66)	2
Reinigen van verpakkingen voor niet-biologisch geteelde gewassen (4.67)	2
Assimilatiebelichting (4.75)	2
Bereiden van gietwater (4.80)	2
Het laden en lossen van schepen (4.107)	2 - Type: stuks / containers etc.

P. Richtlijn dwangsombedragen en begunstigingstermijnen

In de onderstaande tabel zijn voor de meest voorkomende overtredingen de maximale dwangsombedragen en de maximale lengte van de begunstigingstermijnen opgenomen. De tabel is een richtlijn aan en biedt houvast bij het bepalen van de hoogte van de dwangsom en de te stellen termijn. De tabel is niet uitputtend bedoeld: Voor overtredingen die niet in deze tabel zijn opgenomen wordt de hoogte van de dwangsom en de te stellen termijn per specifieke situatie nader bepaald.

Afhankelijk van de specifieke feiten en omstandigheden van het individuele geval kan gemotiveerd worden afgeweken van de in de tabel genoemde waarden. Een dergelijke afwijking wordt gemotiveerd in het besluit.

Dwangsom en modaliteit

De dwangsom dient voldoende prikkelend te werken om de overtreding te (laten) beëindigen. De dwangsombedragen dienen in redelijke verhouding te staan tot de zwaarte van het geschonden belang en tot de beoogde werking van de dwangsom.

Het opleggen van een last onder dwangsom geschiedt in verschillende wettelijk voorgeschreven vormen (modaliteiten). Deze modaliteiten zijn vastgelegd in artikel 5:32b, eerste lid van de Algemene wet bestuursrecht: een bedrag ineens; een bedrag per tijdseenheid dat de last niet is uitgevoerd dan wel per overtreding van de last. Het bestuursorgaan komt beleidsvrijheid toe bij de keuze voor een van deze modaliteiten.

Begunstigingstermijn

Een last onder dwangsom omvat naast de te nemen herstelmaatregelen ook een termijn, waarbinnen de overtreder de door het bestuursorgaan opgelegde lastgeving kan uitvoeren zonder dat deze het dwangsombedrag verbeurt. Deze begunstigingstermijn mag niet wezenlijk langer worden gesteld dan noodzakelijk om de overtreding te kunnen opheffen.

Vaststelling dwangsombedragen volgens de interventiematrix LHSO

De vaststelling van de dwangsombedragen wordt afhankelijk gesteld van de gepositioneerde bevinding in de interventiematrix volgens de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht. De positionering in de interventiematrix bepaalt hoe snel het maximale dwangsombedrag wordt verbeurd. Er zijn drie bevindingen te onderscheiden:

1. De bevinding is gepositioneerd in de lichte segmenten van de interventiematrix (**A1, A2, A3, B1, B2 en C1**). In die situatie wordt de dwangsom per tijdseenheid of per overtreding vastgesteld op (plusminus) één derde van het maximumbedrag; het te stellen maximum is het in de tabel opgenomen maximumbedrag. Als de modaliteit 'ineens' is omschreven blijft het dwangsombedrag 'ineens' gelijk aan het maximumbedrag. Een voorbeeld ter illustratie: in de tabel is een maximumbedrag van € 5.000 opgenomen voor een overtreding die binnen de lichte segmenten van de interventiematrix valt. De modaliteit is 'per week' omschreven. De dwangsom wordt in dat geval vastgesteld op $\text{€ } 5.000 / 3 = \pm \text{€ } 1.667$ per week met een maximum van € 5.000.
2. De bevinding is gepositioneerd in de middensegmenten van de interventiematrix (**A4, B3, B4, C2, D1 en D2**). In die situatie wordt de dwangsom per tijdseenheid of per overtreding vastgesteld op de helft van het maximumbedrag; het te stellen maximum is het in de tabel opgenomen maximumbedrag. Als de modaliteit 'ineens' is omschreven blijft het dwangsombedrag 'ineens' gelijk aan het maximumbedrag. Een voorbeeld ter illustratie: in de tabel is een maximumbedrag van € 5.000 opgenomen voor een overtreding die binnen de middensegmenten van de interventiematrix valt. De modaliteit is 'per overtreding' omschreven. De dwangsom wordt in dat geval vastgesteld op $\text{€ } 5.000 / 2 = \text{€ } 2.500$ per overtreding met een maximum van € 5.000.
3. De bevinding is gepositioneerd in de zware segmenten van de interventiematrix (**C3, C4, D3 en D4**). In die situatie wordt de dwangsom (per tijdseenheid, per overtreding of ineens) vastgesteld op het maximumbedrag. Een voorbeeld ter illustratie: in de tabel is een maximumbedrag van € 5.000 opgenomen voor een overtreding die binnen de zware segmenten van de interventiematrix valt. De modaliteit is 'per week' omschreven. De dwangsom wordt in dat geval vastgesteld op € 5.000 per week waarbij een maximum geldt van € 5.000.

Recidive

Indien sprake is van herhaling van een overtreding – door dezelfde overtreder op een bepaald perceel – waarvoor in het verleden (binnen de afgelopen vijf jaren) reeds een dwangsombesluit is opgelegd, wordt de te stellen dwangsom verhoogd met 100%.

Voortdurende overtreding

Na het bereiken van het maximale dwangsombedrag kan besloten worden om een nieuwe last onder dwangsom, dan wel een last onder bestuursdwang op te leggen. Bij het opleggen van een nieuwe last onder dwangsom, wordt de te stellen dwangsom verhoogd met 100%. Immers, kennelijk was de hoogte van de eerder opgelegde last onder dwangsom een onvoldoende prikkel.

Tabel met toe te passen richtlijnen

Omschrijving overtreding	Modaliteit, maximum bedrag en begunstigingstermijn
Geen medewerking verlenen aan toezichthouder	Per overtreding € 10.000,- per direct
Ontbrekende onderzoek zoals preventieonderzoek, bodemonderzoek, energiebesparingsonderzoek, akoestisch onderzoek etc.	Ineens € 5.000,- maximaal 8 weken
Niet voldoen aan informatieplicht, zoals het overleggen van gegevens, logboek, administratie, energienota, lekdichtheid, registratie, rapportage etc.	Ineens € 1.000,- maximaal 4 weken
In werking zonder vergunning (milieu)	Ineens € 10.000,- maximaal 6 weken
Geen melding (milieu)	Ineens € 3.000,- maximaal 4 weken
Ongewoon voorval niet gemeld (milieu)	Ineens € 5.000,- maximaal 1 week
Afval: opslag niet conform voorschriften	Per week € 5.000,- maximaal 4 weken
Afval niet correct afvoeren	Per overtreding € 5.000,- maximaal 4 weken
Scheiding afval niet conform voorschriften	Per overtreding € 5.000,- maximaal 4 weken
Afvalstoffen op/in de bodem brengen	Per overtreding € 5.000,- maximaal 4 weken
Keuring onder- of bovengrondse tank niet uitgevoerd	Per week € 4.000,- maximaal 8 weken
Kathodische bescherming of peilbuis niet gecontroleerd	Per week € 2.000,- maximaal 4 weken
Geen vloestofdichte vloer aanwezig	Per week € 400,- per vierkante meter maximaal 8 weken
Geen goedkeuring vloestofdichtheid	Per week per vloer € 2.000,- maximaal 4 weken

Vloeistofdichte (lek)bak ontbreekt	Per week per bak € 2.000,- maximaal 4 weken
Geen financiële zekerheid	Per week € 2.000,- maximaal 4 weken
Opslag vaste mest zonder voorzieningen	Per overtreding € 4.000,- maximaal 4 weken
Gebruik van niet gecertificeerd folie bij mestbassin	Per week € 3.000,- maximaal 4 weken
Mestbassin voldoet niet aan (bouw)technische eisen	Per week € 3.000,- maximaal 4 weken
Mestbassin is lek	Per overtreding € 4.000,- maximaal 4 weken
Geen melding mobiel breken bouw- en sloopafval	Ineens € 20.000,- maximaal 1 week
Afgifte van grond/bouwstoffen aan een onbevoegde be-/ verwerker	Per overtreding € 10.000,- maximaal 4 weken
Toepassen van grond/bouwstoffen op locatie zonder juiste keuringen en kwaliteitsverklaringen	Per overtreding € 12.000,- maximaal 4 weken
Toepassing niet conform de voorschriften en/of voorgeschreven voorzieningen niet aangebracht.	Per week € 5.000,- maximaal 4 weken
Maatregel ter verduurzaming energiegebruik niet genomen (geschatte investering ≤ €1.000). Last onder dwangsom is per energiebesparende maatregel	Per week € 3.000,- maximaal 8 weken
Maatregel ter verduurzaming energiegebruik niet genomen (geschatte investering > €1.000). Last onder dwangsom is per energiebesparende maatregel	Per week € 6.000,- maximaal 8 weken
Energie: maatregel doelmatig beheer en/of onderhoud niet genomen	Per overtreding € 3.000,- maximaal 4 weken
Omgevingsveiligheid: brandscheiding niet op orde	Per week € 1.000,- maximaal 8 weken
Opslag gevaarlijke stoffen niet volgens voorschriften	Per overtreding € 10.000,- maximaal 1 week
Opslag kluis/ kast ontbreekt	Per overtreding € 4.000,- maximaal 6 weken
Gasflessen niet tegen omvallen beschermd	Per overtreding € 1.000,- per gasfles maximaal 1 week
Keuring gasfles verlopen	Per week € 2.000,- per gasfles maximaal 1 week
Hekwerk bij gastank ontbreekt/niet tegen aanrijden beschermd	Per overtreding € 2.000,- maximaal 4 weken

Geluidnorm overschreden	Per overtreding € 10.000,- per direct
Geluidbegrenzer niet conform verzegeling	Per overtreding € 5.000,- per direct
Gedragsvoorschriften niet naleven	Per overtreding € 2.000,- per direct
In werking buiten vergunde uren	Per overtreding € 10.000,- per direct
Luchtkwaliteit: overschrijding emissie-eisen	Per overtreding € 10.000,- maximaal 4 weken
Luchtkwaliteit: metingen niet (juist) uitgevoerd	Per overtreding € 1.000,- maximaal 4 weken
Afvoerpijp niet op hoogte	Per week € 5.000,- maximaal 8 weken
Niet juist gebruiken of ontbreken emissiebeperkende apparatuur (zoals (stof)filters, ontgeuringsinstallatie)	Per overtreding € 5.000,- maximaal 8 weken
Geen keuring of onderhoud stook- of koelinstallatie	Per week € 2.500,- maximaal 8 weken
Niet naleven voorschriften stook- of koelinstallatie	Per week € 2.000,- per installatie maximaal 4 weken
Niet afgedekte mestsilo	Per overtreding € 2.000,- maximaal 2 weken
Emissiearm stalsysteem niet geplaatst	Per week € 10.000,- maximaal 8 weken
Emissiearm stalsysteem niet onderhouden en/of werking niet correct	Per overtreding € 5.000,- maximaal 4 weken
Opslag van vuurwerk niet conform de voorschriften en er kan direct aan de voorschriften worden voldaan	Per overtreding € 10.000,- per direct
Waterkwaliteit: Illegale lozing	Ineens € 5.000,- maximaal 1 week
Afscheider, controleput of zuiveringstechnische c.q. debietvoorziening ontbreekt of niet conform voorschriften geïnstalleerd	Ineens € 3.000,- maximaal 6 weken
Afscheider, controleput of zuiveringstechnische c.q. debietvoorziening wordt niet onderhouden	Per week € 1.000,- maximaal 4 weken
Waterkwaliteit: overschrijding emissie-of - debieteisen	Per overtreding € 10.000,- maximaal 4 weken
Waterkwaliteit: niet meten, bemonsteren of analyseren	Per week € 1.000,- maximaal 4 weken
Badwaterbassin: niet voldoen aan wettelijke plicht tot sluiting	Ineens € 15.000,- per direct

badwaterbassin bij slechte waterkwaliteit	
Badwaterbassin: niet naleven beheersplan	Per week € 3.000,- maximaal 2 weken
Badwaterbassin: niet hebben beheersplan of risicoanalyse	Per week € 5.000,- maximaal 8 weken
Badwaterbassin: niet tijdig en correct indienen meetresultaten laboratorium	Ineens € 3.000,- per direct
Badwaterbassin: niet direct melden legionellabesmetting	Ineens € 5.000,- per direct
Zwemlocatie: niet uitvoeren van maatregelen op grond van jaarlijks veiligheidsonderzoek	Per week € 5.000,- maximaal 4 weken
Zwemlocatie: onvoldoende beheer en onderhoud gericht op veiligheid en hygiëne	Per week € 1.500,- maximaal 1 week
Zwemlocatie: onvoldoende toezicht houden	Ineens € 3.000,- per direct
Open bodemenergiesysteem: jaaropgave niet (tijdig en correct) ingediend	Per week € 5.000,- maximaal 4 weken
Open bodemenergiesysteem: evaluatierapport niet (tijdig en correct) ingediend	Per maand € 10.000,- maximaal 8 weken
Open bodemenergiesysteem: energiebalans niet conform vergunningvoorschrift	Per jaar € 20.000,- per geval te beoordelen
Open bodemenergiesysteem: meer grondwateronttrekking dan vergund	Ineens € 2,50 per kubieke meter per direct
Industriële grondwateronttrekking: meetstaat	Per week € 5.000,- maximaal 4 weken
Industriële grondwateronttrekking: meer grondwateronttrekking dan vergund	Ineens € 5.000,- per geval te beoordelen
Zonder omgevingsvergunning of in strijd met de specifieke zorgplicht handelen of nalaten met betrekking tot beschermde diersoorten	Ineens € 5.000,- per geval te beoordelen
Houtopstand niet tijdig of correct herbeplant (oppervlakte)	Ineens € 600,- per are per geval te beoordelen
Houtopstand niet tijdig of correct herbeplant (rijbeplanting of enkele bomen)	Ineens € 250,- per boom per geval te beoordelen
Illegale borden, spandoeken, vlaggen, informatiezuilen en vergelijkbare objecten, of handelen in strijd met de	Per week € 1.500,- maximaal 4 weken

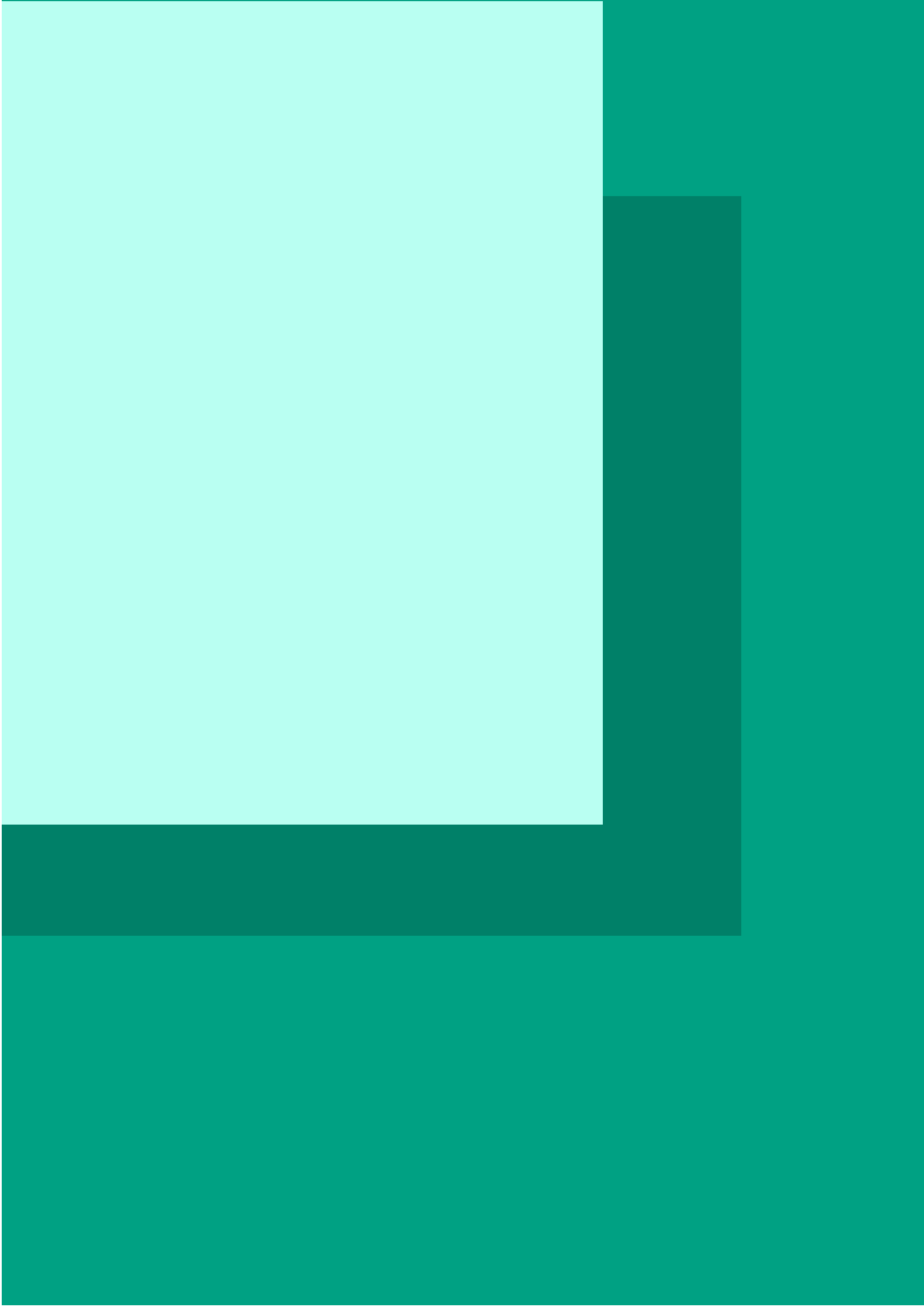
specifieke zorgplicht hieromtrent, overtreding op grond van de provinciale omgevingsverordening. De totale oppervlakte die illegaal is, of bij de specifieke zorgplicht de totale oppervlakte van de objecten, is kleiner dan 2,5 m ²	
Illegale borden, spandoeken, vlaggen, informatiezuilen en vergelijkbare objecten, of handelen in strijd met de specifieke zorgplicht hieromtrent, overtreding op grond van de provinciale omgevingsverordening. De totale oppervlakte die illegaal is, of bij de specifieke zorgplicht de totale oppervlakte van de objecten, is tussen de 2,5 m ² en 7,5 m ²	Per week € 2.500,- maximaal 4 weken
Illegale borden, spandoeken, vlaggen, informatiezuilen en vergelijkbare objecten, of handelen in strijd met de specifieke zorgplicht hieromtrent, overtreding op grond van de provinciale omgevingsverordening. De totale oppervlakte die illegaal is, of bij de specifieke zorgplicht de totale oppervlakte van de objecten, is groter dan 7,5 m ²	Per week € 5.000,- maximaal 4 weken
Illegaal een vaartuig of voorwerp ligplaats te laten nemen, te ankeren, af te meren, of anderszins in, op of vlak boven het water te plaatsen of te houden, overtreding op grond van de provinciale omgevingsverordening	Per week € 2.500,- maximaal 4 weken
Zonder omgevingsvergunning insteekhavens, havens of aanlegplaatsen en daarmee verband houdende voorzieningen, zoals steigers, meerpalen en vlonders maken of te houden, overtreding op grond van de provinciale omgevingsverordening	Per week € 2.500,- maximaal 4 weken
Zonder omgevingsvergunning dempen van een oppervlaktewaterlichaam, overtreding op grond van de provinciale omgevingsverordening	Per week € 10,- per vierkante meter aan illegale demping maximaal 6 weken
Illegaal rommelterrein, overtreding op grond van de provinciale omgevingsverordening	Per week € 2.500,- maximaal 6 weken

Zonder omgevingsvergunning een vergunningplichtige activiteit uitvoeren bij een provinciale weg, of handelen in strijd met de specifieke zorgplicht hieromtrent	Per week € 2.500,- maximaal 6 weken
Slopen zonder of in afwijking van omgevingsvergunning of een melding, kwalificatie licht: zoals het slopen van een bijgebouw zonder asbest etc.	Per week € 5.000,- maximaal 6 weken
Slopen zonder of in afwijking van omgevingsvergunning of een melding, kwalificatie middel: zoals slopen zonder asbest (overig)	Per week € 10.000,- maximaal 6 weken
Slopen zonder of in afwijking van omgevingsvergunning of een melding, kwalificatie zwaar: zoals slopen met (waarschijnlijk) asbest	Per week € 30.000,- maximaal 6 weken

Q. Lijst met afkortingen

Afkorting	Volledig geschreven
B&W	Burgemeester en Wethouders
BBT	Beste beschikbare technieken
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
GGDrU	Gemeenschappelijke gezondheidsdienst regio Utrecht
GS	Gedeputeerde Staten
GIS	Geografisch informatiesysteem
IPPC	Integrated Pollution Prevention and Control
KPI's	Key Performance Indicator / Kritieke Prestatie-indicator
LHSO	Landelijke Handhavings- en Sanctiestrategie Omgevingsrecht
LMA	Landelijk Meldpunt Afvalstoffen
MBA	Milieubelastende activiteit
ODU	Omgevingsdienst Utrecht
OD NZKG	Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
OVD-BZ	Officier van dienst Bevolkingszorg

PDC	Producten- en dienstencatalogus
PSO-VTH	Provinciebreed samenwerkingsoverleg VTH
RHBO	Regionale Hulp bij Omgevingswet
Seveso	(Geen afkorting) een bedrijf waar een gevaarlijke stof aanwezig is of mag zijn
U&H-strategie	Uitvoerings- en Handhavingsstrategie
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UVP	Uitvoeringsprogramma
VRU	Veiligheidsregio Utrecht
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VTHA	Vergunningverlening, toezicht, handhaving en advies
Woo	Wet open overheid



Effect	
Veiligheid en gezonde leefomgeving	Bescherming en verbetering van de kwaliteiten van bodem en water (het natuurlijke systeem van bodem, water en alles wat erin en erop leeft, inclusief humane risico's).
Hinder, overlast, leefbaarheid	Onbehagen, psychische of lichamelijke klachten, die optreden in de omgeving waar activiteiten plaatsvinden die de leefbaarheid aantasten.
Biodiversiteit en natuurbescherming	Aantasting van de soortenrijkdom. Naast soortenrijkdom worden ook eigenschappen van soorten en populaties en de functionaliteit van soorten en gemeenschappen als aspect van de biodiversiteit beschouwd
Maatschappelijke onrust	Activiteiten die maatschappelijke onrust veroorzaken (overlast en/of onveiligheidsgevoelens, actueel in pers/social media, politieke gevoeligheid), ondermijning.

Puntenschaal
1 = heel klein
2 = klein
3 = gemiddeld
4 = groot
5 = heel groot

Gezonde Leefomgeving	Hinder, overlast en leefbaarheid	Biodiversiteit en natuurbescherming	Maatschappelijke onrust
1 = gering gevaar voor de gezonde leefomgeving	1= gering gevaar voor onbehagen en klachten	1 = gering gevaar voor soorten en hun leefgebied	1 = geringe invloed op maatschappelijke onrust
2 = gevaar voor de gezonde leefomgeving	2- gevaar voor onbehagen en klachten	2 = gevaar voor soorten en hun leefgebied	2 = kleine invloed op maatschappelijke onrust
3 = groot gevaar voor de gezonde leefomgeving	3 = groot gevaar voor onbehagen en klachten	3 = groot gevaar voor soorten en hun leefgebied	3 = gemiddelde invloed op maatschappelijke onrust
4 = groot gevaar voor de gezonde leefomgeving wat op termijn kan leiden tot ziektegevallen	4 = groot gevaar voor onbehagen en klachten wat leidt tot enkele ziektegevallen	4 = groot gevaar voor soorten en hun leefgebied (wat leidt tot acute aantasting van de soortenrijkdom)	4 = grote invloed op maatschappelijke onrust
5 = zeer groot gevaar voor de gezonde leefomgeving wat op termijn kan leiden tot ziektegevallen en mogelijk tot sterfgevallen	5 = zeer groot gevaar voor onbehagen en klachten wat leidt tot een grotere groep ziektegevallen	5 = zeer groot gevaar voor soorten en hun leefgebied wat leidt tot acute aantasting van de soortenrijkdom en sterfte van populaties	5 = zeer grote invloed op maatschappelijke onrust

Kans
Naleefgedrag op basis van de situatie waarin de overheid niks onderneemt.
1 = heel groot
2 = groot
3 = gemiddeld
4 = klein
5 = heel klein

type	MBA	Activiteit(en)	Meest voorkomende overtreding(en)	Veiligheid en Gezonde leefomgeving	Hinder, overlast, leefbaarheid	Biodiversiteit	Maatschappelijke onrust	Kans	Risico
gemeentelijke taken	Graven onder of gelijk aan interventiewaarde (>25 m³) zeven <i>tijdelijke opslag van grond (max. 8 weken)</i> <i>terugplaatsen van grond na afloop van een tijdelijke uitplaatsen</i>	graven		1	1	1	1	4	8
	Graven boven interventiewaarde (>25 m³) zeven <i>tijdelijke opslag van grond (max. 8 weken)</i> <i>terugplaatsen van grond na afloop van een tijdelijke uitplaatsen</i>	graven en afvoeren graven en terugplaatsen		4 4	3 3	2 2	3 2	3 4	15 15
	saneren van de bodem <i>grond (+grondwater indien opgenomen in omgevingsplan)</i>	saneren van de bodem		4	3	3	3	2	15
	Opslaan van grond en baggerspecie zeven grond en baggerspecie samenvoegen <i>(mechanisch)ontwateren</i>	opslaan, voldoet aan toepassingseis of eenmalig 1 partij opslaan van grond en baggerspecie overig		1 2	1 2	1 1	2 2	4 3	9 10
	Toepassen van bouwstoffen,	immobilisaten, AVI Bodemas en of staalslakken overige bouwstoffen		4 1	4 1	3 1	4 2	3 3	18 8
	Toepassen van grond of baggerspecie	GBT Gereinigde grond BRL SIKB 7500 Toepassen uitsluitend grond kwiteit L/N Toepassen van grond overig		2 3 1 2	2 3 1 2	2 2 1 1	3 3 2 3	3 4 4 4	12 15 9 12
	Toevalvondst	Humane risico's op een locatie waar deze niet bekend waren		5	5	3	4	3	20
	Zorgplicht	aantreffen nieuw geval van verontreiniging calamiteiten en ongewone voorvallen		4 4	4 4	4 4	4 4	4 3	20 19
	Graven onder of gelijk aan interventiewaarde (<25 m³)			1	1	1	1	1	5
	Graven boven interventiewaarde (<25 m³) <i>beschikt geval Wbb of bkk diffuus >I</i>	kleinschalig graven >I		1	1	1	1	4	8
provinciale taken		Activiteit(en)	Meest voorkomende overtreding(en)	Veiligheid en Gezonde leefomgeving	Hinder, overlast, leefbaarheid	Biodiversiteit	Maatschappelijke onrust	Kans	Risico
	Zorgplicht <i>art 13 Wbb (verontreiniging 1987-2023)</i>	aantreffen nieuw geval van verontreiniging Wbb		4	4	4	4	4	20
	Grondwatersanering onder de Ow - provinciale omgevingsverordening			4	3	3	4	2	16
	Overgangsrecht Wbb	Sanering obv Wbb-beschikking Spoed		5	4	4	5	2	20
		Saneringen Wbb overig		4	3	3	3	2	15
		Werkzaamheden op nazorglocaties		3	3	2	3	3	14

Prioriteit	Activiteiten
1 (>14 pnt) toezicht op locatie	Graven >I en afvoeren Graven >I en terugplaatsen Saneren Toepassen immobilisaten, AVI-bodemas of Staalslakken Toepassen gereinigde grond BRL 7500 Humane Risico's op locatie waar deze niet bekend waren Aantreffen nieuw geval van verontreiniging (OW of overgangsrecht Wbb) Calamiteiten en ongewone voorvallen Grondwatersanering omgevingsverordening Sanering Spoedlocatie overgangsrecht Wbb Sanering overgangsrecht Wbb-overig
2 (10-14 punten), toezicht bij bijzondere omstandigheden*. Overige locaties steekproefsgewijs.	Toepassen GBT Toepassen van grond of baggerspecie overig Werkzaamheden op nazorglocatie wbb
3 (<10 punten), toezicht bij bijzondere omstandigheden*. Overige locaties incidenteel.	Graven <I Opslaan, voldoet aan toepassingseis of eenmalig één partij Toepassen overige bouwstoffen Toepassen van grond, uitsluitend L/N Graven <I kleinschalig Graven >I kleinschalig

* Ter beoordeling door behandelaar/toezichthouder. Bijzondere omstandigheden zijn bijvoorbeeld:

- melder met slecht meldgedrag/recidive
- grote hoeveelheid bijmengingen
- grond van buiten beheergebied ODU